

Existujúce postupy a metodiky dotácií poskytovaných zo štátneho rozpočtu z pohľadu efektívnosti, transparentnosti a účelnosti

Spracovali: doc. Ing. Mária Murray Svidroňová, PhD. a Ing. Alexandra Mertinková,
v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky
pre rozvoj občianskej spoločnosti

Jún 2020

Obsah

Úvod.....	6
Vymedzenie efektívnosti, transparentnosti a účelnosti.....	7
Metodika a zameranie analýzy.....	9
Zameranie analýzy.....	13
Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky	14
Dotačné schémy MDV SR.....	15
Dotácie na rozvoj bývania.....	16
Ministerstvo financií Slovenskej republiky	17
Dotačné schémy MF SR	19
Ekonomické hľadisko MF SR.....	24
Transparentnosť dotácií MF SR.....	25
Celkové hodnotenie dotácií MF SR.....	25
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	27
Dotačné schémy MH SR.....	30
Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	31
Dotačné schémy MK SR.....	35
Dotácie na obnovu národnej kultúrnej pamiatky	37
Dotácie na kultúru znevýhodnených skupín	38
Dotácie na podporu miestnej a regionálnej kultúry	38
Ekonomické hľadisko MK SR.....	43
Transparentnosť dotácií MK SR.....	43
Celkové hodnotenie dotácií MK SR	44
Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	45
Dotačné schémy MO SR.....	46
Dotácie na účely podľa §2 písmeno a) až d) zákona číslo 435/2010 Z. z.	48
Dotácie na účely podľa §2 písmeno e) až k) zákona číslo 435/2010 Z. z.	49
Dotácie na účely podľa §2 písmeno l) až m) zákona číslo 435/2010 Z. z.	49
Ekonomické hľadisko MO SR.....	54
Transparentnosť dotácií MO SR.....	54
Celkové hodnotenie dotácií MO SR	54
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	56
Dotačné schémy MPRV SR.....	59
Ekonomické hľadisko MPRV SR	63

Transparentnosť dotácií MPRV SR.....	64
Celkové hodnotenie dotácií MPRV SR	64
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	65
Dotačné schémy MPSVaR SR.....	66
Dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb a vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	67
Dotácie na podporu rekondičných aktivít	68
Dotácia na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti.....	69
Dotácie na podporu edičnej činnosti.....	70
Dotácie na podporu rodovej rovnosti.....	70
Dotácia na podporu humanitárnej pomoci	71
Dotácie poskytované ÚPSVaR	71
Ekonomické hľadisko	78
Transparentnosť dotácií MPSVaR SR	78
Celkové hodnotenie dotácií MPSVaR SR	79
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	80
Dotačné schémy MS SR	82
Dotácie na podporu ľudských práv	82
Dotácie pre akreditované subjekty	88
Ekonomické hľadisko MS SR.....	93
Transparentnosť dotácií MS SR.....	93
Celkové hodnotenie dotácií MS SR.....	94
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	95
Dotačné schémy MŠVVaŠ SR.....	101
Dotácie v oblasti regionálneho školstva.....	101
Dotácie v oblasti vysokých škôl.....	102
Dotácie v oblasti práce s deťmi a mládežou	103
Dotácie v oblasti športu.....	111
Ekonomické hľadisko MŠVVaŠ SR.....	118
Transparentnosť dotácií MŠVVaŠ SR.....	118
Celkové hodnotenie dotácií MŠVVaŠ SR	118
Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	120
Dotačné schémy MV SR.....	122
Poskytovanie dotácií občianskym združeniam od 1. januára 2011	124
Dotačná schéma Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity.....	125

Ekonomické hľadisko MV SR.....	132
Transparentnosť dotácií MV SR.....	133
Celkové hodnotenie dotácií MV SR	133
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky	134
Dotačné schémy MZVaEZ SR.....	137
Dotácie v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky	137
Ekonomické hľadisko MZVaEZ SR.....	142
Transparentnosť dotácií MZVaEZ SR.....	142
Celkové hodnotenie dotácií MZVaEZ SR	143
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	144
Dotačné schémy MZ SR.....	147
Dotácie v oblasti „Podpora duševného zdravia“.....	148
Dotácie na podporu protidrogových aktivít	148
Ekonomické hľadisko MZ SR	154
Transparentnosť dotácií MZ SR	154
Celkové hodnotenie dotácií MZ SR.....	154
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	156
Dotačné schémy MŽP SR.....	157
A. Oblasť: OCHRANA OVZDUŠIA	159
B. Oblasť: OCHRANA A VYUŽÍVANIE VÔD.....	159
C. Oblasť: ROZVOJ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA A OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA Z POHLADU ODPADOV	162
D. Oblasť: OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY	163
E. Oblasť: ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA, VZDELÁVANIE A PROPAGÁCIA	164
F. Oblasť: PRIESKUM, VÝSKUM A VÝVOJ ZAMERANÝ NA ZISŤOVANIE ZLEPŠENIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA.....	164
L. Oblasť: ZVÝŠOVANIE ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI EXISTUJÚCICH VEREJNÝCH BUDOV VRÁTANE ZATEPLOVANIA	167
Mimoriadne dotácie	167
Ekonomické hľadisko MŽP SR	172
Transparentnosť dotácií MŽP SR	172
Celkové hodnotenie dotácií MŽP SR.....	172
Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu	174
Dotačné schémy Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.....	178
Ekonomické hľadisko ÚPVII SR.....	183

Transparentnosť dotácií ÚPVII SR.....	183
Celkové hodnotenie dotácií ÚPVII SR.....	184
Úrad vlády Slovenskej republiky.....	185
Dotačné schémy ÚV SR.....	186
Dotácie na obnovu vojnových hrobov.....	187
Podpora rozvoja športu.....	188
Ekonomické hľadisko ÚV SR.....	194
Transparentnosť dotácií ÚV SR.....	195
Celkové hodnotenie dotácií ÚV SR.....	195
Fond na podporu umenia.....	196
Dotačné schémy FPU.....	198
Ekonomické hľadisko FPU.....	208
Transparentnosť dotácií FPU.....	208
Celkové hodnotenie dotácií FPU.....	208
Štátny fond rozvoja bývania.....	210
Fond na podporu vzdelávania.....	212
Fond na podporu kultúry národnostných menšín.....	213
Dotačné schémy FPKNM.....	214
Oprávnení žiadateľa.....	215
Programy podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.....	216
Program 1 - Podpora kultúrno-osvetovej činnosti a vzdelávacej činnosti, vedy a výskumu.....	216
Program 2 - Podpora literárnej, nakladateľskej a vydavateľskej činnosti.....	218
Program 3 - Podpora divadelného, hudobného, tanečného, výtvarného a audiovizuálneho umenia.....	219
Program 4 - Podpora zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám.....	220
Ekonomické hľadisko FPKNM.....	229
Transparentnosť dotácií FPKNM.....	229
Celkové hodnotenie dotácií FPKNM.....	229
Fond na podporu športu.....	231
Poskytovanie príspevku na projekt.....	231
Oprávnení žiadateľa.....	232
Odborné komisie.....	232
Predkladanie a posúdenie žiadostí.....	233
Audiovizuálny fond.....	235
Dotačné schémy Audiovizuálneho fondu.....	236

Oprávnení žiadatelia	236
Programy podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu	237
Program 1 - Tvorba a realizácia slovenských audiovizuálnych diel	237
Program 2 - Distribúcia a iné uvádzanie audiovizuálnych diel na verejnosti	239
Program 3 - Výskum, vzdelávanie a edičná činnosť v oblasti audiovizuálnej kultúry	241
Program 4 - Rozvoj audiovizuálnych technológií v Slovenskej republike	242
Program 5 - Podpora audiovizuálneho priemyslu v Slovenskej republike	243
Ekonomické hľadisko AVF	248
Transparentnosť dotácií AVF	249
Celkové hodnotenie dotácií AVF.....	249
Návrhy a odporúčania	250
Poznámka ÚSV ROS	260
Zdroje.....	261

Úvod

Úloha zmapovať existujúce postupy a metodiky dotácií poskytovaných zo štátneho rozpočtu z pohľadu efektívnosti, transparentnosti a účelnosti a navrhnúť ich vyhodnotenie vyplýva Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS) z Akčného plánu Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku na roky 2019 – 2020, prijatého uznesením vlády SR č. 360/2019 zo dňa 21. augusta 2019.

Ako Akčný plán 2019 – 2020 uvádza, v súčasnosti sa väčšinou sleduje hospodárnosť poskytovania verejných zdrojov pre mimovládne neziskové organizácie, ale chýba systematické meranie a hodnotenie ich efektívnosti, transparentnosti a účelnosti. Cieľom tohto dokumentu je preskúmať všetky dotačné schémy, v ktorých sú ako oprávnení žiadatelia definované aj mimovládne neziskové organizácie (MNO), vo všetkých rezortoch a ich vyhodnotenie z hľadiska efektívnosti, transparentnosti a účelnosti, tzn. zmapovať existujúce postupy a metodiky pre poskytovateľov verejných zdrojov formou dotácií poskytovaných zo štátneho rozpočtu, ktoré určujú, ako sa majú stanoviť ciele/merateľné ukazovatele preukazujúce zmysel poskytovaných verejných zdrojov a súčasne ich umožnia aj vyhodnotiť. Na základe zmapovaného a vyhodnoteného stavu je potrebné navrhnúť nové, resp. doplniť existujúce postupy a metodiky, ktoré umožnia komplexne vyhodnotiť efektívnosť, transparentnosť a účelnosť vynaložených finančných prostriedkov jednotlivých dotačných programov poskytovaných zo štátneho rozpočtu.

Analýza sa zameriava na ministerstvá, vybrané ústredné orgány štátnej správy a fondy, čo je spolu 21 inštitúcií, ktoré poskytujú dotácie. Analýza sa opiera najmä o tzv. desk research – preštudovanie a obsahovú analýzu existujúcich postupov a metodík jednotlivých rezortov.

Dokument bol tvorený vo vzájomnej spolupráci výskumníčov z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a zástupkyň ÚSV ROS. Spracovávanie analýzy prebehlo od 01. marca 2020 do 07. júna 2020.

Text neprešiel jazykovou a grafickou úpravou.

Vymedzenie efektívnosti, transparentnosti a účelnosti

Vo vyspelých krajinách sveta prebiehajú v posledných niekoľkých desaťročiach v oblasti verejného sektora rôzne podoby reformných procesov. Tieto reformné procesy sú v daných krajinách realizované so zámerom zvýšiť transparentnosť informácií, skvalitniť systém kontroly a zodpovednosti, pričom podstatou týchto reformných snáh je zvýšiť hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť verejného sektora a celkovo tak prispieť k lepšej výkonnosti verejného sektora.

Hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť je potrebné skúmať a hodnotiť komplexne. Dôvodom je práve to, že ak je predmetom skúmania a hodnotenia hospodárnosť alebo efektívnosť, je potrebné súvisle posudzovať aj účelnosť, pretože účelnosť má v komplexnom hodnotení dôležitý význam. Rovnako aj pri hodnotení účelnosti je nevyhnutné posudzovať aj hospodárnosť a efektívnosť, pretože ak chceme vedieť mieru dosiahnutia stanovených cieľov, musíme do úvahy zobrať aj stránku hospodárneho a efektívneho vynaloženia zdrojov. Tiež je potrebné uviesť, že hoci sú hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť skúmané a posudzované komplexným spôsobom, môžu byť medzi sebou v konflikte (Otrusinová, Kubíčková, 2011). Hospodárnosť súvisí s efektívnym obstarávaním, efektívnosť s efektívnym poskytovaním výstupov a účelnosť s dosahovaním zamýšľaných výsledkov. Táto definícia obsahuje tak kvantitatívny, ako aj kvalitatívny aspekt. Rovnako môžeme povedať, že zatiaľ čo určitá činnosť, resp. projekt, program a pod. môže byť veľmi lacná (hospodárna) a funguje efektívne, ak nedosahuje očakávané výsledky, nie je to hodnota za peniaze (Jackson, 2012). Kvalita výsledkov predstavuje teda základ pre pochopenie toho, či niečo prináša hodnotu. Vzhľadom na to, že predmetná analýza neskúma hodnotu za peniaze, ale len vybrané oblasti, definujeme pre potreby analýzy vybrané ukazovatele, a to efektívnosť, účelnosť a transparentnosť.

V oblasti **efektívnosti** sa sleduje pomer medzi vstupmi a výstupmi, t. j. úsilie organizácie dosahovať čo najlepší pomer medzi vstupmi a výstupmi. Oblasť **účelnosti** predstavuje sledovanie miery úspešnosti v dosahovaní vytýčených cieľov, resp. v akej miere vynaložené vstupy a vytvorené výstupy naplňajú očakávané ciele organizácie (Nemec, Wright, 1997; University of Cambridge, Value for Money Committee Annual Report to Council, 2010). Inak povedané, **efektívnosť je snaha o dosiahnutie čo najlepšieho pomeru medzi vstupmi a výstupmi, účelnosť je miera úspešnosti pri dosahovaní stanovených cieľov, opodstatnenosť stanovených cieľov, t. j. využívanie prostriedkov v súlade s určeným účelom** (Šebo, Vaceková, 2011).

Účelnosť sa vzťahuje k určitému konečnému vzťahu, kedy tento stav vystupuje ako cieľový. Ak konečný stav zodpovedá stavu očakávanému, hovoríme, že systém (napr. dotačný mechanizmus) pracuje účelne (Ochrana, 2006).

Transparentnosť znamená zrozumiteľné a včasné poskytovanie všetkých podstatných informácií. V politike označuje transparentnosť požiadavku na priehľadné a verejne prístupné konania zo strany štátu. Postupy (nielen) verejných spoločností sú stále zložitejšie, takže môžu skrývať rôzne nepoctivosti a príležitosti na zneužitie. To sa týka ako postupov účtovných, tak najmä postupov verejných inštitúcií a úradov, kde je potrebné prísne oddelovať verejný záujem od súkromných záujmov ľudí, ktorí ho majú uskutočňovať. Nad možnosťou zneužitia verejných prostriedkov stojí všadeprítomný jav korupcie (Stiglitz, 2002; Sičáková-Beblavá, Kollárik & Sloboda, 2016). Transparentnosť nie je sama osebe etickým princípom, ale pro-etickou podmienkou na vykonávanie alebo narušenie iných etických postupov či zásad (Turilli & Floridi, 2009).

Definícia transparentnosti odhaľuje tri metafory: transparentnosť ako verejná hodnota spoločnosti na boj proti korupcii; transparentnosť, ktorá je synonymom otvoreného rozhodovania vlád a neziskových organizácií; a transparentnosť ako komplexný nástroj dobrej správy vecí verejných v programoch, politikách, organizáciách a krajinách. V prvej metafore je transparentnosť vzájomne prepojená so zodpovednosťou. V druhom prípade, pretože transparentnosť podporuje otvorenosť, zvyšuje obavy o utajenie a súkromie. **V treťom rade tvorcovia politik vytvárajú transparentnosť popri zodpovednosti, efektívnosti a účelnosti** (Ball, 2009). Z tejto definície je zrejmé prepojenie s nami sledovanými pojmami efektívnosti a účelnosti, ktoré analyzujeme pre jednotlivé dotačné schémy.

Metodika a zameranie analýzy

Hlavnou metódou použitou v analýze je tzv. desk research – **štúdium a analýza webových stránok a relevantných dokumentov mapujúcich existujúce postupy jednotlivých rezortov pri poskytovaní dotácie pre mimovládne neziskové organizácie (MNO)**. Pod MNO rozumieme tieto právne formy: občianske združenia, nadácie, neinvestičné fondy, neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, organizácie s medzinárodným prvkom. Pri práci s dokumentami a textami z webových stránok analyzovaných rezortov používame vždy pojmy, ktoré majú rezorty uvedené, pričom niekedy používajú len mimovládne organizácie, z kontextu je však jasné, že ide o mimovládne neziskové organizácie, a preto tieto pojmy v rámci analýzy nerozlišujeme. Vzhľadom na to, že z Akčného plánu Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku na roky 2019 – 2020 vyplýva úloha hodnotiť len financovanie MNO, v prípade, že v danej dotačnej schéme nebudú MNO ako oprávnení žiadatelia, nebude táto schéma analyzovaná. V rámci týchto oblastí budeme sledovať nasledovné kritériá:

1. Účelnosť (oblasť ideová)

- existuje v rámci dotačnej schémy metodický postup alebo usmernenie, ktoré určuje stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov, preukazujúcich účel poskytovaných verejných zdrojov,
- existuje v rámci dotačnej schémy metodický postup alebo usmernenie, ktoré umožňuje vyhodnotenie stanovených cieľov/merateľných ukazovateľov, preukazujúcich účel poskytovaných verejných zdrojov,
- boli ciele dotačných schém nastavené v súlade s prioritami úloh príslušného domovského rezortu?
 - a) s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona,
 - b) v danom volebnom období podľa úloh rezortu v súlade s programovým vyhlásením vlády¹
- boli ciele výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy?
- boli vybrané projekty, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy?

2. Efektívnosť (oblasť organizačná, technická, finančná)

- existuje v rámci dotačnej schémy metodický postup alebo usmernenie, ktoré určuje stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov, preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov,
- existuje v rámci dotačnej schémy metodický postup alebo usmernenie, ktoré umožňuje vyhodnotenie stanovených cieľov/merateľných ukazovateľov, preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov,
- boli pravidlá výzvy dotačnej schémy vhodne nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy?
 - a) Cieľové skupiny žiadateľov
 - b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov
 - c) Finančné podmienky
 - d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov
 - e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov

¹ Analýza sa vzhľadom na dátum vypracovania vzťahuje na dotácie zverejňované a poskytované do roku 2020, preto je daný indikátor analyzovaný vo vzťahu k Programovému vyhláseniu vlády SR na roky 2016 – 2020.

- pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty bolo primerané?
- čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov bolo primerané?

3. Transparentnosť (oblasť ochranná, mediálna, informačná)

- existuje v rámci dotačnej schémy metodický postup alebo usmernenie, ktoré určuje stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov, preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov,
- existuje v rámci dotačnej schémy metodický postup alebo usmernenie, ktoré umožňuje vyhodnotenie stanovených cieľov/merateľných ukazovateľov, preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov,
- je dotačná schéma so svojím poslaním, cieľmi a pravidlami ľahko verejne prístupná, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami?
- je priebeh výziev (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy) dotačnej schémy ľahko verejne prístupný?
- je výzva zverejnená v dostatočnom časovom predstihu, aby mali MNO čas reagovať na výzvu?
- sú dodržané pravidlá konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov?²
- ako je riešený možný spor žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy?
- existuje v rámci dotačnej schémy a jej výziev nejaká ochrana pred možnou korupciou?
- sú zverejňované údaje prehľadné?
- kto tvorí hodnotiacu komisiu – ako sú vybraní členovia vzhľadom na ich odbornosť a nezáujatosť?

Uvedené kritériá budeme pre jednotlivé dotačné schémy bodovať na škále 1-5, kde 1 je najnižší počet bodov a 5 najvyšší, tzn. **čím viac bodov, tým lepšie je dané kritérium naplnené**. Hodnota 0 bude použitá v prípadoch, kedy dané kritérium nebude možné ohodnotiť pre nedostupnosť/neexistenciu údajov.

Pre väčšinu kritérií je braný do úvahy posledný aktuálny rok ohľadom metodík, postupov, výzvy a pod. Pre niektoré relevantné kritériá, napr. v rámci účelnosti, či boli vybraté projekty, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy, sa analýza zameriava na posledné tri roky (2017 – 2019), pričom bude braná do úvahy racionalita medzi vyčerpávacím výberom (všetky projekty za posledné tri roky v prípade menšieho množstva ako 20 projektov) a časovou náročnosťou spracovania analýzy (v prípade veľkého množstva projektov bude spravený náhodný výber na vzorke 10 % z podporených projektov).

V závere analýzy každého rezortu je sumarizácia dosiahnutého hodnotenia podľa metodiky prof. Ochranu (2006). Táto metodika sa zameriava na hodnotenie verejných výdavkov a verejných služieb v systéme programovej alokácie zdrojov. Dotačný systém je v podstate tiež program, na ktorý sú vynaložené verejné výdavky. Pre potreby analýzy dotačných schém, sme metodiku mierne upravili. Vychádzame z toho, že pri efektívnosti aj účelnosti sú definované očakávané

² Podľa definície, ktorú uvádza Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj „Konflikt záujmov znamená konflikt medzi verejnou funkciou a súkromnými záujmami verejného činiteľa, keď má verejný činiteľ súkromné záujmy, ktoré by mohli nepatrične ovplyvniť vykonávanie jeho služobných úloh a povinností.“ Protikorupčná norma ISO 37001:2016 konflikt záujmov definuje širšie ako „situáciu, v ktorej by obchodné, finančné, rodinné, politické alebo osobné záujmy mohli ovplyvniť názor osôb vykonávajúcich svoje povinnosti pre organizáciu“.

stavy (cieľové hodnoty), ktoré sa dajú ohodnotiť stupňom naplnenia očakávania (cieľov), a to na bodovej škále od 1 – 5, pričom hodnoty znamenajú:

Bodové ohodnotenie stupňa naplnenia očakávania (cieľa)	Verbálne hodnotenie daného stupňa
1	absolútna nespokojnosť
2	značná/mierna nespokojnosť
3	neutrálny postoj
4	značná/mierna spokojnosť
5	absolútna spokojnosť

Expertným posúdením pre jednotlivé indikátory efektívnosti získame odpovede pre stupeň naplnenia cieľov v oblasti efektívnosti a obdobne pre indikátory účelnosti získame odpovede pre naplnenia cieľov v oblasti účelnosti. Pre obe oblasti sú hodnoty brané ako aritmetický priemer hodnotenia indikátorov v daných oblastiach. Výsledky oboch odpovedí zaznačíme do matice:

efektívnosť

5	G	H	I		
4	D	E	F		
3	A	B	C		
2				1	2
1				3	4
				5	účelnosť

Matica 1: Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií

Zdroj: vlastné spracovanie

Podľa prof. Ochranu, kde sa táto metodika používa na hodnotenie verejných výdavkových programov, by sme mohli vybrané interpretácie uvádzať nasledovne:

A = ekonomicky negatívne programy, veľmi nízky stupeň efektívnosti a účelnosti,

C = výdavky sú potrebné z hľadiska spoločenských očakávaní (účel), ale financie nie sú poskytované efektívnym spôsobom = existujú lepšie možnosti,

G = premrhanie zdrojov – síce efektívne, ale neúčelné použitie zdrojov, tzn. vytvorené výstupy nie sú potrebné,

I = ideálny program, efektívnosť aj účelnosť naplňajú očakávania.

Týmto preveríme vzťah efektívnosti a účelnosti, ktorý sme pre potreby našej analýzy nazvali ekonomické hľadisko. Pri celkovom hodnotení dotácií berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií, ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska. Metodika prof. Ochranu nezahŕňa transparentnosť, preto bola metodika upravená nasledovne: expertným posúdením pre jednotlivé indikátory transparentnosti získame odpovede pre stupeň naplnenia cieľov v tejto oblasti, výsledná hodnota je aritmetický priemer hodnotenia indikátorov v oblasti transparentnosti. Túto hodnotu potom nanášame do zjednodušenej matice:

	A	B	C	
1	2	3	4	5 transparentnosť

Matica 2: Transparentnosť poskytovania dotácií

Zdroj: vlastné spracovanie

Následne zopakujeme postup s maticou A-I, kde nanesieme priemernú hodnotu, ktorá vyšla pre ekonomické hľadisko (matica 1) a priemernú hodnotu transparentnosti (matica 2). Výsledné hodnoty potom interpretujeme na základe dosiahnutého skóre v matici 3. V matici 3 budú vyznačené aj zmeny: pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti budú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom bude označená **modrým**).

ekonomické
hľadisko

5	G	H	I		
4	D	E	F		
3	A	B	C		
2					
1					
	1	2	3	4	5 transparentnosť

Matica 3: Celkové hodnotenie poskytovania dotácií

Zdroj: vlastné spracovanie

Uvedenú maticu interpretujeme nasledovne:

- A = absolútna nespokojnosť (v oboch oblastiach),
- B = neutrálny postoj v rámci transparentnosti a absolútna nespokojnosť z ekonomického hľadiska,
- C = absolútna spokojnosť v rámci transparentnosti a absolútna nespokojnosť z ekonomického hľadiska,
- D = absolútna nespokojnosť v rámci transparentnosti a neutrálny postoj z ekonomického hľadiska,
- E = neutrálny postoj (v oboch oblastiach),
- F = absolútna spokojnosť v rámci transparentnosti a neutrálny postoj z ekonomického hľadiska,
- G = absolútna nespokojnosť v rámci transparentnosti a absolútna spokojnosť z ekonomického hľadiska,
- H = neutrálny postoj v rámci transparentnosti a absolútna spokojnosť v rámci ekonomického hľadiska,
- I = absolútna spokojnosť (v oboch oblastiach).

Zameranie analýzy

Analýza sa zameriava len na nižšie uvedené ministerstvá, ďalšie ústredné orgány štátnej správy a fondy, ktoré poskytujú dotácie. Ide o tieto rezorty:

1. Ministerstvo dopravy a výstavby SR
2. Ministerstvo financií SR
3. Ministerstvo hospodárstva SR
4. Ministerstvo kultúry SR
5. Ministerstvo obrany SR
6. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
7. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
8. Ministerstvo spravodlivosti SR
9. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
10. Ministerstvo vnútra SR
11. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
12. Ministerstvo zdravotníctva SR
13. Ministerstvo životného prostredia SR
14. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
15. Úrad vlády SR
16. Fond na podporu umenia
17. Štátny fond rozvoja bývania
18. Fond na podporu vzdelávania
19. Fond na podporu kultúry národnostných menšín
20. Fond na podporu športu
21. Audiovizuálny fond

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (MDV SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) dráhy a dopravu na dráhach,
- b) cestnú dopravu,
- c) kombinovanú dopravu,
- d) pozemné komunikácie,
- e) vnútrozemskú plavbu a prístavy, námornú plavbu,
- f) civilné letectvo,
- g) pošty,
- h) telekomunikácie,
- i) verejné práce,
- j) stavebný poriadok a územné plánovanie okrem ekologických aspektov,
- k) stavebnú výrobu a stavebné výrobky,
- l) tvorbu a uskutočňovanie bytovej politiky,
- m) poskytovanie štátnej prémie k stavebnému sporeniu a štátneho príspevku k hypotekárnym úverom,
- n) cestovný ruch,
- o) energetickú hospodárnosť budov,
- p) tvorbu a uskutočňovanie politiky mestského rozvoja.

MDV SR tiež plní funkciu štátneho dopravného úradu a námorného úradu.

Hlavné úlohy MDV SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktorý je dostupný na webovej stránke MDV SR. V štatúte nie sú uvedené žiadne body, ktoré by sa explicitne týkali MNO, preto ho ďalej nerozoberáme.

MDV SR nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie (posledným strategickým dokumentom dostupným na webovej stránke je Koncepcia prípravy mládeže na povolania v odvetviach dopravy, pôšt a telekomunikácií z roku 2010). Je však možné nájsť rôzne stratégie a politiky pod jednotlivými oblasťami, za ktoré je MDV SR zodpovedné, napr. v oblasti dopravy je to [Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030](#), v oblasti bytovej politiky [Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020](#), v oblasti vedy a výskumu je to už zastaraná Koncepcia zamerania podpory výskumu a vývoja v oblasti výstavby a regionálneho rozvoja do roku 2010 s výhľadom do roku 2015, v oblasti poštových služieb [Poštová politika do roku 2021](#), v oblasti cestovného ruchu [Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020](#), v oblasti elektronickej komunikácie [Národná politika pre elektronické komunikácie do roku 2020](#). Z uvedených strategických dokumentov sú pre analýzu podstatné tie, v ktorých oblastiach MDV SR poskytuje dotácie. MDV SR má dve dotačné schémy: dotácie na rozvoj bývania a dotácie na vedu a výskum. Dotácie na vedu a výskum však boli naposledy poskytnuté v roku 2011, koncepcia nie je aktuálna, preto sa jej obsahu nevenujeme, i keď na základe výnosu Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (predchodca MDV SR) z 25. októbra 2005 č. MVR-2005-8520 o poskytovaní dotácií na výskum a vývoj, sú oprávneným žiadateľom okrem iného aj občianske združenia, nadácie a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby.

Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020 uvádza ako globálny cieľ „postupné zvyšovanie celkovej úrovne bývania tak, aby bolo pre obyvateľstvo dostupné a aby si každá domácnosť mohla zabezpečiť primerané bývanie. V tomto duchu je potrebné vytvárať rámec pre zapojenie všetkých subjektov procesu rozvoja bývania pri riešení čiastkových úloh, vytvárať priestor pre participáciu všetkých úrovní rozhodovania a posilňovať partnerstvo medzi verejným, súkromným a **mimovládny sektorom** na horizontálnej i vertikálnej úrovni, a to pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja, energetickej a ekonomickej efektívnosti a sociálnej solidarity.“ Z hľadiska ekonomickej udržateľnosti bývania, zodpovedajúca politika štátu má zahŕňať okrem iného podporu funkčného neziskového bytového sektora. Koncepcia ďalej polemizuje, že vytvorením vhodných podmienok pre rozvoj neziskových organizácií by sa vytvoril priestor, aby neziskové organizácie postupne prevzali úlohu obcí, ktoré v súčasnosti zabezpečujú sociálne nájomné bývanie. Na efektívne fungovanie takýchto neziskových bytových organizácií v SR je však potrebné prehodnotiť platný právny a finančný rámec a vytvoriť efektívne inštitucionálne a legislatívne predpoklady pre vznik takýchto neziskových bytových organizácií a tým zabezpečiť ich životaschopnosť.

Na základe [Správy o plnení zámerov Koncepcie štátnej bytovej politiky do roku 2020](#) bola v roku 2015 vykonaná Analýza existujúceho neziskového sektora v zabezpečovaní bývania v krajinách EÚ, z ktorej vyplynulo, že komplexné uplatnenie toho-ktorého modelu v podmienkach SR nie je možné. Súčasná právna úprava, ako aj nedostatok zdrojov pre financovanie rozvoja bývania v spojení s ďalšími inštitucionálnymi a spoločenskými rizikami potvrdili, že uplatniteľnosť takéhoto modelu v SR je značne obmedzená.

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza, že medzi priority vlády v tejto oblasti bude patriť zjednodušenie pravidiel a skrátenie stavebného konania, zabezpečenie zvýšenej ochrany spotrebiteľov pri bytovej výstavbe a pokračovanie v cielenej podpore menej rozvinutých regiónov. Zameriavame sa iba na oblasť bývania, pretože MDV SR poskytuje dotácie len na rozvoj bývania. Konkrétne je pre túto dotačnú schému z programového vyhlásenia relevantné: budovy na Slovensku, podobne ako v iných krajinách EÚ, majú vysoký podiel na konečnej energetickej spotrebe a emisiách CO₂. Vláda bude preto pokračovať v politike zlepšovania energetickej hospodárnosti budov a prispievať tak k zvyšovaniu energetickej efektívnosti. V rámci skvalitňovania sídiel bude podporovať odstraňovanie systémových porúch v bytových domoch a ich obnovu, a rovnako plánuje pokračovať aj v programe zateplovania stavieb, ktorý však administratívne zjednoduší s cieľom participácie širšej verejnosti. Vláda bude naďalej prijímať opatrenia na efektívnejšiu podporu nájomného bývania, a to aj cestou zapojenia súkromných zdrojov. Výstavba nájomných bytov bude jedným z prostriedkov podpory menej rozvinutých regiónov.

Dotáčné schémy MDV SR

MDV SR poskytuje tieto dotácie:

[Dotácie na rozvoj bývania](#) – tu môže byť žiadateľom o. i. aj nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby.

[Dotácie pre organizácie cestovného ruchu](#) - dotácia sa podľa [zákona č. 91/2010 Z. z.](#) o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov poskytne len organizáciám cestovného ruchu registrovaným ministerstvom na realizáciu aktivít, ktoré sú spojené s hlavným predmetom ich

činnosti. Ide o oblastné a krajské organizácie cestovného ruchu, ktoré väčšinou majú právnu formu neziskovej organizácie, je to však úzky zoznam registrácií vedený v [Registri organizácií cestovného ruchu](#), preto túto dotačnú schému neanalyzujeme.

Dotácie v oblasti civilného letectva – tieto boli poskytované do júla 2019, od augusta 2019 ide o príspevok v civilnom letectve a je určený len pre letiskové spoločnosti (právna forma a. s.).

Je potrebné podotknúť, že **každá dotačná schéma je uverejnená v inej časti webovej stránky, čo znižuje prehľadnosť dotačných schém, ktoré by mali byť uvedené na jednom mieste v rámci webového sídla ministerstva.**

Dotácie na rozvoj bývania

Základný dokument, ktorý upravuje poskytovanie dotácií na rozvoj bývania je [zákon č. 443/2010 Z. z.](#) o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov. **Cieľom poskytovanej podpory je vytvoriť podmienky na oživenie obstarávania nájomných bytov určených na bývanie zákonom špecifikovaných skupín obyvateľstva** (osoba žijúca v domácnosti s mesačným príjmom domácnosti najviac vo výške trojnásobku životného minima, resp. osoba žijúca v domácnosti s mesačným príjmom domácnosti najviac vo výške štvornásobku životného minima, ak členom tejto domácnosti je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo ide o domácnosť osamelého rodiča s nezaopatreným dieťaťom alebo aspoň jeden z členov tejto domácnosti zabezpečuje zdravotnícku starostlivosť, sociálne a všeobecne prospešné spoločenské služby, vzdelávanie, kultúru alebo ochranu obyvateľov obce, ďalej osoba, ktorej zanikla ústavná starostlivosť, náhradná osobná starostlivosť, pestúnska starostlivosť alebo osobitná starostlivosť poručníka podľa osobitného predpisu, ak táto osoba nepresiahla vek 30 rokov a osoba žijúca v domácnosti, ktorej sa poskytuje bytová náhrada za byt vydaný podľa osobitného predpisu).

Dotácie sú poskytované v troch oblastiach: Obstaranie nájomného bytu na účel sociálneho bývania, Obstaranie technickej vybavenosti, Odstránenie systémovej poruchy bytového domu. Poskytnutie dotácie je viazané na splnenie zákonom stanovených podmienok a na poskytnutie dotácie nie je právny nárok.

Oprávnenými žiadateľmi sú:

- obec, mesto, mestská časť v hlavnom meste SR Bratislave a v Košiciach,
- vyšší územný celok (VÚC),
- **nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby na zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu, ktorej zakladateľom alebo ktorej jedným zo zakladateľov je obec alebo vyšší územný celok, ak ich vklad tvorí najmenej 51 % majetku neziskovej organizácie a v správnej rade neziskovej organizácie ich zastupuje nadpolovičný počet členov.**

V dotáciách na rozvoj bývania je ako oprávnený žiadateľ aj právna forma neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby na zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu, ale podmienkou je, že jej zakladateľom alebo jedným zo zakladateľov je **obec alebo vyšší územný celok**, ak ich vklad tvorí najmenej **51 % majetku** neziskovej organizácie a v správnej rade neziskovej organizácie ich zastupuje **nadpolovičný počet členov**. Na základe uvedeného teda nie je možné dotácie hodnotiť ako určené pre **mimovládne** neziskové organizácie a dotácie MDV SR ďalej neanalyzujeme.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo financií Slovenskej republiky (MF SR) ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov, colníctva, hazardných hier, finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu.

MF SR je aj ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť cien a cenovej kontroly s výnimkou cien a cenovej kontroly tovarov ustanovených osobitnými zákonmi.

MF SR [podľa tohto zákona](#) zabezpečuje:

- a) tvorbu a uskutočňovanie politiky v oblastiach podľa odseku 1 uvedeného zákona vrátane rozpočtovania súhrnného schodku verejného rozpočtu, tvorby a realizácie štátneho rozpočtu, politiky finančného trhu vrátane ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb a politiky spravovania majetku verejnej správy vo verejnoprospešnej a nepodnikateľskej sfére,
- b) výkon štátnej správy vo veciach správy štátnych finančných aktív a pasív Slovenskej republiky, hypotekárneho bankovníctva, stavebného sporenia s výnimkou poskytovania štátnej prémie k stavebnému sporeniu, devízového hospodárstva a devízovej kontroly, jednotného účtovníctva a účtovného výkazníctva,
- c) výkon štátneho dozoru nad vykonávaním sociálneho poistenia, dodržiavaním podmienok poskytovania štátnej prémie v stavebnom sporení, dodržiavaním podmienok poskytovania štátneho príspevku k hypotekárnym úverom, činnosťou Exportno-importnej banky Slovenskej republiky a nad hospodárením Sociálnej poisťovne.

Hlavné úlohy MF SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktorý je dostupný na webovej stránke MF SR. V štatúte nie sú uvedené žiadne body, ktoré by sa explicitne týkali MNO, preto ho ďalej nerozoberáme.

MF SR má súhrnne vypracovanú koncepciu, kde sú definované ciele pre najbližšie obdobie a to presnejšie v koncepcii [Vízia Ministerstva financií Slovenskej republiky](#). Ministerstvo okrem popisu hlavného úsilia definuje aj užívateľov svojich výstupov, ktorými sú najmä občania, fyzické a právnické osoby predovšetkým z podnikateľskej sféry, organizácie verejnej správy, vláda, parlament, vo významnej miere inštitúcie EÚ, medzinárodné finančné inštitúcie, národné finančné inštitúcie, regionálne a miestne samosprávy, **mimovládne organizácie** a vzdelávacie inštitúcie. Úspešné naplnenie poslania je podmienené existenciou princípov, zásad a mechanizmov v deviatich kľúčových oblastiach (vodcovstvo, politika a stratégia, zamestnanci, partnerstvo a zdroje, procesy, výsledky vo vzťahu k užívateľom, výsledky vo vzťahu k zamestnancom, výsledky vo vzťahu ku komunitám a kľúčové výsledky výkonnosti). Ministerstvo uvádza [Plán hlavných úloh Ministerstva financií SR](#) na rok 2019 ako najaktuálnejší zdroj jeho úloh. Ministerstvo venuje samostatnú zložku pre verejnosť, kde poskytuje [informačný servis](#) (napr. správy ohľadom petícií a sťažností) a dokumenty o [transparentnosti](#) (napr. verejné obstarávanie či kontrakty).

V rámci pôsobnosti MF SR je jednou z tém aj protikorupčná politika. [Rezortný protikorupčný program Ministerstva financií SR](#) (RPKP MF SR) bol vypracovaný v súlade s uznesením vlády

Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023. V rámci východísk a cieľov zohráva osobitne dôležitú úlohu pri zvyšovaní dôvery v štátne inštitúcie aktívna spolupráca **so zástupcami občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií**, a preto je pri realizácii RPKP dôležitá spolupráca so zástupcami mimovládnych i občianskych organizácií.

Ministerstvo definuje pôsobenie v 4 oblastiach, presnejšie: financie; dane, clá a účtovníctvo; medzinárodné vzťahy a finančné vzťahy s EÚ. V každej oblasti existuje niekoľko koncepcií, ktoré len stručne menujeme, vzhľadom na to, že sa prakticky netýkajú MNO.

FINANCIE

V oblasti verejných financií ide hlavne o [rozpočet verejnej správy](#) podľa [zákona č. 468 Z. z. z 3. decembra 2019 o štátnom rozpočte na rok 2020](#), územná samospráva, [Regulačný komplex právnych noriem a metodických postupov z oblasti rozpočtového procesu](#), [Štátny záverečný účet SR](#) na základe § 29 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, [Koordinácia rozpočtových politík v rámci Európskej únie](#) (Pakt stability a rastu) a fiškálna decentralizácia.

Finančný trh je podskupina, ktorá v sebe zahŕňa kapitálový trh ([legislatíva](#)), bankovníctvo a platobné služby ([legislatíva](#)), finančné inovácie ([Akčný plán pre finančné inovácie](#)), poisťovníctvo ([legislatíva](#)) a ďalšie podrobnosti, ktoré sú dostupné na webe <https://www.mfsr.sk/sk/financie/financny-trh/>.

Sekcia štátneho výkazníctva je ustanovená v [legislatíve](#) a určuje niekoľko [smerov](#). Ďalšou sekciou sú verejno-súkromné [PPP projekty](#). Audit a kontrola sú založené na [finančnom riadení](#), [finančnej kontrole](#), vládnom audite ([Postupy pre výkon vládneho auditu medzinárodných zdrojov na programové obdobie 2014 -2020](#)), [vnútornom audite](#) či cenovej kontrole.

Oblasť financií v sebe zahŕňa tiež Útvar hodnoty za peniaze ([ÚHP](#)) a Inštitút finančnej politiky ([IFP](#)).

DANE, CLÁ A ÚČTOVNÍCTVO

V oblasti priamych daní sa stretávame s legislatívou v oblasti [daní z príjmov](#) či [miestne dane a poplatky](#). Taktiež zaraďujeme aj [EÚ legislatívu](#). Nepriame dane sú zoskupené do 3 kategórií a to: daň z pridanej hodnoty ([legislatíva](#)), spotrebné dane ([legislatíva](#)), daň z poistenia ([legislatíva](#)).

Colná oblasť definuje clá ([Stratégia modernizácie colných priechodov a budovania kapacít v colníctve na roky 2014 -2020](#)), štátnu službu colníkov ([legislatíva](#)), duševné vlastníctvo ([legislatíva](#)) a [zákon o Centrálnom elektronickom priečinku](#).

Sekcia účtovníctva a auditu je podrobne opísaná na webe <https://www.mfsr.sk/sk/dane-cla-uctovnictvo/uctovnictvo-audit/>. Účtovníctvo je roztriedené podľa subjektov, ktoré účtovníctvo využívajú a uvedené sú aj postupy a metodické pokyny. Audit je stanovený podľa [zákonov SR a EÚ](#).

Do tejto skupiny ministerstvo zaraďuje [cenovú oblasť](#), oblasť finančnej správy ([legislatíva](#)), správu daní. Mladou koncepciou je [elektronická registračná pokladnica](#). Platobný systém na úhradu správnych a súdnych poplatkov je dostupný na <http://www.e-kolky.sk>.

V rámci tejto koncepcie MF SR disponuje programami ako FISCALIS ([Akčný program na zlepšenie fungovania daňových systémov v Európskej únii na obdobie rokov 2014 - 2020](#)) a UNITAS ([Stratégia rozvoja finančnej správy na roky 2014 – 2020](#)).

MEDZINÁRODNÉ VZŤAHY

Portfólio sekcie má štyri hlavné zamerania: európska agenda, finančné nástroje, [medzinárodné finančné inštitúcie](#) (MFI) a rozvojová spolupráca ([zákon č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce slovenskej republiky na roky 2014 – 2018](#)). Európske záležitosti predstavujú agendu Odboru európskych politík (OEP) MF SR. V rámci európskych záležitostí je zostavený [Program na podporu štrukturálnych reforiem. Program predsedníctva Slovenskej republiky v Rade EÚ](#) nadväzuje na [Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#), ktoré v časti Rozvoj stabilnej a prosperujúcej EÚ definuje predsedníctvo SR v Rade EÚ v druhej polovici roka 2016 ako prioritnú úlohu. Podľa vlády je nevyhnutné v oblasti verejných financií zvýšiť účinnosť výberu daní, ciel a odvodov a zároveň efektívnosť alokovania verejných výdavkov. Z uvedeného dôvodu patria medzi hlavné priority vlády v oblasti finančnej politiky konsolidácia verejných financií a posilnenie aktívnej úlohy štátneho rozpočtu v rozvoji hospodárstva. Vláda upriamuje pozornosť na reformy rozpočtových pravidiel, na lepšie verejné rozhodovanie, na boj proti daňovým a colným únikom, či na znižovanie administratívnej záťaže a podporu podnikateľského prostredia vo finančnej oblasti.

Dohody o podpore a vzájomnej ochrane investícií uzavreté medzi SR a tretími štátmi sú bližšie popísané v sekcii [medzinárodná ochrana investícií](#).

FINANČNÉ VZŤAHY S EÚ

Finančné vzťahy s EÚ sa môžu chápať z viacerých hľadísk. [Predvstupové fondy EÚ](#) sa tvorili pomocou [Koncepcie systému finančného riadenia ISPA/Kohézny fond. Povstupové fondy EÚ](#) sú aktuálne v [programovom období 2014 – 2020](#). Aktuálny prehľad oznámení o prijatí finančnej pomoci z EÚ k 31. marcu.2020 je dostupný [tu](#). [Projekty MF SR s podporou EÚ](#) zahŕňajú niekoľko projektov, o ktoré môžu požiadať žiadatelia o nenávratný finančný príspevok napr. z [Európskeho sociálneho fondu](#).

MF SR je koordinačným orgánom pre finančné nástroje (napr. iniciatíva JEREMIE z programového obdobia 2007-2013). [Portál otvorenej vlády](#) informuje o ďalších pravidlách financovania.

Dotačné schémy MF SR

Z uvedených strategických dokumentov sú pre analýzu podstatné tie, v ktorých oblastiach MF SR poskytuje dotácie pre MNO. Na účely dotácií ministerstvo spustilo webové sídlo [dotacie.mfsr.sk](#), z ktorého budeme čerpať všetky potrebné informácie.

Základné dokumenty súvisiace s poskytovaním a zúčtovaním dotácií v pôsobnosti MF SR sú:

- [Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (aktuálne znenie)
- [Výnos MF SR číslo 26825/2005-441 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva financií SR](#)

- [Pokyn MF SR číslo MF/009754/2016-442 na zúčtovanie dotácií poskytnutých Ministerstvom financií Slovenskej republiky](#)
- Príloha k pokynu na zúčtovanie
- Vzor avíza

Pomocnými dokumentmi, súvisiacimi s čerpaním dotácie sú:

- [Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie](#)
- [Metodické usmernenie MF SR číslo MF/7415/2005-421 k aplikácii § 7 ods. 1 písm. m zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - ODVOD VÝNOSOV](#)

Výnos MF SR podľa § 8 ods. 2 [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#) ustanovuje nasledovné dotácie:

- Dotácia z príjmov z odvodu
- Dotácia na individuálne potreby obcí
- Dotácia na osobitné účely

Dotáciu z príjmov z odvodu možno poskytnúť na zabezpečenie vykonávania služieb podľa osobitného predpisu. Dotáciu možno poskytnúť:

- a) obci,
- b) vyššiemu územnému celku,
- c) občianskemu združeniu,
- d) nadácii,
- e) neziskovej organizácii poskytujúcej všeobecne prospešné služby,
- f) neinvestičnému fondu,
- g) záujmovému združeniu právnických osôb, ak je právnickou osobou,
- h) registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
- i) Slovenskému Červenému krížu.

Dotácie možno poskytnúť žiadateľovi, ak preukáže, že má na spolufinancovanie účelu dotácie zabezpečených najmenej 10 % nákladov z iných zdrojov. Žiadosť sa predkladá ministerstvu v termíne od 1. januára do 31. marca príslušného rozpočtového roka.

Aktuálna výzva na rok 2020: https://www.mfsr.sk/files/archiv/47/Vyzva_2020.pdf

Dotáciu na individuálne potreby obcí možno poskytnúť obci na plnenie úloh súvisiacich s výkonom jej samosprávnych pôsobností, a to najmä na riešenie havarijných situácií na majetku obce, rekonštrukciu a modernizáciu majetku obce a údržbu budov, miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia v majetku obce. Dotácie z dôvodu zamerania ďalej nešpecifikujeme. Rovnako aj

dotácie na osobitné účely nespĺňajú kritériá pre hodnotenie MNO, keďže dotácie možno poskytnúť z rozpočtu kapitoly štátneho rozpočtu, ktorú spravuje ministerstvo, na plnenie mimoriadnych úloh alebo naliehavých úloh, a to na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky. Dotáciu možno poskytnúť obci, vyššiemu územnému celku alebo inej právnickej osobe. Podľa základného dokumentu ([Výnos MF SR číslo 26825/2005-441 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva financií SR](#)) je schválený rozpočet na dotácie z kapitoly Všeobecná pokladničná správa na príslušný rok a nasledujúce dva roky nasledovne:

Rozpočet 2020 limit na dotáciu z príjmov z odvodu = 600 000 EUR

Rozpočet 2021 limit na dotáciu z príjmov z odvodu = 600 000 EUR

Rozpočet 2022 limit na dotáciu z príjmov z odvodu = 600 000 EUR

MF SR prijímalo aktuálne žiadosti o dotácie od 1. januára do 31. marca 2020 a žiadosti posudzovalo v súlade s výzvou a nasledovnými výškami schváleného finančného limitu. **Minimálna výška dotácie je 1 000 EUR a maximálna výška dotácie je na úrovni 15 000 EUR.** MF SR má právo rozhodnúť o inej výške dotácie.

Z vyššie uvedených dotačných schém MF SR bude analyzovaná len dotačná schéma, kde sú oprávneným žiadateľom MNO, t. j. **dotácia z príjmov z odvodu**. Dotáciami z príjmov z odvodu sú prerozdeľované špeciálne odvody, ktoré platia prevádzkovatelia hazardných hier, ako je upravené v [zákone č. 30/2019 Z. z.](#) o hazardných hrách. Príjmami z odvodov podľa § 71 tohto zákona sa zabezpečuje vykonávanie všeobecne prospešných služieb, ktorými sú najmä poskytovanie zdravotnej starostlivosti, poskytovanie sociálnej pomoci, humanitárna starostlivosť, tvorba, rozvoj, ochrana a obnova kultúrnych hodnôt, podpora umeleckej tvorby a kultúrnych aktivít, vzdelávanie, výchova, rozvoj športu, tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva. Toto je vymenovanie všeobecne prospešných služieb, ktoré definuje [zákon č. 213/1997 Z. z.](#) o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, preto to nemožno považovať za konkrétne stanovenie účelu.

Tabuľka 1 Účelnosť dotácie z príjmov z odvodu MF SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov	x					
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov	x					
súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlad cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlad cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období			x			
súlad cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy						x

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci dotácií MF SR (dotácia z príjmov z odvodu) sa vo výzve v sekcii základný cieľ a ukazovateľ, podľa ktorých sa budú hodnotiť žiadosti o dotácie uvádza: „Žiadosti o dotácie sú hodnotené v zmysle podmienok stanovených vo Výnose“. Avšak vo [Výnose](#) nenachádzame žiaden konkrétny cieľ či merateľné ukazovatele. **Metodické postupy a usmernenia hodnotíme preto za nedostatočné.**

Nedokážeme vyhodnotiť jasný súlad cieľov dotácií v rámci finančnej politiky s prioritami úloh definovanými v štatúte ministerstva, keďže v rámci výzvy a výnosu nie je definovaný cieľ, či zámer dotácie. Avšak súlad je logicky odôvodniteľný, keďže dotácia z príjmov z odvodu zastáva finančné hľadisko, a preto je zaradená do rezortu MF SR - Čl. 3 Hlavné úlohy ministerstva bod b). Priority úloh daného rezortu odrážajú aj tematický okruh dotačnej schémy, keďže MF SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov, colníctva, hazardných hier, finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti financií upriamila na viaceré činnosti a do určitej miery to odráža aj skúmanú dotáciu. Nedá sa, ale povedať, že je súlad priamy.

Súlad cieľov výzvy je s cieľmi dotačnej schémy zrejmý, aj pre jeho nadefinovanie v základných dokumentoch. Podporené projekty nie sú pre aktuálny rok 2020 uverejnené. Za rok 2019 však evidujeme [dotácie](#), ktoré boli poskytnuté podľa výnosu za nami zvolenú výzvu. Projekty síce majú dostupný účel, avšak ak nepoznáme cieľ dotácie nedokážeme vyhodnotiť súlad. Prehľad dotácií poskytuje informácie o žiadateľovi (názov, IČO, sídlo), účele a výške dotácie.

Tabuľka 2 Efektívnosť dotácie z príjmov z odvodu MF SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov	x					
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov	x					
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov			x			
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	
c) Finančné podmienky			x			
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty			x			
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

MF SR uvádza v spoločných, prechodných a záverečných ustanoveniach vo Výnose iba body, na ktoré nemožno poskytnúť dotáciu. Nevymedzuje žiadne ciele, merateľné ukazovatele ani oprávnené výdavky. Na webe však jasne definuje [pokyny k zúčtovaniu dotácie](#) a [metodické usmernenia k ekonomickej klasifikácii](#). **V rámci dotácií nenájdeme žiadne metodické postupy,**

kde by sa spomínalo stanovenie a vyhodnocovanie merateľných ukazovateľov, či cieľov výzvy z hľadiska efektívnosti.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo Výnose MF SR, nie však konkrétne vo výzve. Výzva uvádza nasledovné: „Dotácie je možné poskytnúť iba žiadateľovi, ktorý je zapísaný v registri partnerov verejného sektora, ak ide o žiadateľa, ktorý má povinnosť zapisovať sa do registra partnerov verejného sektora podľa zákona [č. 315/2016 Z. z.](#) o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na bežné výdavky podľa Výnosu do konca roka, v ktorom boli poskytnuté. V určitých prípadoch je možné použiť finančné prostriedky do 31. marca 2021. Kapitálové výdavky podľa [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#) možno použiť na určený účel do konca roka 2022.

Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a sú spracované vzory žiadostí, ktoré aspoň sčasti uľahčujú administratívnu záťaž. Vzory žiadostí dopĺňa presný postup na podanie žiadostí formou [videa](#), čo hodnotíme kladne. Realizátori pomoci majú k dispozícii aj [pokyny k zúčtovaniu dotácie](#).

Pridelenie finančných prostriedkov za rok 2020 ešte nie je známe, keďže termín vyhodnotenia žiadostí a ich poskytnutie je spravidla 31. júla bežného roka. Za rok 2019 môžeme sledovať zoznam schválených aj neschválených žiadostí o dotáciu (uvedené len IČO, sídlo žiadateľa a v prípade schválených žiadostí aj účel a výška). Dôvodom neposkytnutia dotácie je obmedzenosť zdrojov financovania. Dokument však neuvádza požadovanú výšku dotácie a tak nedokážeme uviesť relevantnosť pridelovania zdrojov.

Tabuľka 3 Transparentnosť dotácie z príjmov z odvodu MF SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov				x		
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					x	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov						x
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy						x
hodnotiaca komisia (členovia)						x

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MF SR neexistujú metodické postupy či usmernenia, ktoré sa zameriavajú na transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Žiadne usmernenie nenastavuje

a nevyhodnocuje ciele/merateľné ukazovatele z hľadiska transparentnosti.

Ministerstvo svoje dotačné schémy zverejňuje s dostatočnou dostupnosťou, keďže dotačné schémy sú evidované na webovom sídle <http://dotacie.mfsr.sk> a paralelne aj na webe MF SR.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na jedno kliknutie (web MF SR – dotácie v pôsobnosti MF SR).

Postup vyhodnocovania dotačnej schémy je stanovený nasledovne: V súlade s § 5 ods. 3 Výnosu Ministerstva financií SR č. 26825/2005-441 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MF SR, žiadosti je možné podávať v čase od 1. januára do 31. marca bežného roka. Žiadosti podané v inom čase ministerstvo nemôže vybaviť. Žiadosti bude ministerstvo posudzovať individuálne v súlade s výzvou a poskytovať do výšky schváleného finančného limitu na rok 2020. Formálne nedostatky, ktoré je možné odstrániť a nemenia podstatu žiadosti, odstráni ministerstvo bez konzultácie so žiadateľom (riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy). Ak bola žiadateľovi schválená dotácia, ale zatriedenie výdavkov podľa ekonomickej klasifikácie sa nedá jednoznačne určiť, ministerstvo vyzve žiadateľa o doplnenie žiadosti ešte pred jej poskytnutím.

Žiadosť upravená ministerstvom podľa predchádzajúceho textu sa považuje za žiadosť podanú v súlade s Výnosom. Ostatné nedostatky žiadosti budú dôvodom na vylúčenie takejto žiadosti z posudzovania. Termín na vyhodnotenie žiadostí a ich poskytnutie je spravidla 31. júl bežného roka. Zoznam schválených a zamietnutých žiadostí ministerstvo vypracuje a zverejní až po hodnotení a realizovaní žiadostí. Zoznam bude zverejnený na webovom sídle ministerstva v časti Financie, Verejné financie, Dotácie.

Na webovej stránke MF SR, či v iných dokumentoch nezaznamenávame pokyny k dodržiavaniu pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po vyhodnotenie jej projektov.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, MF SR nezverejňuje všetky potrebné náležitosti, preto tento bod nedokážeme posúdiť bližšie.

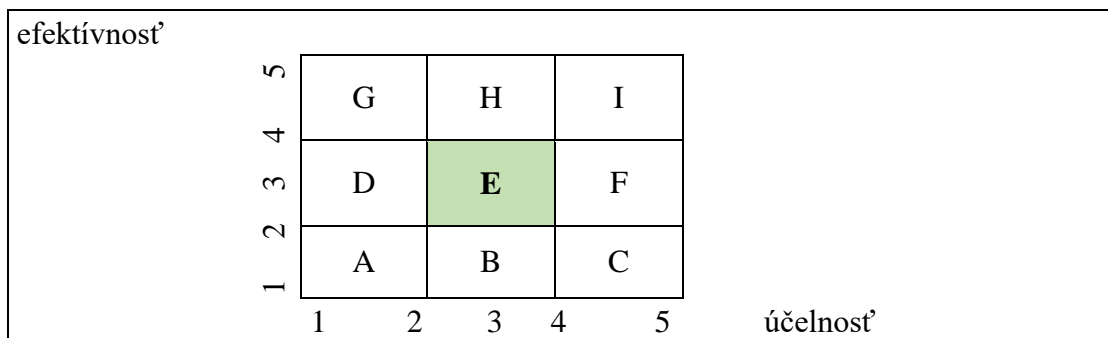
Z dostupných informácií nie je jasné, kto tvorí hodnotiacu komisiu, či má zastúpených členov z MF SR ani ako postupujú pri riešení možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy. Výzva, Výnos ani [web určený na dotácie](#) neposkytuje tieto informácie.

Na základe analýzy dotácií MF SR možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska účelnosti a efektívnosti, výraznejšie nedostatky sú však v oblasti transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko MF SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,857 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,889, tzn. že dotačné schémy majú totožné hodnotenie účelnosti a efektívnosti.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „E“ značí neutrálny postoj pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

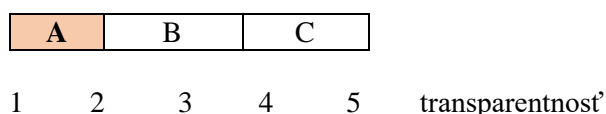

Obrázok 1 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MF SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MF SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 1,900.

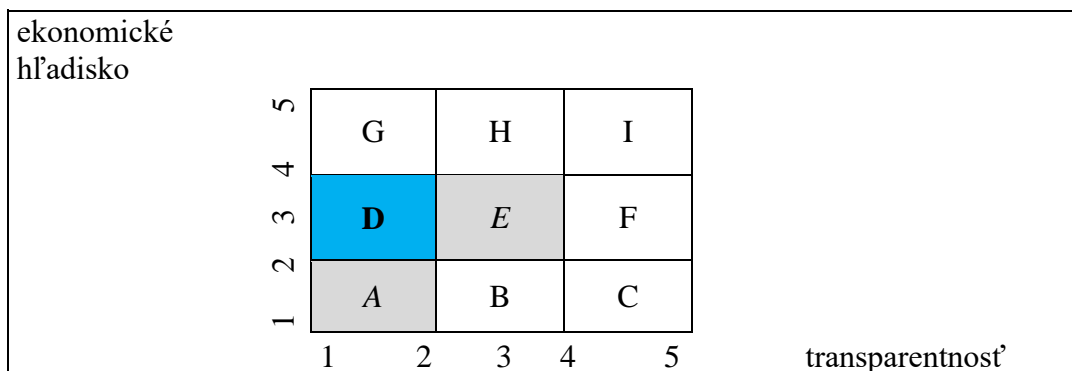

Obrázok 2 Transparentnosť poskytovania dotácií MF SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MF SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MF SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (1,900), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 2,873). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „D“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú šedé bunky, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

Obrázok 3 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MF SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade ministerstvo poskytuje dotácie v neutrálnom postoji z ekonomického pohľadu a vo výraznej nespokojnosti z pohľadu transparentnosti pri skúmaných dotačných schémach. Je však dôležité si uvedomiť, že toto hodnotenie ovplyvnila práve nižšia hodnota transparentnosti, pretože z ekonomického hľadiska dosiahlo MF SR priemerné skóre na úrovni 2,873.

Dotácie sú teda z ekonomického hľadiska poskytované neutrálne, no ich transparentnosť vyžaduje zmeny = existujú lepšie možnosti.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (MH SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a. priemysel s výnimkou spracovania dreva, biotechnológií, potravinárstva a stavebných výrobkov,
- b. energetiku vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov a energetickú efektívnosť,
- c. teplárenstvo a plynárenstvo,
- d. dobývanie a úpravu tuhých palív, dobývanie ropy a zemného plynu, rudných surovín, nerudných surovín a rádioaktívnych surovín,
- e. podporu malého podnikania a stredného podnikania vrátane podpory potravinárskych produktov, ktoré nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podpory spracovania dreva a biotechnológií,
- f. stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia vrátane podpory potravinárskeho podnikateľského prostredia, ktorého produkty nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podnikateľského prostredia v oblasti spracovania dreva a biotechnológií,
- g. vnútorný obchod, zahraničný obchod vrátane obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a tvorby zahraničnej obchodnej politiky, ochranu spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb a koordináciu politiky vnútorného trhu Európskej únie,
- h. ochranu a využívanie nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov,
- i. hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej bankským spôsobom a pri používaní výbušnín,
- j. puncovníctvo a skúšanie drahých kovov,
- k. kontrolu zákazu vývoja, výroby, skladovania, použitia a obchodu s chemickými zbraňami a prekuzormi potrebnými na ich výrobu,
- l. riadenie úloh hospodárskej mobilizácie,
- m. odštátnenie a privatizáciu majetku štátu a pre správu majetku štátu v podnikateľskej sfére,
- n. stratégiu tvorby a realizácie inovácií v oblastiach podľa písmen a) až d).

Hlavné úlohy MH SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#). V štatúte je pre potreby analýzy dôležitý článok 4 (hlavné úlohy ministerstva), ktorý uvádza v bode 1, (hlavné úlohy v oblasti odštátnenia a privatizácie majetku štátu a pre správu majetku štátu v podnikateľskej sfére) nasledovne: „ministerstvo posudzuje predložené transformačné návrhy a transformačné projekty na premenu rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií na neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby“. Bod je definovaný podľa § 3 ods. 4, § 5 ods. 1 a § 8 ods. 1 [zákona č. 13/2002 Z. z. o podmienkach premeny niektorých rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií na neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby](#)

(transformačný zákon) a ktorým sa mení a dopĺňa [zákon č. 92/1991 Z. z.](#) o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

MH SR vypracovalo niekoľko koncepcií a stratégií v jeho oblasti pôsobenia a to:

1. priemysel
2. podnikateľské prostredie
3. energetika
4. investície
5. inovácie
6. obchod

Ministerstvo v **oblasti priemyslu** vypracovalo návrh na [Stratégiu hospodárskej politiky SR do roku 2030](#). Strategický dokument tvorí rámec pre dosahovanie prosperity celej spoločnosti, a to vytvorením [podmienok](#) pre zabezpečenie udržateľného hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti a zamestnanosti. V zmysle participatívneho riadenia dochádza v SR taktiež k posunu pri tvorbe strategických dokumentov a politik s dlhodobou víziou, na ktorých sa v rámci pracovných skupín, či pripomienkových konaní aktívne zúčastňujú relevantné zväzy, či zástupcovia akademickej obce alebo mimovládneho sektoru. V SR je gestorom agendy lepšej regulácie MH SR. Táto agenda zahŕňa ex-ante a ex-post nástroje na zvýšenie kvality právnych predpisov v záujme ich účelnosti a odbúravania nadbytočného regulačného zaťaženia. Rozpracovaním ex-post nástrojov na zvýšenie kvality právnych predpisov a agendou lepšej regulácie sa komplexne zaoberá „[RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie](#)“. Koncepcia RIA 2020 už spadá do ďalšej oblasti pôsobenia ministerstva a to **podnikateľské prostredie**. Stratégia obsahuje súbor princípov a nástrojov, ktorých implementácia v konečnom dôsledku povedie k optimalizácii regulačného prostredia a k zvýšeniu transparentnosti celej tvorby zákonov a nelegislatívnych dokumentov, sekundárne aj k zlepšeniu podnikateľského prostredia. Stratégia má päť strategických cieľov a v rámci každého cieľa MH SR plánuje pilotne otestovať nástroje jeho plnenia.

1. zvýšiť povedomie verejnosti o lepšej regulácii
2. zvýšiť kvalitu procesu ex ante posudzovania vplyvov
3. zaviesť systematické ex post hodnotenia regulácií
4. implementovať inovatívne prístupy tvorby regulácií
5. vytvoriť podmienky pre zapojenie ďalších subjektov do aktivít lepšej regulácie

Lepšiu reguláciu podchycuje aj [Národný projekt „Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politik v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR“](#) a [Správy o stave podnikateľského prostredia v SR](#). Ďalšou oblasťou v podnikateľskom prostredí je podpora podnikania, ktorá sa špecializuje na [programy na podporu malého a stredného podnikania \(MSP\)](#) či [podporu MSP](#) (Small Business Act). V pôsobnosti je taktiež oblasť [internacionalizácie firiem](#) a v sekcii sú aj všetky potrebné súbory a dokumenty týkajúce sa procesu podľa [Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov](#), kde sa spomínajú aj mimovládne organizácie pri analýze sociálnych vplyvov.

Sekcia **energetiky** stanovuje [energetickú politiku](#) a [surovinovú politiku](#). Legislatíva je ukotvená v oblastiach [elektroenergetiky a plynárenstva](#), [obnoviteľných zdrojov energie a kombinovanej výroby](#), [energetickej efektívnosti](#), [banská činnosť](#) a [teplárstvo](#). Sekcia ako taká nie je zameraná na MNO.

Základné informácie o **investičnej pomoci** na podporu realizácie počiatočných investícií v Slovenskej republike sa nachádzajú v [informačnej brožúre](#) MH SR (Regionálna investičná pomoc). V dokumente nie sú žiadne zmienky o mimovládnom či neziskovom sektore. Investičná pomoc je zachytená jednak v [európskej legislatíve](#) a jednak vnútroštátnou právnou úpravou (napr. [Vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 39/2020 Z. z.](#) platná od 1. mája 2020).

V rámci **inovácií** evidujeme [6 stratégií a politík](#). Jedinou politikou, ktorá zmieňuje MNO je [podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách](#). Predkladaný dokument popisuje kľúčové aspekty témy Smart City s dôrazom na ich implementáciu v praxi prostredníctvom podnikateľských subjektov. Zároveň však prináša praktický nástroj pre podniky a mestá v podobe nových podporných mechanizmov a prehľadu už realizovaných príkladov doma i v zahraničí. Súčasťou dokumentu je prehľad doposiaľ identifikovaných možností financovania Smart City aktivít na regionálnej, národnej, interregionálnej aj medzinárodnej úrovni. Smart City je poháňané efektívnou komunikáciou a kooperáciou viacerých skupín zúčastnených strán ako napr. mimovládne organizácie, a preto pri jeho tvorbe MH SR vychádzalo zo skúsenosti samotných miest, ale aj z podnetov podnikateľského, akademického a neziskového sektora.

Poslednou sekciou v kompetencii MH SR je **obchod**. Sekcia sa predovšetkým zaoberá ochranou spotrebiteľa ([Stratégia spotrebiteľskej politiky SR na roky 2014-2020](#)), bilaterálnymi obchodnými vzťahmi, podporou exportu obchodnými vzťahmi EÚ s tretími krajinami ([Stratégia vonkajších ekonomických vzťahov SR na obdobie 2014-2020](#), [Colná politika](#), [Spoločná obchodná politika EÚ](#),...). Napriek mnohým stratégiám a politikám v oblasti obchodu nie je ich orientácia priamo na MNO ukotvená. Väčšina koncepcií je chápaná medzinárodne.

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza, že medzi priority vlády v oblasti hospodárstva patrí priemysel. Priemyselná výroba bude naďalej kľúčovým národohospodárskym odvetvím. Priemysel bude v roku 2020 hlavným nositeľom kvalitnej zamestnanosti, tvorby pridanej hodnoty v hospodárstve SR, garantom makroekonomickej stability, najmä svojou vysokou exportnou výkonnosťou, a motorom vysoko efektívnych inovácií. Okrem univerzitného výskumu je nevyhnutné vytvárať základňu pre priemyselný výskum zvýšením a spružnením inovačnej výkonnosti celého priemyslu v SR. Len tak je možné vytvoriť inštitucionálne podmienky pre razantnejšie zapojenie sa do európskych technologických platforiem ako nevyhnutnosti globálnej konkurenčnej spôsobilosti priemyslu v Slovenskej republike. Konkrétne návrhy voči mimovládnym organizáciám programové vyhlásenie vlády neudáva.

Dotáčné schémy MH SR

MH SR poskytuje [dotácie](#) na základe [zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky](#).

Dotáciu z rozpočtovej kapitoly ministerstva na príslušný rozpočtový rok možno poskytnúť za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitným predpisom na podporu:

- a) baníctva, tradície a histórie banských činností, odstránenia následkov banskej činnosti, úhrad sociálnych vplyvov útlmu banskej činnosti,
- b) činnosti združenia právnických osôb s účasťou ministerstva, ktoré realizuje schémy pomoci alebo programy podpory malého a stredného podnikania podľa osobitného predpisu,
- c) využívania biomasy a slnečnej energie na výrobu tepla a využívania iných obnoviteľných zdrojov energie,
- d) ochrany spotrebiteľa,
- e) rozvoja priemyselnej výroby a služieb,
- f) výskumu, vývoja a inovácií,
- g) energetickej efektívnosti,
- h) budovania infraštruktúry pre alternatívne palivá,
- i) používania nových vozidiel s pohonom na alternatívne palivá.

Na dotáciu nie je právny nárok a na konanie o žiadosti sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Dotáciu možno poskytnúť len žiadateľovi, ktorý je bezúhonný. Za bezúhonného sa nepovažuje žiadateľ, ktorý sa dopustil úmyselného trestného činu alebo trestného činu proti majetku, alebo žiadateľ, ktorého člen štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu sa dopustil úmyselného trestného činu alebo trestného činu proti majetku. Dotáciu, ktorá je štátnou pomocou možno poskytnúť len v súlade s osobitnými predpismi v oblasti štátnej pomoci.

Žiadna zo skúmaných dotácií nemá oprávneného žiadateľa MNO, a preto sa bližšou špecifikáciou nebudeme zaoberať.

[Rozpočet](#) na dotácie zverejnený podľa § 11, odsek 6, písm. b zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov je nasledovný:

- Podpora baníctva, tradície a histórie banských činností, odstránenia následkov banskej činnosti, úhrad sociálnych vplyvov útlmu banskej činnosti na rok 2020: 10 266 715 EUR,
- Podpora rozvoja malého a stredného podnikania na rok 2020: 4 300 000 EUR,
- Podpora ochrany spotrebiteľa na rok 2020: 90 000 EUR.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (MK SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) štátny jazyk,
- b) ochranu pamiatkového fondu, kultúrne dedičstvo a knihovníctvo,
- c) umenie,
- d) autorské právo a práva súvisiace s autorským právom,
- e) kultúrno-osvetovú činnosť a ľudovú umeleckú výrobu,
- f) prezentáciu slovenskej kultúry v zahraničí,
- g) vzťahy s cirkvami a náboženskými spoločnosťami,
- h) médiá a audiovizíu,
- i) podporu kultúry národnostných menšín.

MK SR metodicky taktiež riadi činnosť slovenských inštitútov v zahraničí v oblasti ich kultúrneho pôsobenia.

Hlavné úlohy MK SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktoré je dostupné na webovej stránke MK SR. V štatúte je pre potreby analýzy dôležitý článok 5 (Zásady činnosti a riadenia ministerstva), ktorý uvádza: „Ministerstvo uplatňuje vo svojej činnosti organizačné princípy štátnej správy a také metódy a formy práce, ktoré smerujú k jej racionalizácii a zvyšovaniu účinnosti tým, že využíva podnety a skúsenosti iných orgánov verejnej moci, územnej samosprávy, záujmovej samosprávy, **mimovládnych organizácií** a verejnosti.“

[Pôsobnosť ministerstva kultúry](#) v oblasti umenia a kreativity zabezpečuje výkon štátnej správy a podieľa sa na vytváraní podmienok pre rozvoj a prezentáciu kultúry vo všetkých oblastiach profesionálneho umenia, štátneho jazyka a kreativity a koordinuje postupy ministerstva pri zabezpečovaní implementácie štátnej kultúrnej politiky. Analytickým útvarom MK SR je [Inštitút kultúrnej politiky](#) (IKP), ktorého poslaním je zlepšovať verejné politiky a rozhodovanie ministerstva prostredníctvom analýz, dát a dôkazov v oblasti kultúry ([publikácie](#)).

Sekcia umenia sa člení na:

- [odbor umenia a kreativity](#) ([právny rámec](#), [fondy](#))
- [odbor štátneho jazyka](#)

V oblasti **podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu** ministerstvo vypracúva koncepcie a stratégie, koordinuje prípravu odvetvových stratégií, akčných plánov a návrhy právnych predpisov. Uskutočňuje horizontálnu koordináciu podpory a rozvoja kultúry a kreativity s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy a orgánmi územnej samosprávy Monitoruje [trendy rozvoja na národnej a regionálnej úrovni](#), spolupracuje so sprostredkovateľským orgánom pre [IROP PO3](#) (Integrovaný regionálny operačný program, prioritná os 3 - Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch), podieľa sa na kreovaní podporných nástrojov Európskej komisie pre kreativitu, inovácie a podnikanie v oblasti kultúrneho a kreatívneho priemyslu. Zároveň aktívne participuje na realizácii medzinárodných projektoch v rámci programu

INTERREG EUROPE, a to [CREADIS 3 – Inteligentné a kreatívne regióny](#) alebo [A.L.I.C.E. – Animačná liga za zvýšenie spolupráce v Európe](#), podieľa sa na tvorbe [Satelitného účtu kultúry a kreatívneho priemyslu SR](#), je členom pracovných skupín primárne alebo sekundárne zameraných na kultúrny a kreatívny priemysel a kladie značný dôraz na zvyšovanie povedomia o kultúrnom a kreatívnom priemysle a jeho pozitívnych ekonomických a sociálnych prínosoch pre spoločnosť. **V oblasti štátneho jazyka najmä** vypracúva analytické, koncepčné a informačné materiály v oblasti ochrany, poznávania, podpory rozvoja a používania štátneho jazyka, monitoruje úroveň jazykovej kultúry, analyzuje ju a vyhodnocuje. Dbá na zvyšovanie jazykovej úrovne v spoločnosti a na upevňovanie postavenia slovenského jazyka ako štátneho jazyka Slovenskej republiky, prispieva k realizácii štátnej jazykovej politiky, k posilňovaniu národnoreprezentatívnej a štátnointegratívnej funkcie slovenského jazyka a k upevňovaniu pozície spisovného slovenského jazyka ako prostriedku verejného styku. Spolupracuje so Slovenskou akadémiou vied (SAV), predovšetkým s Jazykovedným ústavom Ľudovíta Štúra SAV, a ďalšími slovakistickými jazykovednými pracoviskami, ako aj s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na rozpracovaní Koncepcie starostlivosti o štátny jazyk Slovenskej republiky. Koordinuje činnosť terminologických komisií pri tvorbe a ušľachťovaní odbornej terminológie, odsúhlasuje štandardizáciu geografických názvov (podľa zákona NR SR č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii), posudzuje návrhy názvov nových obcí a častí obcí pre MV SR, vybavuje podnety občanov týkajúce sa porušovania zákona o štátnom jazyku. Organizačne zabezpečuje činnosť Ústrednej jazykovej rady, poradného orgánu ministra kultúry v oblasti štátneho jazyka, vykonáva preventívno-výchovnú činnosť a poskytuje odborné stanoviská k problematike štátneho jazyka.

Ministerstvo uvádza ako jeden zo strategických dokumentov Rezortný protikorupčný program Ministerstva kultúry SR, ktorý bol vypracovaný v súlade s [uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018](#) z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023. V dokumente nie je žiadna zmienka o MNO. Ministerstvo uvádza ďalších [16 strategických materiálov](#). Podrobne uvedieme len tie, ktoré sa budú týkať MNO. [Stratégia rozvoja kultúry SR na roky 2014 – 2020](#) vo svojich bodoch v rámci sekcie priorít a opatrení (2.1 obnova infraštruktúry kultúrneho dedičstva, ktoré je základnou charakteristikou národa) uvádza, že na zrealizovanie obnovy je potrebné „vyhodnotiť doterajšie skúsenosti pri obnove nehnuteľného kultúrneho dedičstva a na základe pozitívnych výsledkov posilniť aktivity mimovládnych organizácií a navrhnuť možnosti ich realizácie v budúcnosti.“

V rámci [Stratégie ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022](#) je vo východiskách stratégie zadefinovaná spolupráca s mimovládnu vzdelávacou organizáciou Academia Istropolitana Nova pri formulovaní odborno-metodických východísk. Pri analyzovaní súčasného stavu ochrany pamiatkového fondu stratégia eviduje čoraz väčší záujem dobrovoľných a spontánných aktivít občianskych iniciatív a mimovládnych organizácií. Pri prezentácii a propagácii pamiatkového fondu navrhujú rozvinúť aktivity v bilaterálnych a viacstranných projektoch s dôrazom na V4 a Rakúsko, aktivizovať činnosť v medzinárodných mimovládnych organizáciách, napr. v Europa Nostra, ICOMOS, ECOVAST, ICCROM. Prostredníctvom cudzojazyčných materiálov, výstav a publikácií chcú oživiť propagáciu pamiatkového fondu v zahraničí najmä prostredníctvom našich kultúrnych inštitútov a zastupiteľstiev.

[Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru](#) je materiálom, ktorý nadväzuje na Koncepciu starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru schválenú uznesením vlády SR č. 666 z 8. augusta 2007. Obsahuje úlohy súvisiace s implementáciou Dohovoru na ochranu nehmotného kultúrneho

dedičstva UNESCO ratifikovaného SR v roku 2006 pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR ako aj vyhodnotenie plnenia úloh predchádzajúceho materiálu z roku 2007. Koncepcia vníma MNO ako subjekt, ktorý vyvíja rozsiahlu činnosť v oblasti dokumentácie a prezentácie nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičnej ľudovej kultúry. V rámci [analýzy](#) sledujú dopyt po väčších finančných zdrojoch pre túto oblasť najmä z prostredia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti orgánov územnej samosprávy a od mimovládnych neziskových organizácií.

[Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020](#) definuje v rámci svojich cieľov, cieľ 1.2 Budovanie knižníc ako komunitných, multikultúrnych a informačných centier a miest neformálneho celoživotného vzdelávania. Jedným z opatrení je vytvárať podmienky na rozširovanie partnerstiev medzi knižnicami, kultúrными, záujmovými a vzdelávacími ustanovizňami, školskými zariadeniami, klubmi, **občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami**, podnikmi, výskumnými ústavmi, osvetovými strediskami a zariadeniami, ako súčasťou celoživotného vzdelávania na miestnej a regionálnej úrovni a podporovať ich aktivity.

Ďalším dokumentom je [Koncepcia mediálnej výchovy v Slovenskej republike v kontexte celoživotného vzdelávania](#). Mediálna výchova je jedným z najmodernejších trendov súčasnosti. Je multidisciplinárnou kategóriou, ktorá integruje poznatky širšieho spektra spoločenských vied, je predmetom záujmu tak žurnalistiky, psychológie, sociológie, pedagogiky a v menšom či väčšom rozsahu jej pozornosť venujú vládne aj mimovládne inštitúcie. Cieľom je dosiahnuť, aby všetky tri podsystémy mediálnej výchovy, a to mediálna výchova v oblasti formálneho, neformálneho ako aj informálneho vzdelávania boli navzájom prepojené a dopĺňali sa. Ako subsystém celoživotného vzdelávania bude mediálna výchova štruktúrou svojich vzťahov vytvárať priame väzby na štátne inštitúcie, vzdelávacie a vedecko-výskumné inštitúcie, regulačné, samoregulačné a profesijné orgány, rodinu, cirkvi, mimovládne a nezávislé inštitúcie, nezávislých odborníkov ako aj samotné médiá. Koncepcia ďalej uvádza nasledovné: „**Model efektívneho a flexibilného systému mediálnej výchovy predpokladá prepojenie aktivít štátu s aktivitami mimovládneho a občianskeho sektora**, a to na horizontálnej ako aj vertikálnej úrovni. Na pozadí vzájomnej konfrontácie, výmeny informácií a skúseností je cieľom prepojenia týchto aktivít vytvorenie koordinovaného vzdelávacieho systému. Prienik jednotlivých činností, projektov a parciálnych výsledkov vylúči možnosť duplicity alebo opakovania tých istých činností alebo zámerov a vytvorí predpoklady pre kontinuálny vývoj všetkých parciálnych častí a tvorbu stratégie prerozdelenia jednotlivých činností v tejto oblasti. Pri implementácii mediálnej výchovy do praxe je možné koordináciou a prienikom činností dosiahnuť vyššiu efektivitu, ale aj úsporu finančných prostriedkov.“ Podpora rozvoja spolupráce verejného, neziskového a súkromného sektora v oblasti kultúry a kultúrneho priemyslu, vytvorenie prostredia a zabezpečenie podmienok pre kontinuálnu existenciu a rozvoj kultúrneho priemyslu je taktiež definovaná v [Projekte systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky](#). V jeho aktualizácií už žiaľ zmienku o MNO nenájdeme.

Posledným z dokumentov je [Koncepcia rozvoja kultúrnych a čitateľských kompetencií detí prostredníctvom kultúrnej výchovy s cieľom zriadenia Centra literatúry pre deti a mládež a podpory čítania](#). Koncepcia vyčlenila odsek neziskovej sféry pôsobenia. Jeho znenie je nasledovné: **Na podpore čitateľských kompetencií sa významne podieľajú subjekty neziskovej sféry ako sú centrá voľného času, materské centrá, záujmové umelecké krúžky, občianske združenia a neziskové organizácie**. Viaceré z nich iniciovali významné projekty

s národnou či regionálnou pôsobnosťou, ktoré nielen stimulujú povedomie kultúry čítania, ale aj rozvíjajú niektorú stránku kultivovaného čítania. K významným v tomto smere patria: nezisková organizácia združenie Osmijanko s národnou pôsobnosťou, ktorá je zameraná na podporu tvorivého čítania, nezisková mimovládna a profesijná organizácia zastupujúca záujmy detí, pedagógov, rodičov a sympatizantov školy združenie Orava propagujúce tzv. hlasné čítanie³ OZ Fanfáry s dlhodobým celoslovenským projektom HEVI klubov, s Ihriskom čítania a Palácovou herňou čítania zameranými na rozvoj tvorivého čítania a využívania knihy ako média, na spájanie komunity OZ KnihoBrána, ktoré sa zameralo na zviditeľňovanie knihy v rámci mestskej komunity a viaceré iné. Niektoré z týchto subjektov sa zameriavajú aj na školiacu a osvetovú činnosť nielen medzi deťmi, ale aj tzv. dôležitými dospelými (napr. Osmijanko, OZ Fanfáry; Mama, tata, čítajte s nami, OZ Múzy). Občianske združenia i neziskové organizácie však nemôžu naplniť potrebu osvety a vzdelávania v tej miere, ako si to vyžaduje súčasný stav. Jednak preto, že podpora neziskového sektora je obyčajne zameraná na krátkodobé projekty, ktoré majú menší význam z hľadiska dlhodobých stratégií rozvoja kultivovaného čítania. Tiež práca jednotlivých subjektov prebieha viac-menej izolovane, chýba koncepcia a metodická pomoc, ktorá by ich činnosť prepojila a zefektívnila. Rovnako kvalitatívna úroveň práce jednotlivých subjektov sa líši. Niektoré projekty uplatňujú nevyvážený málo účinný spôsob, pri ktorom snaha o zábavu prevažuje nad procesmi, ktoré môžu účinne stimulovať rozvoj kultivovaného čítania.

Prehľad právnych predpisov, podľa ktorých MK SR koná a rozhoduje, je dostupný na <http://www.culture.gov.sk/vdoc/288/predpisy-a-instrukcie-1f8.html>.

MK SR zriadilo túto [podstránku](#), aby v záujme maximálnej transparentnosti a korektnosti informovalo laickú i odbornú verejnosť o procese osamostatňovania Kunsthalle Bratislava (KHB).

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza stanoviská pre kultúrnu politiku. Vláda považuje kultúru za vnútorný základ spoločnosti, ktorý ju určuje hodnotovo a spoluvytvára jej jedinečnú národnú, národnostnú či miestnu identitu. Vláda v záujme prípravy a uskutočnenia systémových a prospešných opatrení v oblasti kultúry bude naďalej pokračovať v efektívnom dialógu s odbornou kultúrnou verejnosťou, zástupcami samosprávy a ďalších relevantných subjektov, ktorými sú aj MNO. Vláda preto môže svoju činnosť v oblasti kultúry naďalej rozvíjať na princípe kontinuity politik, pričom jedným zo základov kultúrnej politiky štátu zostane realizácia schválených a celospoločensky akceptovaných stratégií, ako sú: **Stratégia rozvoja kultúry pre roky 2014 – 2020** a Stratégia rozvoja kreatívneho priemyslu, Stratégia pamäťových a fondových inštitúcií na roky 2013 – 2020, Stratégia rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike do roku 2018 a **Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020**. Dotačný program ministerstva „Obnovme si svoj dom“ bude transformovať tak, aby cielene smeroval na ukončenie obnovy a využitie kultúrnych pamiatok na podporu rozvoja cestovného ruchu a kreatívneho priemyslu. Vláda zvýši ochranu archeologického kultúrneho dedičstva, ktoré považuje za jedinečný zdroj poznania histórie. Zavedie elektronickú evidenciu archeologických nálezísk ako súčasť geografického informačného systému ochrany kultúrno-historických hodnôt krajiny.

³ Hlasné čítanie je metóda nácviku čítania, zdokonaľuje techniku čítania, žiak si precvičuje akcentovanie slov, moduláciu a silu hlasu, intonáciu a tempo reči. Úzko sa viaže so spoznávaním, analýzou a interpretáciou textov, vyskytuje sa striedavo s tichým čítaním

Vláda bude venovať náležitú pozornosť ochrane, podpore a rozvoju nehmotného kultúrneho dedičstva a tradičnej ľudovej kultúry. Vytvorí podmienky pre ich uplatnenie v procese rozvoja miestnej a regionálnej kultúry, v kreatívnom priemysle a cestovnom ruchu aj v spolupráci s územnou samosprávou a **občianskou spoločnosťou**. Na tento účel pripraví koncepciu rozvoja regionálnej kultúry na Slovensku.

Dotačné schémy MK SR

Z uvedených strategických dokumentov sú pre analýzu podstatné tie, v ktorých oblastiach MK SR poskytuje dotácie dostupné pre MNO. MK SR poskytuje dotácie na základe [zákona č. 434/2010 Z. z.](#) o dotáciách v pôsobnosti ministerstva v znení neskorších predpisov, ktoré sú v prehľadnej forme taktiež dostupné na [webe](#).

Ministerstvo môže v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu na tieto účely (§ 2 ods. 1):

- a) ochrana, obnova a rozvoj kultúrneho dedičstva v oblasti pamiatkového fondu,
- b) kultúrna aktivita osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva,
- c) sprístupňovanie kultúrnych hodnôt žiakom základných škôl, žiakom stredných škôl a pedagogickým zamestnancom základných škôl a stredných škôl,
- d) aktivity v oblasti kultúry, umenia a kreatívneho priemyslu, ak ich realizuje verejná vysoká škola, medzi hlavné úlohy ktorej patrí tvorivá umelecká činnosť,
- e) podpora miestnej a regionálnej kultúry,
- f) obnova knižníc a knižničného fondu.

Na poskytnutie dotácie nie je právny nárok a na sprístupňovanie kultúrnych hodnôt žiakom základných škôl a stredných škôl a pedagogickým zamestnancom základných škôl a stredných škôl sa využívajú kultúrne poukazy. Kultúrny poukaz vydáva ministerstvo pre konkrétneho žiaka základnej školy, konkrétneho žiaka strednej školy, konkrétneho pedagogického zamestnanca základnej školy alebo konkrétneho pedagogického zamestnanca strednej školy a predstavuje ročný príspevok zo štátneho rozpočtu na sprístupnenie kultúrnych hodnôt pre tohto žiaka alebo pedagogického zamestnanca.

Žiadateľom o poskytnutie dotácie podľa § 2 ods. 1 môže byť:

- a) fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a ktorá dovŕšila vek 18 rokov,
- b) fyzická osoba oprávnená na podnikanie na území Slovenskej republiky a právnická osoba oprávnená na podnikanie na území Slovenskej republiky,
- c) vyšší územný celok alebo obec,
- d) rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je vyšší územný celok alebo obec,
- e) **občianske združenie so sídlom na území Slovenskej republiky,**
- f) **nadácia so sídlom na území Slovenskej republiky,**
- g) záujmové združenie právnických osôb, ak je právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky,

- h) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby so sídlom na území Slovenskej republiky,
- i) neinvestičný fond so sídlom na území Slovenskej republiky,
- j) vysoká škola so sídlom na území Slovenskej republiky alebo verejná výskumná inštitúcia,
- k) registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť so sídlom na území Slovenskej republiky a právnická osoba, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
- l) Matica slovenská,
- m) právnická osoba podľa osobitného predpisu.

Žiadateľ, ktorý sa uchádza o dotáciu, musí spĺňať nasledovné podmienky: má na financovanie projektu, na ktorý sa dotácia požaduje, zabezpečené krytie výdavkov z vlastných zdrojov alebo iných zdrojov najmenej vo výške 5 % z celkového rozpočtu projektu; to neplatí, ak sa dotácia poskytuje žiadateľovi na účel podľa § 2 ods. 1 písm. c), poskytuje súčinnosť a poskytne súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní v oblasti kultúry podľa osobitného zákona, nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin proti majetku a správca dane voči nemu neeviduje nedoplatky voči rozpočtu obce.

V rámci dotácií MK SR je vytvorený [portál o štatistikách](#), ktorý rozčleňuje jednotlivé dotácie na 3 oblasti, presnejšie:

Dotácie na obnovu národnej kultúrnej pamiatky

[1.1 Obnova kultúrnych pamiatok](#)

[1.2 Obnova kultúrnych pamiatok v lokalitách svetového kultúrneho dedičstva](#)

[1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu](#)

[1.4 Obnova historických parkov a architektonických areálov v kritickom stavebno-technickom stave](#)

[1.5 Národný cintorín v Martine](#)

[1.6 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy](#)

Dotácia na kultúru znevýhodnených skupín

[2.1 Živá kultúra a jej sprístupňovanie](#)

[2.2 Vydavateľská a publikačná činnosť](#)

[2.3 Periodická tlač \(noviny a časopisy\)](#)

[2.4 Neformálne vzdelávanie a výskum](#)

Dotácie na podporu miestnej a regionálnej kultúry

[5.1 Podpora aktivít v oblasti prezentácie tradičnej kultúry](#)

[5.2 Vznik a prezentácia tvorby – neprofesionálne umenie](#)

[5.3 Mapovanie kultúrno-historického potenciálu obcí](#)

[5.4 Podpora prvkov zapísaných v národných alebo medzinárodných zoznamoch nehmotného kultúrneho dedičstva](#)

[5.5 Postupové regionálne súťaže a prehliadky záujmovej umeleckej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby](#)

Dotácie na obnovu národnej kultúrnej pamiatky

Dotáciu na obnovu národnej kultúrnej pamiatky, ktorá je stavbou torzálneho charakteru, historickou zeleňou, archeologickou lokalitou alebo národnou kultúrnou pamiatkou technického charakteru, možno poskytnúť žiadateľovi podľa odseku 1 písm. **e)**, **f)** a **h)**, zabezpečujúcemu jej obnovu, aj keď nie je vlastníkom alebo správcom národnej kultúrnej pamiatky. Dotácia je určená pre MNO.

Dotácie 1.1 je určená na podporu projektov systematického prístupu k ochrane kultúrnych pamiatok, prípravy a realizácie obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok, prezentácia využitia kultúrnych pamiatok v súlade s ich pamiatkovými hodnotami.

Dotácia 1.2 je určená na podporu projektov systematického prístupu k ochrane kultúrnych pamiatok v lokalitách, ktoré sú zapísané v Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO; príprava a realizácia ich obnovy, reštaurovania a regenerácie; prezentácia a využitie kultúrnych pamiatok v rámci pamiatkových území v súlade s ich pamiatkovými hodnotami.

Podprogram 1.3 Aktivity kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu sa zameriava na podporu aktivít kultúrnej politiky a edičnej činnosti v oblasti ochrany pamiatkového fondu.

Dotácia 1.4 je určená na podporu obnovy a konzervácie kultúrnych pamiatok – rozsiahlych architektonických areálov v kritickom stavebno-technickom stave, zachovaných v podobe torzálnej architektúry a terénnych úprav a prístupových komunikácií v ich okolí. Do tejto kategórie sa zaraďujú hradné ruiny, mestské a iné opevnenia, pevnostné systémy, kaštiele a ďalšie rozsiahle komplexy. Zároveň je cieľom podprogramu aj podpora obnovy historických parkov a záhrad.

Podprogram 1.5 Národný cintorín v Martine sa zameriava na podporu zabezpečenia obnovy a reštaurovania hrobov a náhrobkov významných osobností spoločenského a kultúrneho života a na údržbu areálu kultúrnej pamiatky Národný cintorín v Martine.

Podprogram 1.6 Komplexná rekonštrukcia národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy sa zameriava na podporu: projektov obnovy a reštaurovania kultúrnych pamiatok zapísaných v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ktoré sa súčasne nachádzajú v Zozname národných kultúrnych pamiatok s prioritou ochrany a obnovy k 31. júlu 2017.

Podľa **schémy minimálnej pomoci** pre aktivity ochrany, obnovy a rozvoja kultúrneho dedičstva - podprogram 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 a 1.5, celková výška pomoci nesmie presiahnuť strop vo výške **200 000 EUR** na jediný podnik⁴ v priebehu obdobia predchádzajúcich dvoch fiškálnych rokov a počas prebiehajúceho fiškálneho roka.

V rámci **schémy štátnej pomoci** pre aktivity ochrany, obnovy a rozvoja kultúrneho dedičstva - podprogram 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 a 1.5, je minimálna výška spolufinancovania projektu, na ktorý sa dotácia požaduje, **20 %** z celkového rozpočtu projektu. Pomoc nesmie presiahnuť strop vo výške **2 000 000 EUR** alebo podľa výšky aktualizovaného stropu.

Pri podprograme 1.6 maximálna možná pridelená suma na jeden podaný projekt je **950 000 EUR**. Minimálna výška požadovanej dotácie na jeden projekt je **150 000 EUR**.

⁴ Schéma minimálnej štátnej pomoci (deminimis) je určená predovšetkým podnikom, podľa tejto schémy teda ide o podporu na podnik, strop je 200 000 EUR.

Dotácie na kultúru znevýhodnených skupín

Dotáciu na kultúru znevýhodnených skupín možno poskytnúť žiadateľovi podľa odseku 1 písm. **b)**. Dotáciu možno poskytnúť do 3 oblastí a to podpora kultúrnych aktivít osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva (Dotácia 2.1); podpora vydávania periodickej tlače, ktorá prispieva k vytváraniu rovnosti príležitostí v oblasti kultúrnej aktivity a prináša informácie o živote a kultúre osôb so zdravotným postihnutím alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva (Dotácia 2.2) a program tiež slúži na podporu neformálneho vzdelávania, výskumných projektov a mobility v predmetnej oblasti (Dotácia 2.3).

Dotáciu nie je možné poskytnúť na projekty, ktorých cieľom je šíriť násilie, diskrimináciu, rasizmus, xenofóbiu, homofóbiu, antisemitizmus a ostatné prejavy intolerancie.

Minimálna výška spolufinancovania projektu, na ktorý sa dotácia požaduje, je **5 %** z celkového rozpočtu projektu (taktiež pri poskytnutí dotácie cez **schému minimálne pomoci**). Pri poskytnutí dotácie cez **schému štátnej pomoci** je spolufinancovanie 20 % z celkového rozpočtu projektu.

Disponibilný objem finančných prostriedkov na danú výzvu je **980 000 EUR**.

Dotácie na podporu miestnej a regionálnej kultúry

Dotáciu na podporu miestnej a regionálnej kultúry možno poskytnúť žiadateľovi podľa odseku 1 písm. a) a c) až e). Dotáciu na podporu miestnej a regionálnej kultúry možno poskytnúť aj umeleckému súboru, folklórnemu súboru, speváckemu súboru, hudobnému súboru alebo tanečnému súboru, skupine alebo telesu, ktoré nie sú právnickými osobami, prostredníctvom žiadateľa podľa odseku 1 písm. a). Táto dotácie je teda určená aj pre MNO (písm. c) sú občianske združenia).

Program slúži na podporu miestnych umeleckých a iných kultúrnych zoskupení, subjektov a jednotlivcov, napríklad folklórne súbory, spevácke súbory, spevákov, hudobné skupiny, tanečné súbory, ochotnícke divadlá, zoskupenia alebo jednotlivcov zaoberajúcich sa umelecko-remeselnou výrobou alebo výtvarnou činnosťou vo forme poskytnutia dotácie zo strany štátu - ministerstva kultúry. Podpora spočíva v pridelovaní finančných prostriedkov uvedeným subjektom a jednotlivcom, napríklad na účel zakúpenia alebo výroby nových ľudových krojov, úpravy existujúcich krojov, nákup kostýmov pre tanečné zoskupenia alebo ochotnícke divadlá, nákup hudobných nástrojov pre ľudové skupiny, iné hudobné skupiny alebo jednotlivcov, nákup hudobnej aparatúry, obstaranie nástrojov a prístrojov na tvorbu umelecko-remeselných výrobkov alebo prostriedkov potrebných pre výtvarníkov.

Disponibilný objem finančných prostriedkov na danú výzvu je **2 000 000 EUR**.

Disponibilný objem finančných prostriedkov na výzvy v roku 2020 je stanovený na:

- Dotácie na obnovu národnej kultúrnej pamiatky (obnovme si svoj dom/Národný cintorín v Martine) = 12 016 097 EUR

- Dotácie na podporu miestnej a regionálnej kultúry = 2 000 000 EUR

Do roku 2021 je predpokladaný celkový rozpočet vo výške 10 mil. EUR pri schéme minimálnej pomoci v programe Obnovme si svoj dom.

Do roku 2021 je predpokladaný celkový rozpočet vo výške 50 mil. EUR. Predpokladaný ročný rozpočet je 10 mil. EUR pri schéme štátnej pomoci v programe Obnovme si svoj dom.

Vzhľadom na to, že medzi uvedenými dotačnými schémami nie sú významné rozdiely, analyzujeme indikátory pre všetky schémy spoločne.

Tabuľka 4 Účelnosť dotácií MK SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov		x				
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov		x				
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období				x		
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy						x

Zdroj: vlastné spracovanie

Metodický postup stanovuje výlučne ciele dotácií (účel dotácie je stanovený pri všetkých podprogramoch vo výzve alebo v informáciách pre žiadateľov), no výzva na predkladanie žiadostí neuvádza merateľné ukazovatele, ktoré by stanovovali či vyhodnocovali stanovené ciele. Účel dotácií bližšie opisuje vyššie uvedená časť Dotačnej schémy MK SR.

Ciele dotácií na obnovu národnej kultúrnej pamiatky, na kultúru znevýhodnených skupín a na podporu miestnej a regionálnej kultúry sú v súlade s prioritami úloh definovanými v štatúte ministerstva, ako aj s celkovou úlohou MK SR (písmeno b), ochranu pamiatkového fondu, kultúrne dedičstvo a knihovníctvo, i) kultúrne aktivity zdravotne postihnutých alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva a e) kultúrno-osvetovú činnosť a ľudovú umeleckú výrobu kompetenčného zákona).

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti kultúry bude naďalej rozvíjať na princípe kontinuity politík, pričom jedným zo základov kultúrnej politiky štátu zostane realizácia schválených a celospoločensky akceptovaných stratégií, ako je napr. Stratégia rozvoja kultúry pre roky 2014 – 2020 či Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020, do ktorej spadajú aj dotácie MNO. Podporené (schválené) projekty v roku 2020 evidujeme len v rámci podprogramu 1.4. Obnova historických parkov a architektonických areálov v kritickom stavebno-technickom stave, pričom evidujeme aj MNO ako žiadateľa.

Ciele výzvy dotačnej schémy kopírujú ciele dotačnej schémy. [Podporené projekty](#) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť ciele projektov s cieľmi výzvy. Z výzvy ani možných informácií ohľadom jednotlivých projektov nedokážeme posúdiť ich správne zameranie.

Tabuľka 5 Efektívnosť dotácií MK SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov		x				
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov		x				
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov				x		
c) Finančné podmienky				x		
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov			x			
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov			x			
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty		x				
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

MK SR má viacero metodických príručiek a pomôcok na stanovenie výšky oprávnených nákladov ako aj odporúčanie pre vypracovanie žiadosti, formulára na elektronickú registráciu či kritériá na schválenie žiadosti. Avšak usmernenie ohľadom merateľných ukazovateľov nezaznamenávame. Z tohto pohľadu teda možno označiť metodické postupy na stanovenie merateľných ukazovateľov efektívnosti za obmedzené, keďže poskytujú len formálne kritériá k žiadosti a nie koncept merateľných ukazovateľov na vyhodnotenie efektívnosti.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo výzve, ktorá v tomto bode kopíruje [zákon č. 434/2010 Z. z.](#) o dotáciách v pôsobnosti ministerstva v znení neskorších predpisov. Podľa výzvy je možné dotáciu poskytnúť len na projekt alebo jeho časť, ktorá sa realizuje v príslušnom rozpočtovom roku, na ktorý sa dotácia požaduje, čo môže byť pri obnove kultúrnych pamiatok niekedy krátka doba. Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú pomerne prísne a rozsiahle do objemu predkladanej dokumentácie, na druhej strane sú k tomu spracované vhodné usmernenia a vzory, ktoré aspoň sčasti uľahčujú administratívnu záťaž.

Pridelenie finančných prostriedkov v drvivej väčšine prípadov nezodpovedá požadovanej sume, napr. pre rok 2020 v podprograme 1.4. (jediný program so schválenými projektmi) zo všetkých podporených projektov (39) dostal sumu, o ktorú žiadal len 1 žiadateľ v hodnote 7 600 EUR (obnova hradu Čičva) a vo všetkých prípadoch došlo k zníženiu dotácie. V roku 2019 to bolo celkovo za daný podprogram 36 žiadostí, kde evidujeme 2 žiadateľov s rovnakou žiadanou a schválenou výškou. Za všetky podprogramy v roku 2020 bolo 1 070 žiadateľov, ktorí požiadali spolu o 21 853 783 EUR, pričom schválené finančné prostriedky boli na úrovni 14 662 588 EUR (67,09 % podiel). V podprograme 2.1 Živá kultúra a jej sprístupnenie evidujeme 3 prípady, kde sa požadovaná suma rovnala schválenej (v podprograme 2.2 je prípadov 6, avšak žiadateľov je výrazne menej, čo je logicky odôvodniteľné zameraním programu).

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MK SR dostupné a ani na platforme, ktorá poskytuje štatistiky ohľadom dotácií MK SR.

Tabuľka 6 Transparentnosť dotácií MK SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov		x				
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov		x				
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov				x		
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov						x
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy		x				
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy			x			
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MK SR existujú metodické postupy či usmernenia (Smernica č. 1/2020 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MK SR, zloženie komisie programov,...), ktoré sa zameriavajú na transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Usmernenia však nenastavujú a nevyhodnocujú ciele/merateľné ukazovatele, ale skôr slúžia na transparentnosť výkonu orgánov. V oblasti dostupnosti údajov MK SR hodnotíme pozitívne, svoje dotačné schémy zverejňuje s ľahkou dostupnosťou (vytvorená podstránka o štatistikách dotácií, presnejšie uverejňuje zoznamy podporených projektov vrátane výšky dotácie, podprogram, názov žiadosti či evidenčné číslo žiadosti).

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na tri kliknutia (web MK SR – podpora projektov, dotácie – dotácie - Štatistiky pre verejnosť/schválené dotácie za rok 2020), avšak zverejňované údaje sa nedajú stiahnuť a analyzovať.

Priebeh podania žiadosti možno sumarizovať nasledovne. Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi po vykonaní elektronickej registrácie žiadosti na webovom sídle ministerstva a po doručení úplnej písomnej žiadosti ministerstvu v termíne, rozsahu a spôsobom určenom vo výzve. Termín uzávierky predkladania žiadostí v poslednej aktuálnej výzve napr. za program 2 bol [29. júla 2020](#) (vrátane) a žiadosť musela byť k dátumu podania úplná (neúplná žiadosť nebude posudzovaná). Hodnotenie projektov vykonávajú odborné komisie prostredníctvom hodnotiacich hárkov, v rámci ktorých pridávajú projektom body a/alebo slovné hodnotenie jednotlivých stanovených kritérií. Výsledný počet bodov získaných za projekt je súčtom bodov jednotlivých kritérií. O konečnom rozhodnutí o podporení alebo nepodporení žiadosti komisia rozhoduje hlasovaním. Pre platný

výsledok hlasovania sa vyžaduje nadpolovičná väčšina hlasov všetkých prítomných členov komisie.

Ide hlavne o tieto hodnotiace kritériá (program 1): 1. súlad projektu s prioritami príslušného podprogramu, 2. kvalitu projektu, 3. súlad s požiadavkami Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, 4. pripravenosť pamiatkovej obnovy, 5. realizovateľnosť projektu. Pri programe 2 a 5 sú ukazovatele hodnotenie zoskupené do 5 bodov: 1. kultúrny prínos a potenciál projektu, 2. prínos projektu pre cieľovú skupinu, 3. doterajšie kultúrne aktivity žiadateľa vo vzťahu k projektu, 4. rozpočet projektu a 5. kvalita realizačného plánu.

Posúdenie správnosti a úplnosti žiadostí podľa § 4 ods. 2 zákona prebieha nasledovne: Súčasťou procesu hodnotenia je hodnotiaci hárok, ktorý obsahuje 5 kritérií. Maximálny počet bodov za kritérium: kultúrny prínos a potenciál projektu je 30 bodov, za kritériá prínos projektu pre cieľovú skupinu, rozpočet projektu, kvalita realizačného plánu je 20 bodov, za kritérium doterajšie kultúrne aktivity žiadateľa vo vzťahu k projektu 10 bodov. Každé kritérium obsahuje pomocné ukazovatele. Kritériá sa hodnotia nasledovne: počtom bodov v hodnote 100 % z celkového počtu (postačujúce), počtom bodov 50 % (čiastočne postačujúce) alebo počtom bodov 0 % (nepostačujúci). Maximálny počet bodov je 100. Percentuálna hranica na pridelenie dotácie je 50 % získaných bodov z celkového počtu bodov. Projekty, v ktorých realizácia kultúrnej aktivity je situovaná v okrese nachádzajúcom sa v zozname najmenej rozvinutých okresov, získavajú za kritérium kultúrny prínos a potenciál projektu minimálne 15 bodov. Pridelenie dotácie je zároveň závislé na celkovom objeme finančných prostriedkov vyčlenených na príslušný dotačný program, počte úspešných projektov a poradí v rámci celkového bodového hodnotenia.

Posúdenie správnosti a úplnosti žiadostí podľa § 4 ods. 2 zákona je stanovené do 31. júla 2020. Posúdenie správnosti a úplnosti žiadostí podľa opatrenia, realizovanie zasadnutia komisií príslušných podprogramov a vyhodnotenie žiadostí na dátum 14. augusta 2020, rozhodnutie o poskytnutí resp. neposkytnutí dotácie – 31. augusta 2020 a vypracovanie návrhu zmluvy o poskytnutí dotácie a jej zaslanie žiadateľovi – najneskôr do 2 týždňov odo dňa prijatia rozhodnutia ministra o poskytnutí alebo neposkytnutí dotácie (akceptovaného protokolu) na odbore dotácií ministerstva. Vystavenie platobného poukazu – po akceptovaní predloženého vyúčtovania za rok 2019, ak bola žiadateľovi poskytnutá dotácia v roku 2019 a/alebo do 10 pracovných dní odo dňa zverejnenia zmluvy v Centrálnom registri zmlúv, ktorý vedie Úrad vlády Slovenskej republiky. Časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov nie je z výzvy na predkladanie žiadostí ani zo zákona č. 434/2010 Z. z. známe. Avšak rozhranie od posúdenia správnosti a úplnosti, realizovanie zasadnutia komisií príslušných podprogramov a vyhodnotenie žiadostí predstavuje vyššie uvedené obdobie.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, MK SR zverejňuje všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých dotácií vrátane dátumu rozhodnutia o schválení, výšky, názvu dotácie a identifikácie žiadateľa (miesto pôsobenia, IČO, evidenčné číslo,..), všetky neschválené žiadosti vrátane dátumu rozhodnutia (bližší dôvod neschválenia žiadosti nie je uvedený). Ministerstvo by malo podľa § 6 [zákona č. 434/2010 Z. z.](#) o dotáciách v pôsobnosti ministerstva v znení neskorších predpisov zverejňovať vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ministerstvo k dispozícii, no na webovej stránke nie sú prezentované žiadne výsledky. Z daného zákona ďalej vyplýva, že ministerstvo vytvára a spravuje informačný systém, ktorý obsahuje okrem iného zoznam neschválených žiadostí. Ten však na webovom sídle uvedený nie je.

Z dostupných informácií je jasné, kto tvorí hodnotiacu komisiu, či má zastúpených členov z MK SR, alebo aj odborníkov z praxe (vrátanie zástupcov MNO a občianskej spoločnosti) za každý

podprogram (pre obsahlosť neuvádzame, zloženie je však dostupné v každej výzve). V zákone 434/2010 je uvedené riešenie možného konfliktu záujmov, a to nasledovne: žiadosti vyhodnocuje aspoň trojčlenná komisia, ktorú zriaďuje ministerstvo. Člen komisie nesmie byť žiadateľom ani zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi. Za zaujatého vo vzťahu k žiadateľovi sa považuje člen komisie, ktorý sám alebo jemu blízka osoba je:

- a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa,
- b) spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom,
- c) zamestnancom žiadateľa, zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom.

Člen komisie, ktorý sa vo vzťahu k žiadateľovi považuje za zaujatého, je vylúčený z rokovania o konkrétnej žiadosti a jej vyhodnocovania.

Na základe analýzy dotácií na obnovu národnej kultúrnej pamiatky, kultúry znevýhodnených skupín a na podporu miestnej a regionálnej kultúry MK SR možno konštatovať, že dotačná schéma je neutrálne nastavená aj z hľadiska účelnosti a efektívnosti aj v oblasti transparentnosti, ako uvádzajú nasledujúce výpočty.

Ekonomické hľadisko MK SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,778 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,285, tzn. dosiahnuté hodnotenie je neutrálne (3,032) na bodovej škále od 1 – 5 ako je uvedené v metodike.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „E“ značí neutrálny postoj pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť						
		1	2	3	4	5
5	G		H		I	
4		D		E		F
3						
2	A		B		C	
1						

Obrázok 4 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MK SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MK SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 3,300, čo je písmeno B = neutrálny postoj v rámci transparentnosti.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 5 Transparentnosť poskytovania dotácií MK SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MK SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MK SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (3,300), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 3,032). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „E“.

ekonomické hľadisko	5	G	H	I		
	4	D	E	F		
	3	A	B	C		
	2					
	1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 6 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MK SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Z výsledkov môžeme konštatovať, že ministerstvo z oboch hľadísk zastáva neutrálny postoj. Inak povedané, jeho dotačné schémy sa neprejavujú ekonomicky racionálne ani ekonomicky negatívne a spolu s transparentnosťou poskytujú dotácie nestranným resp. bezpríznakovým spôsobom a existuje priestor na zlepšenie.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (MO SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) riadenie a kontrolu obrany Slovenskej republiky,
- b) výstavbu, riadenie a kontrolu ozbrojených síl Slovenskej republiky,
- c) koordináciu činností a kontrolu orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a iných právnických osôb pri príprave na obranu Slovenskej republiky,
- d) koordináciu obranného plánovania,
- e) zabezpečenie nedotknuteľnosti vzdušného priestoru Slovenskej republiky,
- f) koordináciu vojenskej letovej premávky s civilnou letovou premávkou,
- g) vojenské spravodajstvo,
- h) alternatívnu službu.

MO SR zabezpečuje správu vojenských obvodov a vojenských lesov.

Hlavné úlohy MO SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktoré je dostupné na webovej stránke MO SR. V štatúte je pre potreby analýzy dôležitý článok 8 (Vzťahy ministerstva k orgánom štátnej správy a iným právnickým osobám), ktorý v odseku 3 uvádza: „Ministerstvo pri plnení úloh ďalej spolupracuje s **občianskymi združeniami, nadáciami**, inými záujmovými združeniami právnických osôb a **neziskovými organizáciami poskytujúcimi všeobecne prospešné služby**, ktorých záujmy a aktivity súvisia s pôsobnosťou ministerstva.“

MO SR má v pôsobnosti niekoľko [zákonov](#), [nariadení](#) a [vyhlášok](#). Medzi najzásadnejšie strategické dokumenty a usmernenia patria: Dlhodobý plán rozvoja obrany s dôrazom na výstavbu a rozvoj OS SR, Obranná stratégia SR, Bezpečnostná stratégia SR a Biela kniha o obrane SR.

Z uvedených strategických dokumentov sú pre analýzu podstatné tie, v ktorých oblastiach MO SR poskytuje dotácie. Príkladom takého dokumentu je [Bezpečnostná stratégia SR](#). Účinnosť bezpečnostnej politiky SR je podmienená mierou efektívnosti orgánov štátu, aktívnym pôsobením SR v medzinárodnom prostredí, mierou spolupráce štátnych orgánov a orgánov územnej samosprávy, **mimovládnych organizácií**, právnických osôb a fyzických osôb, mierou stotožnenia sa občanov s bezpečnostnými cieľmi a schopnosťou vlády získať pre tieto ciele podporu širokej verejnosti. Nástrojmi realizácie bezpečnostnej politiky sú aj medzinárodné a regionálne inštitúcie a združenia, ktorých je SR členom (OSN, EÚ, NATO, OBSE, OECD, Rada Európy, Vyšehradská skupina, Stredoeurópska iniciatíva a ďalšie), mimovládne organizácie, medzinárodné dohody, dohovory, zmluvy, normy a štandardy a médiá. SR bude **aktívne spolupracovať s neštátnymi činiteľmi (mimovládne organizácie, súkromný sektor)** pri riešení problémov zlyhávajúcich štátov, regionálnych a vnútroštátnych konfliktov, problémov obchodovania so zbraňami, ľuďmi, pri tvorbe a distribuovaní humanitárnej a rozvojovej pomoci a v ďalších oblastiach. Zároveň sa bude podieľať na eliminácii vplyvu polovojenských štruktúr, ktorých cieľom je oslabiť alebo odstrániť legitímnu a legálnu vládu.

[Vojenská stratégia SR](#) v oddiele F (Spôsobilosti a zloženie síl) identifikuje úlohu MNO v bode 34 nasledovne: „Spôsobilosti civilno-vojenskej spolupráce (Civil Military Cooperation) budú poskytovať expertízy k identifikácii dopadov operácie na civilné prostredie a naopak. Následne

budú spracovávať odporúčania k ich minimalizácii. Budú udržiavať styčnú činnosť medzi veliteľom a vládnymi, **mimovládnyimi organizáciami**, štátnou, miestnou samosprávou a obyvateľstvom v priestore operácie. Spôsobilosti psychologických operácií (Psychological Operations) budú spôsobilé plánovať, vykonávať a koordinovať psychologické operácie v priestore nasadenia zamerané na presne určené skupiny, s cieľom ovplyvňovať ich vnímanie, postoje a správanie na dosiahnutie stanovených cieľov.“

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza stanoviská pre bezpečnostnú politiku. Pre bezpečnosť SR majú zásadný význam systém kolektívnej obrany NATO a Spoločná bezpečnostná a obranná politika EÚ. Vláda bude prispievať k zvýšeniu ich potenciálu a kredibility. V rámci tvorby a realizácie Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ sa bude zasaďovať za zvyšovanie efektívnosti krízového manažmentu EÚ a prehľbovanie spolupráce členských štátov pri tvorbe ich civilných a vojenských spôsobilostí. Bude podporovať napĺňanie cieľov Globálnej stratégie EÚ pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku a posilňovanie komplexného prístupu EÚ ku krízam a konfliktom s efektívnym využitím širokej škály nástrojov EÚ. Vláda bude:

- aktívne podporovať kroky Organizácie Spojených národov v oblasti prevencie katastrof, pripravenosti na ne a zvyšovania odolnosti voči nim, najmä ciele Sendaiského rámca pre znižovanie dôsledkov katastrof 2015-2030 (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030), prijatého OSN na 3. Svetovej konferencii o znižovaní rizík katastrof v Sendai (Japonsko).
- aktívne podporovať kroky európskeho spoločenstva pri plnení **Európskeho programu v oblasti bezpečnosti na roky 2015 – 2020** so zameraním sa na tri hlavné priority, ako sú terorizmus, organizovaná trestná činnosť a počítačová kriminalita. Zvýšenú pozornosť sústredí najmä na otázky nelegálnej a nekontrolovateľnej migrácie.

Súčasťou bezpečnostnej politiky je aj ekonomická bezpečnosť štátu, ktorá je strategickou prierezovou prioritou. Kľúčovou je energetická bezpečnosť. Vláda bude naďalej presadzovať zachovanie existujúcich prepravných trás energonosičov, zároveň podporovať diverzifikáciu energetických zdrojov a prepojenie energetických sietí so susednými štátmi.

Dotačné schémy MO SR

Z uvedených strategických dokumentov sú pre analýzu podstatné tie, v ktorých oblastiach MO SR poskytuje dotácie pre MNO. Avšak celkovo môžeme povedať, že MO SR poskytuje dotácie na základe [zákona č. 214/2013 Z. z.](#) z 26. júna 2013, ktorým sa mení a dopĺňa [zákon č. 435/2010 Z. z.](#) o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

Ministerstvo môže dotáciu poskytnúť podľa [§ 2](#) na:

- a) vzdelávacie aktivity, športové podujatia, brannošportové podujatia, kultúrne podujatia alebo spoločenské podujatia zamerané na
 1. podporu výchovy občanov Slovenskej republiky k vlastenectvu,
 2. informovanie verejnosti o Severoatlantickej aliancii a Európskej únii,
 3. prípravu občanov na obranu Slovenskej republiky (ďalej len „obrana štátu“),

4. prezentáciu ozbrojených síl Slovenskej republiky,
 5. podporu kultúrnych, duchovných a sociálnych potrieb profesionálnych vojakov, vojakov v zálohe a vojnových veteránov,
 6. podporu starostlivosti o športové talenty a podporu vrcholového športu a výkonnostného športu,
- b) podporu procesu personálneho dopĺňovania ozbrojených síl Slovenskej republiky,
 - c) ochranu a rozvoj historického a kultúrneho dedičstva so zameraním na vojenské dejiny,
 - d) úhradu nákladov súvisiacich s účasťou na aktivitách organizovaných medzinárodnými organizáciami odborne zameranými na ozbrojené sily vrátane úhrady členského príspevku,
 - e) výskum a vývoj na účely podpory obrany štátu,
 - f) demonštračné činnosti na účely podpory obrany štátu,
 - g) organizovanie konferencií a seminárov, školení a kurzov v oblasti obrany štátu,
 - h) organizačné a administratívne zabezpečenie projektu výskumu a vývoja na účely podpory obrany štátu,
 - i) vypracovanie vedeckých štúdií na účely podpory obrany štátu,
 - j) zabezpečenie účasti zástupcov Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách výskumu a vývoja v oblasti obrany štátu,
 - k) na riešenie projektov na účely obrany organizácií Severoatlantickej aliancie, Európskej únie a štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore vrátane nákladov na ich prípravu,
 - l) úhradu zvýšených nákladov na poľnohospodársku výrobu a hospodárenie v lesoch z dôvodu výcviku ozbrojených síl Slovenskej republiky vo vojenskom obvode alebo na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu,
 - m) akcie a činnosti na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability, priaznivého stavu životného prostredia a na odstránenie následkov živelných pohrôm vo vojenskom obvode alebo na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktorými sú
 1. odstraňovanie invázných druhov,
 2. vypracovanie a realizácia ekologických projektov a lesných hospodárskych plánov,
 3. údržba protipožiarnych pásov a opatrenie protipovodňovej ochrany,
 4. meliorácia pozemkov a rekultivačné opatrenia,
 5. odstraňovanie následkov požiarov, zosuvov, lesných kalamít a povodní,
 6. správa a výkony verejnoprospešného charakteru na drobných vodných tokoch a zarybňovanie rybárskych revírov,
 7. realizácia mechanických, chemických a biologických opatrení na zmiernenie a zastavenie podkôrnikovej kalamity v smrečinách,
 8. vyhotovenie leteckého snímkovania lesných pozemkov pred vyhotovením lesných hospodárskych plánov,
 9. ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana vodných zdrojov, výstavba priepustov, pevných brodov, prístupových komunikácií a protipožiarnych pásov,
 10. výstavba a rekonštrukcia čistiarní odpadových vôd, žump, záchytných nádrží a protipožiarnych vodných nádrží,

11. revitalizácia vodných tokov, lesných pozemkov, lesných porastov a iných ekosystémov, realizácia opatrení zameraných na predchádzanie a na obmedzovanie poškodzovania a ničenia ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov,
12. zabezpečovanie priaznivého stavu osobitne chránenej časti prírody a krajiny, na území európskeho významu a územia medzinárodného významu,
13. zabezpečovanie a realizácia technológií zameraných na prevenciu, monitorovanie a obmedzovanie poškodzovania zdravotného stavu lesných ekosystémov,
14. trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch.

Dotáciu možno poskytnúť po splnení podmienok podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov žiadateľovi, ktorým je:

- a) občianske združenie so sídlom na území Slovenskej republiky,
- b) nadácia alebo záujmové združenie právnických osôb so sídlom na území Slovenskej republiky,
- c) neinvestičný fond so sídlom na území Slovenskej republiky,
- d) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby so sídlom na území Slovenskej republiky,
- e) obec,
- f) právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie s miestom podnikania na území Slovenskej republiky, ktorej predmetom činnosti je výskum alebo vývoj,
- g) Vojenské lesy a majetky SR – štátny podnik.

Celkovo môžeme dotácie rozdeliť do 3 oblastí:

1. [Dotácie na účely podľa §2 písmeno a\) až d\) zákona číslo 435/2010 Z. z.](#)
2. [Dotácie na účely podľa §2 písmeno e\) až k\) zákona číslo 435/2010 Z. z.](#)
3. [Dotácie na účely podľa §2 písmeno l\) až m\) zákona číslo 435/2010 Z. z.](#)

Dotácie na účely podľa §2 písmeno a) až d) zákona číslo 435/2010 Z. z.

Oprávneným subjektom požiadať o dotáciu na účely podľa § 2 písm. a) až d) zákona č. 435/2010 Z. z. je žiadateľ uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) až d):

1. občianske združenie so sídlom na území Slovenskej republiky;
2. nadácia alebo záujmové združenie právnických osôb so sídlom na území Slovenskej republiky;
3. neinvestičný fond so sídlom na území Slovenskej republiky;
4. nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby so sídlom na území Slovenskej republiky.

Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ak má zabezpečené financovanie najmenej 10 % nákladov projektu z iných zdrojov ako zo zdrojov štátneho rozpočtu alebo z rozpočtu územnej samosprávy.

Podľa [výzvy](#) je najvyššia výška dotácie na jedného žiadateľa je stanovená sumou 50 000 EUR a najnižšia výška dotácie je 500 EUR.

Dotácie na účely podľa §2 písmeno e) až k) zákona číslo 435/2010 Z. z.

Dotácie sú poskytované na základe schémy na podporu výskumu a vývoja ([schéma štátnej pomoci – skupinová výnimka](#)) medzirezortného podprogram 06E0I- Výskum a vývoj na podporu obrany štátu.

Dotáciu na účely podľa § 2 písm. e) až k) možno poskytnúť na krytie oprávnených nákladov na projekt:

- a) do výšky 100 % oprávnených nákladov, ak žiadateľom je právnická osoba podľa odseku 1 písm. f), ktorá je výskumnou organizáciou,
- b) najviac do výšky podľa osobitného predpisu, ak žiadateľom je právnická osoba alebo fyzická osoba podľa odseku 1 písm. f) oprávnená na podnikanie.

Účelom pomoci je podpora základného výskumu, priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja, ktoré sú zamerané na účely podpory obrany štátu s cieľom zvýšenia hospodárskej efektívnosti na mikroúrovni, ako aj makroúrovni, využitia výsledkov výskumu a vývoja pri budovaní Európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne tak, aby prispievali k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, vzniku nových inovatívnych (high-tech) malých a stredných podnikov a tvorbe nových pracovných miest.

Výšku pomoci predstavuje súčet jednotlivých hodnôt vyplatenej dotácie. Minimálna výška pomoci je 5 000 EUR. Pomoc na výskumné a vývojové projekty nesmie presiahnuť nasledujúce stropy:

- a) ak projekt pozostáva iba zo základného výskumu – 40 miliónov EUR na jeden podnik a jeden projekt; v prípade, že viac ako polovica oprávnených nákladov projektu vznikla v súvislosti s činnosťami, ktoré patria do kategórie základného výskumu;
- b) ak projekt pozostáva iba z priemyselného výskumu – 20 miliónov EUR na jeden podnik a jeden projekt; v prípade, že viac ako polovica oprávnených nákladov projektu vznikla v súvislosti s činnosťami, ktoré patria do kategórie priemyselného výskumu alebo spoločne do kategórie priemyselného výskumu a základného výskumu;
- c) ak projekt pozostáva z experimentálneho vývoja – 15 miliónov EUR na jeden podnik a jeden projekt; v prípade, že viac ako polovica oprávnených nákladov projektu vznikla v súvislosti s činnosťami, ktoré patria do kategórie experimentálneho vývoja;

Pomoc na štúdie uskutočniteľnosti nesmie presiahnuť v rámci prípravy výskumných činností strop 7,5 milióna EUR na jednu štúdiu.

Uvedené stropy sa nesmú obchádzať umelým rozdeľovaním projektov pomoci do niekoľkých projektov s podobnými črtami, cieľmi alebo príjemcami pomoci.

Dotácie na účely podľa §2 písmeno l) až m) zákona číslo 435/2010 Z. z.

Dotácie na účely podľa §2 písmeno l) až m) zákona číslo 435/2010 Z. z. na rok 2020 ministerstvo neeviduje. Podľa [výzvy z roku 2019](#) bola najvyššia suma dotácie na jednu žiadosť (projekt) stanovená sumou vo výške 500 000 EUR a najnižšia výška dotácie bola 10 000 EUR. Oprávneným subjektom požiadať o dotáciu na účely podľa § 2 písm. l) a m) zákona č. 435/2010 Z. z. je žiadateľ

uvedený v § 3 ods. 1 písm. g) zákona č. 435/2010 Z. z. t. j. Vojenské lesy a majetky SR – štátny podnik.

V súlade s § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 435/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MO SR uvádza ministerstvo schválený **rozpočet** na dotácie podľa ich účelu z rozpočtu rozpočtovej kapitoly MO SR na príslušný rozpočtový rok s predpokladom na nasledujúce dva roky:

- Rok 2020 - § 2 písmeno a) až d) zákona 99 580 EUR
 - § 2 písmeno e) až k) zákona 1 950 000 EUR
 - § 2 písmeno l) zákona 0 EUR
 - § 2 písmeno m) zákona 3 500 000 EUR
- Rok 2021 - § 2 písmeno a) až d) zákona 99 580 EUR
 - § 2 písmeno e) až k) zákona 1 050 000 EUR
 - § 2 písmeno l) zákona 0 EUR
 - § 2 písmeno m) zákona 3 300 000 EUR
- Rok 2022- § 2 písmeno a) až d) zákona 99 580 EUR
 - § 2 písmeno e) až k) zákona 1 050 000 EUR
 - § 2 písmeno l) zákona 0 EUR
 - § 2 písmeno m) zákona 3 300 000 EUR

Z uvedeného je zrejmé, že predmetom hodnotenia je dotácia na účely podľa §2 písmeno a) až d) zákona číslo 435/2010 Z. z.

Tabuľka 7 Účelnosť dotácií MO SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov		x				
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov		x				
súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu			x			
súlad cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona			x			
súlad cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období		x				
súlad cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy						x

Zdroj: vlastné spracovanie

Metodické postupy stanovujú výlučne ciele dotácií, resp. účel dotácií v bodoch a) až m) zákona č. 435/2010 Z. z., no výzvy na predkladanie žiadostí neuvádzajú žiadne merateľné ukazovatele, ktoré by stanovovali či vyhodnocovali stanovené ciele. Účel dotácií bližšie opisuje sekcia Dotačné schémy MO SR.

Ciele dotácií v rámci bezpečnostnej politiky nie sú v súlade s prioritami úloh definovanými v štatúte ministerstva. Ministerstvo priamo nedefinuje v štatúte vzdelávacie aktivity či športové podujatia, na ktoré je upriamená prvá dotačná schéma. Taktiež oblasť dotačnej schémy 2 na podporu výskumu a vývoja na účely podpory obrany štátu, štatút uvádza až za hlavnými úlohami

ministerstva označené ako iné. Dotačná schéma 3 má svoje ciele v súlade s úlohou rezortu. Z toho vyplýva, že dotačné schémy priamo neodrážajú hlavné úlohy ministerstva, ale sú skôr „doplnkové“. Rovnakú situáciu zaznamenávame aj pri kompetenčnom zákone.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti bezpečnosti bude naďalej rozvíjať na systéme kolektívnej obrany NATO a Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ. Ako dva hlavné dokumenty uvádza Sendaiský rámec pre znižovanie dôsledkov katastrof 2015-2030 a Európsky program v oblasti bezpečnosti na roky 2015 – 2020. Dané dokumenty v programovom vyhlásení nenájdeme zverejnené na stránke ministerstva a ministerstvo sa vo svojich dotačných výzvach opiera skôr o národné strategické dokumenty (napr. Dlhodobý plán rozvoja obrany s dôrazom na výstavbu a rozvoj OS SR, Obranná stratégia SR, Bezpečnostná stratégia SR či Biela kniha o obrane SR).

Ciele výzvy dotačnej schémy kopírujú ciele dotačnej schémy. [Podporené projekty](#) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť ciele projektov s cieľmi výzvy. Z výzvy ani z možných informácií ohľadom jednotlivých projektov nedokážeme posúdiť ich správne zameranie.

Tabuľka 8 Efektívnosť dotácií MO SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	
c) Finančné podmienky			x			
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov		x				
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov			x			
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty			x			
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

MO SR na stanovenie výšky oprávnených nákladov nemá vypracované metodické usmernenia. V rámci dotácií nájdeme len sekciu s často kladenými otázkami, kde sa spomínajú oprávnené výdavky, no ich presné vymedzenie nie. Nezaznamenávame ani usmernenie ohľadom merateľných ukazovateľov. Z tohto pohľadu teda možno označiť metodické postupy za nedostatočné.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo výzve, ktorá v tomto bode kopíruje [zákon č. 435/2010 Z. z.](#) o dotáciách v pôsobnosti ministerstva v znení neskorších predpisov. Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#), a to maximálne na tri roky, čo považujeme za vhodné obdobie vzhľadom na typ dotácie. Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a sú

spracované vzory žiadostí, ktoré aspoň sčasti uľahčujú administratívnu záťaž. Absentujú však usmernenia, ktoré by opisovali oprávnené výdavky. Jedným z najčastejších dôvodov zamietnutí žiadosti je absencia rozpočtu účelu dotácie a komentára k rozpočtu (podľa § 4 ods. 5 písm. b) zákona č. 435/2010 Z. z.), čo môže práve odrážať nedostatočné pokyny vo výzve a neúplné informácie pre žiadateľov.

Pridelenie finančných prostriedkov vo väčšine prípadov nezodpovedá požadovanej sume, napr. pre rok 2019 zo všetkých podporených projektov (18) dostali sumu, o ktorú žiadali len 5 žiadatelia (Zväz vojakov SR, Inštitút znalostnej spoločnosti, Nadácia Milana Rastislava Štefánika, Vojenská podporná nadácia a human 2 human) a vo všetkých ostatných prípadoch došlo k zníženiu dotácie. V roku 2019 bolo celkovo za danú dotáciu 36 neschválených žiadostí, ktorých účel bol väčšinou zameraný na vzdelávacie aktivity, športové podujatia, branno-športové podujatia, kultúrne podujatia alebo spoločenské podujatia.

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MO SR dostupné.

Tabuľka 9 Transparentnosť dotácií MO SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov				x		
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy		x				
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy				x		
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MO SR existujú metodické postupy či usmernenia (zloženie komisie programov uvedené vo výzve, čestné vyhlásenia komisie), ktoré sa zameriavajú na transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Usmernenia však nenastavujú a nevyhodnocujú ciele/merateľné ukazovatele, ale skôr slúžia na transparentnosť výkonu orgánov. Pozitívne hodnotíme skutočnosť, že ministerstvo uverejňuje počet získaných bodov pri schválených/neschválených projektov a ich dôvody nesplnenia podmienok. Ministerstvo svoje dotačné schémy zverejňuje s ľahkou dostupnosťou (uverejňuje zoznamy podporených projektov vrátane výšky dotácie, účelu, počtu získaných bodov, nákladov na projekt či názov projektu).

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na tri kliknutia (web MO SR – sekcia: Ministerstvo obrany SR – dotácie – hotové dotácie podľa a) až d)).

Termíny postupu vyhodnocovania dotačnej schémy sú stanovené nasledovne:

- a) do 30. apríla 2020 – vyhodnotenie žiadostí o poskytnutie dotácií ukončené vyhotovením zápisnice z rokovania komisie, ktorej prílohou je protokol z rozhodnutia komisie;
- b) do 10. mája 2020 – predloženie návrhu na poskytnutie dotácií v roku 2020 na schválenie ministrovi obrany Slovenskej republiky alebo ním splnomocnenému zástupcovi.

Žiadosti hodnotí komisia bez identifikácie žiadateľa. Pri rozhodovaní o priznaní dotácie sa prihliada len na tie žiadosti, ktoré splnili podmienky na predkladanie žiadostí a ktoré pri vyhodnotení dosiahli najmenej 50 % bodov z maximálneho limitu (vypočíta sa ako súčin počtu kritérií, najvyššieho bodového rozpätia a počtu hodnotiacich členov komisie). O výške dotácie pre jednotlivých žiadateľov bude rozhodnuté v rámci finančných prostriedkov vyčlenených na dotácie na účely podľa § 2 písm. a) až d) zákona č. 435/2010 Z. z. na rok 2020. Podrobnosti sú ustanovené vo [Výnose Ministerstva obrany Slovenskej republiky z 25. januára 2011 č. SEOPMVL-34-3/2011-OdL.](#)

Ide hlavne o tieto hodnotiace kritériá: 1. ciele projektu, 2. cieľové skupiny, 3. realizovateľnosť projektu, 4. časový harmonogram projektu, 5. efektívnosť a opodstatnenosť finančných prostriedkov predpokladaných na realizáciu projektu.

Ak žiadosť o poskytnutie dotácie nespĺňa náležitosti podľa zákona č. 435/2010 Z. z., žiadateľ bude elektronicky – emailom vyzvaný, aby do piatich pracovných dní od doručenia výzvy odstránil zistené nedostatky. Ak tak žiadateľ neurobí, ministerstvo v súlade s § 8 ods. 2 zákona č. 435/2010 Z. z. žiadosť nebude posudzovať.

Časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je v období od 18. februára 2020 do 31. marca 2020, kedy je výzva ukončená. Zverejňované údaje sú pomerne neprehľadné a orientácia si vyžaduje relatívne veľa času.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, MO SR zverejňuje všetky náležitosti ako to definuje zákon. Presnejšie zverejňuje všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých dotácií vrátane dátumu rozhodnutia o schválení, výšky, názvu dotácie účelu či identifikácií formy žiadateľa (o. z.; obec; nadácia...), všetky neschválené žiadosti vrátane dátumu rozhodnutia (bližší dôvod neschválenia žiadosti je taktiež uvedený). Ministerstvo by malo podľa § 6 [uvedeného zákona](#) zverejňovať aj vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ministerstvo k dispozícii, no na webovej stránke zatiaľ nevidujeme žiadne výsledky.

Ohľadom možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy je uvedený len postup v prípade vrátenej žiadosti – podanie podnetu, ako bolo popísané vyššie.

Z dostupných informácií je jasné, kto tvorí hodnotiacu komisiu, či má zastúpených členov z MO SR, alebo aj odborníkov z praxe (celkovo ide o 6 členov). V zákone č. 435/2010 je uvedené riešenie možného konfliktu záujmov, a to nasledovne: žiadosti vyhodnocuje aspoň trojčlenná komisia, ktorú zriaďuje ministerstvo. Člen komisie nesmie byť žiadateľom ani zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi. Za zaujatého vo vzťahu k žiadateľovi sa považuje člen komisie, ktorý sám alebo jemu blízka osoba je:

- a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa,
- b) spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom,
- c) zamestnancom žiadateľa, zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom.

Člen komisie, ktorý sa vo vzťahu k žiadateľovi považuje za zaujatého, je vylúčený z rokovania o konkrétnej žiadosti a jej vyhodnocovania.

Na základe analýzy dotácií MO SR možno konštatovať, že dotačná schéma na účely podľa §2 písmeno a) až d) zákona číslo 435/2010 Z. z. je z hľadiska transparentnosti nastavená vhodne, ale z hľadiska účelnosti a efektívnosti je tu priestor na zlepšenie, ako dokumentujú výpočty nižšie.

Ekonomické hľadisko MO SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,333 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,428, tzn. dosiahnuté hodnotenie je neutrálne.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme názorníť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „E“ značí neutrálny postoj pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť		5	G	H	I		
		4	D	E	F		
	3						
	2	A	B	C			
	1						
		1	2	3	4	5	
							účelnosť

Obrázok 7 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MO SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MO SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 4,100, čo je vysoká spokojnosť v rámci transparentnosti.

1	A	2	B	3		4	C	5	
									transparentnosť

Obrázok 8 Transparentnosť poskytovania dotácií MO SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MO SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MO SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (4,100), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 2,381). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva výraznú spokojnosť označenú písmenom „F“.

ekonomické
hľadisko

5	G	H	I		
4	D	E	F		
3	A	B	C		
2					
1					
	1	2	3	4	5

transparentnosť

Obrázok 9 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MO SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Z výsledkov môžeme konštatovať, že dotačná schéma sa približuje k najprospešnejším schémam. Inak povedané, ak by sa dotačné schémy prejavovali ekonomicky racionálne, tak spolu s transparentnosťou by ministerstvo poskytovalo dotácie najvhodnejším spôsobom.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (MPRV SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) poľnohospodárstvo,
- b) lesné hospodárstvo,
- c) pozemkové úpravy a ochranu poľnohospodárskej pôdy,
- d) závlahové systémy a odvodňovacie systémy,
- e) veterinárnu kontrolu, veterinárnu inšpekciu a veterinárny dozor,
- f) rastlinolekársku starostlivosť,
- g) plemenársky dozor,
- h) rybárstvo v oblasti akvakultúry a morského rybolovu,
- i) poľovníctvo,
- j) potravinárstvo a potravinový dozor,
- k) spracovanie dreva vrátane biotechnológií,
- l) regionálny rozvoj okrem koordinácie prípravy politík regionálneho rozvoja a okrem koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie,
- m) pozemkové spoločenstvá.

MPRV SR plní taktiež úlohy súvisiace s rozvojom vidieka.

Hlavné úlohy MPRV SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktoré je dostupné na webovej stránke MPRV SR. V štatúte je pre potreby analýzy dôležitý článok 3 (Hlavné úlohy ministerstva), ktorý v bode h) uvádza: „Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy v spolupráci s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných vládnych organizáciách a nadväzne zabezpečuje úlohy odborného vládneho gestora, ktoré v rámci jeho pôsobnosti vyplývajú pre Slovenskú republiku z jej členstva v nich; podieľa sa na spolupráci s ďalšími medzinárodnými vládными a **mimovládными organizáciami** v rámci svojej pôsobnosti.“ V článku 8 (Vzťahy ministerstva k ústredným orgánom štátnej správy a k iným orgánom a organizáciám) ministerstvo v bode c) spolupracuje s bankami, vedeckými inštitúciami, vysokými školami, strednými odbornými školami, ktorých vzdelávacie programy sú zamerané na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka, zastupiteľskými orgánmi obcí, miest a vyšších územných celkov, zamestnávateľskými zväzmi, profesijnými zväzmi, združeniami, úniami a asociáciami, vlastníckymi zväzmi a združeniami, odvetvovými komorami, zastupiteľskými úradmi Slovenskej republiky v zahraničí a zastupiteľskými úradmi cudzích štátov v Slovenskej republike, daňovými úradmi, poisťovňami, súdmi, orgánmi verejnej moci a záujmovej samosprávy, orgánmi Policajného zboru a orgánmi činnými v trestnom konaní, podnikateľmi, záujmovými združeniami a **mimovládными neziskovými organizáciami**.

MPRV SR má v pôsobnosti niekoľko zákonov, nariadení a vyhlášok. Ministerstvo nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie, no medzi najzásadnejšie strategické dokumenty a usmernenia patria:

POLNOHOSPODÁRSTVO

- [Národný lesnícky program Slovenskej republiky](#) - stratégia zdôrazňuje význam multifunkčnej úlohy obhospodarovania pre rozvoj spoločnosti a jej implementáciu prostredníctvom národných lesníckych programov. Zdôrazňuje tiež potrebu zlepšiť

koordináciu, komunikáciu a kooperáciu vo všetkých oblastiach a politikách súvisiacich s lesníckym sektorom.

- [Konceptia podpory pre malých, mladých a rodinných farmárov](#) - hlavným cieľom tejto koncepcie je teda predovšetkým podporiť diverzitu štruktúry poľnohospodárskych podnikov, zvýšiť životaschopnosť malých, mladých a rodinných fariem a zvýšiť a podporiť ich integráciu do potravinovej vertikály.
- [Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020](#) - programový dokument členského štátu EÚ pre poskytovanie podpory na rozvoj vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoja vidieka na obdobie 2014-2020.
- [Konceptia rozvoja poľovníctva v Slovenskej republike](#) – národný program rozvoja poľovníctva a zachovania genofondu voľne žijúcej zveri na roky 2017- 2030. Cieľom koncepcie je komplexne riešiť postavenie poľovníctva a zveri ako súčasť prírodných ekosystémov v rámci tvorby a ochrany životného prostredia, zabezpečiť trvalo udržateľné obhospodarovanie a využívanie voľne žijúcej zveri, ochranu a zachovanie jej genofondu a zachovanie biodiverzity, v súlade so záujmami ochrany prírody a krajiny, pri rešpektovaní potreby ochrany poľnohospodárskej a lesnej výroby pred škodami spôsobenými zverou a pri zabezpečení ochrany zdravia a bezpečnosti občanov Slovenskej republiky.
- [Konceptia rozvoja potravinárskeho priemyslu 2014 – 2020](#) - potravinársky priemysel predstavuje v priemyselnom portfóliu a ekonomike Slovenska veľmi dôležité odvetvie, ktoré priamo nadväzuje na poľnohospodársku prvovýrobu, generuje okrem základnej potravinárskej výroby aj služby, poskytuje pracovné miesta, má významný vplyv na rozvoj regiónov a zabezpečuje výživu obyvateľstva. Potravinársky priemysel je nevyhnutné vnímať ako strategický priemysel, ktorý zabezpečuje potravinovú suverenitu Slovenska a ktorý disponuje potenciálom na rozvoj s cieľom zabezpečiť potravinovú sebestačnosť našej krajiny na úrovni 80 % v horizonte roku 2020. Konceptia rozvoja potravinárskeho priemyslu 2014 – 2020, vo väzbe na vyššie uvedené vychádza prioritne z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2012 – 2016. Zámerom tejto koncepcie je analýza potravinárskeho priemyslu a jeho výrobných odvetví, definovanie strategických oblastí, cieľov a opatrení smerujúcich k rastu jeho efektívnosti a konkurencieschopnosti na európskom a svetovom trhu.
- [Národný program stabilizácie a rozvoja Slovenského včelárstva na roky 2019/2020 až 2021/2022](#),
- [Národná stratégia SR pre operačné programy organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny na roky 2018 – 2024](#) - tento koncepčno-metodický materiál obsahuje opatrenia pre operačné programy organizácií výrobcov, resp. združenia organizácií výrobcov, nadnárodných organizácií výrobcov a združení nadnárodných organizácií výrobcov.
- [Viacročný národný strategický plán rozvoja akvakultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020](#) - vzhľadom na neustále sa znižujúce stavy voľne žijúcich druhov rýb vo svetových moriach a oceánoch, vplyvom nadmerného rybolovu a vplyvom zvyšujúceho sa dopytu po rybej bielkovine sa čoraz viac vyvíja tlak na sektor akvakultúry, aby pokryl tieto požiadavky trhu po rybej bielkovine. Pri produkcii rýb v akvakultúre má svoju nezanedbateľnú úlohu sladkovodná akvakultúra, spracovaný materiál poskytuje charakteristiku možností a opatrení, ktorými môže SR prispieť k produkcii sladkovodnej akvakultúry.

- [Národný podporný program v rámci spoločnej organizácii trhu s vínom na roky 2019-2023](#) - program predovšetkým prezentuje schémy PDO/PGI vín na úrovni EÚ, vytvára informačný systém o kvalitatívnych kategóriách vín a označovaní vín, informuje širšiu verejnosť o kvalite vín vo vzťahu k zodpovednej konzumácii vína, zvyšuje povedomie o špecifickej kvalite, povesti a charakteristických vlastnostiach vín vyplývajúcich z konkrétneho zemepisného pôvodu vín s označením „Districtus Slovakia Controllatus“ alebo „D.S.C.“, ktoré je určené výlučne pre vína s chráneným označením pôvodu, informuje o rizikách konzumácie alkoholických nápojov, upozorňuje na možnosť konzumácie vín až od 18 rokov prostredníctvom bariér na web stránkach a vytvára komunikačných nástrojov o vínnom „terroir“.
- [Stratégia aplikovaného výskumu v pôdohospodárstve, Reforma spoločnej poľnohospodárskej politiky do roku 2020](#) - základným strategickým cieľom aplikovaného pôdohospodárskeho výskumu je prispieť k zvýšeniu kvality života slovenského obyvateľstva tvorbou a zavádzaním inovatívnych a vedecky podložených postupov udržateľného obhospodarovania poľnohospodárskej a lesnej pôdy vrátane implementácie ekosystémových služieb a poznatkovou podporou zvýšenia kvality a konkurencieschopnosti potravín a lesných produktov.
- a ďalšie dokumenty týkajúce sa európskej úrovne.

REGIONÁLNY ROZVOJ

- [Integrovaný regionálny Operačný program 2014-2020](#) - IROP je programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020. Jeho globálnym cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Z uvedených strategických dokumentov sa žiaden strategický dokument priamo neviaže na MNO. Výnimkou sú dokumenty EÚ, ktoré nepovažujeme za dokumenty týkajúce sa len ministerstva.

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza stanoviská pre pôdohospodársku politiku. Vláda považuje úspešné a transparentné čerpanie fondov Európskej únie za rozhodujúce vo vzťahu k poľnohospodárstvu a rozvoju vidieka. V oblasti poľnohospodárskej a potravinárskej výroby vláda podporí spracovanie a finalizáciu produktov z domácej výroby, okrem iného aj zvýšením propagácie domácich potravín prostredníctvom marketingového fondu. Bude presadzovať nákup domácej agropotravinárskej produkcie organizáciami štátnej a verejnej správy. Podporí dlhodobé koncepčné riešenie zvýšenia potravinovej bezpečnosti SR a podielu slovenských potravinárskych výrobkov z domácich surovín na spotrebiteľskom trhu a zvýšenie miery ich propagácie vrátane systému jej financovania a bude naďalej podporovať propagáciu kvalitných slovenských potravín prostredníctvom národného programu Značka kvality SK.

Vláda bude venovať pozornosť drevospracujúcemu priemyslu ako významnému činiteľu domácej zamestnanosti v regiónoch. Za tým účelom podporí politiku ťažby a konečného spracovania slovenského dreva domácimi producentmi tak, aby zabránila neprimeranému vývozu nespracovanej drevnej hmoty do zahraničia, čím vytvorí pridanú hodnotu pre slovenský drevospracujúci priemysel. Vláda bude hľadať efektívny prienik úloh vyplývajúcich zo starostlivosti o lesy so záujmami ochrany prírody a zabezpečí postupný prechod od administratívne

- direktívneho spôsobu riadenia po motivačne kooperatívny spoločný postup rezortov MPRV SR a MŽP SR.

Dotáčné schémy MPRV SR

Dotácie MPRV SR sú poskytované prostredníctvom Výnosu Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 5. mája 2011 [č. 536/2011 - 100](#) o podrobnostiach pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka. Dotácie rieši [zákon č. 267/2010 Z. z.](#) o poskytovaní dotácie na kompenzáciu strát spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe, prírodnou katastrofou alebo mimoriadnou udalosťou, tieto dotácie sú však vyslovene určené pre podnikateľské subjekty podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka. Dotácie taktiež upravuje [zákon č. 280/2017 Z. z.](#) o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Uvedený zákon č. 280/2017 Z. z. sa nešpecializuje výlučne len na dotácie, ale podstatné informácie ohľadom dotácií obsahuje [§ 12 Dotácia](#).

Podľa [Vestníka](#) je žiadateľom o podporu formou dotácie podľa § 1:

- a) **nezisková organizácia,**
- b) **občianske združenie,**
- c) **nadácia,**
- d) štátny podnik,
 - 1. Závodisko, š. p.,
 - 2. Národný žrebčín "Topoľčianky" štátny podnik,
 - 3. LESY Slovenskej republiky, štátny podnik,
 - 4. Lesopôľnohospodársky majetok Ulič, štátny podnik,
 - 5. Hydromeliorácie, štátny podnik,
- e) chovateľ hospodárskych zvierat, ktorý nie je podnikateľom podľa osobitného predpisu,
- f) užívateľ poľovného revíru a poľovnícka organizácia okrem jej organizačnej jednotky,
- g) obec.

Dotáciu v oblasti poľnohospodárstva, spracovania poľnohospodárskych výrobkov, lesníctva, spracovania produktov lesnej výroby, poľovníctva, rybárstva, spracovania produktov poľovníctva a rybárstva a rozvoja vidieka možno poskytnúť žiadateľovi podľa § 1 písm. a) až c) a f) na tieto verejnoprospešné účely:

- a) prezentácia vlastných činností,
- b) publikačná činnosť,
- c) ochrana genofondu ohrozených populácií hospodárskych zvierat a zveri a záchrana ohrozených genetických zdrojov starých a krajových odrôd rastlín,
- d) organizácia medzinárodných podujatí, účasť na medzinárodných podujatiach,
- e) prezentácia produkcie,
- f) organizácia súťaží a výstav, účasť na súťažiach a výstavách,
- g) organizácia vzdelávacích a poradenských aktivít, školení, prednášok, konferencií, seminárov a pracovných stretnutí odborníkov, účasť na vzdelávacích a poradenských aktivitách, školeniach, prednáškach, konferenciách, seminároch a pracovných stretnutiach odborníkov,
- h) prezentácia prírodného, historického a kultúrneho dedičstva,
- i) práca s mladou generáciou,

- j) založenie a vedenie plemennej knihy a plemenárskej evidencie zvierat,
- k) kontrola úžitkovosti, testovanie a odhad plemennej hodnoty zvierat,
- l) opeľovacia činnosť včiel,
- m) ocenenie víťazov v jazdeckých súťažiach.

Dotáciu podľa § 2 ods. 1 písm. a) až j) možno poskytnúť do 100 % oprávnených nákladov alebo výdavkov. Dotáciu podľa § 2 ods. 1 písm. k) možno poskytnúť do 70 % oprávnených nákladov alebo výdavkov. Dotáciu podľa § 2 ods. 1 písm. l) možno poskytnúť do 4 EUR na jedno včelstvo registrované k 31. máju príslušného rozpočtového roka v centrálnom registri včelstiev. Dotáciu podľa § 2 ods. 1 písm. m) možno poskytnúť do 60 000 EUR na jazdeckú sezónu.

Na rok 2020 ide konkrétne o dotácie v nasledovných výzvach:

- [Výzva na kompenzáciu strát na zvieratách a zlikvidovaných zariadeniach na chov zvierat, ktoré vznikli v dôsledku nariadených veterinárnych opatrení.](#)
Na uvedený účel je schválený limit finančných prostriedkov v sume **150 000 EUR**.
- [Opeľovacia činnosť včiel 2020](#)
V rámci tejto výzvy je stanovený limit finančných prostriedkov v sume **1 300 000 EUR**.
- [Hydromeliorácie, š.p. – 1. výzva 2020](#)
V rámci tejto výzvy je stanovený limit finančných prostriedkov v sume **400 000 EUR** (podľa § 2 ods. 4 písm. a, b, c, d, e, f výnosu).
- [NŽ Topoľčianky, š.p. – 1. výzva 2020](#)
Na uvedený účel je schválený limit finančných prostriedkov na bežné výdavky v sume **800 000 EUR**.
- [Závodisko, š.p. – 1. výzva 2020](#)
V rámci tejto výzvy je schválený limit finančných prostriedkov v sume **800 000 EUR** (podľa § 2 ods. 2 písm. a, b, c výnosu – bežné výdavky).

Rozpočet na rok 2020 ministerstvo nemá aktuálne [zverejnený](#).

Z uvedeného je zrejmé, že predmetom hodnotenia bude dotácia na opeľovacia činnosť včiel, ktorá sa ako jediná týka aj MNO, konkrétne právnej formy občianske združenia.

Tabuľka 10 Účelnosť dotácií MPRV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov	x					
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov	x					
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období					x	
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy						x

Zdroj: vlastné spracovanie

Výnos MPRV SR č. 536/2011-100, resp. [Vestník](#) určuje výlučne ciele dotácií resp. účel dotácií, no výzvy na predkladanie žiadostí neuvádzajú žiadne postupy ani usmernenia, ktoré by stanovovali či vyhodnocovali ciele a merateľné ukazovatele. V rámci opelovacej činnosti sú však podporené všetky včelstvá, ktoré žiadatelia uvedú v žiadosti, sú registrované v Centrálnej evidencii hospodárskych zvierat (ďalej len „CEHZ“) a sú chované včelármi – nepodnikateľmi. Podporené je každé oprávnené včelstvo v sadzbe do 4 EUR. Konkrétna sadzba na včelstvo sa určí na základe limitu výdavkov a verifikovaného počtu oprávnených včelstiev. Na základe týchto informácií je zrejmé, že daná dotačná schéma nestanovuje ciele a merateľné ukazovatele, vzhľadom na to, že podporení sú všetci žiadatelia na základe limitu výdavkov. O alokácii finančných prostriedkov rozhoduje Porada vedenia ministerstva (ďalej len „PVM“). Na základe uznesenia PVM minister rozhoduje o limite výdavkov na opelovacu činnosť a na základe schváleného limitu výdavkov vypíše MPRV SR výzvu na predkladanie žiadostí, ktorú zverejňuje na svojom webovom sídle. Napriek tomu by však nastavenie cieľov a merateľných ukazovateľov bolo vhodné a žiaduce.

Ciele dotácií v rámci poľnohospodárskej politiky sú v súlade s prioritami rezortu a taktiež s prioritami úloh definovanými v štatúte ministerstva. Ministerstvo v úlohách rezortu a v štatúte definuje včelársku činnosť ako živočíšnu výrobu t. j. poľnohospodárstvo.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti poľnohospodárstva bude rozvíjať predovšetkým cez EŠIF (Európske štrukturálne a investičné fondy). Osobitne včelárstvom sa vyhlásenie vlády nezaoberalo a skôr bolo zamerané na zvýšenie potravinovej bezpečnosti SR a podielu slovenských potravinárskych výrobkov z domácich surovín na spotrebiteľskom trhu a pod., čo môže súvisieť aj s podielom slovenského medu na trhu. Ochrana včely medonosnej však je súčasťou programového vyhlásenia vlády SR a je jednou [z priorit pre poľnohospodárstvo](#).

Ciele výzvy dotačnej schémy vo výzve nie sú definované. Výzva je jednostranová a odkazuje iba na predkladanie žiadostí. Všetky bližšie informácie o spôsobe poskytovania dotácie je možné získať priamo na odbore technickej pomoci programov EÚ a štátnych podpôr MPRV SR. Ministerstvo neeviduje, resp. nezverejňuje podporené projekty za rok 2020 ani za rok 2019. Dostupné informácie boli až z roku 2018, kde [podporené projekty](#) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť ciele projektov s cieľmi výzvy. Zoznam prijímateľov dotácií poskytuje informácie len o účele (v zmysle zákona) a výške poskytnutej pomoci. Vzhľadom na to, že žiadatelia v prílohe č. 2 uvádzajú Účel projektu (stručná charakteristika projektu, účel realizácie a termín realizácie), by bolo vhodné uvádzať žiadateľmi uvedený účel.

Tabuľka 11 Efektívnosť dotácií MPRV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov		x				
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov				x		
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	

c) Finančné podmienky					X	
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					X	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov			X			
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty						X
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						X

Zdroj: vlastné spracovanie

MPRV SR uvádza stanovenie výšky oprávnených nákladov vo [Vestníku](#). V rámci dotácií nenájdeme žiadne metodické postupy, kde by sa spomínalo stanovenie a vyhodnocovanie merateľných ukazovateľov či cieľov výzvy z hľadiska efektívnosti, okrem informácie, že výška dotácie je stanovená do 4 EUR na jedno včelstvo, čo možno považovať za určitý ukazovateľ efektívneho čerpania financií.

Cieľové skupiny nie sú definované, avšak sú dostatočne uvedené len vo [Vestníku](#) a sú nastavené tak, aby spĺňali požadované ciele výzvy. Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#), a to maximálne na tri roky. Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a sú spracované vzory žiadostí, ktoré aspoň uľahčujú administratívnu záťaž, táto však nie je výrazná, žiadosti sú jednoduché a vecné.

Primerané pridelenie finančných prostriedkov a taktiež čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MPRV SR dostupné. Pri opel'ovacej činnosti však nie sú vzhľadom na charakter opatrenia žiadne zamietnuté alebo neschválené žiadosti oprávnených žiadateľov. Pri jednotlivých žiadostiach dochádza len ku korekcii oprávnených nákladov. Avšak na portáli MDS ([modul dotačných schém](#)) podľa Výnosu MPRV SR k 31. decembru 2019 sledujeme 176 žiadateľov celkovo, pričom na opel'ovacu činnosť včiel zaznamenávame 2 žiadateľov (Slovenskí včelári, Slovenský zväz včelárov), ktorým bola schválená dotácia (Slovenskí včelári = 176 172 EUR; Slovenský zväz včelárov = 972 728 EUR).

Tabuľka 12 Transparentnosť dotácií MPRV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						X
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						X
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami		X				
prehľadnosť zverejňovaných údajov					X	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)						X
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					X	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov						X
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						X

existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy						x
hodnotiaca komisia (členovia)			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MPRV SR neexistujú metodické postupy či usmernenia, ktoré sa zameriavajú na transparentnosť poskytovania verejných zdrojov. Negatívne hodnotíme skutočnosť, že ministerstvo má definovanú záložku [Zamietnuté žiadosti](#), ale obsah je prázdny, čo pôsobí zmätočne. Mala by tu byť informácia, že nie sú žiadne zamietnuté (neschválené) žiadosti na opel'ovaciú činnosť.

Ministerstvo svoje dotačné schémy zverejňuje priebežne (v čase spracovania analýzy v máji 2020 bol najaktuálnejší dostupný zoznam z roku 2018), neuverejňuje však informácie ohľadom účelu, počtu získaných bodov, nákladov na projekt či názov projektu.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na štyri kliknutia (web MPRV SR – sekcia: podpory a výzvy – národné podpory (viac) – rok 2020 – výzvy).

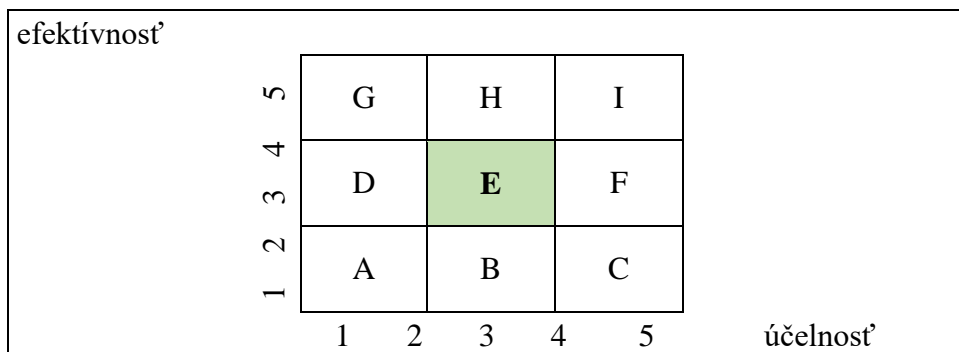
Termíny postupu vyhodnocovania dotačnej schémy nie sú stanovené ani vo výzve ani vo Výnose MPRV SR č 536/2011 – 100. Vestník zahŕňa iba podmienky poskytnutia dotácie. Časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je v období od 24. januára 2020 do 4. augusta 2020, kedy je výzva ukončená. Bližšie proces schvaľovania žiadostí o dotáciu upravuje [Štatút komisie k výnosu](#). Komisia má sedem členov, vrátane predsedu komisie, podpredsedu komisie a tajomníka komisie. Členovia komisie sú však len zástupcovia rezortu, nikto z praxe. Zo zasadnutia komisie sa vypracováva záznam, v ktorom komisia predkladá ministrovi návrh na poskytnutie dotácie. O poskytnutí dotácie rozhoduje minister. Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, iné nástroje neevvidujeme. Ministerstvo na svojej webovej stránke neevviduje dostatočné informácie ani ohľadom výzvy, schválených a neschválených žiadostí či ich transparentné ohodnotenie. Ohľadom možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy nie je uvedený postup v prípade vrátenej žiadosti.

Na základe analýzy dotácií MPRV SR možno konštatovať, že dotačná schéma je relatívne neutrálneho charakteru z ekonomického hľadiska, ale jej transparentnosť dosahuje skôr nespokojné hodnotenie.

Ekonomické hľadisko MPRV SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,143 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,5718 na bodovej škále od 1 – 5.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „E“ značí výrazný neutrálny postoj pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

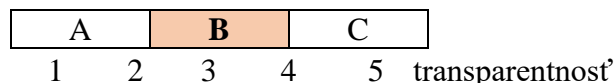

Obrázok 10 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MPRV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MPRV SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 2,250, čo je neutrálna hodnota.

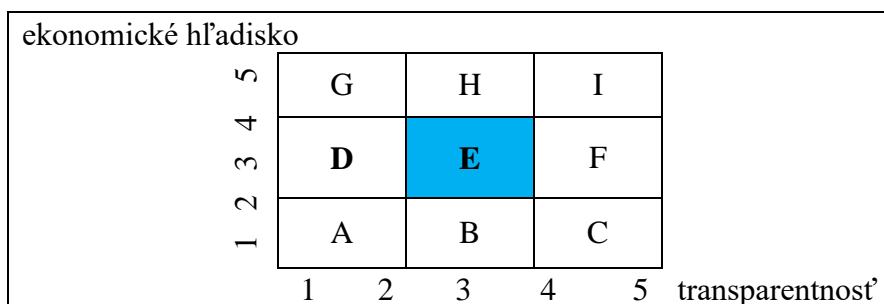

Obrázok 11 Transparentnosť poskytovania dotácií MPRV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MPRV SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MPRV SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (2,250), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 3,357). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „E“.

Obrázok 12 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MPRV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade ministerstvo poskytuje dotácie neutrálnym spôsobom. Je však dôležité si uvedomiť, že toto hodnotenie ovplyvnila relatívne nízka hodnota transparentnosti, pretože z ekonomického hľadiska dosiahlo MPRV SR neutrálnu skóre hraničiacu skôr s pozitívnym postojom. Dotácie sú teda z ekonomického hľadiska poskytované neutrálne, no ich transparentnosť si vyžaduje zmeny = existujú lepšie možnosti, napr. zaradiť do komisie aj odborníkov z praxe, upraviť v štatúte komisie dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy tak, ako to majú v komisiách iných rezortov.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (MPSVaR SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) pracovnoprávne vzťahy a právne vzťahy volených funkcionárov orgánov územnej samosprávy,
- b) bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- c) inšpekciu práce,
- d) stratégiu zamestnanosti, koordináciu jej tvorby a politiku trhu práce,
- e) sociálne poistenie, starobné dôchodkové sporenie a doplnkové dôchodkové sporenie,
- f) štátne sociálne dávky, sociálne služby, podporu sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti a pomoc v hmotnej núdzi,
- g) sociálnoprávnu ochranu detí, sociálnu kuratelu a koordináciu štátnej rodinnej politiky,
- h) rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí a koordináciu štátnej politiky v danej oblasti,
- i) sociálnu ekonomiku.

MPSVaR SR tiež zabezpečuje výkon štátneho dozoru nad vykonávaním sociálneho poistenia a vykonáva dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

Hlavné úlohy MPSVaR SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktoré je dostupné na webovej stránke MPSVaR SR. V štatúte je pre potreby analýzy dôležitý článok 5 (Zásady činnosti a riadenia ministerstva), ktorý uvádza „Ministerstvo uplatňuje vo svojej činnosti organizačné princípy štátnej správy a také formy a metódy práce, ktoré smerujú k jej racionalizácii a zvyšovaniu účinnosti tým, že využíva podnety a skúsenosti iných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, záujmovej samosprávy, **mimovládnych organizácií** a verejnosti“. Následne článok 7 (Vzťahy ministerstva k ministerstvám, ostatným ústredným orgánom štátnej správy, ďalším orgánom a organizáciám, právnickým osobám a fyzickým osobám) v bode h) uvádza, že existuje interakcia medzi ministerstvom a **mimovládnymi organizáciami pôsobiacimi v oblasti pôsobnosti ministerstva**.

MPSVaR SR v rámci podpory zamestnanosti vypracovalo [Národnú stratégiu zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020](#) ako nadrezortný dokument, ktorého cieľom je, okrem dosiahnutia 72%-nej zamestnanosti, aj zlepšenie životných podmienok pracujúcich ľudí. Okrem toho by mala táto stratégia prispieť k účelnejšiemu využívaniu finančných zdrojov určených na podporu zamestnanosti a to prostredníctvom ôsmich kľúčových oblastí. Východiská programu uvádzajú, že medzi hlavné výzvy v oblasti podpory tvorby pracovných miest je vytvárať podmienky v celom reťazci producentov, pričom jednou stratégiou zmien je aj **podpora mimovládnych neziskových organizácií**, ktoré svojou činnosťou prispievajú k zníženiu nezamestnanosti a k podpore zamestnanosti v SR. **V rámci podpory mimovládnych organizácií ide o princípy partnerstva**. Inštitút pre výskum práce a rodiny v nadväznosti na Národnú stratégiu zamestnanosti uskutočnil [Štúdiu komplexného programu zamestnanosti o spoločných strategických cieľoch zamestnanosti a dlhodobých zámeroch na ich dosiahnutie](#), ktorá už hlbšie analyzuje stav zamestnanosti. V súlade s Časťou IV, Body 3 a 4 Záverov z rokovania nadrezortnej pracovnej skupiny zo dňa 02. júna 2015 bol vypracovaný a schválený [Akčný plán 2015 – 2016](#) k Národnej stratégii zamestnanosti Slovenskej republiky do roku 2020.

V rámci sociálnych služieb MPSVaR SR predstavuje [Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020](#) ako nástroj štátnej politiky na smerovanie a prezentovanie poskytovania sociálnych služieb v Slovenskej republike. Uvedená SWOT analýza, v súvislosti so súčasným poskytovaním sociálnych služieb v Slovenskej republike a východiskami ich rozvoja, radí za **silnú stránku situácie v sociálnych službách skutočnosť, že existuje priaznivejší pomer pobytových a ostatných foriem služieb v neziskovom sektore** ako vo verejnom sektore. Proces prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v Slovenskej republike (definovaný cez [Národný akčný plán deinštitucionalizácie na roky 2016-2020](#)) taktiež zohľadňuje skúsenosti z regionálnych projektov transformácie a deinštitucionalizácie realizovaných **mimovládnyimi organizáciami** a samosprávnymi krajmi v predchádzajúcich rokoch. **Významnú úlohu v tomto procese môžu zohrať mimovládne neziskové organizácie zastupujúce záujmy osôb so zdravotným postihnutím a seniorov a tí, ktorí ovplyvňujú verejnú mienku.**

Sekcia sociálneho poistenia a dôchodkových systémov je zachytená v rámci príslušných zákonov a nevyskytuje sa tu žiadna národná stratégia či usmernenie. Jediným analytickým dokumentom je [Analýza opatrení podporujúcich efektívnejšie rozloženie úspor medzi triedami aktív v II. a III. pilieri dôchodkového sporenia](#), ktorá ale neupriamuje pozornosť na MNO. V oblasti štrukturálnych fondov z EÚ MPSVaR SR v programovom období 2014 – 2020 plní úlohu riadiaceho orgánu. Na prispôbenie programu reálnym spoločenským potrebám bol vypracovaný [Strategický plán 2018-2020 OP Ľudské zdroje](#). Sprostredkovateľský orgán v rámci vyhlásených výziev vytvára priestor pre organizácie neziskového sektora a iné subjekty, aby mohli predložiť návrhy na zlepšenie vzdelanostnej úrovne žiakov z marginalizovaných rómskych komunit (MRK) podľa špecifických podmienok lokality/regiónu.

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza, že medzi priority vlády v oblasti zamestnanosti je podporou hospodárskeho rastu vytvoriť ďalších 100 000 pracovných miest a znížiť nezamestnanosť pod hranicou 10 %. Zvyšovanie zamestnanosti vníma MPSVaR SR ako úlohu, ktorej splnenie si vyžaduje koordináciu rezortných politík, ktorú bude vykonávať o. i. v súlade s Národnou stratégiou zamestnanosti. Konkrétne je pre túto dotačnú schému z programového vyhlásenia relevantné: Vláda preto poskytne dlhodobo nezamestnaným pracovné príležitosti spojené s komplexnou podporou pracovného a spoločenského začleňovania, rozvoja sociálnych kompetencií a učením sa prácou, ako aj adekvátne odborné vzdelávanie. Za týmto účelom bude podporovať subjekty sociálnej ekonomiky nielen vhodnými finančnými nástrojmi, ale aj vytvorením legislatívneho prostredia, vrátane uplatnenia princípu pozitívnej diskriminácie vo verejnom obstarávaní, vychádzajúc zo zahraničných príkladov dobrej praxe a platných európskych pravidiel. Vláda chce upriamiť pozornosť jednak na dlhodobo nezamestnaných, na kategóriu tzv. [NEET](#) (Not in Employment, Education or Training - mladí ľudia, ktorí nie sú v práci, ani v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy) a taktiež na podporu práce ľudí žijúcich v sociálne zaostalých komunitách. Predovšetkým bude tieto kroky vláda s ďalšími potrebnými opatreniami adresne smerovať a následne uplatňovať najmä v [najmenej rozvinutých okresoch](#).

Dotačné schémy MPSVaR SR

Z uvedených strategických dokumentov sú pre analýzu podstatné tie, v ktorých oblastiach MPSVaR SR poskytuje dotácie pre MNO.

MPSVaR SR poskytuje dotácie na podporu rozvoja sociálnej oblasti a rodovej rovnosti na základe [zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov](#).

Dotácie, ktoré poskytuje priamo ministerstvo:

- [dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb](#)
- [dotácia na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately](#)
- [dotácia na podporu rekondičných aktivít](#)
- [dotácia na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti](#)
- [dotácia na podporu edičnej činnosti](#)
- [dotácia na podporu humanitárnej pomoci](#)
- [dotácia na podporu rodovej rovnosti](#)

Dotácie, ktoré poskytujú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR):

- [dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením](#)
- [dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa](#)
- [dotácia na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu](#)

Z vyššie uvedených dotácií sa zameriame len na dotácie, ktoré majú význam pre MNO, tzn. ako oprávnení žiadatelia sú aj právne formy MNO.

Dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb a vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

O dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb a o dotáciu na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže v súlade s § 3 zákona o dotáciách požiadať **neverejný poskytovateľ sociálnej služby** (napr. nezisková organizácia), ktorý poskytuje sociálne služby a je zapísaný do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Okrem týchto žiadateľov je oprávnená aj obec, združenie obcí, vyšší územný celok a osoby, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Neverejný poskytovateľ sociálnej služby a osoba, ktorá vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, môže požiadať o dotáciu na všetky nižšie uvedené účely podľa odseku 1 daného zákona:

- a) mzdu alebo plat zamestnanca,
- b) odmenu zamestnanca,
- c) preddavok na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie platený zamestnávateľom,
- d) poistné na sociálne poistenie a na príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom,
- e) nákup materiálno-technického vybavenia,
- f) vytváranie bezbariérového prostredia,
- g) rekonštrukciu a stavebné úpravy zariadení sociálnych služieb,
- h) kúpu osobného motorového vozidla,
- i) kúpu špeciálneho osobného motorového vozidla,

- j) zabezpečenie rekreačnej činnosti (podľa §18 ods. 4 zákona č. 448/2008 Z. z.) pre dieťa, ktorému sa poskytuje sociálna služba v domove sociálnych služieb alebo v špecializovanom zariadení,
- k) rekonštrukcia a stavebné úpravy detských domovov.

Dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb a dotáciu na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na úhradu výdavkov uvedených v odseku 1 písm. g) alebo písm. k) možno poskytnúť, ak celkový rozpočet na uskutočnenie rekonštrukcie alebo stavebnej úpravy podľa písm. g) alebo písm. k) je najviac **130 000 EUR**. V prípade písm. a) až d) najviac vo výške 70 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za prvý štvrtrok až tretí štvrtrok kalendárneho roka predchádzajúceho príslušnému rozpočtovému roku na mesiac a na zamestnanca uvedeného v odseku 1 písm. a) a b).

Dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb a dotáciu na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately možno poskytnúť na žiadosť v príslušnom rozpočtovom roku najviac v sume **50 000 EUR**. [Vyhláška MPSVaR SR č. 22/2011 Z. z.](#) upravuje spôsob hodnotenia žiadosti o dotáciu a odborné hodnotenie žiadosti.

Dotácie na podporu rekondičných aktivít

O dotáciu na podporu rekondičných aktivít môže v súlade [s § 6 zákona o dotáciách](#) požiadať:

- **registrované občianske združenie, ktorého predmet činnosti je v sociálnej oblasti,**
- odborová organizácia alebo združenie odborových organizácií, ak ide o rekondičné aktivity podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona o dotáciách.

Registrované občianske združenie, ktorého predmet činnosti je v sociálnej oblasti, môže požiadať o dotáciu na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebastačnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ak rekondičné aktivity budú vykonávané mimo prirodzeného domáceho prostredia tejto fyzickej osoby. Podpora predchádza sociálnemu vylúčeniu a na podporu obnovovania psychickej kondície a fyzickej kondície fyzickej osoby, ktorá je poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo výsluhového dôchodku a nevykonáva činnosť, ktorá zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti alebo na príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti. Registrované občianske združenie, ktorého predmet činnosti je v sociálnej oblasti, môže v rámci rekondičných aktivít požiadať o dotáciu na tieto účely podľa odseku 2:

- a) mzdu alebo plat zamestnanca, ktorý sa podieľa na vykonávaní rekondičných aktivít pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- b) odmenu zamestnanca, ktorý sa podieľa na vykonávaní rekondičných aktivít pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, dohodnutú v dohode o vykonaní práce alebo v dohode o pracovnej činnosti,
- c) preddavok na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie platený zamestnávateľom,
- d) poistné na sociálne poistenie a na príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom,
- e) cestovné náhrady,
- f) fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) sprievodcovi fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a

- h) fyzickej osobe, ktorá sa podieľa na vykonávaní rekondičných aktivít pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- i) materiálové vybavenie.

Na najvyššiu výšku úhrady výdavkov uvedených v odseku 2 písm. a) až d) platí rovnaká výška ako v predchádzajúcej dotácii t. j. najviac vo výške 70 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za prvý štvrt'rok až tretí štvrt'rok kalendárneho roka predchádzajúceho príslušnému rozpočtovému roku na mesiac a na zamestnanca uvedeného v odseku 2 písm. a) a b).

Žiadosť o poskytnutie dotácie na podporu rekondičných aktivít je uvedená v príloha č. 6 k vyhláške č. 22/2011 Z. z. v znení [vyhlášky č. 462/2012 Z. z.](#)

Dotácia na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti

O túto dotáciu môže v súlade s [§ 7 zákona o dotáciách](#) požiadať registrované občianske združenie, ktorého predmet činnosti je v sociálnej oblasti. Občianske združenie môže požiadať o dotáciu na:

- a) členský príspevok, ktorý súvisí s členstvom v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti,
- b) cestovné náhrady, ktoré súvisia s účasťou na aktivitách organizovaných medzinárodnou organizáciou v sociálnej oblasti.

Občianske združenie, ktoré zastupuje svojich členov alebo členov občianskych združení, ktoré združuje v konzultačných orgánoch a pracovných skupinách na národnej a medzinárodnej úrovni a má najmenej 50 000 členov alebo zastupuje 50 000 členov občianskych združení, ktoré združuje, môže požiadať o dotáciu aj na účely:

- a) mzdu alebo plat zamestnanca, ktorý priamo zastupuje práva, právom chránené záujmy a potreby členov občianskeho združenia alebo členov občianskych združení, ktoré občianske združenie združuje, v konzultačných orgánoch a pracovných skupinách v sociálnej oblasti na národnej úrovni a na medzinárodnej úrovni,
- b) preddavok na poisťné na povinné verejné zdravotné poisťenie platený zamestnávateľom,
- c) poisťné na sociálne poisťenie a na príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom,
- d) výdavky na energie, vodné a stočné a telekomunikačné služby,
- e) nájomné za prenájom priestorov,
- f) výdavky na prekladateľské služby.

Dotáciu na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti možno v príslušnom rozpočtovom roku poskytnúť žiadateľovi (občianskemu združeniu) najviac v sume **5 000 EUR**, z toho na úhradu cestovných náhrad najviac v sume **2 500 EUR**.

Žiadateľovi uvedenému nižšie (občianske združenie, ktoré zastupuje svojich členov alebo členov občianskych združení, ktoré združuje v konzultačných orgánoch a pracovných skupinách na národnej a medzinárodnej úrovni a má najmenej 50 000 členov alebo zastupuje 50 000 členov občianskych združení) najviac v sume **12 000 EUR**, z toho na úhradu cestovných náhrad najviac v sume **6 000 EUR**.

Dotácie na podporu edičnej činnosti

Dotáciu na podporu edičnej činnosti možno poskytnúť na tvorbu a vydávanie tlačených alebo elektronických časopisov v prístupných formátoch, napríklad v Braillovom písme, vo zväčšenej tlači alebo vo zvukovom formáte alebo pravidelných alebo nepravidelných periodík informačno-poradenského charakteru tematicky zameraných na potreby a záujmy fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, fyzických osôb, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, bezdomovcov, obetí domáceho násillia a náhradných rodín.

V prípade dotácií na podporu edičnej činnosti môže v súlade s [§ 8 zákona o dotáciách](#) o ne požiadať:

- a) **registrované občianske združenie, ktorého predmet činnosti je v sociálnej oblasti,**
- b) **neverejný poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálne služby na základe udelenej akreditácie na odbornú činnosť alebo je zapísaný do registra poskytovateľov sociálnych služieb,**
- c) osoba, ktorá vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe udelenej akreditácie alebo vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na ktorých vykonávanie sa nevyžaduje akreditácia § 10 zákona č. 305/2005 Z. z.

Žiadateľ musí mať registráciu na vydávanie časopisov alebo periodík, s výnimkou žiadateľov o dotáciu na podporu edičnej činnosti na úhradu výdavkov súvisiacich s tvorbou a vydávaním elektronických časopisov alebo periodík, časopisov a periodík v Braillovom písme, vo zväčšenej tlači alebo vo zvukovom formáte.

Dotáciu na podporu edičnej činnosti možno poskytnúť podľa odseku 2 na:

- a) mzdu alebo plat zamestnanca, ktorý sa podieľa na tvorbe a vydávaní časopisov a periodík,
- b) odmenu zamestnanca, ktorý sa podieľa na tvorbe a vydávaní časopisov a periodík, dohodnutú v dohode o vykonaní práce alebo v dohode o pracovnej činnosti,
- c) preddavok na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie platený zamestnávateľom,
- d) poistné na sociálne poistenie a na príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom,
- e) kancelársky materiál a tlačiarenské služby,
- f) služby súvisiace s prevádzkou elektronických časopisov a periodík.

Na najvyššiu výšku úhrady výdavkov uvedených v odseku 2 a) až d) platí § 3 ods. 11 rovnako.

Dotáciu na podporu edičnej činnosti možno poskytnúť žiadateľovi v príslušnom rozpočtovom roku najviac v sume **30 000 EUR**.

Dotácie na podporu rodovej rovnosti

Ďalšou skúmanou dotáciou je dotácia na podporu rodovej rovnosti, o ktorú môže požiadať v súlade s [§ 9a zákona o dotáciách](#) **nezisková organizácia alebo občianske združenie registrované podľa osobitného predpisu, ak má v predmete činnosti podporu rodovej rovnosti.**

Dotáciu na podporu rodovej rovnosti možno poskytnúť na aktivity alebo činnosti zamerané na dosiahnutie rodovej rovnosti a podporu uplatňovania zásady rovnakého zaobchádzania na základe pohlavia alebo rodu, konkrétne na vzdelávacie aktivity, poradenskú činnosť, osvetovú činnosť edičnú činnosť či analytickú činnosť.

Dotáciu na podporu rodovej rovnosti možno poskytnúť podľa odseku 2 daného zákon na:

- a) mzdu alebo plat zamestnanca , ktorý priamo vykonáva aktivity alebo činnosti zamerané na podporu rodovej rovnosti,
- b) odmenu zamestnanca , ktorý priamo vykonáva aktivity alebo činnosti zamerané na podporu rodovej rovnosti, dohodnutú v dohode o vykonaní práce alebo v dohode o pracovnej činnosti,
- c) preddavok na poistné na povinné verejné zdravotné poistenie platený zamestnávateľom,
- d) poistné na sociálne poistenie a na príspevky na starobné dôchodkové sporenie platené zamestnávateľom,
- e) cestovné náhrady výdavkov zamestnanca, ktorý priamo vykonáva aktivity alebo činnosti zamerané na podporu rodovej rovnosti,
- f) služby spojené s realizáciou aktivít alebo činností zameraných na podporu rodovej rovnosti,
- g) nájomné za prenájom priestorov potrebných k výkonu aktivít alebo činností zameraných na podporu rodovej rovnosti,
- h) materiálové výdavky priamo súvisiace s výkonom aktivít alebo činností zameraných na podporu rodovej rovnosti.

Na najvyššiu výšku úhrady výdavkov uvedených v odseku 2 písm. a) až d) platí § 3 ods. 11 rovnako. Dotáciu na podporu rodovej rovnosti možno poskytnúť žiadateľovi v príslušnom rozpočtovom roku najviac v sume **20 000 EUR** (v príslušnom rozpočtovom roku v úhrne najviac v sume **200 000 EUR**).

Dotáciu na podporu rodovej rovnosti možno poskytnúť žiadateľovi, ak má zabezpečené krytie výdavkov z vlastných zdrojov alebo z iných zdrojov najmenej vo výške 10 % z celkového rozpočtu plánovaného na uskutočnenie aktivít alebo činností, na ktoré žiada poskytnutie dotácie.

Dotácia na podporu humanitárnej pomoci

Tieto dotácie možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je:

- a) právnická osoba – záujmové združenie právnických osôb, cirkevná organizácia, združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub a i.), nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, nezisková organizácia,
- b) fyzická osoba – podnikateľ,
- c) fyzická osoba – nepodnikateľ,
- d) verejná správa - samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja), obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad), príspevková organizácia či rozpočtová organizácia.

Maximálna výška požadovanej dotácie: **30 000,00 EUR**.

Aktuálna výzva: <https://dotacie.mpsvr.sk/aktualne-vyzvy/34f0ab69b373>

Dotácie poskytované ÚPSVaR

V rámci dotácií, ktoré poskytuje ÚPSVaR, ide o **dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa** a **dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením** (podľa [§ 4 v zákone o dotáciách](#)) a možno ich poskytnúť žiadateľovi, ktorým je:

- zriaďovateľ materskej školy alebo zriaďovateľ základnej školy okrem zriaďovateľa, ktorým je okresný úrad v sídle kraja,
- obec podľa sídla školy, ak zriaďovateľom materskej školy alebo zriaďovateľom základnej školy je okresný úrad v sídle kraja,
- **občianske združenie, ktorého členmi sú rodičia alebo iní zástupcovia detí a priatelia školy, ak zriaďovateľom materskej školy alebo zriaďovateľom základnej školy je okresný úrad v sídle kraja,** alebo
- v odôvodnených prípadoch materská škola alebo základná škola na základe písomnej dohody so zriaďovateľom podľa písmena a) alebo s obcou podľa písmena b).

Dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením sa poskytuje v príslušnom rozpočtovom roku v dvoch častiach, a to do 25. februára a do 25. septembra a poskytuje sa v príslušnom rozpočtovom roku najviac v sume **33,20 EUR** na dieťa.

Dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa sa poskytuje v sume **1,20 EUR** za každý deň, v ktorom sa dieťa zúčastnilo výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole alebo vyučovania v základnej škole a odobralo stravu.

Uvedené dotácie sú veľmi špecifického charakteru, kde žiadateľ vlastne nepredkladá projekt s cieľmi, aktivitami a pod., preto tieto dotácie poskytované ÚPSVaR nebudú predmetom analýzy.

[Schválený rozpočet na dotácie v pôsobnosti MPSVaR SR na rok 2020 a predpoklad na nasledujúce dva roky](#) uvádza, že celkový rozpočet je **13 039 700 EUR** a z toho na:

- dotáciu na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením, dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom, dotáciu na výkon osobitného príjemcu (bez dotácie na stravu pre deti v poslednom ročníku MŠ a pre všetky deti ZŠ) to značí hodnotu 9 880 000 EUR a
- **dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb, dotáciu na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, dotáciu na podporu rekondičných aktivít, dotáciu na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti, dotáciu na podporu edičnej činnosti, dotáciu na podporu humanitárnej pomoci, na podporu rodovej rovnosti je to hodnota 3 159 700 EUR.**

Predpoklad rozpočtu na rok 2021 je vo výške 13 059 700 EUR a rovnako na rok 2022. Pre informáciu, celkový rozpočet na dotácie v pôsobnosti ministerstva v roku [2019](#) bol 13 503 850 EUR a v roku [2018](#) 17 780 450 EUR.

Na záver je potrebné dodať, že ministerstvo môže určiť prioritné oblasti podpory rozvoja sociálnych služieb, podpory vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a podpory rodovej rovnosti, ktoré [zverejní na svojom webovom sídle](#) do 30. septembra kalendárneho roka na nasledujúci rozpočtový rok. Na rok 2020 sú to tieto priority:

Prioritné oblasti podpory rozvoja sociálnych služieb:

1. Podpora poskytovania terénnej formy sociálnej služby:
 - i. kúpa osobného motorového vozidla na podporu poskytovania opatrovateľskej služby,
 - ii. nákup 5 – miestneho osobného motorového vozidla na podporu služby včasnej intervencie, ktorá sa poskytuje terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.
2. Rešpektovanie individuality prijímateľa sociálnej služby a jej posilňovanie so zameraním na cieľovú skupinu prijímateľov sociálnej služby s poruchami autistického spektra.
3. Podpora sociálnych služieb krízovej intervencie poskytovaných v zariadeniach, ktorými sú:
 - i. útulok,
 - ii. nocľaháreň,
 - iii. zariadenie núdzového bývania,
 - iv. domov na polceste.

Prioritné oblasti podpory vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately:

1. Podpora odborných metód práce vrátane nákupu materiálno-technického vybavenia priestorov na výkon odborných metód práce, odborných činností zameraných na:
 - i. prispôsobenie sa novej situácii,
 - ii. na úpravu a obnovu rodinného prostredia,
 - iii. podporu riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
 - iv. podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností,
 - v. zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa.
2. Podpora vykonávania opatrení v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom zabezpečenia starostlivosti o deti a plnoleté fyzické osoby v súlade s princípmi deінstitucionalizácie:
 - i. nákup materiálno-technického vybavenia priestorov na výkon odborných metód práce, odborných činností,
 - ii. kúpa motorového vozidla,
 - iii. rekonštrukcia a stavebné úpravy zariadení.
3. Podpora vykonávania opatrení v otvorenom prostredí (harm reduction, streetwork):
 - i. nákup materiálno-technického vybavenia,
 - ii. personálne zabezpečenie výkonu týchto opatrení,
 - iii. kúpa motorového vozidla.

Prioritné oblasti k dotáciám na podporu rodovej rovnosti:

1. Aktivity zamerané na:
 - i. osvetu o rozmanitosti a inklúzii na pracovisku,
 - ii. zosúladenia rodinného a pracovného života.
2. Zvyšovanie povedomia odbornej a širokej verejnosti v rodovej rovnosti vrátane vzdelávania v tejto oblasti.
3. Poradenské a podporné služby pre ženy zažívajúce násilie.

Z vyššie uvedených dotácií budú v rámci analýzy dotačných schém určených pre MNO analyzované nasledovné dotácie poskytované priamo ministerstvom (vzhľadom na podobný charakter výziev a podmienok, ich analyzujeme sumárne):

1. dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb,
2. dotácia na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
3. dotácia na podporu rekondičných aktivít,
4. dotácia na podporu členstva v medzinárodnej organizácii v sociálnej oblasti,
5. dotácia na podporu edičnej činnosti,
6. dotácia na podporu humanitárnej pomoci,
7. dotácia na podporu rodovej rovnosti.

Tabuľka 13 Účelnosť dotácií MPSVaR SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov	x					
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov	x					
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období			x			
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy						x
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci dotácií MPSVaR SR nie sú stanovené ani vyhodnocované ciele či merateľné ukazovatele vo všetkých skúmaných dotáciách. Dotácie nemajú zverejnené výzvy (okrem dotácia na podporu humanitárnej pomoci), k dispozícii sú informácie na základe [zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách](#) v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Zákon však nedefinuje cieľ, či účel dotácií.

Ciele dotácií v oblasti zamestnanosti sú plne v súlade s prioritami úloh definovanými v štatúte ministerstva. Priority úloh daného rezortu odrážajú tematické okruhy dotačných schém (sociálne služby, sociálnoprávnej ochrany detí, rekondičných aktivít, humanitná pomoc, edičná činnosť, rodová rovnosť). Skúmané dotačné schémy nadväzujú na body f) štátne sociálne dávky, sociálne služby, podporu sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti a pomoc v hmotnej núdzi, g) sociálnoprávnu ochranu detí, sociálnu kuratelu a koordináciu štátnej rodinnej politiky, h) rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí a koordináciu štátnej politiky v danej oblasti.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti zamestnanosti upriamuje aj na podporovanie subjektov sociálnej ekonomiky nielen vhodnými finančnými nástrojmi, ale aj vytvorením legislatívneho prostredia, vrátane uplatnenia princípu pozitívnej diskriminácie vo verejnom obstarávaní, vychádzajúc zo zahraničných

príkladov dobrej praxe a platných európskych pravidiel, čo do určitej miery odzrkadľujú aj dotačné schémy.

Vzhľadom na skutočnosť, že dotácie nemajú zverejnené výzvy (okrem dotácie na podporu humanitárnej pomoci), nedokážeme posúdiť, či sú ciele výzvy v súlade s dotačnými schémami, ani či sú ciele projektov v súlade s cieľmi výziev.

Schválené a neschválené dotácie sú však uverejnené za dotačné schémy za rok 2020 (len rekondičné aktivity a humanitárna pomoc). Obsahujú však len názov žiadateľa, požadovanú a schválenú sumu, nedá sa preto vyhodnotiť, či ciele projektov boli v súlade s cieľmi výzvy, sú však v súlade so zákonom č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Tabuľka 14 Efektívnosť dotácií MPSVaR SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov	x					
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov	x					
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	
c) Finančné podmienky			x			
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov				x		
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov				x		
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty			x			
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

MPSVaR SR pri dotačných schémach neuvádza žiaden dokument, ktorý by určoval ako stanoviť či vyhodnotiť cieľ/merateľné ukazovatele. Stanovenie výšky oprávnených nákladov vymedzuje zákon č. 544/2010 Z. z.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo všetkých skúmaných dotáciách, ktoré v tomto bode kopírujú taktiež zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR.

Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy, a to maximálne na tri roky, čo považujeme za vhodné obdobie vzhľadom na typ dotácie a schválenia rozpočtu na ďalšie obdobie. Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a sú spracované vzory žiadostí, ktoré uľahčujú administratívnu záťaž. Vzory žiadostí dopĺňajú aj presné postupy na podanie žiadostí. Žiaľ informácie nie sú uvedené vo výzvach (okrem dotácie na podporu humanitárnej pomoci).

Finančné prostriedky v roku 2020 za jednotlivé dotácie sú nasledovné:

- V prípade [dotácií na podporu rekondičných aktivít](#) sú schválené 3 projekty, pričom 1 projekt mal požadovanú dotáciu rovnakú ako schválenú. V ostatných projektoch došlo k zníženiu dotácie. Išlo o žiadateľov: Jednota dôchodcov na Slovensku, Konfederácia odborových zväzov SR a Odborový zväz potravinárov SR.
- V prípade [dotácií na podporu humanitárnej pomoci](#) podľa § 9 ods. 3 a 4 zákona o dotáciách je schválených 53 projektov, pričom 6 projektov malo požadovanú dotáciu rovnakú ako schválenú. V ostatných projektoch došlo k zníženiu dotácie. V prípade dotácií na podporu humanitárnej pomoci podľa § 9 ods. 1 zákona o dotáciách („SOS“ dotácie) sú schválené 1020 občanom vo výške 315 EUR.
- Ostatné dotácie nemajú dostupné informácie o dotáciách na webovom sídle MPSVaR SR.

[Neschválené žiadosti](#) sú uvedené len za rok 2019 v rámci dotácií na podporu sociálnej oblasti, rodovej rovnosti a humanitárnej pomoci. Celkovo ide o 148 zamietnutých žiadostí. Dokument uvádza: názov žiadateľa, právnu formu, okres, kraj, druh dotácie, účel, požadovanú sumu, schválenú sumu a odôvodnenie.

Všetky vyššie spomenuté schválené projekty nemali uvedené kritériá podľa, ktorých bolo rozhodnuté o schválení, avšak pri neschválených žiadostiach boli uvedené [konkrétne dôvody](#) pre konkrétny projekt (tzn. nie všeobecné odôvodnenia typu nízky počet bodov).

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na stránke ministerstva uvedené.

Tabuľka 15 Transparentnosť dotácií MPSVaR SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojím poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov						x
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov						x
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy						x
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MPSVaR SR existujú metodické postupy či usmernenia ([Vyhláška č. 22/2011](#), [zloženie komisie na posudzovanie žiadostí](#), [časový harmonogram hodnotiaceho, posudzovacieho a schvaľovacieho procesu žiadostí na rok 2020](#), [kritériá na hodnotenie a posudzovanie žiadostí a ich váha](#)), ktoré sa zameriavajú na transparentnosť poskytovania

verejných zdrojov. Ministerstvo svoje dotačné schémy zverejňuje s relatívne dobrou dostupnosťou, aj keď niektoré dotácie sú najprv uvádzané oddelene a niekedy spolu ako jeden druh (napr. dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb a dotácia na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately). Ministerstvo zriadilo webové sídlo výlučne na poskytovanie dotácií <https://dotacie.mpsvr.sk/>.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na dve kliknutia (web MPSVaR SR – Ministerstvo-poskytovanie dotácií).

Lehota na predkladanie žiadostí o dotácie poskytované priamo ministerstvom na príslušný rozpočtový rok je od 1. novembra do 31. decembra predchádzajúceho rozpočtového roka, t. j. žiadosti o dotácie na rozpočtový rok 2020 sa predkladali v lehote od 1. novembra do 31. decembra 2019, s výnimkou žiadostí o dotáciu na podporu humanitárnej pomoci, ktorú je možné predkladať v priebehu celého roka 2020.

Postup vyhodnocovania dotačnej schémy pri všetkých skúmaných dotačných schémach je stanovený nasledovne:

pre dotácie podľa § 6 ods. 1 písm. b)

- formálne a odborné hodnotenie žiadostí o dotáciu do 31. januára 2020,
- zasadnutie komisie na posudzovanie žiadostí o dotáciu do 20. februára 2020,
- schválenie žiadostí o poskytnutie dotácie MPSVaR SR do 29. februára 2020,

pre ostatné dotácie

- formálne hodnotenie žiadostí o dotáciu do 29. februára 2020,
- odborné hodnotenie žiadostí o dotáciu do 25. marca 2020,
- zasadnutie komisie na posudzovanie žiadostí o dotáciu do 22. apríla 2020,
- schválenie žiadostí o poskytnutie dotácie MPSVaR SR do 30. apríla 2020.

Detailný postup ako sa žiadateľ registruje a podá žiadosť je uvedený v [Používateľskej príručke pre žiadateľa o dotácie](#). Taktiež ministerstvo v rámci webového sídla <https://dotacie.mpsvr.sk/> eviduje sekciu často kladené otázky, kde sa môžu žiadatelia doinformovať. To svedčí o ľahkej dostupnosti priebehu výziev dotačnej schémy i napriek tomu, že výzvy nie sú uverejnené. Nedostupnosť výziev na webovej stránke môže byť aj z dôvodu, že predkladanie žiadostí bolo v lehote od 1. novembra 2019 do 31. decembra 2019, z nášho pohľadu by však archív výziev mal byť dostupný. Kritériá odborného hodnotenia sú uvedené v samostatnom [dokumente](#), ktorý vymedzuje presné rozpätie hodnotenia a delí hodnotenie na kritériá súladu odborného hodnotenia a kritériá odborného hodnotenia. Spôsob hodnotenia žiadostí o dotáciu upravuje [Vyhláška č. 22/2011](#).

Dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov nie je stanovené [zákonom č. 544/2010 Z. z. ani Vyhláškou č. 22/2011](#). Taktiež neevidujeme riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **MPSVaR SR zverejňuje dostatočné, ale nie všetky potrebné náležitosti. Presnejšie nezverejňuje všetky schválené žiadosti (evidujeme len 2 z 7 aj to v nedostatočnom rozsahu). V rámci schválených žiadostí by sa mohli uverejňovať hodnotiace kritériá, vrátane dátumu rozhodnutia o schválení. Okrem schválených žiadostí by mali byť zverejnené aj všetky neschválené**

žiadosti (uverejnený je len rok 2019) vrátane dátumu rozhodnutia (bližší dôvod neschválenia žiadosti je uvedený).

Ministerstvo na základe [zákona č. 544/2010 Z. z.](#) by malo na svojom webovom sídle zverejňovať zoznam:

- a) schválených dotácií uvedených v odseku 1 a ich sumu,
- b) neschválených dotácií uvedených v odseku 1 a dôvod ich neschválenia.

Zverejnené informácie sú tak v súlade so zákonom, sú však príliš strohé.

Z dostupných informácií je pri zvolených dotačných schémach uvedené, kto tvorí hodnotiacu komisiu, či má zastúpených členov z MPSVaR SR, alebo aj odborníkov z praxe. Zloženie komisie na posudzovanie žiadostí má 5 osôb, uvedený zoznam je dostupný na [webe](#).

Na základe analýzy dotácií MPSVaR SR možno konštatovať, že dotačná schéma je neutrálne nastavená z hľadiska účelnosti a efektívnosti, ako aj v oblasti transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,571 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,889, tzn. že dotačné schémy sú z ekonomického hľadiska neutrálne, pričom vyššiu hodnotu dosahuje efektívnosť.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „E“ značí neutrálny postoj účelnosti aj efektívnosti pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť						
		5	G	H	I	
	4	D	E	F		
	3					
	2	A	B	C		
	1					
		1	2	3	4	5
		účelnosť				

Obrázok 13 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MPSVaR SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MPSVaR SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 3,000.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 14 Transparentnosť poskytovania dotácií MPSVaR SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MPSVaR SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MPSVaR SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (3,000), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 2,730). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „E“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko											
5		G		H		I					
4		D		E		F					
3											
2		A		B		C					
1											
		1	2	3	4	5	transparentnosť				

Obrázok 15 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MPSVaR SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade ministerstvo poskytuje dotácie vo veľmi totožnom pomere z pohľadu transparentnosti aj z ekonomického pohľadu. Dotácie sú poskytované neutrálne a ich poskytovanie si vyžaduje zmeny v oboch oblastiach.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (MS SR) ústredným orgánom štátnej správy pre sudy a väzenstvo. Pripravuje právnu úpravu v oblasti ústavného práva, trestného práva, občianskeho práva, obchodného práva, rodinného práva, konkurzného práva a medzinárodného práva súkromného. Vykonáva štátny dohľad nad činnosťou Slovenskej komory exekútorov, nad činnosťou Notárskej komory Slovenskej republiky, v zákonom ustanovenom rozsahu nad činnosťou súdnych exekútorov a nad činnosťou notárov. Vykonáva v zákonom ustanovenom rozsahu kontrolu nad dodržiavaním podmienok organizovania a priebehu dobrovoľných dražieb, ako aj kontrolu nad zriaďovateľmi stálych rozhodcovských súdov, stálymi rozhodcovskými súdmi, rozhodcami a disciplinárnu právomoc nad rozhodcami oprávnenými rozhodovať spotrebiteľské spory. MS SR ďalej zabezpečuje výkon znaleckej činnosti, prekladateľskej činnosti a tlmočnickej činnosti a vydávanie Zbierky zákonov Slovenskej republiky a Obchodného vestníka; zastupovanie Slovenskej republiky na Európskom súde pre ľudské práva a zastupovanie Slovenskej republiky v konaní pred Súdnym dvorom Európskej únie; plnenie úloh súvisiacich s členstvom Slovenskej republiky v Eurojuste, tvorbu a uskutočňovanie štátnej politiky a koordináciu plnenia úloh v oblasti ľudských práv.

Hlavné úlohy MS SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktoré je dostupné na webovej stránke MS SR. V štatúte je pre potreby analýzy dôležitý bod 2d), čl. 7, ktorý uvádza: „Ministerstvo uplatňuje vo svojej činnosti organizačné princípy štátnej správy a také formy a metódy práce, ktoré smerujú k jej racionalizácii a zvyšovaniu efektívnosti tým, že využíva poznatky vedeckých inštitúcií a výskumných pracovísk, mimovládnych organizácií a zapája ich najmä pri prácach na riešení otázok koncepcnej povahy“.

MS SR nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie. Je však možné nájsť rôzne koncepcie a programy pod jednotlivými oblasťami, za ktoré je MS SR zodpovedné, napr. v oblasti korupcie je to [Protikorupčný program MS SR](#) (PKP MS SR), ktorý bol vypracovaný v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023. Vo východiskách programu sa uvádza, že osobitne dôležitú úlohu pri zvyšovaní dôvery v štátne inštitúcie zohráva aktívna spolupráca so zástupcami občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií, a preto je pri realizácii protikorupčného programu dôležitá spolupráca so zástupcami mimovládnych i občianskych organizácií. Taktiež v oblasti monitorovania a hodnotenia zohrávajú MNO rolu: „informácie z médií, hodnotiacich správ a prieskumov vypracovaných medzinárodnými i vnútroštátnymi organizáciami, od podnikateľského sektora, ako aj od mimovládnych organizácií umožnia získať objektívny a nezaujatý pohľad na vykonávanie protikorupčného programu“, čím pomáhajú naplniť priority a ciele PKP MS SR. Tieto priority a ciele sú nasledovné:

- Priorita 1: Posilniť postavenie MS SR ako dôveryhodnej inštitúcie, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem prostredníctvom znižovania priestoru a príležitostí pre korupciu.
- Priorita 2: Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia na MS SR.
- Priorita 3: Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie.

- Cieľ 1: Zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík.
- Cieľ 2: Účinne chrániť oznamovateľov podozrení z korupcie, inej protispoločenskej činnosti a neetického správania.
- Cieľ 3: Presadzovať kultúru verejnej integrity.

Ďalšou stratégiou je [Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike](#), ktorá stanovuje základné dlhodobé priority vlády Slovenskej republiky v oblasti ľudských práv do roku 2020. Stratégia sa okrem iného venuje aj inštitucionálnemu zabezpečeniu, implementačným a kontrolným mechanizmom, vrátane nezávislých a **mimovládnych organizácií** v Slovenskej republike.

Do roku 2019 platil aj [Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie na roky 2016-2019](#) zameraný na zvyšovanie povedomia verejnosti o nediskriminácii, zefektívnenie implementácie antidiskriminačnej legislatívy a predchádzanie všetkým formám diskriminácie a to najmä s využitím financovania cez EŠIF. V Akčnom pláne sa okrem iného uvádza, že zásadnú úlohu pri presadzovaní zákazu diskriminácie a monitorovaní jeho dodržiavania zohrávajú mimovládne organizácie a občianska spoločnosť. Ich úloha je pritom výrazná nielen pri vzdelávaní a osvete v tejto oblasti, ale aj pri strategických litigáciách a ochrane jednotlivcov a skupín, ktorí sú ohrození diskrimináciou.

V pôsobnosti MS SR je aj Centrum právnej pomoci (CPP), zriadené ako rozpočtová organizácia ministerstva, ktorá poskytuje právnu pomoc občanom, ktorí pre nedostatok finančných prostriedkov nemôžu využívať iné právne služby. CPP malo poslednú koncepciu činnosti vypracovanú na roky 2018-2019, kde uvádza, že jednou z problémových oblastí je nedostatočné povedomie o Centre, teda problémy týkajúce sa Centra smerom navonok. Opatrenia v oblasti zlepšovania spolupráce s tretími stranami a v oblasti informovania o Centre a jeho činnosti okrem iného navrhujú riešiť cyklom prednášok pre laickú verejnosť, zvyčajne podľa záujmu verejnosti (mimovládnych organizácií či iných subjektov, ktoré poskytujú rôznu škálu služieb aj pre klientov Centra). Vyhodnotenie koncepcie či aktuálnejšia koncepcia nebola v čase spracovania analýzy dostupná.

V rámci [Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 – 2020](#) sa vláda bude usilovať o zvýšenie dôvery verejnosti k súdnej moci a jej orgánom v rozsahu, ktorý by bol zárukou všeobecnej akceptovateľnosti súdnej moci ako garanta nielen zákonnosti, ale aj spravodlivosti a sudcov ako odborných a morálnych autorít. Výber sudcu by mal prebiehať pod verejnou kontrolou. Pre objektivnosť výberových konaní vláda zväží váhu subjektívneho hodnotenia (ústny pohovor ako súčasť výberového konania), vytvorí jednotný hodnotiaci hárok, pre hodnotenie ústneho pohovoru, zavedie zastúpenie osoby z mimojustičného prostredia vo výberovej komisii (z radov osôb, ktoré pôsobia v sektore vysokých škôl, právnických profesií či **mimovládneho sektora**), vláda navrhne zvýšiť počet kandidátov v databáze členov výberovej komisie za Národnú radu SR, perspektívne navrhne zmeniť zloženie výberovej komisie tak, aby polovicu členov tvorili osoby z mimojustičného prostredia a polovicu sudcovia, a zväžiť možnosť videozáznamu z ústneho pohovoru výberového konania. Za hodnotový základ svojho pôsobenia považuje vláda ľudské práva. Vláda sa hlási ku kontinuite procesov naplňovania základných princípov demokracie, právneho štátu a ľudských práv. Vo všetkých politikách, predovšetkým vo vzdelávacej, bude vláda venovať pozornosť rozvoju občianskych, sociálnych a kultúrnych práv, demokratického povedomia, kritického myslenia a kultivácii európskeho povedomia a hodnôt.

Dotačné schémy MS SR

V zmysle [zákona č. 302/2016 Z. z. o poskytovaní dotácií](#) v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a o zmene a doplnení [zákona č. 545/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky](#) a o zmene a doplnení [zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci](#) a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení [zákona č. 287/2012 Z. z.](#), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky poskytuje dotácie na:

- a) presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie,
- a) poskytovanie odbornej pomoci obetiam trestných činov.

Dotácie na podporu ľudských práv

Cieľom, resp. účelom, na ktorý dotáciu na podporu ľudských práv možno poskytnúť je:

- posilnenie efektívnosti vymáhateľnosti ľudských práv a slobôd,
- podporu aktívnej občianskej spoločnosti,
- podporu uplatňovania zásady rovnakého zaobchádzania,
- podporu výchovy a vzdelávania detí a mládeže,
- podporu vzdelávania a školenia,
- zvyšovanie informovanosti verejnosti a vzdelávanie profesijných skupín,
- poradenskú činnosť, monitorovaciu činnosť a bezplatnú právnu pomoc,
- analytickú, expertnú a edičnú činnosť,
- podporu spolupráce a partnerstva organizácií a inštitúcií vykonávajúcich činnosť v oblasti ľudských práv a slobôd,
- zaobstaranie publikácií, učebných materiálov a pomôcok v oblasti ľudských práv a slobôd,
- výdavky neziskových organizácií a inštitúcií vykonávajúcich činnosť v oblasti ľudských práv a slobôd a predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie,
- podporu kultúrnych aktivít a spoločensko-vedných aktivít v oblasti ľudských práv a slobôd a predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie,
- zlepšenie kvality života znevýhodnených skupín obyvateľstva.

Ciele dotačnej schémy sú špecifikované cez priority výzvy pre každý rok, konkrétne:

- 2017 - projekty s regionálnym dosahom (celkovým či čiastočným), a projekty zamerané na predchádzanie všetkým formám extrémizmu a radikalizmu.
- 2018 - projekty zamerané na prevenciu radikalizácie mládeže, boj proti prejavom extrémizmu, projekty s regionálnym dosahom a projekty zamerané na ochranu a podporu obetí trestných činov.

- 2019, 2020 - projekty zamerané na prevenciu radikalizácie mládeže a prejavom extrémizmu, projekty zamerané na ochranu a podporu obetí trestných činov a zraniteľných skupín (podľa dôvodov diskriminácie).

Oprávnení žiadatelia pre túto dotáciu sú obec, VÚC, ďalej tieto právnické osoby, všetky však so sídlom na území SR: **občianske združenie, nadácia, záujmové združenie právnických osôb, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, neinvestičný fond**, registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť, právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, právnická osoba zriadená osobitným predpisom, medzinárodná organizácia registrovaná na území Slovenskej republiky, rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je vyšší územný celok alebo obec, fyzická osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky, má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a dovŕšila vek 18 rokov, podnikateľ s miestom podnikania alebo sídlom podnikania na území Slovenskej republiky. Zaujímavé je, že podľa [výzvy na rok 2020](#) „Ak je žiadateľom vyšší územný celok alebo občianske združenie so sídlom na území Slovenskej republiky, nevzťahuje sa na nich povinnosť mať vysporiadané finančné vzťahy s rozpočtami obcí a vyšších územných celkov.“, pričom ostatní žiadatelia musia túto podmienku spĺňať, čo môže pôsobiť „diskriminačne“, že občianske združenia ako právna forma sú zvýhodnené (VÚC neuvažujeme, patria do verejnej správy). Výška dotácie je určená pre každý rok v samotnej výzve, pre roky 2017 a 2018 to bolo 763 500 EUR, pre roky 2019 a 2020 bola suma mierne navýšená na 769 500 EUR.

Tabuľka 16 Účelnosť dotácií na podporu ľudských práv

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov						x
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu	x					
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona				x		
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období					x	
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

MS SR pre dotácie na podporu ľudských práv nemá zverejnený žiadny metodický postup, či usmernenie, ktorý by upravoval stanovovanie ani vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov. Vo formulári žiadosti je pri tom bod, ktorý sa na merateľné ukazovatele pýta (9. Presne uveďte merateľné ukazovatele hodnotenia úspešnosti projektu), ale usmernenie k tomu, ako tieto merateľné ukazovatele nastaviť absentuje. V [Manuáli na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie](#) sú uvedené všeobecné kritériá hodnotenia projektov, ale vyhodnotenie cieľov či merateľných ukazovateľov opäť chýba. MS SR však na stránke zverejňuje príručky pre prijímateľov podpory k postupu zadávania zákaziek s nízkou hodnotou a informácie pre prijímateľov podpory ohľadom vyúčtovania – oprávnenosť výdavkov.

Ciele dotácií sú špecifikované vo výzvach pre jednotlivé roky a sú zamerané najmä na prevenciu radikalizácie mládeže a prejavom extrémizmu, ako aj na ochranu a podporu obetí trestných činov a zraniteľných skupín. Ciele a priority MS SR sa však v tomto období zameriavajú viac na posilňovanie dôveryhodnosti ministerstva a vytváranie protikorupčného prostredia. Z tohto pohľadu nie je súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu dodržaný. Je tu však súlad s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), kde oblasť ochrany ľudských práv je zahrnutá. Z hľadiska súladu cieľov výzvy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona, je napĺňaný bod „tvorba a uskutočňovanie štátnej politiky a koordináciu plnenia úloh v oblasti ľudských práv“.

Ciele výzvy dotačnej schémy sú v súlade s účelom dotačnej schémy. [Podporené projekty za posledné štyri roky](#) (2017 – 2020) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť súlad cieľov projektov s cieľmi výzvy, i keď vo vzore elektronického formulára je na to určený bod (Stručný popis projektu a jeho prepojenie na konkrétne ľudské práva). Usudzujú podľa názvov projektov, väčšina z nich napĺňa ciele výzvy, avšak niektoré názvy sú príliš všeobecné (Menej je viac, Prima street, Príbeh jedného domu, Seredské svedectvá, Ja, Sieť a pod.). Tu je zaujímavé podotknúť, že **MS SR okrem zoznamov podporených a neschválených projektov, zverejňuje aj „rezervný fond žiadostí“, kde sa nachádzajú projekty, ktoré by mohli byť podporené za podmienky financovania aj z iných zdrojov, resp. odstránení pochybností o zabezpečení odbornosti pri aktivitách. V roku 2017 bol v tomto rezervnom fonde 6 projektov, v roku 2018 len 1 projekt, v roku 2019 žiadny a v roku 2020 to boli 4 projekty.**

Tabuľka 17 Efektívnosť dotácií na podporu ľudských práv

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov				x		
c) Finančné podmienky					x	
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov				x		
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov				x		
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty		x				
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

V [Manuáli na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie](#) sú uvedené všeobecné kritériá hodnotenia projektov, kde je aj bod Primeranosť, reálnosť, nevyhnutnosť výdavkov a efektívnosť výdavkov vo vzťahu k stanoveným cieľom. V [Usmernení k vyúčtovaniu, oprávnenosti a neoprávnenosti výdavkov a zúčtovaniu dotácií](#) sú tiež uvádzané odporúčania k výdavkom na zaistenie ich efektívnosti v prípadoch ako je nákup pohonných hmôt (žiadateľ

môže nákup PHM uplatniť len v prípade, ak ide preukázateľne o hospodárnejšie a efektívnejšie vynakladanie finančných prostriedkov ako doprava zabezpečovaná oficiálnymi dopravcami) a obstaranie hmotného majetku z bežných výdavkov (je možné len v nevyhnutných prípadoch a je potrebné ho dostatočne odôvodniť v žiadosti o dotáciu, a to len v prípade, že prenájom predmetnej veci je nevýhodnejší ako jeho obstaranie, pričom konečný prijímateľ musí preukázať hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť použitia finančných prostriedkov doložením aspoň jednej inej ponuky na rovnaký druh tovarov, prác alebo služieb, položky uvedené v upravenom štruktúrovanom rozpočte a v komentári k štruktúrovanému rozpočtu budú záväzné pri vyúčtovaní projektu).

Cieľové skupiny sú jasne definované vo výzve, ktorá v tomto bode kopíruje zákon č. 302/2016 Z. z. poskytovanie dotácií v pôsobnosti MS SR. Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy nasledovne: Poskytnutú dotáciu je prijímateľ povinný použiť: a) do 31. decembra príslušného rozpočtového roka a vyúčtovať najneskôr do 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka, alebo b) do 31. marca nasledujúceho rozpočtového roka a vyúčtovať najneskôr do 10. apríla nasledujúceho kalendárneho roka za predpokladu, že finančné prostriedky boli poukázané na účet prijímateľa po 1. auguste príslušného rozpočtového roka a tieto prostriedky nebolo možné použiť do konca rozpočtového roka v zmysle § 8 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách. Výzva neberie do úvahy možnosť realizovať projekty v maximálnom možnom rozsahu 3 roky podľa tohto zákona. Finančné podmienky sú primerané, ako spolufinancovanie je požadovaných najmenej 5 % z celkového rozpočtu z vlastných alebo iných zdrojov. Najnižšia výška poskytnutej dotácie je 5000 EUR a najvyššia možná výška jednej žiadosti o poskytnutie dotácie je 50 000 EUR. Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú bežné z hľadiska praxe, tzn. rozsah formulára (názov projektu, popis projektu, východiská a ciele projektu, cieľová skupina, nástroje na dosiahnutie cieľa/cieľov, miesto a čas realizácie, udržateľnosť projektu, merateľné ukazovatele hodnotenia úspešnosti projektu a odborní garanti aktivít, aktivity a výstupy, predošlé skúsenosti s realizáciou podobných projektov a aktivít, publicita projektu, rozpočet), počet povinných príloh (5 - 8 v závislosti od právnej formy žiadateľa) a vyúčtovanie nie je extrémne zložité.

Pridelenie finančných prostriedkov bolo vo všetkých sledovaných rokoch (2017 – 2020) v drvivej väčšine prípadov krátené oproti požadovanej sume, a to niekedy aj o takmer 90 % (napr. namiesto požadovaných 44 572 EUR žiadateľ dostal 5 000 EUR), často sa tiež vyskytuje krátenie pridelených dotácií o polovicu. Na jednej strane takéto konanie umožní podporiť väčší počet projektov, na druhej strane však je ohrozená kvalita realizácie projektov, koľko a či vôbec budú žiadatelia schopní naplniť z pôvodného cieľa. Toto kritérium je však ťažko posúdiť, na to je určená odborná hodnotiacia komisia, ktorá musela mať relevantné dôvody pre takéto krátenie.

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MS SR dostupné.

Tabuľka 18 Transparentnosť dotácií na podporu ľudských práv

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x

ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)				x		
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					x	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy			x			
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MS SR nie sú dostupné žiadne metodické postupy či usmernenia, ktoré by sa zameriavali na stanovenie či vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. V tejto oblasti MS SR zverejňuje zoznamy podporených projektov vrátane výšky dotácie a čísla dotácie, nie sú však zverejnené čísla zmlúv, čo znemožňuje ich vyhľadanie v Centrálnom registri zmlúv.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na dve kliknutia (MS SR – dotácie na podporu ľudských práv), zverejňované údaje sú prehľadné a chronologicky radené podľa rokov.

Priebeh podania žiadosti možno sumarizovať z výzvy nasledovne: Žiadateľ vykoná elektronickú registráciu žiadosti v informačnom systéme ministerstva dostupnom na webovej stránke MS SR. Následne sa žiadosť predkladá ministerstvu písomne so všetkými povinnými prílohami v termíne určenom vo výzve na predkladanie žiadostí. Žiadosť predkladá žiadateľ len na predpísaných formulároch, vygenerovaných informačným systémom po ukončení elektronickej registrácie. Žiadosti predložené v inej ako predpísanej forme nebudú akceptované a budú vyradené z ďalšieho hodnotenia. V prípade, ak sa počas administratívnej kontroly zistí, že žiadosť nespĺňa predpísané náležitosti uvedené v zákone, výzve a ostatných usmerneniach, ktoré tvoria prílohy výzvy, ministerstvo vyzve žiadateľa, aby v lehote do 5 pracovných dní, od doručenia výzvy na odstránenie nedostatkov, odstránil nedostatky alebo neúplnú žiadosť doplnil.

Z [vyhlášky MS SR č. 322/2016](#) o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytnutie dotácie a o kritériách pre vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie možno sumarizovať postup hodnotenia nasledovne: každá žiadosť je tajomníkom pridelená členovi komisie, ktorý je zástupcom ministerstva, a náhodným výberom ďalším trom členom komisie. Po vyhodnotení jednotlivých žiadostí členmi komisie zostaví tajomník poradie všetkých žiadostí. Poradie zostaví podľa priemeru získaného bodového ohodnotenia. Komisia rokuje o tej žiadosti, ktorej priemer získaného bodového ohodnotenia je viac ako 50 bodov. Komisia následne rokuje o jednotlivých žiadostiach v takto zostavenom poradí. Tajomník vyzve žiadateľa, ktorého žiadosť získala priemer bodového ohodnotenia žiadosti viac ako 50 bodov, na účasť na rokovaní komisie na účel ústnej prezentácie projektu uvedeného v žiadosti. Ústnou prezentáciou projektu sa rozumie osobná prezentácia pred komisiou a vo vopred a riadne odôvodnených prípadoch aj prezentácia prostredníctvom technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu. Komisia následne rokuje o (ne)odporučení poskytnúť dotáciu. Ak člen komisie navrhne zmenu rozpočtu projektu uvedeného v žiadosti, komisia hlasuje najprv o tomto

návrhu. K hlasovaniu o odporučení poskytnúť alebo neposkytnúť dotáciu pristúpi komisia až po ukončení hlasovania o návrhu na zmenu rozpočtu projektu. Tajomník počas rokovania komisie sleduje čerpanie disponibilného objemu finančných prostriedkov určených vo výzve na predkladanie žiadostí na účel oboznámenia komisie o jeho vyčerpaní. Rokovanie komisie o žiadostiach sa končí vyčerpaním disponibilného objemu finančných prostriedkov. Komisia môže rozhodnúť o pokračovaní v rokovaní o ďalších žiadostiach po vyčerpaní disponibilného objemu finančných prostriedkov na účel vytvorenia rezervného fondu žiadostí. Rokovanie komisie o žiadostiach sa v takom prípade končí až vytvorením rezervného fondu žiadostí. Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy s niektorým z úspešných žiadateľov, dotácia sa poskytne žiadateľovi, ktorého žiadosť sa nachádza v rezervnom fonde žiadostí, podľa poradia žiadateľov.

Ohľadom priebehu a vyhodnotenia projektu však nie sú na webstránke dostupné informácie.

Zo zákona č. 302/2016 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MS SR je ministerstvo povinné zverejniť výzvu na predkladanie žiadostí najmenej dva mesiace pred termínom predkladania žiadostí. Z výzvy je ďalej zrejmý termín rokovania komisie, ktorý stanovuje ministerstvo a to najneskôr dva mesiace po skončení termínu na predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie, následne má komisia 30 dní na zaslanie informácie o (ne)odporučení projektov, tzn. celkový priebeh schvaľovania projektov môže trvať až 3 mesiace.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, MS SR zverejňuje do 30 dní od schválenia žiadostí všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých dotácií vrátane čísla a názvu programu, názvu projektu, výšky a účelu poskytnutej dotácie dátumu schválenia a označenia prijímateľa dotácie. Vo zverejnených výzvach však účel je rozlíšený len podľa toho, či ide o dotácie na podporu ľudských práv alebo dotácie pre akreditované subjekty. Ďalej má MS SR podľa zákona zverejňovať zoznam neschválených žiadostí s uvedením identifikácie žiadateľa a dátumu neschválenia žiadosti, a to do 30 dní od neschválenia žiadosti a tiež vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ministerstvo k dispozícii, posledné menované však nie je na webovej stránke k dispozícii.

Zákon č. 302/2016 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MS SR upravuje riešenie možného konfliktu záujmov tak, že člen komisie, ktorý je žiadateľom alebo sa vo vzťahu k žiadateľovi považuje za zaujatého, je vylúčený z rokovania o konkrétnej žiadosti a jej vyhodnocovania. Za zaujatého vo vzťahu k žiadateľovi sa považuje člen komisie, ktorý sám alebo jemu blízka osoba je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa, spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom, alebo je zamestnancom žiadateľa alebo zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom.

Možný spor žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy nie je v dostupných materiáloch uvedený.

MS SR zverejňuje každoročne, kto tvorí hodnotiacu komisiu, pričom jej tvorba je upravená [vyhláškou č. 322/2016 Z. z.](#) o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytnutie dotácie a o kritériách pre vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie. Komisia sa skladá z predsedu komisie, podpredsedu, tajomníka a ďalších členov komisie, ktorých vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti Slovenskej republiky. Členmi komisie pre vyhodnocovanie žiadostí pre dotácie na podporu ľudských práv môžu byť zástupcovia ministerstva, zástupcovia iných štátnych orgánov poskytujúcich dotácie a **zástupcovia občianskej spoločnosti, ktorí sú odborníkmi z oblasti súvisiacej s účelom tejto dotácie; zástupcovia občianskej spoločnosti tvoria najmenej polovicu členov komisie.** Členstvo v komisii je nezastupiteľné. Zoznam členov napr. pre rok 2020 možno nájsť [tu](#), komisia spĺňa podmienku, že aspoň polovica členov je zo zástupcov občianskej spoločnosti.

Na základe analýzy dotácií na podporu ľudských práv MS SR možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska efektívnosti, avšak určité nedostatky sú v oblastiach účelnosti a transparentnosti, najmä kvôli chýbajúcim metodikám či usmerneniam, ktoré by regulovali body v týchto oblastiach a zvyšovali by tak účelnosť a transparentnosť poskytovaných verejných financií pre MNO.

Dotácie pre akreditované subjekty

Dotáciu pre akreditované subjekty možno poskytnúť iba subjektom akreditovaným podľa [zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZOOTČ“) na:

- poskytovanie všeobecnej odbornej pomoci obeti podľa § 5 ods. 3 ZOOTČ, konkrétne zákon uvádza poskytnutie a náležité vysvetlenie informácií, právna pomoc na uplatnenie práv obete, právna pomoc na uplatnenie práv obete, ktorá má postavenie poškodeného alebo svedka v trestnom konaní, psychologická pomoc a poradenstvo týkajúce sa rizika a predchádzania opakovanej viktimizácii;
- poskytovanie špecializovanej odbornej pomoci obzvlášť zraniteľnej obeti podľa § 5 ods. 4 ZOOTČ, kde sa uvádza, že špecializovaná odborná pomoc obzvlášť zraniteľnej obeti je cieleň a integrovaná odborná činnosť a poskytovanie služieb, ktorými sa rozumie poskytovanie všeobecnej odbornej pomoci, poskytnutie krízovej psychologickkej intervencie, vyhodnotenie hrozby nebezpečenstva ohrozenia života alebo zdravia, sprostredkovanie poskytovania sociálnych služieb v zariadení núdzového bývania a špecializovaného sociálneho poradenstva, ak život alebo zdravie obzvlášť zraniteľnej obete je bezprostredne ohrozené.

Ciele dotačnej schémy nie sú bližšie špecifikované v zákone, na webstránke ani vo výzve. Výzvy, ktoré sú na webstránke zverejnené ([roky 2018 – 2020](#)) majú všetky uvedené, že kritériami pre vyhodnocovanie žiadostí sú najmä regionálne pokrytie poskytovanej odbornej pomoci a čo najširší okruh obetí trestných činov.

Oprávnení žiadatelia pre túto dotáciu sú akreditované subjekty, tzn. osoby, ktorým bola rozhodnutím MS SR udelená akreditácia programu podpory obetí. Akreditácia programu podpory obetí je definovaná v zákone č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov, § 23 - 30, pričom nie sú limitované právne formy, tzn. o akreditáciu sa môžu uchádzať aj MNO za splnenia podmienky, že sú odborne spôsobilými subjektami. Dotáciu podľa tohto zákona však nemožno priznať na poskytovanie sociálnych služieb. Dotáciu je možné poskytnúť len na tú odbornú pomoc, príp. s ňou súvisiace aktivity, ktorá bola realizovaná po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o udelení akreditácie. Dotáciu nie je možné použiť vo vzťahu k odbornej pomoci, ktorú žiadateľ poskytoval pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, príp. pred dátumom začatia poskytovania odbornej pomoci uvedenom v rozhodnutí. Podľa [Výzvy na rok 2020](#) aj tu platí, že ak je žiadateľom vyšší územný celok alebo občianske združenie so sídlom na území Slovenskej republiky, nevzťahuje sa na nich povinnosť mať vysporiadané finančné vzťahy s rozpočtami obcí a vyšších územných celkov.

Výška dotácie je určená pre každý rok v samotnej výzve, pre rok 2018 to bolo 200 000 EUR, pre roky 2019 a 2020 bola suma navýšená na 250 000 EUR. Na stránke MS SR sú dostupné len tieto tri roky (2018 – 2020), ktoré teda budú predmetom analýzy v rámci tejto dotačnej schémy.

Tabuľka 19 Účelnosť dotácií pre akreditované subjekty

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov			x			
súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu		x				
súlad cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona			x			
súlad cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období				x		
súlad cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

Vo Výzve na rok 2020 je usmernenie ohľadom merateľných ukazovateľov, čo sa týka počtu zapojených osôb, a síce počet osôb priamej cieľovej skupiny, ktorý je sledovaný prostredníctvom záverečnej správy. A tiež počet zapojených osôb z ďalších cieľových skupín, ktoré treba v záverečnej správe vyhodnotiť vo forme napríklad prezenčnej listiny, dotazníka a pod. Iné usmernenia či už na stanovovanie alebo vyhodnocovanie cieľov/merateľných ukazovateľov, nie sú uvedené. MS SR ďalej na stránke zverejňuje príručky pre prijímateľov podpory k postupu zadávania zákaziek s nízkou hodnotou a informácie pre prijímateľov podpory ohľadom vyúčtovania – oprávnenosť výdavkov.

Ciele dotácií nie sú špecifikované vo výzvach pre jednotlivé roky a je preto náročné vyhodnotiť ich súlad s prioritami úloh daného rezortu či inými oblastami, ktoré sledujú stanovené indikátory. Navyše, zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov, na základe ktorého sa poskytujú tieto dotácie, je účinný len od roku 2018 a teda logicky vyplýva, že nie všetko je v súlade s prioritami úloh daného rezortu, ktoré boli formulované skôr. Ak však vychádzame z toho, že účelom dotácie je poskytovanie odbornej a špecializovanej pomoci obetiam trestných činov a ciele a priority MS SR sa v tomto období zameriavajú na posilňovanie dôveryhodnosti ministerstva a vytváranie protikorupčného prostredia, tak tu nie je súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu. I keď je otázne, či poskytnutie pomoci ako vedľajší efekt nezvýši dôveru voči MS SR. Čo sa týka [Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 – 2020](#), v časti trestná politika a väzenstvo sa vláda zaviazala prijať opatrenia za účelom vytvorenia fungujúceho modelu pre podporu a ochranu obetí trestných činov vrátane ich odškodnenia, výzvy dotačnej schémy pre akreditované subjekty sú zamerané na pomoc obetiam trestných činov. Z hľadiska súladu cieľov výzvy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona, je napĺňaný bod „tvorba a uskutočňovanie štátnej politiky a koordináciu plnenia úloh v oblasti ľudských práv“.

Ciele výzvy dotačnej schémy sú v súlade s účelom dotačnej schémy. [Podporené projekty za posledné tri roky](#) (2018 – 2020) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť súlad cieľov projektov s cieľmi výzvy, ale na základe jasne stanovenej podmienky, že dotácie sú určené len pre akreditované subjekty a len na aktivity, na ktoré tieto subjekty získali akreditáciu, možno usudzovať, že aktivity vedú k napĺňaniu cieľa a teda k poskytovaniu odbornej a špecializovanej pomoci obetiam trestných činov.

Tabuľka 20 Efektívnosť dotácií pre akreditované subjekty

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov				x		
c) Finančné podmienky					x	
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov				x		
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov				x		
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty		x				
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

V [Manuáli na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie](#) nie sú uvedené všeobecné kritériá hodnotenia projektov, ak však merateľné ukazovatele o počte zapojených osôb z priamej cieľovej skupiny a z ostatných cieľových skupín popísané vyššie sú vlastne ukazovateľom efektívnosti (dosiahnutý výstup meraný počtom ľudí). V [Usmernení k vyúčtovaniu, oprávnenosti a neoprávnenosti výdavkov a zúčtovaniu dotácií](#) sú tiež uvádzané odporúčania k výdavkom na zaistenie ich efektívnosti v prípadoch ako je nákup pohonných hmôt (žadateľ môže nákup PHM uplatniť len v prípade, ak ide preukázateľne o hospodárnejšie a efektívnejšie vynakladanie finančných prostriedkov ako doprava zabezpečovaná oficiálnymi dopravcami) a obstaranie hmotného majetku z bežných výdavkov (je možné len v nevyhnutných prípadoch a je potrebné ho dostatočne odôvodniť v žiadosti o dotáciu, a to len v prípade, že prenájom predmetnej veci je nevýhodnejší ako jeho obstaranie, pričom konečný prijímateľ musí preukázať hospodárnosť, efektívnosť a účelnosť použitia finančných prostriedkov doložením aspoň jednej inej ponuky na rovnaký druh tovarov, prác alebo služieb, položky uvedené v upravenom štruktúrovanom rozpočte a v komentári k štruktúrovanému rozpočtu budú záväzné pri vyúčtovaní projektu).

Cieľové skupiny sú definované v Manuáli na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie, ktorý v tomto bode kopíruje zákon č. 247/2016 Z. z. o obetiach trestných činov. Priamou cieľovou skupinou sú obeť trestných činov, ďalšie cieľové skupiny sú orgány činné v trestnom konaní a súdy, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, obec a VÚC, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a iné dotknuté verejné inštitúcie; subjekty poskytujúce pomoc obetiam, organizácie na pomoc poškodeným alebo iné organizácie, ktoré poskytujú ochranu a podporu obetiam trestných činov podľa osobitných predpisov; verejnosť.

Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy nasledovne: Poskytnutú dotáciu je možné použiť najneskôr do 31. decembra príslušného rozpočtového roka. Finančné prostriedky poukázané na účet prijímateľa po 1. auguste 2020 je prijímateľ povinný použiť najneskôr do 31. marca 2021

(okrem osobných výdavkov v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách). Výzva neberie do úvahy možnosť realizovať projekty v maximálnom možnom rozsahu 3 roky podľa tohto zákona. Finančné podmienky sú veľmi priaznivé, spolufinancovanie od žiadateľa o dotáciu sa nevyžaduje. Najnižšia výška poskytnutej dotácie je 5000 EUR a najvyššia možná výška jednej žiadosti o poskytnutie dotácie je 50 000 EUR. Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú taktiež primerané.

Finančné prostriedky boli v rokoch 2018 – 2019 pridelené v plnej výške pre všetky schválené projekty. Až v roku 2020 došlo ku kráteniu rozpočtu oproti požadovanej sume, a to v piatich z deviatich schválených projektov (napr. namiesto požadovaných 50 000 EUR, žiadateľ dostal 10 000 EUR). Na jednej strane takéto konanie umožní podporiť väčší počet projektov, na druhej strane však je ohrozená kvalita realizácie projektov, koľko a či vôbec budú žiadatelia schopní naplniť z pôvodného cieľa. Toto kritérium je však ťažko posúdiť, na to je určená odborná hodnotiacia komisia, ktoré musela mať relevantné dôvody pre takéto krátenie.

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov v tejto dotačnej schéme nie je na webovej stránke MS SR zverejnené.

Tabuľka 21 Transparentnosť dotácií pre akreditované subjekty

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)				x		
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					x	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy			x			
hodnotiacia komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MS SR nie sú dostupné žiadne metodické postupy či usmernenia, ktoré by sa zameriavali na stanovenie či vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. V tejto oblasti MS SR zverejňuje zoznamy podporených projektov vrátane výšky dotácie a čísla dotácie, nie sú však zverejnené čísla zmlúv, čo znemožňuje ich vyhľadanie v Centrálnom registri zmlúv.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na dve kliknutia (MS SR – dotácie pre akreditované subjekty), zverejňované údaje sú prehľadné a chronologicky radené podľa rokov.

Priebeh podania žiadosti možno sumarizovať z výzvy nasledovne: Akceptované budú iba žiadosti registrované v elektronickom dotačnom systéme a doručené v listinnej podobe, na predpísaných formulároch a obsahujúce všetky povinné náležitosti a prílohy. V prípade, ak sa počas administratívnej kontroly zistí, že žiadosť nespĺňa predpísané náležitosti uvedené v § 5 zákona o dotáciách, výzve a ostatných usmerneniach, ministerstvo vyzve žiadateľa, aby v lehote do 5 pracovných dní od doručenia výzvy na odstránenie nedostatkov odstránil nedostatky alebo neúplnú žiadosť doplnil.

Z vyhlášky MS SR č. 322/2016 o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytnutie dotácie a o kritériách pre vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie možno sumarizovať postup hodnotenia rovnaký ako pre dotácie na podporu ľudských práv. Komisia vyhodnocuje žiadosti formou spoločného posúdenia žiadosti. Komisia pri rozhodovaní a navrhovaní výšky dotácie posudzuje každú žiadosť jednotlivo, s identifikáciou žiadateľa. Kritériami pre vyhodnocovanie žiadostí sú najmä regionálne pokrytie poskytovanej odbornej pomoci a čo najširší okruh obetí trestných činov. Komisia konečným hlasovaním rozhoduje o odporučení poskytnúť alebo neposkytnúť dotáciu.

Ohľadom priebehu a vyhodnotenia projektu však nie sú na webstránke dostupné informácie.

Zo zákona č. 302/2016 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MS SR je ministerstvo povinné zverejniť výzvu na predkladanie žiadostí najmenej dva mesiace pred termínom predkladania žiadostí, konkrétne žiadosti o poskytnutie dotácie v roku 2020 bolo možné predkladať od 8. novembra 2019 do 13. januára 2020, čo spĺňa zákonom stanovenú lehotu dvoch mesiacov.

Z výzvy je ďalej zrejmý termín rokovania komisie, ktorý stanovuje ministerstvo a to najneskôr dva mesiace po skončení termínu na predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie, následne má komisia 30 dní na zaslanie informácie o (ne)odporučení projektov, tzn. celkový priebeh schvaľovania projektov môže trvať až 3 mesiace.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **MS SR zverejňuje do 30 dní od schválenia žiadosti všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých dotácií vrátane čísla a názvu programu, názvu projektu, výšky a účelu poskytnutej dotácie dátumu schválenia a označenia prijímateľa dotácie. Vo zverejnených výzvach však účel je rozlíšený len podľa toho, či ide o dotácie na podporu ľudských práv alebo dotácie pre akreditované subjekty.** Ďalej má MS SR podľa zákona zverejňovať zoznam neschválených žiadostí s uvedením identifikácie žiadateľa a dátumu neschválenia žiadosti, a to do 30 dní od neschválenia žiadosti a tiež vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ministerstvo k dispozícii, posledné menované však nie je na webovej stránke k dispozícii.

Zákon č. 302/2016 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MS SR upravuje riešenie možného konfliktu záujmov tak, že člen komisie, ktorý je žiadateľom alebo sa vo vzťahu k žiadateľovi považuje za zaujatého, je vylúčený z rokovania o konkrétnej žiadosti a jej vyhodnocovania. Za zaujatého vo vzťahu k žiadateľovi sa považuje člen komisie, ktorý sám alebo jemu blízka osoba je štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa, spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom, alebo je zamestnancom žiadateľa alebo zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom.

Možný spor žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy nie je v dostupných materiáloch uvedený.

MS SR zverejňuje každoročne, kto tvorí hodnotiacu komisiu, pričom jej tvorba je upravená [vyhláškou č. 322/2016 Z. z.](#) o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytnutie dotácie a o kritériách pre vyhodnocovanie žiadostí

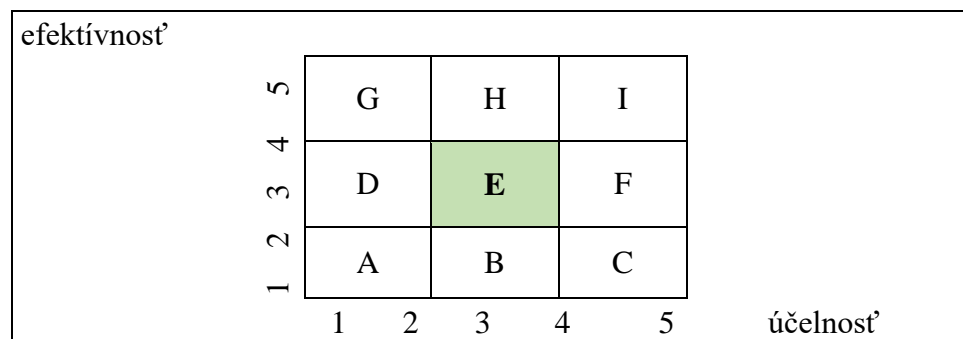
o poskytnutie dotácie. Komisia sa skladá z predsedu komisie, podpredsedu, tajomníka a ďalších členov komisie, ktorých vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti Slovenskej republiky. Členmi komisie pre vyhodnocovanie žiadostí pre akreditované subjekty môžu byť zástupcovia ministerstva a zástupcovia iných štátnych orgánov poskytujúcich dotácie, tzn. pri tejto dotačnej schéme nemôžu byť v komisii zástupcovia MNO a občianskej spoločnosti. Členstvo v komisii je nezastupiteľné.

Na základe analýzy dotácií pre akreditované subjekty MS SR možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska efektívnosti, avšak určité nedostatky sú v oblastiach účelnosti a transparentnosti, najmä kvôli chýbajúcim metodikám či usmerneniam, ktoré by regulovali body v týchto oblastiach a zvyšovali by tak účelnosť a transparentnosť poskytovaných verejných financií pre MNO. Uvedené dokladáme aj výpočtami.

Ekonomické hľadisko MS SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,929, tzn. dosiahnuté hodnotenie je na hranici medzi miernou nespokojnosťou a neutrálnym skóre na bodovej škále od 1 – 5, ako je uvedené v metodike. Celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,333, tzn. dosiahnuté hodnotenie je neutrálne.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy.

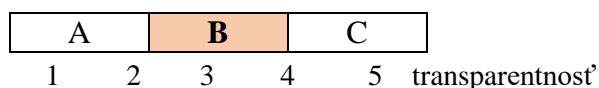
Obrázok 16 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MS SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Vyznačené písmeno „E“ predstavuje miernu nespokojnosť pri poskytovaní dotácií, môžeme povedať, že dotácie sú z ekonomického hľadiska poskytované mierne neracionálne a je priestor na zlepšenie, najmä v oblasti účelnosti.

Transparentnosť dotácií MS SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 3,200, čo je neutrálny postoj v rámci transparentnosti.

Obrázok 17 Transparentnosť poskytovania dotácií MS SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MS SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MS SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií, ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (3,131). Môžeme konštatovať, že ministerstvo z oboch hľadísk zastáva neutrálny postoj označený písmenom „E“.

ekonomické hľadisko	5	G	H	I		
	4	D	E	F		
	3	A	B	C		
	1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 18 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MS SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Inak povedané, dotačné schémy MS SR sa neprejavujú ekonomicky racionálne ani ekonomicky negatívne a spolu s transparentnosťou poskytujú dotácie nestranným, resp. bezpríznakovým spôsobom. Existuje teda priestor na zlepšenie.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠVVaŠ SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) materské školy, základné školy, stredné školy, základné umelecké školy, jazykové školy a vysoké školy,
- b) školské zariadenia,
- c) celoživotné vzdelávanie,
- d) vedu a techniku,
- e) štátnu starostlivosť o mládež a šport.

Hlavné úlohy MŠVVaŠ SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktoré je dostupné na webovej stránke MŠVVaŠ SR. Štatút na základe všeobecne záväzných právnych predpisov podrobnejšie vymedzuje pôsobnosť a úlohy MŠVVaŠ SR, ustanovuje zásady činnosti a jeho vnútornej organizácie, vzťahy ministerstva k ostatným ústredným orgánom štátnej správy, ďalším orgánom a organizáciám, právnickým osobám a fyzickým osobám. Štatút však nespomína žiadne body v nadväznosti na MNO.

MŠVVaŠ SR má v pôsobnosti niekoľko [zákonov, nariadení a vyhlášok](#). Ministerstvo nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie. Najzásadnejšie strategické dokumenty a usmernenia vymedzíme podľa oblasti, v ktorej ministerstvo pôsobí:

- a) [Regionálne školstvo](#)
- b) [Vysoké školstvo](#)
- c) [Národnostné školstvo](#)
- d) [Veda a technika](#)
- e) [Šport](#)
- f) [Mládež](#)
- g) [Celoživotné vzdelávanie](#)

Regionálne školstvo

- [Koncepcia rozvoja nadaných detí a mládeže v SR](#) - zámerom tohto materiálu je vymedziť základné pojmy z oblasti starostlivosti o nadaných, na základe analýzy súčasného stavu navrhnúť legislatívne a inštitucionálne prostredie, uľahčujúce rozvíjanie nadaných detí a mládeže a navrhnúť ďalšie kroky, potrebné k zefektívneniu rozvíjania nadaných detí a mládeže.
- [Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020](#) - základným cieľom Národného programu je prostredníctvom definovaných úloh a opatrení zabezpečiť dosahovanie pokroku v oblasti ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím uznaných Dohovorom a pokroku pri ich používaní. Vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2012-2016, ktorým sa vláda SR zaviazala vytvoriť optimálne podmienky pre implementáciu Dohovoru, vrátane inštitucionálneho zabezpečenia procesu jeho implementácie a monitoringu.

Vysoké školstvo

- [Dlhodobý zámer vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej a ďalšej tvorivej činnosti pre oblasť vysokých škôl na roky 2016 – 2021](#) - cieľom predkladaného návrhu je vymedziť základnú štátnu politiku v oblasti vysokých škôl pre nasledujúce obdobie formou konkrétnych zámerov a opatrení. Pri aktualizácii jednotlivých zámerov a opatrení v nasledujúcom období bude ministerstvo vychádzať aj z pripravovaného Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania, ktorého návrh bol predstavený koncom roka 2016.

Národnostné školstvo

- [Konceptia rozvoja a výučby rusínskeho jazyka v materských školách, základných školách a stredných školách v Slovenskej republike \(KRVRSJ\)](#) - cieľom koncepcie je vytvoriť efektívne fungujúci systém v regionálnom školstve, poskytujúci kvalitnú výchovu a vzdelávanie v rusínskom jazyku a vyučovanie rusínskeho jazyka. KRVRSJ prináša nový systematický a koordinovaný pohľad na riešenie problematiky výchovy a vzdelávania v rusínskom jazyku a vyučovanie rusínskeho jazyka predovšetkým tým, že sa tentokrát nezameriava len na vytvorenie základných dokumentov potrebných pre vyučovanie predmetu rusínsky jazyk a literatúra, ale aj na pomoc pri zriaďovaní škôl s vyučovacím jazykom rusínskym a vyučovaním rusínskeho jazyka, prítomnosť rusínskej histórie, etnografie, zvykov a tradícií v príslušnom štátnom vzdelávacom programe a učebných textoch a kontinuálnom vzdelávaní pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení s vyučovacím (prípadne výchovným) jazykom rusínskym a vyučovaním rusínskeho jazyka.

Veda a technika

- [Poznatkami k prosperite – Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky \(RIS3 SK\)](#) - stratégia predstavuje koherentný rámec pre mobilizáciu nástrojov, politík a pre koordinované riadenie. Víziou stratégie je podnieť štruktúrnu zmenu slovenskej ekonomiky k rastu založenému na zvyšovaní inovačnej schopnosti a excelentnosti vo výskume a inováciách s cieľom podporovať udržateľný rast príjmov, zamestnanosti a kvality života. K tomuto účelu zacieluje finančnú podporu na prioritné oblasti špecializácie, ktoré zohľadňujú súčasný ako aj perspektívny potenciál rozvoja tradičných a rýchlo rastúcich odvetví pre slovenskú ekonomiku. Stratégia uvádza opatrenia a aktivity, ktoré majú podporiť a stimulovať verejno-súkromnú výskumno-vývojovú a inovačnú spoluprácu a zabezpečiť prílev súkromných investícií do systému výskumu a vývoja ako jedných zo základných pilierov transformácie štruktúry hospodárstva, cieľa stratégie. V stratégii sa uvádza: „Časť rezortných výskumných ústavov sa za posledné desaťročia počas privatizácie pretransformovala na **neziskové organizácie** alebo záujmové združenia súkromnoprávneho charakteru, ktoré neprerozdeľujú svoj prípadný zisk, ale ho reinvestujú v súlade so svojím poslaním. **Ako dôsledok skutočnosti, že organizácie neziskového charakteru nemajú inštitucionalizované zastúpenie v orgánoch súvisiacich s výskumom a vývojom, dochádza v súčasnej dobe k aktivitám smerujúcim k inštitucionalizácii formálneho reprezentanta tohto segmentu, ako aj k pripravám podrobnej analýzy jeho kvantity, ale aj kvality.** V súčasnosti sú totiž VaI

(výskum a inovácie) aktivity tohto sektora vykazované čiastočne ako podnikateľské a čiastočne ako verejné podľa charakteru svojich zakladateľov, prípadne členov.“

- [Implementačný plán Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky](#) schválený Radou vlády pre vedu techniku a inovácie dňa 30. júna 2017 - rozpracováva postupy a procesy pre splnenie chýbajúcich kritérií k tematickej ex ante kondicionalite 1.1 pre tematický cieľ 1 Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií a realizáciu relevantných investičných priorít financovaných v programovom období 2014 - 2020 ako aj opatrení, ku ktorým sa Slovenská republika zaviazala v operačnom programe Výskum a inovácie.
- [Operačný program výskum a inovácie \(OP VaI\)](#) - operačný program Výskum a inovácie predstavuje spoločný programový dokument Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky pre poskytnutie podpory z európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2014 - 2020 v oblasti zameranej na vytvorenie stabilného prostredia priaznivého pre inovácie a podporu zvýšenia efektívnosti a výkonnosti systému výskumu, vývoja a inovácií ako základného piliera pre zvyšovanie konkurencieschopnosti, trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti.
- [Konceptia slovenských vesmírnych aktivít v SR](#) - zámerom koncepcie je zosumarizovať stav vesmírnych aktivít v Slovenskej republike ako aj v kontexte spolupráce v rámci EÚ a s Európskou vesmírnou agentúrou (European Space Agency) a vytýčiť hlavné zámery rozvoja slovenských vesmírnych aktivít v súlade so Stratégiou pre Európu v oblasti kozmického priestoru (Európska vesmírna stratégia).

Šport

- [Konceptia práce so športovo talentovanou mládežou na roky 2015 – 2020](#) - cieľom je skvalitnenie prípravy športovo talentovanej mládeže, zvýšenie efektivity výberu športových talentov a kvality ich prípravy do 23 rokov, najmä pre potreby športovej reprezentácie SR a to diferencovane, so strategickým zámerom do roku 2020. Ďalej je to prehĺbenie spolupráce príslušných štátnych inštitúcií, samospráv a športových organizácií.
- [Konceptia štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020](#) - cieľom koncepcie športu je pomenovať aktuálne problémy slovenského športu a za aktívnej účasti všetkých zainteresovaných (športovcov, rodičov, učiteľov, trénerov, riaditeľov a zriaďovateľov škôl, športových funkcionárov, médií) a za podpory vlády SR, hľadať východiská a riešenia jeho ďalšieho napredovania. Pritom je dôležité si uvedomiť, že každý článok tohto reťazca je rovnako dôležitý a nezastupiteľný. Za to, či, ako a koľko sa ľudia venujú športu sú rovnako zodpovední občania, rodičia, učitelia telesnej a športovej výchovy, tréneri, vláda SR a Národná rada SR.
- [Konceptia vzdelávania odborníkov v športe](#) - cieľom tejto koncepcie nie je zaoberať sa organizáciou alebo zmenami v oblasti formálneho vzdelávania - v športových školách a na vysokých školách, ktoré vzdelávajú odborníkov v kategórii tréner, ale zaoberať sa hlavne neformálnym a ďalším vzdelávaním sa v športe, ktoré spadá do pôsobnosti sekcie štátnej starostlivosti o šport. Predložená koncepcia popisuje súčasné slovenské a európske prostredie, analyzuje súčasný stav v tejto oblasti a navrhuje riešenie modernej koncepcie vzdelávania odborníkov v športe formou Jednotného vzdelávacieho systému.

Mládež

- [Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020](#) - cieľom stratégie je prispieť k zvyšovaniu kvality života mladých ľudí, najmä prostredníctvom rozvoja osobností mladých občanov SR ako kultivovaných osobností, ktoré sú pripravené pracovať v neustále sa meniacom demokratickom prostredí a využívať svoj tvorivý potenciál v praxi i aktívnej participácii v spoločnosti. Stratégia je výsledkom aktívneho dialógu mládeže so zástupcami štátnej správy, regionálnej a miestnej samosprávy, ako aj **mimovládneho sektora**.
- [Konceptia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020](#) - konceptia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020 je koncepčným dokumentom štátnej politiky, ktorý špecifikuje prioritné ciele štátu v oblasti práce s mládežou do roku 2020. Nadväzuje na Stratégiu Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020 tým, že prispieva k napĺňaniu strategických cieľov pre oblasť práce s mládežou, ako jednej zo základných tematických priorít stratégie. Konceptia je rozdelená do piatich tematických oblastí, v ktorých je vždy stručne uvedený zjednodušený popis východiskovej situácie, vízia, ku ktorej sa má práca s mládežou do roku 2020 priblížiť a konkrétne ciele, ktoré je potrebné dosiahnuť do roku 2020.
- [Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania](#) (NPRVV 2018 – 2027) - účelom NPRVV je poskytnúť dlhodobú koncepciu obsahu výchovy a vzdelávania pokrývajúcu v 10-ročnom výhľade dlhodobé zámery a ciele SR v oblasti výchovy a vzdelávania od predprimárneho vzdelávania, cez primárne, sekundárne, až po vysokoškolské vzdelávanie, ako aj ďalšie vzdelávanie s cieľom osobného rozvoja a získania relevantných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie absolventov na trhu práce. Strategickými cieľmi stratégie je zvýšenie kvality systému výchovy a vzdelávania, rozšírenie prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých a modernizácia systému výchovy a vzdelávania po obsahovej stránke, ako aj v oblasti riadenia, financovania a hodnotenia.
- [„Učiace sa Slovensko“](#) – konceptia poslúžila ako jeden zo základných východísk pre samotný Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania na roky 2018 – 2027.
- [Konceptia výchovy a vzdelávania detí a mládeže k dobrovoľníctvu](#) - vychádza zo strategických a koncepčných dokumentov na európskej a národnej úrovni, výskumných zistení v oblasti dobrovoľníctva mládeže a súčasnej praxe. Konceptia vytvára predpoklady na realizáciu výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu na všetkých stupňoch vzdelávania v školách a školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, vymedzuje ciele a princípy výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu a stanovuje opatrenia na ich realizáciu. Prostredníctvom koncepcie budú deti a mladí ľudia vedení k aktívnej participácii, proaktívnemu prístupu k riešeniu problémov spoločnosti a inkluzívnemu správaniu, prosociálnym postojom a hodnotám. Materiál obsahuje návrh opatrení a odporúčaní na realizáciu koncepcie v gestorskej pôsobnosti MŠVVaŠ SR.

Celoživotné vzdelávanie

- [Stratégia celoživotného vzdelávania 2019-2024](#) - Stratégia celoživotného vzdelávania predstavuje rámec opatrení pre identifikované kľúčové oblasti celoživotného vzdelávania a zručností. Jej úlohou je opatreniami reagovať na dynamicky sa meniaci trh práce, charakter práce v kontexte štvrtej priemyselnej revolúcie a systematických zmien v oblasti vzdelávania pre každého.

Informatizácia a digitalizácia školstva

- [Konceptia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva do roku 2020](#) - koncepcia prináša základnú predstavu ďalšieho rozvoja vzdelávania, vedy, výskumu a športu z pohľadu celosvetových trendov digitalizácie a rozvojových potrieb Slovenska. Hlavným cieľom Konceptie je zdefinovať potreby a aktivity v oblasti informatizácie a digitalizácie rezortu školstva v nasledujúcich rokoch tak, aby inštitúcie spadajúce pod rezort MŠVVaŠ SR mohli zvyšovať svoju kvalitu a aby im rezort poskytol adekvátnu podporu. Prostredníctvom informatizácie a digitalizácie chce Konceptia primerane reagovať na potreby praxe, trhu. Konceptia zdôrazňuje potrebu užšej integrácie systému školstva, vedy, výskumu a športu so súkromným, **mimovládny** a verejným sektorom.
- [Konceptia rozvoja informačných systémov rezortu školstva - KRIS](#) - Konceptia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020 prináša základnú predstavu ďalšieho rozvoja v uvedenej oblasti v agendách MŠVVaŠ SR. Jej cieľom je posunúť politiku rezortu z hľadiska informatizácie a digitalizácie k vyššiemu európskemu štandardu. Predmet Konceptie je širší ako bol definovaný v predchádzajúcich koncepciách obdobného charakteru. Okrem informatizácie a digitalizácie oblasti školstva (výchovy a vzdelávania) sa venuje v tejto problematike aj ďalším agendám rezortu: vede a výskumu (VaV), štátnej podpore športu a práci s mládežou, podpornej a riadiacej rezortnej úrovni. Konceptia chce prispieť k budovaniu pružného systému, ktorý primerane reaguje na potreby praxe a trhu práce a reaguje na celosvetové a európske trendy. Ambíciou MŠVVaŠ SR je zastrešiť spravované agendy komplexným a integrovaným digitalizačným konceptom. Materiál sa primárne zaoberá problémami, ktoré dokáže Ministerstvo kompetenčne ovplyvniť a riešiť, ale súčasne upozorňuje aj na tie aspekty, ktoré vyžadujú širšiu spoluprácu vnútrorezortne, medzirezortne, ale aj v medzinárodnom rozmere.

V zmysle úlohy B.3. uznesenia vlády SR č. 585 z 12. decembra 2018 k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019-2023 bol schválený [Protikorupčný program Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR](#) (cieľom je zlepšiť protikorupčnú prevenciu a boj proti korupcii, pričom program zohľadňuje špecifiká rezortu).

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza stanoviská pre školskú politiku, ktoré uvádza ministerstvo aj na svojom [webe](#). Medzi kľúčové oblasti, kde slovenské školstvo potrebuje pridať, patria výsledky v čitateľskej a matematickej gramotnosti, atraktivita učiteľského povolania a schopnosť vzdelávať deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Návrh týchto zmien je uvedený v **Národnom programe rozvoja výchovy a vzdelávania**, ktorý obsahuje aj dlhodobú koncepciu obsahu výchovy a vzdelávania a pokrýva v 10-ročnom výhľade dlhodobé zámery a ciele SR v oblasti výchovy a vzdelávania od predprimárneho vzdelávania, cez primárne, sekundárne, až po vysokoškolské vzdelávanie, ako aj ďalšie vzdelávanie s cieľom osobného rozvoja a získania relevantných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie absolventov na trhu práce.

Vláda zabezpečí výrazné zvýšenie verejnej investície do školstva, spojené so zásadnými vnútornými zmenami systému školstva. Nedostatočné financovanie sa v prvom rade prejavuje v nízkom platovom ohodnotení učiteľov, a to nielen v porovnaní s inými krajinami, ale aj vo vzťahu k iným vysokoškolsky vzdelaným občanom Slovenskej republiky (táto skutočnosť má priamy a prioritný negatívny dopad na kvalitu školstva).

Vláda si uvedomuje, že základom pre všetky potrebné zmeny v regionálnom školstve sú v prvom rade kvalitní učitelia. Vláda preto:

- vytvorí predpoklady na zvýšenie atraktívnosti povolania učiteľa prostredníctvom jeho finančného ocenenia, vhodného pracovného prostredia a podpory zvyšovania kvality jeho práce; zvyšovanie finančného ocenenia sa bude realizovať u všetkých kategórií pedagogických a odborných zamestnancov s osobitným dôrazom na začínajúcich učiteľov;
- vykoná legislatívne úpravy tak, aby sa platová tarifa pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov od 1. septembra 2016 a následne, za predpokladu realizácie zásadných vnútorných zmien v systéme výchovy a vzdelávania, počínajúc dňom 1. januára 2018 každoročne zvýšila priemerne o 6 %, na čo zabezpečí primerané zvýšenie finančných prostriedkov;
- pripraví legislatívne zmeny v systéme kontinuálneho vzdelávania, kreditovom systéme, kariérovom systéme a vykonávaní atestácií vo väzbe na profesijné štandardy pedagogických a odborných zamestnancov regionálneho školstva.

V oblasti zabezpečenia plnenia aktuálnych a očakávaných potrieb spoločnosti a hospodárskej praxe vláda:

- zabezpečí ďalšie skvalitnenie systému duálneho vzdelávania, v rámci neho podporí proces špecializácie stredných odborných škôl v systéme odborného vzdelávania a prípravy;
- zabezpečí realizáciu efektívnej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva v základných školách a stredných školách na zosúladenie individuálnych potrieb a záujmov žiakov s potrebami spoločnosti;
- podporí rast post-sekundárneho odborného vzdelávania a prípravy prostredníctvom vytvárania profesijne orientovaných programov pre vyššie odborné vzdelanie;
- nastaví podporné mechanizmy pre vstup malých a stredných podnikov do systému duálneho vzdelávania;
- rozšíri možnosti vstupu zamestnávateľov do počiatočného a ďalšieho profesijného vzdelávania učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy podporou ich umiestnenia na stáže vo firmách.

Na zabezpečenie zvýšenia kvality vysokoškolského vzdelávania vláda:

- vytvorí podmienky pre zvýšenie finančného ocenenia vysokoškolských učiteľov ako najdôležitejšieho faktora pre zabezpečenie kvality;
- vykoná legislatívne úpravy tak, aby sa platová tarifa vysokoškolských učiteľov od 1. septembra 2016 a následne počínajúc dňom 1. januára 2018 každoročne zvýšila v priemere o 6 %, na čo zabezpečí primerané zvýšenie finančných prostriedkov;
- presadí podstatnú úpravu v oblasti akreditácie, založenú na dôslednej implementácii európskych štandardov a odporúčaní so základným dôrazom na vnútorné systémy zabezpečenia kvality, poskytujúce aj dostatočné a objektívne informácie o výsledkoch vzdelávania a o úspešnosti absolventov; prijaté zmeny budú eliminovať poskytovanie vysokoškolského vzdelávania s nedostatočnou úrovňou kvality;
- zasadí sa o zabezpečenie úplnej transparentnosti a verejnej kontroly akreditačného procesu, postupný prechod od akreditácie študijných programov k akreditácii v študijných odboroch, resp. k inštitucionálnej akreditácii, zníženie administratívnej náročnosti akreditačného procesu a stanovenie jeho podmienok vopred;

- pokladá za nevyhnutnú súčasť zmien v oblasti akreditácie inštitucionálnu reformu Akreditačnej komisie a vytvorenie podmienok, aby sa urýchlene mohla stať riadnym členom Európskej asociácie pre zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve (ENQA) a byť tak zaradená do Európskeho registra pre zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve (EQAR);
- podporí systematickú revíziu sústavy študijných odborov tak, aby opisy študijných odborov zohľadňovali najnovšie poznatky a vývojové trendy v príslušnej oblasti poznania a vychádzali z konceptu zameraného na výsledky vzdelávania, prepojenosti na požiadavky praxe a národný kvalifikačný rámec, do ktorého tvorby budú zapojené aj profesijné komory a potenciálni zamestnávateľia; - odporučí vysokým školám vypracovať profily absolventov strednej školy, obsahujúcich odborné a osobnostné predpoklady pre štúdium v jednotlivých študijných odboroch.

Vláda v oblasti ďalšieho vzdelávania:

- pripraví nový zákon o ďalšom vzdelávaní a uznávaní výsledkov ďalšieho vzdelávania, ktorý bude obsahovať systémové zmeny v oblasti ďalšieho vzdelávania zamerané na zvýšenie jeho kvality, ako i zvýšenie účasti dospelých na ďalšom vzdelávaní a možnosti získania kvalifikácie v ďalšom vzdelávaní;
- vytvorí podmienky pre funkčný systém uznávania kvalifikácií; - podporí prostredie pre uznávanie výstupov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa prostredníctvom Národnej sústavy kvalifikácií vrátane úprav príslušnej legislatívy;
- zabezpečí pravidelné sledovanie zmien a vývoja potrebných zručností pre 21. storočie za účelom lepšieho zacielenia vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania.

Vláda taktiež vytvorí prostredie, v ktorom bude šport vnímaný ako významná spoločenská činnosť, ktorá zvyšuje kvalitu života každého obyvateľa Slovenskej republiky.

Dotačné schémy MŠVVaŠ SR

Dotácie MŠVVaŠ SR sú poskytované v zmysle osobitných zákonov v rezorte školstva a v súlade s uznesením vlády SR č. 695/2010 k návrhu na zvýšenie transparentnosti pri poskytovaní dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu. Presnejšie ide o [Smernicu č. 41/2010-I](#) z 21. decembra 2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MŠVVaŠ SR. Dotácie sú rozdelené do 4 kategórií nasledovne:

- [Regionálne školstvo](#)
- [Vysoké školy](#)
- [Deti a mládež](#)
- [Šport](#)

Dotácie v oblasti regionálneho školstva

Dotácie v oblasti regionálneho školstva sa poskytujú podľa § 6c [zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení](#) v znení neskorších predpisov. Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie dotácie zverejnené v roku 2019:

- [Dotácie MŠVVaŠ SR na zlepšenie a revitalizáciu materiálno-technického zabezpečenia základných škôl v súvislosti s kapacitnými obmedzeniami, prevenciou a odstránením dvojzmennej prevádzky v základných školách na rok 2019](#)

- [Dotácie MŠVVaŠ SR na podporu praktického výcviku žiakov na detských dopravných ihriskách na rok 2019](#)
- [Dotácie MŠVVaŠ SR na podporu vydávania odborných časopisov pre zamestnancov škôl a školských zariadení a časopisov pre deti, žiakov a poslucháčov škôl a školských zariadení na rok 2019](#)
- [Dotácia MŠVVaŠ SR na podporu organizačného zabezpečenia vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti výučby o holokauste na základných školách a stredných školách na rok 2019](#)

K roku 2020 ministerstvo nemá zverejnené výzvy na svojom [webe](#).

Dotácie v oblasti vysokých škôl

Financovanie verejných vysokých škôl (VVŠ) prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky sa realizuje na základe [zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách](#) a taktiež vychádzajú z metodík rozpisu dotácií VVŠ na rok 2020.

Na základe ustanovenia § 89 ods. 2 zákona pozostáva finančná podpora zo štátneho rozpočtu pre verejnú vysokú školu z nasledujúcich štyroch dotácií poskytovaných na základe zmluvy:

- a) dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov,
- b) dotácia na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť,
- c) dotácia na rozvoj vysokej školy,
- d) dotácia na sociálnu podporu študentov.

a) dotácia na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov

Dotácia sa poskytuje na základe § 89 ods. 4 zákona, ktorý uvádza: „Pri určovaní dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov je rozhodujúci počet študentov, počet absolventov, ekonomická náročnosť uskutočňovaných študijných programov, uplatniteľnosť absolventov v praxi, kvalita a ďalšie hľadiská súvisiace so zabezpečením výučby.“ Dotácia sa poskytuje Verejnej vysokej škole a v rámci tejto dotácie sa rozpisuje **354 838 850 EUR** (z nich 7 000 000 EUR vo forme kapitálových výdavkov).

b) dotácia na výskumnú, vývojovú alebo umeleckú činnosť

Finančné prostriedky poskytované v rámci inštitucionálnej formy podpory výskumu a vývoja verejných vysokých škôl sú rozpočtované v rámci podprogramu 077 12 – Vysokoškolská veda a technika v celkovej sume **184 631 718 EUR** a pozostávajú zo šiestich častí. Dve z nich, a to VEGA a KEGA, sú pridelované v rámci vnútorného grantového systému ministerstva súťažným spôsobom na projekty podľa ich štatútov. Tretiu časť tvorí dotácia na prevádzku a rozvoj infraštruktúry pre výskum a vývoj obsahujúca aj časť na osobné náklady učiteľov zodpovedajúce ich výskumnej a umeleckej činnosti a na štipendiá doktorandov. Štvrtá časť sa poskytuje na podporu špičkových kolektívov identifikovaných Akreditačnou komisiou. Piata časť sa alokuje na zabezpečenie prístupov k elektronickým informačným zdrojom. Šiesta časť zohľadňuje vplyv valorizácie plátov v roku 2020.

c) dotácia na rozvoj vysokej školy

Dotácia na rozvoj vysokej školy sa poskytuje podľa § 89 ods. 6 zákona, ktorý uvádza: „Dotácia na rozvoj vysokej školy sa určuje na základe výberového konania, v ktorého rámci vysoké školy predkladajú ministerstvu projekty na uskutočňovanie svojich rozvojových programov. Pri tomto výberovom konaní sa berie do úvahy kvalita predkladaných projektov, dlhodobý zámer ministerstva a dlhodobý zámer verejnej vysokej školy alebo skupiny vysokých škôl.“ V roku 2020 sa na tento účel vyčleňuje suma **11 969 835 EUR**.

d) dotácia na sociálnu podporu študentov

Dotácia na sociálnu podporu študentov sa poskytuje podľa § 89 ods. 7 zákona, ktorý uvádza: „Dotácia na sociálnu podporu študentov vychádza z nárokov študentov podľa § 96 a 96a zákona a pri nenárokových položkách sociálnej podpory z možností štátneho rozpočtu. Na časť dotácie vychádzajúcu z nárokov študentov podľa § 96 a 96a zákona má vysoká škola právny nárok. Pokiaľ ide o formy sociálnej podpory, v § 94 zákona sa uvádza: Sociálna podpora študentom sa poskytuje priamou a nepriamou formou. Priamou formou sociálnej podpory sú štipendiá (sociálne a motivačné). Nepriamou formou sociálnej podpory sú najmä tieto služby:

- a. stravovanie a ubytovanie podľa možností vysokej školy s poskytnutím príspevku na náklady spojené so stravovaním a ubytovaním,
- b. finančná podpora a organizačná podpora športových činností, kultúrnych činností, univerzitných pastoračných centier a iných záujmových činností študentov.“

Na sociálnu podporu študentov sa vyčleňuje suma **51 525 264 EUR**.

Vo všetkých spomínaných oblastiach je oprávneným žiadateľom vysoká škola, a preto uvedené dotácie nebudú zahrnuté do hodnotenia dotačných schém MNO.

Dotácie v oblasti práce s deťmi a mládežou

V rámci tejto sekcie sa poskytujú dotácie cez [Programy pre mládež 2014 – 2020](#). **Programy pre mládež na roky 2014 - 2020** sa zameriavajú najmä na neformálne vzdelávanie v práci s mládežou a na rozvoj mládežníckej politiky na Slovensku. Dotácia v rámci jednotlivých Programov je prioritne poskytovaná na aktivity podporujúce mládež s nedostatkom príležitostí, t. j. mladých ľudí, ktorí sú znevýhodnení zo vzdelanostných, sociálnych, fyzických, psychologických, hospodárskych, kultúrnych dôvodov alebo pretože bývajú v odľahlých oblastiach.

Všeobecné ciele Programov sú:

1. zvýšiť kompetencie mladých ľudí pri príprave na ich spoločenský a pracovný život,
2. posilniť postavenie mladých ľudí v spoločnosti,
3. prispievať k napĺňaniu cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež,
4. prispievať k napĺňaniu stratégie EUROPA 2020 podporou mladej generácie ako základu modernej, vedomostnej a na znalostiach založenej spoločnosti,
5. prispievať k napĺňaniu Stratégie EÚ pre mládež, a to najmä v tematických oblastiach vzdelávanie, zamestnanosť, sociálne začlenenie, participácia a dobrovoľníctvo,
6. prispievať k napĺňaniu Odporúčania Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých, a to najmä v oblasti ďalšieho vzdelávania,

7. prispievať k napĺňaniu cieľov dokumentu „Budúcnosť mládežníckej politiky Rady Európy: AGENDA 2020“, a to najmä prostredníctvom rozvoja mládežníckej politiky, práce s mládežou a výskumu v oblasti mládeže.

Špecifické ciele Programov sú:

1. rozvíjať kvalitu v práci s mládežou prostredníctvom podpory národných a nadregionálnych **občianskych združení** detí a mládeže (ďalej len „mládežnícke organizácie“), ktoré pracujú na členskom princípe a systematicky a pravidelne pracujú s mládežou,
2. napĺňať priority aktuálnej národnej stratégie pre mládež prostredníctvom projektovej činnosti,
3. rozvíjať zastupiteľskú demokraciu a reprezentáciu mládeže na úrovni regiónov a na celoštátnej úrovni,
4. rozvíjať činnosť servisných a klientsky orientovaných organizácií v oblasti práce s mládežou na nadregionálnej a celoštátnej úrovni,
5. zabezpečovať tvorbu a rozvíjať mládežnícku politiku a prácu s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni,
6. zabezpečiť potrebné dôkazy (dokumenty, údaje a názory), ktoré budú slúžiť ako podklady pre tvorbu modernej mládežníckej politiky a zdôvodnenie jej realizácie.

V súlade so špecifickými cieľmi sa určujú nasledovné **Programy**:

1. Program „PODPORA mládežníckych organizácií“,
2. Program „PRIORITY mládežníckej politiky“,
3. Program „HLAS mladých“,
4. Program „SLUŽBY pre mladých“,
5. Program „KOMUNITA mladým“,
6. Program „DÔKAZY o mladých“.

Predpis vymedzuje dotačnú politiku MŠVVaŠ SR: [Príloha k príkazu ministra č. 54/2013 pre poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu v oblasti práce s mládežou](#) a [zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#).⁵ Dotácia sa poskytuje na podporu:

- a) vybraných projektov záujmovej činnosti v oblasti prírodných vied, techniky, kultúry a športu,
- b) talentovanej mládeže v jednotlivých oblastiach spoločenského, športového a kultúrneho života,
- c) výchovy mládeže k ochrane životného prostredia,
- d) výchovy mládeže k poznávaniu historického a kultúrneho dedičstva obce, kraja a Slovenskej republiky,
- e) poznávania života a kultúr štátov Európskej únie,
- f) organizovania táborov pre mládež,
- g) pobytových podujatí pre mládež,
- h) mobility mládeže, medzinárodnej spolupráce a medzinárodných programov v oblasti mládeže,

⁵ Dané výzvy ešte nereflektujú zmeny podľa [zákona č. 360/2019 Z.z.](#), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony.

- i) vydávania tlače s mládežníckou problematikou,
- j) členstva v medzinárodných mládežníckych organizáciách,
- k) významných mládežníckych, turistických a pohybovo-rekreačných podujatí,
- l) vzdelávacích aktivít pre pracovníkov s mládežou, mládežníckych vedúcich a mladých vedúcich,
- m) informácií o mládeži,
- n) informačných a poradenských služieb pre mládež,
- o) ochrany, udržiavania a upevňovania zdravia mládeže,
- p) ďalšej aktivity v rámci práce s mládežou.

Oprávnenými žiadateľmi podľa § 15 ods. 2 zákona sú:

- a) obec, ktorá vykonáva činnosti podľa § 6,
- b) vyšší územný celok, ktorý vykonáva činnosti podľa § 5,
- c) občianske združenie,**
- d) nadácia,**
- e) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,**
- f) registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť,
- g) materská škola,
- h) školský klub detí,
- i) školské stredisko záujmovej činnosti,
- j) centrum voľného času,
- k) školský internát,
- l) škola v prírode,
- m) fyzická osoba, ktorá vykonáva špecializované činnosti v oblasti práce s mládežou, je bezúhonná a dovŕšila vek najmenej 18 rokov.

Dotáciu podľa § 15 ods. 1 možno poskytnúť najviac do výšky 80 % predpokladaných výdavkov alebo možno poskytnúť žiadateľovi, ktorý preukáže, že má na financovanie činnosti zabezpečených najmenej 20 % nákladov z iných zdrojov.

Dotáciu možno poskytnúť aj:

- a. na mzdy a odmeny osôb, ktoré vykonávajú špecializované činnosti v oblasti práce s mládežou dohodnuté v pracovnej zmluve alebo v dohode o vykonaní práce,
- b. na cestovné náhrady osôb, ktoré vykonávajú špecializované činnosti v oblasti práce s mládežou.

Aktuálne výzvy na jednotlivé projekty sú uvedené na [linke](#), pričom nižšie uvádzame programy aj so zameraním či ich alokáciou.

Program PODPORA mládežníckych organizácií

Program sa zameria na:

- a. zvyšovanie kvality práce s mládežou prostredníctvom podpory rozvoja činnosti mládežníckych organizácií, ktoré pracujú na členskom princípe a vykonávajú pravidelnú a systematickú prácu s mládežou,
- b. posilnenie strategického rozvoja mládežníckych organizácií ako dôležitého aktéra systému práce s mládežou a mládežníckej politiky,

- c. vytváranie príležitostí pre aktívne zapojenie mládežníckych organizácií do napĺňania cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež,
- d. vytvorenie podmienok na cieľavedomý a systematický rozvoj kľúčových kompetencií mladých ľudí v prostredí mimo školy a rodiny prostredníctvom špecifických činností mládežníckych organizácií,
- e. rozvoj kompetencií mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou,
- f. vytváranie príležitostí pre dobrovoľnícke aktivity (najmä aktivity mladých vedúcich a mládežníckych vedúcich).

Aktuálna výzva (pre registrované organizácie):

https://www.minedu.sk/data/files/9340_podpora_d_2020_vyzva-na-dotaciu.pdf

Maximálna alokácia na projekty je uvedená v [záverečnom protokole](#), kde výška dotácie sa pohybovala od 26 953 EUR po 350 634 EUR, celková suma na dotácie bola 2 412 321 EUR.

Program PRIORITY mládežníckej politiky

Program sa zameria na:

- a) vytváranie príležitostí pre aktívne zapojenie rôznych subjektov do napĺňania aktuálnej národnej stratégie pre mládež,
- b) tvorbu opatrení v práci s mládežou, ktorých cieľom je prispievať k posilneniu postavenia mládeže, proti jej spoločenskému vylúčeniu, ako aj k rozvoju aktívneho občianstva mladých ľudí,
- c) mladých ľudí v získavaní kompetencií s cieľom osobného rozvoja s dôrazom na možnosti ich zamestnávania,
- d) posilnenie synergie formálneho, neformálneho vzdelávania (v práci s mládežou) a spontánneho učenia sa,
- e) uľahčenie prechodu zo školy do zamestnania, posilnenie autonómie mládeže a podporu podnikavosti ako životnej kompetencie,
- f) zaistenie lepšieho uznania kompetencií získaných v prostredí práce s mládežou pre aktívny spoločenský a pracovný život,
- g) rozšírenie kompetencií pracovníkov s mládežou, mladých a mládežníckych vedúcich pri zavádzaní inovácií a zabezpečovaní vyššej kvality neformálneho vzdelávania v práci s mládežou reflektujúcej tematické priority programu,
- h) spoluprácu medzi rezortmi a sektormi, t. j. subjektmi štátneho sektora, samospráv, mimovládnych organizácií a podnikateľského sektora pri príprave aktivít neformálneho vzdelávania v práci s mládežou s ohľadom na aktuálne potreby mladých ľudí.

Aktuálne výzvy: https://www.minedu.sk/data/files/9328_priority_d_1_2020_vyzva-na-dotaciu_pohybove-aktivity.pdf; https://www.minedu.sk/data/files/9329_priority_d_cvc_2020-vyzva-na-dotaciu.pdf

Prvá výzva

Maximálna suma dotácie je 90 % z oprávnených nákladov uvedených v žiadosti o dotáciu. Žiadateľ preukazuje, že má na financovanie činnosti zabezpečených najmenej 10 % nákladov z iných zdrojov vrátane hodnoty dobrovoľníckej práce vyjadrenej za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti najviac vo výške ustanovenej minimálnej mzdy za hodinu alebo minimálneho mzdového nároku za hodinu. Maximálna suma dotácie pre žiadateľa je **10 000 EUR**.

Na túto výzvu je vyčlenených približne **150 000 EUR**. Dotácia sa poskytne žiadateľom, ktorí dosiahnu najlepšie hodnotenie žiadosti.

Druhá výzva

Maximálna suma dotácie je 90 % z oprávnených nákladov uvedených v žiadosti o dotáciu. Žiadateľ preukazuje, že má na financovanie činnosti zabezpečených najmenej 10 % nákladov z iných zdrojov vrátane hodnoty dobrovoľníckej práce vyjadrenej za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti najviac vo výške ustanovenej minimálnej mzdy za hodinu alebo minimálneho mzdového nároku za hodinu. Maximálna suma dotácie pre žiadateľa je **10 000 EUR**. Na túto výzvu je vyčlenených približne **120 000 EUR**. Dotácia sa poskytne žiadateľom, ktorí dosiahnu najlepšie hodnotenie žiadosti.

Program HLAS mladých

Program mladých podporí činnosť štruktúr zastupujúcich záujmy mládeže na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni s cieľom:

- a) zohľadniť potreby a záujmy mladých ľudí v rôznych regionálnych a národných politikách,
- b) zvýšiť úroveň participácie mladých ľudí a povedomia o aktívnom občianstve,
- c) posilniť reprezentáciu mládeže v rôznych štruktúrach na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni,
- d) posilniť dostupnosť činnosti zastupiteľských štruktúr mládeže pre všetkých mladých ľudí,
- e) zabezpečiť pravidelný zber podnetov a potrieb mládeže pre tvorbu regionálnej, národnej a Európskej mládežníckej politiky,
- f) vytvárať partnerstvá medzi kľúčovými hráčmi mládežníckej politiky, štruktúrami zastupujúcimi mládežnícku organizáciu a mladých ľudí,
- g) zvyšovať kvalitu mládežníckej politiky na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni,
- h) posilniť postavenie mládežníckych organizácií, žiackych školských rád, parlamentov mládeže a i. v politike samosprávnych krajov a ich štruktúrach a v mládežníckej politike na národnej úrovni,
- i) identifikovať a vychovávať mladých vedúcich a iných aktivistov na úrovni samosprávnych krajov a na celoštátnej úrovni.

Aktuálne výzvy: https://www.minedu.sk/data/files/9701_9322_hlas-d-2-2020_vyzva-na-dotaci.pdf; https://www.minedu.sk/data/files/9339_hlas_d_1_2020_vyzva.pdf

Prvá výzva

Dotácia v rámci tohto programu sa poskytne oprávnenému žiadateľovi maximálne do výšky **12 000 EUR**. Výška poskytnutej dotácia môže predstavovať najviac 90 % z celkových oprávnených výdavkov uvedených v projektovej žiadosti

V rámci programu HLAS mladých sa monitorujú a priebežne vyhodnocujú [indikatívne ukazovatele](#) zamerané na zistenie miery napĺňania špecifických cieľov tohto programu. Preto žiadateľ má povinnosť v žiadosti kvantifikovať a v komentári bližšie špecifikovať len tie merateľné ukazovatele, ktoré súvisia s aktivitami jeho projektu a bude ich sledovať a vyhodnocovať:

- a) počet mladých ľudí zapojených do projektových aktivít,

- b) počet mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou alebo koordinátorov práce s mládežou zapojených do aktivít,
- c) počet MVO zapojených do projektových aktivít,
- d) počet expertov na danú problematiku zapojených do projektových aktivít,
- e) celkový počet projektových aktivít a podujatí,
- f) počet partnerských subjektov zapojených do projektu,
- g) počet ľudí zasiahnutých propagačnými aktivitami v súlade s cieľmi výzvy,
- h) počet vytvorených informačných, propagačných, a poradenských materiálov, audiovizuálnych materiálov, internetových portálov, nástrojov (metodík vzdelávania a pod.).

Druhá výzva (pre registrované organizácie)

Maximálna alokácia na projekty je uvedená v [záverečnom protokole](#), kde výška dotácie sa pohybovala od 19 142 EUR po 60 511 EUR, celková suma na dotácie bola 259 280 EUR.

Schválené žiadosti sú uvedené [na webe](#).

Program SLUŽBY mladým

Program podporí činnosť klientsky orientovaných organizácií v oblastiach, ktoré významne prispievajú k napĺňaniu cieľov aktuálnej národnej stratégie pre mládež na nadregionálnej a celoštátnej úrovni, a to predovšetkým v oblasti participácie mládeže, informácií pre mládež a dobrovoľníctva.

Aktuálne výzvy: https://www.minedu.sk/data/files/9329_priority_d_cvc_2020-vyzva-na-dotaci.pdf;
https://www.minedu.sk/data/files/9333_sluzby_2_d_2_2020_vyzva.pdf;
https://www.minedu.sk/data/files/9368_sluzby_1_d_1_2020_vyzva-na-dotaci.pdf;
https://www.minedu.sk/data/files/9367_sluzby_2_d_1_2020_vyzva-na-dotaci.pdf

Prvá výzva

Maximálna suma dotácie je 90 % z oprávnených nákladov uvedených v žiadosti o dotáciu. Žiadateľ preukazuje, že má na financovanie činnosti zabezpečených najmenej 10 % nákladov z iných zdrojov vrátane hodnoty dobrovoľníckej práce vyjadrenej za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti najviac vo výške ustanovenej minimálnej mzdy za hodinu alebo minimálneho mzdového nároku za hodinu. Maximálna suma dotácie pre žiadateľa je **10 000 EUR**. Na túto výzvu je vyčlenených približne **120 000 EUR**. Dotácia sa poskytne žiadateľom, ktorí dosiahnu najlepšie hodnotenie žiadosti.

V rámci programu SLUŽBY pre mladých 1 sa monitorujú a priebežne vyhodnocujú [indikatívne ukazovatele](#) zamerané na zistenie miery napĺňania špecifických cieľov tohto programu. Preto žiadateľ má povinnosť v žiadosti kvantifikovať a v komentári bližšie špecifikovať len tie merateľné ukazovatele, ktoré súvisia s aktivitami jeho projektu a bude ich sledovať a vyhodnocovať:

- a) počet mladých ľudí zapojených do projektových aktivít,
- b) počet mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou zapojených do aktivít,
- c) počet MVO zapojených do projektových aktivít,
- d) počet expertov na danú problematiku zapojených do projektových aktivít,
- e) celkový počet projektových aktivít a podujatí,
- f) počet partnerských subjektov zapojených do projektu,

- g) počet ľudí zasiahnutých propagačnými aktivitami v súlade s cieľmi výzvy,
- h) počet vytvorených informačných, propagačných, a poradenských materiálov, audiovizuálnych materiálov, internetových portálov, nástrojov (metodik vzdelávania a pod.).

Druhá výzva

Dotácia v rámci tohto programu sa poskytne oprávnenému žiadateľovi maximálne do výšky **12 000 EUR**. Výška poskytnutej dotácie však môže predstavovať najviac 90 % z celkových oprávnených výdavkov uvedených v projektovej žiadosti. Žiadateľ preukazuje, že má na financovanie činnosti zabezpečených najmenej 10 % nákladov z iných zdrojov vrátane hodnoty dobrovoľníckej práce vyjadrenej za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti najviac vo výške ustanovenej minimálnej mzdy za hodinu alebo minimálneho mzdového nároku za hodinu.

Sledované ukazovatele sú totožné s prvou výzvou.

Tretia výzva

Maximálna alokácia na projekty je uvedená v záverečnom protokole, kde výška dotácie sa pohybovala od 12 567 EUR po 30 568 EUR, celková suma na dotácie bola 203 982 EUR.

Schválené žiadosti sú uvedené na webe.

Štvrtá výzva

Maximálna alokácia na projekty je uvedená v záverečnom protokole, kde výška dotácie sa pohybovala od 13 323 EUR po 59 466 EUR, celková suma na dotácie bola 303 542 EUR.

Schválené žiadosti sú uvedené na webe.

Program KOMUNITA mladých

Program sa zameria na:

- a) tvorbu takých opatrení, ktoré sú predpokladom pre systémovú a strategickú mládežnícku politiku na miestnej a regionálnej úrovni,
- b) zavádzanie nových trendov v práci s mládežou na miestnej a regionálnej úrovni,
- c) tvorbu medzi sektorovej politiky voči mládeži na miestnej a regionálnej úrovni,
- d) posilnenie synergického efektu pôsobenia všetkých zainteresovaných strán aktívnych v oblasti starostlivosti o mládež na miestnej a regionálnej úrovni,
- e) posilnenie validácie a uznania prínosu práce s mládežou a neformálneho vzdelávania na miestnej a regionálnej úrovni,
- f) rozvoj dialógu medzi mladými ľuďmi a osobami zodpovednými za mládežnícku politiku a zapájanie mládeže do rozhodovacích procesov na miestnej a regionálnej úrovni.

Aktuálne výzvy: https://www.minedu.sk/data/files/9321_komunita-d-1-2020_vyzva-na-dotaci.pdf; https://www.minedu.sk/data/files/9327_komunita-d-2-2020_vyzva-na-dotaci.pdf

Prvá výzva

Maximálna suma dotácie je 90 % z oprávnených nákladov uvedených v žiadosti o dotáciu. Maximálna suma dotácie pre žiadateľa je **18 000 EUR**, z čoho maximálne 12 000 EUR je určených na financovanie trvalého pracovného pomeru pozície koordinátora práce s mládežou (vrátane odvodov). Odporúčaná doba financovania pozície koordinátora práce s mládežou prostredníctvom projektu je 9 mesiacov. Súčasťou projektu musí byť zabezpečenie 100 % pracovného úväzku koordinátora práce s mládežou.

V rámci tohto programu sa budú monitorovať a priebežne vyhodnocovať [indikatívne ukazovatele](#) zamerané na zistenie miery napĺňania špecifických cieľov programu KOMUNITA mladých. Konkrétne merateľné ukazovatele súvisiace s aktivitami:

- a) počet mladých ľudí, ktorí sa zapojili do konzultácií s cieľom zistiť ich potreby a názory;
- b) počet mladých ľudí, ktorí sa zapojili do konzultácií a participatívneho nastavovania priorít v oblasti mládeže v danom meste/obci;
- c) počet aktérov mládežníckej politiky, pracovníkov s mládežou a iných odborníkov zapojených do konzultácií, rozhovorov, okrúhlych stolov, do prieskumu za účelom: a) zisťovania stavu existujúcich opatrení voči mládeži na miestnej úrovni; b) zisťovania problémov a výziev mladých ľudí, ktoré neriešia aktuálne existujúce opatrenia;
- d) počet aktérov mládežníckej politiky, pracovníkov s mládežou a iných odborníkov zapojených do konzultácií, rozhovorov, okrúhlych stolov a ďalších aktivít súvisiacich s participatívnym stanovovaním priorít v oblasti mládeže v danom meste/obci;
- e) počet analyzovaných a porovnávaných dokumentov z európskej, národnej či regionálnej úrovne so zisteniami z miestnej úrovne.

Druhá výzva

Maximálna suma dotácie je 70 % z oprávnených nákladov uvedených v žiadosti o dotáciu. Žiadateľ preukazuje, že má na financovanie činnosti zabezpečených najmenej 30 % nákladov z iných zdrojov vrátane hodnoty dobrovoľníckej práce vyjadrenej za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti najviac vo výške ustanovenej minimálnej mzdy za hodinu alebo minimálneho mzdového nároku za hodinu. Maximálna suma dotácie pre žiadateľa je **8 000 EUR**. Dotácia sa poskytne tým žiadateľom, ktorí dosiahnu najlepšie hodnotenia svojich žiadostí.

V rámci tohto programu sa budú monitorovať a priebežne vyhodnocovať [indikatívne ukazovatele](#) zamerané na zistenie miery napĺňania špecifických cieľov programu KOMUNITA mladých. Konkrétne merateľné ukazovatele súvisiace s aktivitami:

1. počet mladých ľudí zapojených do projektových aktivít a/alebo do aktivít mikroprojektov,
2. počet mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou zapojených do aktivít,
3. počet zástupcov samosprávy zapojených do aktivít,
4. počet MVO, CVČ a iných subjektov pracujúcich s mládežou zapojených do projektových aktivít,
5. počet podporených mikroprojektov v rámci lokálnej výzvy,
6. celkový počet projektových aktivít a podujatí,
7. počet naplnených opatrení zo strategického dokumentu.

Program DŮKAZY o mladých

Program sa zameria na:

- a) získavanie relevantných a dôveryhodných informácií o mladých ľuďoch pre potreby tvorby opatrení mládežníckej politiky na rôznych úrovniach, a to prostredníctvom výskumu;
- b) spoluprácu a sieťovanie rôznych subjektov aktívnych vo výskume mládeže pre potreby tvorby mládežníckej politiky.

Prehľad [rozpočtových prostriedkov](#) určených na poskytovanie dotácií v programe Programy pre mládež na roky 2014 – 2020:

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Výška dotácií (EUR)	2 329 565	2 329 565	2 329 565	2 335 535,40	2 770 683,10	2 331 336,91	3 729 565*

* predbežná alokácia finančných prostriedkov na rok 2020

Dotácie v oblasti športu

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR financuje šport výlučne podľa [zákona č. 440/2015 Z. z. o športe](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Presnejšie ide o príspevky:

- Príspevok uznanému športu (§ 68 zákona č. 440/2015 Z. z.)
- Príspevok športovcom top tímu (§ 75 ods. 4 zákona č. 440/2015 Z. z.)
- Príspevok Slovenskému olympijskému a športovému výboru (§ 75 ods. 3 písm. b) zákona č. 440/2015 Z. z.)
- Príspevok na šport zdravotne postihnutých (§ 75 ods. 3 písm. c) zákona č. 440/2015 Z. z.)
- Príspevok na národný športový projekt (§ 75 ods. 2 písm. b) zákona č. 440/2015 Z. z.)

Ďalej podľa § 70 [zákona č. 440/2015 Z. z.](#) ministerstvo školstva môže poskytnúť dotáciu na:

- a) podporu a rozvoj športu pre všetkých, vrcholového športu a športu zdravotne postihnutých,
- b) výstavbu, modernizáciu a rekonštrukciu športovej infraštruktúry,
- c) turistické trasy,
- d) podporu dobrej správy v športe.

Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je:

- a) fyzická osoba zapísaná v registri fyzických osôb,
- b) športová organizácia zapísaná v registri právnických osôb,**
- c) obec zapísaná v registri právnických osôb v športe.

Aktuálna výzva: https://www.minedu.sk/data/files/9267_vyzva-2020_na_podpis-ministerke.pdf

Účelom dotácií je:

- 01 Rozvoj športov, ktoré nie sú uznanými podľa zákona č. 440/2015 Z. z. (alokácia **1 000 000 EUR**) – oprávneným žiadateľom je športový zväz zapísaný v registri právnických osôb v športe, ktorý spĺňa všetky podmienky uvedené vo výzve.

Kritériá hodnotenia: športové výsledky dospelých a mládeže v rokoch 2016 - 2019, počet športovcov do 23 rokov.

- 02 Organizovanie významných a tradičných športových podujatí na území SR v roku 2020 (alokácia **1 500 000 EUR**) – oprávneným žiadateľom je športová organizácia zapísaná v registri právnických osôb v športe, ktorá je oprávnená realizovať podujatie a spĺňa podmienky uvedené vo výzve.

Kritériá hodnotenia: športový význam a verejný prínos pre Slovenskú republiku, predpokladaný počet dní podujatia, predpokladaný počet účastníkov podujatia, predpokladaný počet zúčastnených krajín, história podujatia, pri hodnotení sa bude prihliadať aj na informovanie verejnosti o poskytnutí finančných prostriedkov ministerstvom (napr. pri poskytovaní informácií médiám, pri propagácii športových a spoločenských podujatí) v predchádzajúcich rokoch.

- 03 Podpora značenia turistických a cykloturistických trás (alokácia **250 000 EUR**) – oprávneným žiadateľom je športová organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, zapísaná v registri právnických osôb v športe, ktorej predmetom činnosti je značenie turistických a cykloturistických trás.

Kritériá hodnotenia: význam a verejný prínos pre Slovenskú republiku, predpokladaný počet kilometrov označených trás v roku 2020 s ich lokalizáciou, náklady na 1 km pri hodnotení sa bude prihliadať aj na informovanie verejnosti o poskytnutí finančných prostriedkov ministerstvom (napr. pri poskytovaní informácií médiám, pri propagácii športových a spoločenských podujatí) v predchádzajúcich rokoch.

- 04 Finančné odmeny športovcom za výsledky dosiahnuté v roku 2019 a trénerom mládeže za dosiahnuté výsledky ich športovcov v roku 2019 a za celoživotnú prácu s mládežou (alokácia 250 000 EUR) – oprávneným žiadateľom je Národný športový zväz zapísaný v registri právnických osôb v športe a/alebo Národná športová organizácia zapísaná v registri právnických osôb v športe a/alebo Športový zväz zapísaný v registri právnických osôb v športe, ktorý spĺňa všetky podmienky uvedené vo výzve.

Kritériá hodnotenia: športové výsledky športovcov.

- 05 Podpora pohybových aktivít detí, mládeže, seniorov a športu pre všetkých (alokácia 600 000 EUR) – oprávneným žiadateľom je športová organizácia zapísaná v registri právnických osôb v športe.

Kritériá hodnotenia: športový a verejný prínos pre Slovenskú republiku, územná pôsobnosť realizovanej aktivity, predpokladaný počet účastníkov na aktivite, história v oblasti pohybových aktivít detí, mládeže, seniorov a športu pre všetkých pri hodnotení sa bude prihliadať aj na informovanie verejnosti o poskytnutí finančných prostriedkov ministerstvom (napr. pri poskytovaní informácií médiám, pri propagácii športových a spoločenských podujatí) v predchádzajúcich rokoch.

Uverejnené informácie ohľadom dotácií sú na webovom sídle ministerstva mätúce, keďže k dotáciám sa dá prejsť aj prostredníctvom týchto prepojení, ktoré sú však neaktuálne:

- [Dotácie v oblasti práce s deťmi a mládežou](#)
- [Dotácie v oblasti vedy a techniky](#)
- [Dotácie v oblasti športu](#)
- [Vysoké školy](#)

Táto skutočnosť znižuje prehľadnosť dotačných schém, máte to potenciálneho žiadateľa, ktorý hľadá informácie o dotačných výzvach.

V roku [2020](#) sa predpokladajú **dotácie** v týchto oblastiach a v tejto výške:

Oblasť podľa § 6c zákona č. 597/2003 Z. z.	Objem finančných prostriedkov vyčlenený na poskytnutie dotácie v eurách
Obnova výchovy a vzdelávania	43 500
Podpora organizačného zabezpečenia celoslovenských súťaží pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení	62 700

Podpora vydávania odborných časopisov pre zamestnancov škôl a školských zariadení a časopisov pre deti, žiakov a poslucháčov škôl a školských zariadení	200 000
Zdravie na tanieri	100 000
Podpora aktivít súvisiacich so zabezpečením špecializovanej dopravnej výchovy a praktického výcviku detí MŠ a žiakov ZŠ na detských dopravných ihriskách	150 000
Podpora výkonu kompetencií stavovských a profesijných organizácií podľa zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	987 062

Zdroj: [Rozpis finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte sekcie regionálneho školstva na dotácie v roku 2020](#)

V rokoch 2021 a 2022 sa predpokladajú výdavky v rovnakej výške.

Na webovej stránke ministerstva sú uvádzané aj [Dotácie MŠVVaŠ SR v oblasti informatizácie školstva](#), ktoré nie sú zahrnuté v sekcii dotácií (sekcia: Informatizácia a digitalizácia školstva).

Aktuálna výzva: <https://www.minedu.sk/vyzva-na-podavanie-ziadosti-o-poskytnutie-dotacie-zo-statneho-rozpoctu-na-podporu-prevadzky-a-dalsieho-rozsirovania-infrastruktury-narodnej-akademickej-datovej-siete-pre-vedu-a-vzdelavanie-pre-rok-2020/>

Cieľom je podporiť prístup k internetu a s tým súvisiacich služieb pre vysoké školy a výskumné organizácie formou:

- podpory ďalšieho rozširovania dátovej siete,
- podporiť prevádzku a služby pripojenia do dátovej optickej infraštruktúry pre vysoké školy a výskumné organizácie.

Výzva nie je predmetom analýzy dotačných schém MNO z dôvodu zamerania na vysoké školy a výskumné organizácie.

Z vyššie uvedených dotačných schém MŠVVaŠ SR budú pre analýzu potrebné len dotačné schémy cez [Programy pre mládež 2014 – 2020](#) a [dotácie v oblasti športu](#), kde sú oprávneným žiadateľom MNO.

Tabuľka 22 Účelnosť dotácií MŠVVaŠ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období			x			
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci dotácií MŠVVaŠ SR existujú metodické postupy na stanovenie a vyhodnotenie cieľov vo všetkých výzvach Programov pre mládež 2014 – 2020. V 3 zo 6 programov (HLAS, SLUŽBY, KOMUNITA) sledujeme aj stanovenie merateľných ukazovateľov, ktoré sú definované v záverečných protokoloch. **V prípade dotácií v oblasti športu zaznamenávame pri každom účele dotácie zadefinovanie merateľných ukazovateľov, čo hodnotíme veľmi pozitívne. Taktiež je vypracovaný metodický postup.**

Ciele dotácií v rámci školskej politiky sú plne v súlade s prioritami úloh definovanými v štatúte ministerstva. Priority úloh daného rezortu odrážajú aj tematické okruhy dotačných schém (regionálne školstvo, vysoké školy, **deti a mládež a šport**). Skúmané dotačné schémy nadväzujú na bod e) štátnu starostlivosť o mládež a šport kompetenčného zákona.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti školstva upriamila na vytvorenie **Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania**, ktorý má dlhodobo vytvárať stratégiu rezortu. Tento dokument rezort taktiež považuje za prioritný a uvádza ho v sekcii Mládež a taktiež ako samostatný oddiel na hlavnej stránke ministerstva. V rámci oblasti športu a mládeže vláda podotýka, že zabezpečí systémovú, dlhodobú a transparentnú podporu štátnej športovej reprezentácie, vrcholového športu, športu detí a mládeže, športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých športovcov. Vláda podporí **Národný program pre šport** a ďalšie národné projekty, ktoré sa budú týkať telesnej kultúry a zdravého životného štýlu obyvateľov SR. Ministerstvo na svojom webe uvádza odlišné [konceptné materiály](#).

Ciele výzvy dotačnej schémy kopírujú ciele dotačnej schémy. Podporené projekty sú uverejnené za program HLAS v 1 výzve a programe SLUŽBY v 2 výzvach. Projekty nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť ciele projektov s cieľmi výzvy. Z výzvy ani možných informácií ohľadom jednotlivých projektov nedokážeme posúdiť ich správne zameranie, i keď viaceré podľa názvov súvisia s cieľmi výzvy. V rámci dotácií v oblasti športu evidujeme detailný výpočet podielu príspevkov uznaným športom na rok 2020, vysvetlivky k postupu výpočtu podielu uznanému športu na rok 2020 a výpočet príspevkov uznaným športom na rok 2020. Schválených bolo 76 žiadateľov, ktorým bola schválená suma **52 999 879 EUR**.

Tabuľka 23 Efektívnosť dotácií MŠVVaŠ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	
c) Finančné podmienky			x			
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov				x		
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov				x		

primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty			x			
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

MŠVVaŠ SR pri programoch pre mládež 2014 – 2020 uvádza dokument „Sprievodca pre žiadateľov o dotáciu“, ktorý detailne vymedzuje ciele, zameranie a v 3 prípadoch aj merateľné ukazovatele programu. Sprievodca poukazuje aj na stanovenie výšky oprávnených nákladov. V prípade dotácií v oblasti športu sú taktiež uvádzané merateľné ukazovatele dotácií k jednotlivým účelom dotácie.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo všetkých skúmaných dotáciách, ktoré v tomto bode kopíruje [zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#) a [zákona č. 440/2015 Z. z. o športe](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#), a to maximálne na tri roky, čo považujeme za vhodné obdobie vzhľadom na typ dotácie (program pre obdobie 2014 – 2020). Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a sú spracované vzory žiadostí, ktoré aspoň sčasti uľahčujú administratívnu záťaž. Vzory žiadostí dopĺňajú aj usmernenia, ktoré opisujú oprávnené výdavky a presné postupy na podanie žiadostí.

Pridelenie finančných prostriedkov v prípade programov pre mládež, prevažne nezodpovedá maximálnej alokácii (resp. požadovaná suma nie je dostupná), napr. pre rok 2020 z dostupných 3 programov (programy HLAS a SLUŽBY) dostali maximálnu sumu len 9 žiadatelia z celkových 24 žiadateľov. Dokument však neuvádza dôvod zníženia alokácie. Vo všetkých ostatných prípadoch došlo k zníženiu dotácie než je jej maximálna alokácia. **Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MŠVVaŠ SR dostupné. Na druhej strane, v prípade príspevkov uznaným športom za rok 2020 je totožný výpočet so schválenou dotáciou vo všetkých prípadoch.**

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MŠVVaŠ SR dostupné, avšak vyúčtovanie za rok 2019 v oblasti športu je dostupné v informačnom systéme [Národného športového centra](#). Z výsledkov je zrejmé, že projekty, ktorým bola poskytnutá pomoc boli v rovnakej hodnote aj vyúčtované, tzn. čerpanie finančných prostriedkov je primerané. Treba však podotknúť, že takéto oddelené informácie o vyúčtovaní dotácií ovplyvňuje prehľadnosť a transparentnosť informácií, a to aj napriek tomu, že v časti „Financovanie športu“ sa nachádza odkaz na [Register poskytnutých dotácií](#) (hyperlinka nie je v jednotlivých rokoch, napr. **Financovanie športu v roku 2019**). Čerpanie v rámci programov pre mládež nie je uvedené.

Tabuľka 24 Transparentnosť dotácií MŠVVaŠ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		

ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami			x			
prehľadnosť zverejňovaných údajov				x		
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)				x		
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov				x		
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy		x				
hodnotiaca komisia (členovia)			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MŠVVaŠ SR existujú metodické postupy či usmernenia ([Štatút odbornej komisie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na výber žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci Programov pre mládež na roky 2014-2020](#)), ktoré sa zameriavajú aj na transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Ministerstvo svoje dotačné schémy zverejňuje s relatívne ťažšou dostupnosťou, keďže dotačné schémy sú evidované na 2 odkazoch a jednu dotačnú schému ([Dotácie MŠVVaŠ SR v oblasti informatizácie školstva](#)) evidujú mimo sekcie dotácií MŠVVaŠ SR. V rámci dotácií v oblasti športu taktiež sledujeme detailný [metodický manuál](#) a ďalšie dokumenty a pokyny na výpočet príspevkov.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na tri kliknutia (web MŠVVaŠ SR – rýchly prístup – dotácie MŠVVaŠ SR– 4 oblasti dotácií).

Postup vyhodnocovania dotačnej schémy pri programoch pre mládež 2014 – 2020 je stanovený nasledovne:

- vyplniť formulár žiadosti o dotáciu elektronicky prostredníctvom elektronického systému: <https://dotacie.iuventa.sk/> (PRIORITY, KOMUNITA najneskôr do 28. februára 2020, HLAS, SLUŽBY najneskôr do 17. februára 2020, PODPORA najneskôr do 3. februára 2020);
- dodržať predpísaný formát žiadosti a postupovať podľa pokynov uvedených vo formulári žiadosti;
- vyplniť žiadosť úplne (vo všetkých bodoch), presne, jednoznačne, zrozumiteľne a v slovenskom jazyku;
- po odoslaní žiadosti elektronicky predložiť žiadosť aj v printovej forme v jednom originálnom vyhotovení;
- predložiť k elektronickej aj písomnej žiadosti všetky povinné prílohy uvedené vo výzve.

Každú žiadosť o poskytnutie dotácie v rámci výzvy vyhodnocujú spravidla dvaja hodnotitelia. Hodnotitelia vypracujú k žiadosti nezávisle od seba písomný odborný posudok, ktorý je podkladom pre odporúčanie odbornej komisie. Žiadosť o dotáciu, ktorá bola predmetom vyhodnotenia, sa predkladá odbornej komisii, ktorá na základe odborných posudkov hodnotiteľov odporučí, resp. neodporučí ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky poskytnúť žiadateľovi dotáciu. Odborná komisia sa o prijatí odporúčania uznáša jednoduchou väčšinou hlasov. Hlasovania sa možno zdržať, pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu odbornej komisie. Odborná komisia vyhotovuje zápisnicu o prijatých odporúčaníach, týkajúcich

sa predložených žiadostí. Ak niektorý z členov odbornej komisie odmietne zápisnicu podpísať, uvedie sa to v zápisnici spolu s dôvodom odmietnutia (zápisnice žiaľ nie sú uvedené na webovom sídle ministerstva v sekcii dotácií). V prípade nedostatku kvality alebo nízkej efektívnosti nákladov uvedených v žiadosti bude žiadateľovi vrátená žiadosť na zapracovanie pripomienok v lehote do 5 pracovných dní.

Postup vyhodnocovania dotačnej schémy v oblasti športu je stanovený nasledovne:

- a. dátum ukončenia predkladania žiadostí: 22. január 2020;
- b. zverejnenie rozhodnutia o poskytnutí/neposkytnutí dotácií: najneskôr do 20. marca 2020;
- c. zaslanie zmluvy žiadateľovi, ktorému sa schváli dotácia: do 14 kalendárnych dní od zverejnenia rozhodnutia o poskytnutí dotácie.

Ak žiadosť nespĺňa všetky podmienky [Výzvy](#) (najmä ak nie sú uvedené všetky požadované údaje, požadované dokumenty nie sú dodané v príslušnej forme, alebo ak predmet žiadosti nie je v súlade s Výzvou), ministerstvo vyzve žiadateľa prostredníctvom elektronickej pošty na ich doplnenie. Lehota na odstránenie uvedených nedostatkov je 5 pracovných dní a začína plynúť odo dňa doručenia uvedenej požiadavky ministerstva žiadateľovi. Žiadateľ, ktorý v stanovenej lehote neodstráni nedostatky, bude vyradený zo zoznamu žiadateľov a jeho žiadosť sa nebude posudzovať. Dotáciu je možné čerpať len v roku 2020 na zabezpečenie účelu uvedeného v zmluve.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, MŠVVaŠ SR nezverejňuje všetky potrebné náležitosti. Presnejšie nezverejňuje všetky schválené žiadosti (evidujeme len 3 zo 6 aj to v nedostatočnom rozsahu). V rámci schválených žiadostí by sa mohli uverejňovať sumy žiadaných a poskytnutých dotácií vrátane dátumu rozhodnutia o schválení, názvu dotácie účelu či identifikácií formy žiadateľa (o. z.; obec; nadácia...). Okrem schválených žiadostí aj všetky neschválené žiadosti vrátane dátumu rozhodnutia (bližší dôvod neschválenia žiadosti taktiež nie je uvedený). Ministerstvo však nemá [zákonom](#) dané zverejňovať uvedené informácie. Dotácie v oblasti športu zastávajú lepšiu pozíciu a ministerstvo zverejňuje schválené žiadosti podľa jednotlivých druhov športov. V rámci schválených žiadostí by sa mohlo doplniť, na aký účel dotácií sa podpora poskytla (01 – 05).

Z dostupných informácií je pri programoch mládeže jasné, kto tvorí hodnotiacu komisiu, či má zastúpených členov z MŠVVaŠ SR, alebo aj odborníkov z praxe. V štatúte odbornej komisie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na výber žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci Programov pre mládež na roky 2014-2020 je uvedené riešenie možného konfliktu záujmov, a to nasledovne:

- a) je členom štatutárneho, riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu niektorého zo žiadateľov,
- b) alebo je v pracovnom pomere alebo inom pracovnom vzťahu s niektorým zo žiadateľov,
- c) alebo má trvalý pracovný pomer alebo iný obdobný vzťah k žiadateľovi,
- d) alebo je blízkou osobou s niektorými orgánmi žiadateľa,
- e) alebo je v záväzkovom vzťahu podľa osobitných predpisov,
- f) alebo je sám jedným zo žiadateľov alebo je inak zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi.

V prípade dotácií v oblasti športu nevidujeme zloženie hodnotiacej komisie ani podrobné informácie o ich rozhodnutiach.

Na základe analýzy dotácií MŠVVaŠ SR možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska účelnosti a efektívnosti, výraznejšie nedostatky sú však v oblasti transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko MŠVVaŠ SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,143 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,889, tzn. dosiahnuté hodnotenie sa približuje k ekonomicky racionálnej dotačnej schéme (potreba vyššej efektívnosti, účelnosť je prospešná).

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „F“ značí absolútnu spokojnosť účelnosti a dostatočnú efektívnosť pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť						
		5	G	H	I	
	4					
	3	D	E	F		
	2					
	1	A	B	C		
		1	2	3	4	5
		účelnosť				

Obrázok 19 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MŠVVaŠ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MŠVVaŠ SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 3,300.

	A	B	C	
	1	2	3	4
				5
	transparentnosť			

Obrázok 20 Transparentnosť poskytovania dotácií MŠVVaŠ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MŠVVaŠ SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MŠVVaŠ SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (3,300), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 4,016). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „H“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko		5	G	H	I		
		4	D	E	F		
		3	A	B	C		
		2					
		1					
			1	2	3	4	5
			transparentnosť				

Obrázok 21 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MŠVVaŠ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade ministerstvo poskytuje dotácie v absolútnej spokojnosti z ekonomického hľadiska pri skúmaných dotačných schémach. Avšak transparentnosť poskytovania dotácií má neutrálny postoj. Dotácie sú teda z ekonomického hľadiska poskytované racionálne, no ich transparentnosť vyžaduje zmeny = existujú lepšie možnosti.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) ochranu ústavného zriadenia, verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku, ochranu a správu štátnych hraníc, bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, ochranu bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy, veci zbraní a streliva, súkromné bezpečnostné služby, vstup na územie Slovenskej republiky a pobyt cudzincov na jej území, občianske preukazy, cestovné doklady a oprávnenia na vedenie motorových vozidiel, otázky azylantov a odídenčov, evidenciu obyvateľov, evidenciu cestných motorových a prípojných vozidiel, integrovaný záchranný systém, civilnú ochranu a ochranu pred požiarmi,
- b) všeobecnú vnútornú správu vrátane vecí územného a správneho usporiadania Slovenskej republiky, štátne symboly, heraldický register, archívy a registratúry, štátne občianstvo, matričné veci, zhromažďovanie a združovanie vrátane registrácie niektorých právnických osôb, o ktorých to ustanoví zákon, organizačné zabezpečenie volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, organizačné zabezpečenie volieb prezidenta Slovenskej republiky a ľudového hlasovania o jeho odvolaní, organizačné zabezpečenie volieb do orgánov územnej samosprávy, organizačné zabezpečenie referenda, organizačné zabezpečenie volieb do Európskeho parlamentu, vojnové hroby, živnostenské podnikanie, povoľovanie verejných zbierok, koordináciu výkonu štátnej správy uskutočňovanej obcami, vyššími územnými celkami a orgánmi miestnej štátnej správy,
- c) Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor,
- d) koordináciu vzdelávania zamestnancov obcí a vyšších územných celkov plniacich úlohy štátnej správy.

Hlavné úlohy MV SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#). V štatúte nie sú uvedené žiadne body, ktoré by sa explicitne týkali MNO, preto ho ďalej nerozoberáme.

MV SR nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie. Podľa [Registra stratégií](#) má MV SR v gescii až 29 stratégií. Zameriame sa len na aktuálne stratégie, tzn. neuvažujeme tie, ktoré sú ešte len pripravované alebo mali platnosť do 2019 a skôr, zároveň pôjde o stratégie, ktoré sú prepojené s oblasťami poskytovaných dotácií.

[Národná stratégia manažmentu bezpečnostných rizík Slovenskej republiky](#) uvádza, že by sa mali zlepšiť okrem iného tieto oblasti riadenia rizík: rozšírenie vzdelania v oblasti včasného varovania a prvotných reakcií na mimoriadne udalosti v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami, **mimovládnyimi organizáciami** a súkromným sektorom, ktorých úlohou bude pokryť všetky časti spoločnosti a zameriavať sa na najdôležitejšie riziká; vytvorenie stálych štruktúr na vytvorenie dialógu a spolupráce medzi vedeckou obcou, vládnyimi a **mimovládnyimi organizáciami**, ktoré sú zahrnuté v systéme riadenia rizík a zlepšenia znalostí o riadení rizík a praktickej aplikácii týchto znalostí.

[Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020](#) má za cieľ integráciu - začleňovanie Rómov v siedmich oblastiach: vzdelávanie, zamestnanosť, zdravie, bývanie, finančná inklúzia, nediskriminácia, vnímanie spoločnosťou. Tento dokument medzi kľúčových hráčov pri implementácii stratégie radí aj samotné MNO.

Strategický dokument [Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2020](#) uvádza, že realizácia migračnej politiky je založená na koordinovanom postupe štátnych orgánov, orgánov

miestnej štátnej správy a samosprávy a predpokladá široké zapojenie **mimovládnych** a ďalších organizácií pôsobiacich v tejto oblasti. Napr. pri praktickej realizácii dobrovoľných návratov spolupracujú orgány štátnej správy s **mimovládny**mi a medzinárodnými organizáciami, a to najmä s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM).

Stratégia prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky 2016 – 2020 považuje za subjekty prevencie kriminality okrem iného aj **organizácie občianskej spoločnosti – mimovládne organizácie, občianske združenia, neziskové organizácie**, cirkvi a náboženské spoločnosti. V rámci špecifických cieľov uvádza aj nasledovné:

- Dobudovať komplexný a koordinovaný medzirezortný systém prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti štátnymi orgánmi a orgánmi územnej samosprávy v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami, cirkvami, vzdelávacími a vedeckými ustanovizňami a s podnikateľskou sférou.
- Podporovať a využívať pôsobenie mimovládnych organizácií, cirkevných a náboženských organizácií v tých oblastiach, kde štátne a samosprávne orgány nemôžu preventívne aktivity zabezpečiť resp. prístupy by neboli efektívne.
- Vytvoriť viaczdrojové financovanie prevencie kriminality (dotácie ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, ale aj možné partnerstvo medzi orgánmi samosprávy, mimovládnyimi organizáciami a podnikateľskou sférou pri podpore preventívnych aktivít).

Ďalej sú to Koncepcia rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku do roku 2020, Akčný plán Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku na roky 2019 – 2020 a Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2019 – 2021, ktoré sú priamo prepojené s MNO. Vzhľadom na to, že sú to stratégie vypracované zadávateľom tejto analýzy (ÚSV ROS), bližšie ich nerozoberáme.

Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020 v tejto oblasti okrem iného uvádza, že vláda sa hlási k medzinárodnej iniciatíve Partnerstva pre otvorené vládnutie a bude podporovať uplatňovanie princípov otvoreného vládnutia. Sila štátu znamená jeho schopnosť plniť svoje funkcie, k čomu potrebuje primerané administratívne, finančné i bezpečnostné a vojenské kapacity. Vláda ich bude systematicky budovať a podľa potreby i používať. Základom štátneho mechanizmu sú ľudia pracujúci pre štát, ich korektnosť, kvalifikácia a nasadenie. Vývoj posledných rokov aktualizoval bezpečnostnú funkciu štátu, a tým pripomenul, že štát bol, je a bude predovšetkým mocenskou organizáciou chrániacou spoločnosť i jednotlivca pred vonkajším i vnútroštátnym nebezpečenstvom. Súčasťou vnútorných bezpečnostných rizík je politický extrémizmus, voči ktorému sa musí právny štát efektívne brániť. Vláda odmieta prejavy fašizmu a využije všetky zákonné prostriedky na ich potlačenie. Cieľom vlády v oblasti štátnej správy bude nadviazať na úspešne uskutočnené opatrenia reformy ESO, a to optimalizáciou jej výkonu prostredníctvom merania zefektívnených procesov a znižovania ich nákladovosti, skracovaním doby čakania a vybavovania občanov. Vláda rozšíri akcieschopnosť Hasičského a záchranného zboru a efektívnejšie reagovať na nežiaduce udalosti súvisiace so zmenou klímy. Dobuduje sieť operačných stredísk Hasičského a záchranného zboru s cieľom skvalitniť poskytovanie pomoci v tiesni. Nastaví systém ochrany obyvateľstva s cieľom efektívne zabezpečiť základné potreby obyvateľstva postihnutého mimoriadnou udalosťou s efektívnejším využitím ostatných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému. Vláda zabezpečí prehĺbenie spolupráce s Dobrovoľnou požiarnou ochranou SR a ich jednotlivými organizáciami v oblasti ich aktívnejšieho zaradenia do komplexného systému riešenia krízových situácií v rámci celého

územia Slovenskej republiky, pričom je potrebné pokračovať v zlepšení infraštruktúry a v obmene ich technického vybavenia. Vláda v oblasti záchranej a preventívnej činnosti na horách bude pokračovať v modernizácii Horskej záchranej služby. Zároveň podporí systémové opatrenia pre činnosť a postavenie dobrovoľných horských záchranárov podieľajúcich sa na záchrane ľudských životov v spolupráci s Horskou záchrannou službou. Vláda sa zameria aj na vytvorenie podmienok výkonu kontrolnej a preventívnej činnosti v horských oblastiach a na lyžiarskych tratiach. Vláda bude podporovať aj spoluprácu s dobrovoľnými organizáciami združujúcimi horských záchranárov a dobrovoľných kynologických združení pri záchrane osôb v horskom prostredí. V rámci integrácie marginalizovaných rómskych komunít sa bude Európsky sociálny fond v tejto oblasti využívať najmä na zvýšenie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít na všetkých stupňoch vzdelávania s dôrazom na predprimárne vzdelávanie. Zároveň plánovanými opatreniami vláda zvýši finančnú gramotnosť, zamestnateľnosť a zamestnanosť marginalizovaných komunít a podporí sa prístup k zdravotnej starostlivosti a verejnému zdraviu vrátane preventívnej zdravotnej starostlivosti, zdravotníckej osvetly a k zlepšeniu štandardov hygieny bývania.

Dotačné schémy MV SR

Dotácie vo vecnej pôsobnosti rozpočtovej kapitoly Ministerstva vnútra SR sa poskytujú podľa [zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR](#) v znení neskorších predpisov.

[Dotácie / príspevky](#) poskytované MV SR sú členené na dotácie občianskym združeniam, príspevky na vojnové hroby a dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy. Posledné dve menované sú však určené len pre obce, preto ich ďalej nebudeme analyzovať.

V sekcii Rómske komunity nájdeme aj dotačnú schému na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity. Už tu môžeme vytknúť neprehľadnosť dotačných schém, ktoré by mali byť uvedené na jednom mieste v rámci webového sídla ministerstva.

Podľa zákona č. 526/2010 Z. z. ministerstvo môže poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu na tieto účely:

- a) odbornej prípravy, preventívno-výchovnej a odbornej výcvikovej činnosti subjektov pôsobiacich pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia na úseku integrovaného záchranného systému,
- b) zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia a činnosti pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia subjektmi podľa písmena a),
- c) ochrany pred požiarmi, a to na
 1. výstavbu, technické zhodnotenie a opravu budovy hasičskej stanice alebo hasičskej zbrojnice,
 2. nadobudnutie budovy na účel hasičskej stanice alebo hasičskej zbrojnice,
 3. výstavbu, nadobudnutie, technické zhodnotenie a opravu objektu súvisiaceho s budovou hasičskej stanice alebo hasičskej zbrojnice,
 4. zabezpečenie projektovej dokumentácie na účel podľa prvého a tretieho bodu,
 5. nadobudnutie, technické zhodnotenie a opravu hasičskej techniky,
- d) prevencie kriminality a boja proti kriminalite okrem projektov, ktoré sú financované podľa osobitného predpisu,
- e) činností súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky,

- f) organizovania pietnych a spomienkových akcií pri príležitosti osláv oslobodenia Slovenskej republiky, osláv Slovenského národného povstania a osláv víťazstva nad fašizmom vrátane spomienkových akcií a stretnutí odbojových skupín a organizovania pietnych spomienkových akcií pripomínajúcich obdobie zločinov komunizmu,
- g) výskumu, archivovania a publikačnej činnosti protikomunistického odboja, boja proti totalite a zločinom komunizmu,
- h) zabezpečovania výkonnostného a vrcholového športu a rozvoja telesnej kultúry v športových kluboch polície a organizovania športových súťaží a športových podujatí Úniou telovýchovných organizácií polície Slovenskej republiky,
- i) sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity.

Dotáciu podľa § 2 písm. i) možno poskytnúť na:

- a) podporu vzniku a činnosti komunitných centier zriadených subjektmi dotácií podľa § 3,
- b) zabezpečenie technickej vybavenosti v osídleniach s marginalizovanými rómskymi komunitami, opravu a rekonštrukciu bytov a sociálneho bývania,^{3a)} projektovú dokumentáciu k bytom nižšieho štandardu, vnútorné dovybavenie a sklady paliva k bytom nižšieho štandardu,
- c) podporu vzdelávania a výchovy,
- d) podporu zamestnateľnosti, zamestnanosti a umiestňovania na trh práce,
- e) podporu umeleckej tvorby a kultúrnych aktivít,
- f) podporu športových aktivít,
- g) podporu zriaďovania rómskych občianskych hliadok,
- h) tvorbu a ochranu životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľov rómskych komunit,
- i) podporu tvorby a zverejňovania analytických a hodnotiacich štúdií,
- j) podporu odstraňovania havarijných stavov obydľí vzniknutých najmä v dôsledku živelných pohrôm, pôsobenia prírodných živlov alebo požiarov,
- k) podporu zásobovania dodávkami elektrickej energie, tepelnej energie, paliva alebo vody určenej na ľudskú spotrebu v prípadoch ohrozujúcich ľudský život a ľudské zdravie, osobitne v situáciách pôsobenia nepriaznivých vplyvov vonkajšieho životného prostredia alebo nepriaznivých poveternostných vplyvov,
- l) podporu vysporiadania vlastníckych vzťahov k obydliam a k pozemkom, na ktorých sa tieto obydľia nachádzajú, alebo na nákup pozemkov obcou určených na výstavbu nových obydľí,
- m) podporu prioritných politík a cieľov Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020,
- n) financovanie projektov na základe priorit vlády Slovenskej republiky vo vzťahu k rómskym komunitám.

Dotácie podľa daného zákona §2 písm. a), b) a d) až i) možno poskytnúť:

- a) **občianskemu združeniu,**
- b) **nadáci,**
- c) **neziskovej organizácii poskytujúcej všeobecne prospešné služby,**
- d) **obci,**
- e) **vyššiemu územnému celku,**
- f) **rozpočtovej organizácii alebo príspevkovej organizácii, ktorej zriaďovateľom je obec alebo vyšší územný celok,**

- g) právnickej osobe zriadenej podľa osobitného predpisu a plniacej úlohy v rámci integrovaného záchranného systému,
- h) Slovenskému Červenému krížu, Medzinárodnej organizácii pre migráciu (IOM), registrovanej cirkvi, účelovému zariadeniu cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
- i) záujmovému združeniu právnických osôb, ktoré je právnickou osobou,
- j) neinvestičnému fondu so sídlom na území Slovenskej republiky,**
- k) verejnej výskumnej inštitúcii.

Ministerstvo vyčleňuje z prostriedkov určených na dotácie časť určenú na zabezpečenie materiálno-technických prostriedkov, odbornej prípravy, preventívno-výchovnej a odbornej výcvikovej činnosti a na zabezpečenie základných podmienok pre činnosť Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky a iných občianskych združení, ktoré plnia úlohy na úseku ochrany pred požiarom a na zabezpečenie základných podmienok pre činnosť občianskych združení, ktorých členmi sú aktívni účastníci bojov proti fašizmu, účastníci protikomunistického odboja a politickí väzni.

Dotáciu podľa § 2 písm. c) možno poskytnúť

- a) obci,
- b) občianskemu združeniu zaradenému do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území Slovenskej republiky,
- c) právnickej osobe, ktorej hasičská jednotka je zaradená do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov hasičských jednotiek na území Slovenskej republiky.

Žiadateľ musí spĺňať nasledovné podmienky: má vysporiadané finančné vzťahy s rozpočtami obcí a s rozpočtami vyšších územných celkov a má na financovanie projektu, na ktorý sa dotácia požaduje, zabezpečené krytie výdavkov z vlastných zdrojov alebo iných zdrojov najmenej vo výške 5 % z celkových výdavkov z vlastných prostriedkov alebo z iných ako verejných prostriedkov. Ak sa dotácia neposkytuje v požadovanej výške, spolufinancovanie z vlastných prostriedkov alebo z iných ako verejných prostriedkov možno znížiť úmerne k výške poskytnutej dotácie. Na poskytnutie dotácie nie je právny nárok. Žiadateľovi sa nemôže poskytnúť dotácia podľa tohto zákona, ak ministerstvo odstúpilo od zmluvy o poskytnutí dotácie z dôvodu porušenia jej podmienok žiadateľom tri roky po odstúpení od zmluvy.

Poskytovanie dotácií občianskym združeniam od 1. januára 2011

V roku 2019 MV SR zverejnilo tieto [výzvy](#) pre:

- I. Zabezpečovanie výkonnostného a vrcholového športu a rozvoja telesnej kultúry v športových kluboch polície a organizovania športových súťaží a športových podujatí Úniou telovýchovných organizácií polície Slovenskej republiky
- II. Podpora aktivít v oblasti prevencie kriminality a boja proti kriminalite
- III. Podpora činností súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky
- IV. Podpora zlepšenia MTZ a činností pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia subjektmi pôsobiacimi pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia na úseku integrovaného záchranného systému
- V. Podpora zvýšenia ochrany pred požiarom prostredníctvom výstavby, rekonštrukcie a modernizácie stavieb, nadobudnutie budov na účel hasičských staníc a hasičských zbrojníc podľa § 2 písm. c) bodov 1. až 3. zákona č. 526/2010 Z. z.

- VI. Podpora odbornej prípravy, preventívno-výchovnej a odbornej výcvikovej činnosti subjektov pôsobiacich pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia na úseku IZS
- VII. Podpora zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia a činností pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia subjektov pôsobiacich pri záchrane života, zdravia, majetku a životného prostredia na úseku IZS

Rozpočtové prostriedky vyčlenené na poskytovanie dotácií:

- pre rok 2017 - 6 604 712 EUR
- pre rok 2018 - 40 394 706 EUR
- pre rok 2019 - 10 045 920 EUR
- pre rok 2020 - 18 150 328 EUR

Podľa [zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR](#) v znení neskorších predpisov by mal byť zverejnený schválený rozpočet na dotácie podľa ich účelu pre daný rozpočtový rok a predpoklad na nasledujúce dva roky, posledný údaj je však pre rok 2020.

Dotáčna schéma Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity

Pod MV SR ďalej spadá dotácia na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenie mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity, kde však [výzvu](#) zverejňuje Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity v zmysle zákona č. 562/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MV SR a [Nariadenia MV SR č. 128/2013](#) o postupe pri poskytovaní dotácií na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity.

Dotáciu možno poskytnúť občianskym združeniam, nadáciám, neziskovým organizáciám poskytujúcim všeobecne prospešné služby a ďalším organizáciám tretieho sektora; tiež obciam a vyšším územným celkom, či organizáciám plniacim úlohy v rámci integrovaného záchranného systému a pod.

Rozpočtové prostriedky vyčlenené na poskytovanie dotácií:

- pre rok 2017 - 615 000 EUR
- pre rok 2018 - 240 000 EUR
- pre rok 2019 - 650 000 EUR
- pre rok 2020 - 750 000 EUR

Podľa zákona č. 526/2010 Z. z. by mal byť zverejnený schválený rozpočet na dotácie podľa ich účelu pre daný rozpočtový rok a predpoklad na nasledujúce dva roky, posledný údaj je však pre rok 2020.

Uvedené dotačné výzvy sa líšia svojím zameraním, avšak sú spracované v jednotnom formáte, ktorý je veľmi prehľadný. Každá výzva uvádza účel, oprávnené aktivity, oprávnených žiadateľov, trvanie projektu, ale aj základný cieľ a pri väčšine výziev aj merateľný ukazovateľ (len výzvy II Podpora aktivít v oblasti prevencie kriminality a boja proti kriminalite a Dotácia na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity neobsahujú merateľný ukazovateľ).

Výzvy zosumarizujeme v nasledujúcej tabuľke a následne pristúpime k vyhodnoteniu sledovaných oblastí účelnosti, efektívnosti a transparentnosti pre všetky výzvy spoločne.

Tabuľka 25 Dotačné výzvy MV SR v roku 2019

	výzva I	výzva II	výzva III	výzva IV	výzva V	výzva VI	výzva VII	Rómske komunity
Účel	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Vyhlasovateľ	MV SR	MV SR	MV SR	MV SR	MV SR	MV SR	MV SR	MV SR
Gestor	nie	odbor prevencie kriminality	nie	nie	nie	nie	nie	Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity
Dátum zverejnenia	28.3.2019	29.03.2019	2.5.2019	2.5.2019	7.5.2019	22.7.2019	22.7.2019	18.12.2019
Termín uzávierky	13.5.2019	do 45 dní od zverejnenie výzvy	16.6. 2019	16.6. 2019	21.6.2019	5.9.2019	5.9.2019	1.2.2020
Adresa na predkladanie žiadostí	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Legislatívny rámec	Zákon č. 526/2010 a č. 440/2015 Z. z.	Zákon č. 526/2010 Z. z. a ďalšie	Zákon č. 526/2010 Z. z.	Zákon č. 526/2010 Z. z.	Zákon č. 526/2010 Z. z.	Zákon č. 526/2010 Z. z.	Zákon č. 526/2010 Z. z.	Zákon č. 526/2010 Z. z. a ďalšie
Oprávnení žiadatelia	subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z. a športové kluby podľa zákona č. 440/2015 Z. z.	subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z.	subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z.	subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z.	obec a občianske združenia zaradené do celoplošného rozmiestnenia síl a prostriedkov na území SR	subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z.	subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z.	subjekty uvedené v § 3 zákona č. 526/2010 Z. z.
Oprávnené aktivity	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Trvanie projektu	rok 2019	do 31. 12. 2019	rok 2019	rok 2019	rok 2019-2023	rok 2019	rok 2019	rok 2020
Základný cieľ	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Ukazovateľ	áno	nie	áno	áno	áno	áno	áno	nie
Kritériá výberu	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Personálna matica	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	nie
Náležitosti žiadosti	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno

Disponibilný objem zdrojov	750 000 EUR	1 200 000 EUR	191 000 EUR	200 000 EUR	12 000 000 EUR	30 000 EUR	110 000 EUR	750 000 EUR
Výška dotácie	min. výška 500 EUR, max. výška 300 000 EUR	min. výška 10 000 EUR, max. výška 90 000 EUR	min. výška 3000 EUR, max. výška 24 000 EUR	min. výška 5000 EUR, max. výška 180 000EUR	min. výška 3000 EUR, max. výška 30 000 EUR	min. výška 1000 EUR, max. výška 5 000 EUR	min. výška 7000 EUR, max. výška 20 000 EUR	min. výška 1000 EUR, max. výška 20 000 EUR
Kontakt	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Odstraňovania formálnych nedostatkov	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Prílohy	vzor žiadosti s prílohami, kritériá	vzor žiadosti s prílohami	vzor žiadosti s prílohami	vzor žiadosti s prílohami	vzor žiadosti s prílohami	vzor žiadosti s prílohami	vzor žiadosti s prílohami	vzor žiadosti s prílohami
Poznámka	doručovanie žiadosti	doručovanie žiadosti	doručovanie žiadosti	doručovanie žiadosti	doručovanie žiadosti	doručovanie žiadosti	doručovanie žiadosti	doručovanie žiadosti
Doplňujúce informácie	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti	upozornenia pre žiadateľov ohľadom podávania žiadosti
Ďalšie informácie	kontrolný list príloh, metodická príručka	áno	kontrolný list príloh, metodická príručka	kontrolný list príloh, metodická príručka	kontrolný list príloh, metodická príručka	kontrolný list príloh, metodická príručka	kontrolný list príloh, metodická príručka	kontrolný list príloh, metodická príručka
Vzor zmluvy	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 26 Účelnosť dotácií MV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období				x		
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy				x		

Zdroj: vlastné spracovanie

MV SR síce nemá pre dotácie zverejnený konkrétny metodický postup či usmernenie, ktorý by upravoval stanovovanie cieľov/merateľných ukazovateľov, avšak takmer všetky výzvy (až na výzvu II) obsahujú základný cieľ a merateľný ukazovateľ, ktoré sú veľmi dobrým sprievodcom pre formulovanie cieľov a merateľných ukazovateľov v žiadosti. Ďalej sú dobrou pomôckou kritériá výberu a dôležitosť ich poradia, ktoré naznačujú, ako by ciele a merateľné ukazovatele mohli byť vyhodnotené. MV SR tiež na stránke zverejňuje často kladené otázky a v každej výzve sú doplňujúce informácie pre žiadateľov ohľadom vyúčtovania – oprávnenosť výdavkov. Taktiež tu nájdeme informáciu, že ak sa poskytnutie dotácie požaduje na výstavbu, na zmenu stavby, na stavebné úpravy, rekonštrukciu alebo projektovú dokumentáciu na uvedené účely, podmienkou poskytnutia dotácie je písomný záväzok žiadateľa, že dokončenú stavbu alebo zrekonštruovanú stavbu bude žiadateľ využívať na účel, na ktorý bola dotácia poskytnutá, najmenej po dobu desiatich rokov od dokončenia stavby alebo zrekonštruovania stavby.

Ciele dotácií sú špecifikované vo výzvach pre jednotlivé roky a sú v súlade s cieľmi a prioritami MV SR. Rovnako nachádzame súlad s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), kde sú spomenuté rôzne oblasti, ktoré spadajú pod kompetencie MV SR (polícia, hasiči, športovci, marginalizované rómske komunity). Z hľadiska súladu cieľov výzvy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona, je napĺňaný bod týkajúci sa ochrany ústavného zriadenia, verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku, ochranu a správu štátnych hraníc, bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

Ciele výzvy dotačnej schémy sú v súlade s účelom dotačnej schémy. [Podporené projekty za posledný dostupný rok](#) (2019) síce majú dostupný popis účelu, z ktorého by bolo možné vyhodnotiť súlad cieľov projektov s cieľmi výzvy, vo väčšine prípadov sú to však popisy len veľmi všeobecné a pre všetky podporené projekty rovnaké, napr. podpora prevencie kriminality a boja proti kriminalite okrem projektov, ktoré sú financované podľa osobitného predpisu (výzva II) či podpora činností súvisiacich s bezpečnosťou cestnej premávky (výzvy III). To vytvára dojem, že MV SR pre uľahčenie práce len prevzalo účel, ktorý je vo výzvach a nie účely rozpracované v žiadostiach. Takto možno konštatovať, že ciele podporených projektov kopírujú ciele výzvy a teda sú v súlade s účelom dotačnej schémy na 100 %. V prípade dotácií na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenie mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity, nie je vo zverejnených [zoznamoch za rok 2019](#) zverejnený účel, z názvov podporených projektov je však evidentné, že napĺňajú základný cieľ výzvy.

Tabuľka 27 Efektívnosť dotácií MV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov				x		
c) Finančné podmienky			x			
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov			x			
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov				x		
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty			x			
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

V každej výzve sú jasne definované kritériá výberu a poradie ich dôležitosti, vo väčšine výziev je na prvom mieste vhodnosť, účelnosť a efektívnosť projektu, pričom je definovaná aj prioritá predkladaného projektu vzhľadom na oprávnené aktivity. Dôležité sú taktiež reálnosť dosiahnutia cieľa, jeho trvalosť a udržateľnosť výsledného efektu z realizovaného projektu, ako aj definovanie merateľnosti výstupov projektových aktivít a plnenia projektových cieľov, počet členov subjektu podieľajúcich sa na realizácii projektu. Chýba však bližší postup, ako formulovať výstupy a ciele z tohto hľadiska.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo všetkých výzvach, ktoré v tomto bode kopíruje zákon č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MV SR. V drivej väčšine sú podporení žiadatelia mestá a obce, okrem výzvy I (tu dominovali športové kluby a občianske združenia) a špecifických výziev podľa žiadostí o poskytnutie dotácie a príspevku na rok 2019 na základe § 2 písm. e) a f) a § 3a zákona č. 526/2010 Z. z. a § 3 zákona č. 487/2013 Z. z. (všetky 4 podporené projekty žiadali občianske združenia). Zaujímavosťou je, že v rámci schválených žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2019 na základe § 3a zákona č. 526/2010 Z. z. bol podporený len jeden žiadateľ (Dobrovoľná požiarna ochrana Slovenskej republiky, o. z.), a to v plnej požadovanej sume 5 479 000 EUR. Vo výzve na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity taktiež dominujú obce a školy, len zlomok podporených žiadateľov tvoria MNO.

Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na obdobie jedného roka, len vo výzve V je umožnené realizovať projekt po dobu troch rokov. Niektoré výzvy sú zverejnené v máji, resp. až v júli, kým sa žiadateľ dozvie o podporení žiadosti, ostáva mu už krátka doba na realizáciu projektu, ak je to stanovené len do konca daného roka, v nami analyzovanom prípade to bol rok 2019.

Finančné podmienky sú primerané, ako spolufinancovanie je požadovaných najmenej 5 % z celkového rozpočtu z vlastných alebo iných zdrojov, ktoré nie sú verejnými prostriedkami. Najnižšia a najvyššia možná výška jednej žiadosti o poskytnutie dotácie je uvedená v tabuľke 25, vzhľadom na to, že tieto sumy sa líšia.

Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú bežné z hľadiska praxe, počet povinných príloh je však až 15, povinná je aj personálna matica vrátane životopisov (okrem

dotácie sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity, kde personálna matica nie je vyžadovaná). K žiadosti o poskytnutie dotácie je potrebné ako prílohu taktiež vypracovať rozpočet výdavkov financovaných z dotácie, ktorý je súčasťou tejto výzvy. Suma výdavkov označená ako kategória uvedená v rozpočte výdavkov financovaných z dotácie je záväzná. Rozpočet výdavkov, na ktoré sa požaduje dotácia, je potrebné doplniť o vecnú špecifikáciu. Dotáciu nemožno použiť na výdavky nezahrnuté do rozpočtu projektu pri dodržaní podmienok stanovených v platných predpisoch a v zmluve o poskytnutí dotácie.

Pomerne prísne je nastavená podmienka v jednej výzve: žiadateľ o poskytnutie dotácie je uzrozumený so skutočnosťou, že v prípade priznania dotácie nie v plnej výške ním požadovanej sumy je povinný zrealizovať ním navrhnutý projekt s pôvodne navrhovaným rozpočtom (výzva I). Ostatné výzvy už majú toto pravidlo miernejšie: poskytovateľ môže rozhodnúť o znížení výšky požadovanej dotácie uvedenej v žiadosti, o čom informuje žiadateľa. Žiadateľ v lehote do 15 dní od doručenia informácie o tejto skutočnosti predloží gestorovi čestné prehlásenie, že je schopný naplniť ciele projektu v súlade so schválenou dotáciou. Ak žiadateľ v stanovenej lehote nepreukáže schopnosť naplniť ciele projektu, realizuje sa ďalší projekt v poradí schválený komisiou.

Pridelenie finančných prostriedkov bolo vo všetkých výzvach v roku 2019 v prevažnej väčšine prípadov krátené oproti požadovanej sume, a to zhruba o 2/3, často sa tiež vyskytuje krátenie pridelených dotácií o polovicu. Na jednej strane takéto konanie umožní podporiť väčší počet projektov, na druhej strane však je ohrozená kvalita realizácie projektov, koľko a či vôbec budú žiadatelia schopní naplniť z pôvodného cieľa, obzvlášť so zreteľom na vyššie uvedené podmienky v prípade priznania dotácie v nie plnej výške. V dotácii na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity sa v [Pokyne splnomocnenca vlády Slovenskej republiky č. 2/2013 pre rómske komunity](#), ktorým sa vydáva štatút komisie na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity uvádza, že ak člen komisie navrhne zmenu rozpočtu projektu uvedeného v žiadosti, komisia hlasuje najprv o tomto návrhu. K hlasovaniu o odporúčení poskytnúť alebo neposkytnúť dotáciu pristúpi komisia až po ukončení hlasovania o návrhu na zmenu rozpočtu projektu.

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MV SR dostupné.

Tabuľka 28 Transparentnosť dotácií MV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami		x				
prehľadnosť zverejňovaných údajov			x			
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)				x		
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov				x		
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x

existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy				x	
hodnotiaca komisia (členovia)				x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MV SR nie sú dostupné žiadne metodické postupy či usmernenia, ktoré by sa zameriavali na stanovenie či vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. V tejto oblasti MV SR zverejňuje zoznamy podporených projektov vrátane výšky dotácie, nie sú však zverejnené čísla zmlúv, čo znemožňuje ich vyhľadanie v Centrálnom registri zmlúv.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú ťažko dostupné - z úvodnej webstránky MV SR vôbec nie je zrejmé, kde sa odkaz na dotácie nachádza a je potrebné použiť vyhľadávanie na stránke, ktoré nájde viacero odkazov na výraz dotácie, prvý z nich je však odkaz relevantný a preklikom sa dostávame na stránku dotácií, ktorá je vlastne pod časťou Hospodárenie a financovanie. Zverejňované údaje sú relatívne prehľadné a chronologicky radené podľa rokov, tým, že ide o viacero výziev, mali by byť lepšie oddelené, že ktoré prílohy sa čoho týkajú. Navyše, dotačná schéma na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity je uvedená v úplne inej sekcii, čo znižuje prehľadnosť a transparentnosť ohľadom dostupnosti informácií.

Priebeh podania žiadosti možno sumarizovať z výzvy nasledovne: Žiadosti sa zasielajú na adresu uverejnenú na webovom sídle ministerstva do 45 dní odo dňa zverejnenia výzvy. Pri podaní žiadosti poštou v deň ukončenia výzvy je tento deň dňom prijatia žiadosti. Akceptovaným dokladom je obálka s dátumom podania. Žiadosť o poskytnutie dotácie sa predkladá s povinnými prílohami a náležitosťami podľa platných predpisov na základe výzvy vyhlásenej ministerstvom v jednom origináli. Žiadosť s náležitosťami a povinnými prílohami musí byť zviazaná tak, aby nebolo možné vkladať alebo vyberať jednotlivé strany predloženej dokumentácie a všetky strany musia byť očíslované, ich zoznam uvedený na samostatnom kontrolnom liste povinných príloh. Žiadosti zaslané len elektronickou poštou alebo faxom v stanovenom termíne nebudú akceptované. Obálky doručené po konečnom termíne na predkladanie žiadostí, ktorý je uvedený vo výzve, nebudú akceptované. Poskytovateľ uzná dodatočné predloženie dokladov preukazujúcich splnenie podmienok na poskytnutie dotácie podľa §8a ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ak mu budú doručené do 10 kalendárnych dní od termínu uzatvorenia výzvy, pričom k danému postupu nebude žiadateľ osobitne vyzývaný. Za doklady, ktorými sa preukazuje splnenie podmienok na poskytnutie dotácie sa považujú doklady vyžadované zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ale aj doklady vyžadované zákonom č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Formálne nedostatky, ktoré je možné odstrániť a nemenia podstatu žiadosti môže odstrániť ministerstvo bez konzultácie so žiadateľom.

Žiadosti o poskytnutie dotácie vyhodnocuje najmenej trojčlenná komisia, ktorú zriaďuje ministerstvo. Člen komisie nesmie byť žiadateľom a nesmie ním byť osoba, u ktorej so zreteľom na jej pomer k žiadateľovi alebo žiadosti možno mať pochybnosti o jej nezáujatosti. Člen komisie ani jemu blízka osoba nesmie byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa. Členom komisie nesmie byť ani osoba, ktorá je zamestnancom žiadateľa. Člen komisie preukazuje splnenie podmienok čestným vyhlásením. Komisia je pri vyhodnocovaní žiadostí nezávislá a vyhodnocuje ich podľa kritérií uvedených vo výzve na predkladanie žiadostí, pričom jednotlivé žiadosti dotácie musia byť očíslované. V prípade dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenie mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity je zverejnený aj menný [zoznam členov komisie](#).

Ohľadom priebehu a vyhodnotenia projektov však nie sú na webstránke dostupné informácie.

Z výziev je zrejmé, že žiadosť predkladá žiadateľ ministerstvu do 45 dní odo dňa zverejnenia výzvy, tzn. obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je minimálne 45 dní, čo je postačujúce časové obdobie na prípravu žiadosti.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **MV SR zverejňuje do 30 dní od schválenia žiadosti všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých dotácií, účel poskytnutej dotácie, dátum schválenia a označenia prijímateľa dotácie.** Vo zverejnených dokumentoch je však účel väčšinou zverejnený len tak, ako bol uvedený vo výzve (vyššie popísané pri hodnotení účelnosti). Ďalej má MV SR podľa zákona zverejňovať zoznam neschválených žiadostí s uvedením identifikácie žiadateľa a dátumu neschválenia žiadosti, a to do 30 dní od neschválenia žiadosti. K uvedenému ministerstvo tiež udáva dôvod neschválenia resp. vyradenia žiadosti, napr. vzhľadom na limit finančných prostriedkov (výzva II), nesplnenie podmienok ustanovených najmä v § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy Z. z. , § 3, 4 a 6 zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Výzvou č. V. Prezídia HaZZ 2019 (výzva V). V prípade dotácie na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenie mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity je v [Pokyne splnomocnenca vlády Slovenskej republiky č. 2/2013 pre rómske komunity](#) uvedené aj to, že člen komisie prihliada na požiadavky realizácie procesov zavedeného systému manažérstva proti korupcii podľa osobitnej technickej normy (STN ISO 37001 Systémy manažérstva proti korupcii) a že člen nesmie prijať alebo požadovať akúkoľvek výhodu, majetkovú alebo nemajetkovú, finančnú alebo nefinančnú, priamu alebo nepriamu, bez ohľadu na miesto a čas, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi v súvislosti s plnením úloh člena, hodnotením žiadosti o poskytnutie dotácie a hlasovaním v komisii. **Súčasťou príloh k žiadosti v tejto výzve je tiež protikorupčný dotazník.**

Ministerstvo má tiež zverejňovať vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ministerstvo k dispozícii, toto však nie je na webovej stránke k dispozícii. Taktiež nie sú k dispozícii výsledky kontrol, pričom MV SR zo zákona č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ministerstvo vykonáva kontrolu hospodárenia s poskytnutou dotáciou a kontrolu dodržiavania podmienok zmluvy o poskytnutí dotácie.

Možný spor žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy nie je v dostupných materiáloch uvedený.

Na základe analýzy dotácií MV SR možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska účelnosti, avšak určité nedostatky sú v oblastiach efektívnosti a najmä a transparentnosti, ako dokladajú nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko MV SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,423 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,333. Pomer efektívnosti a účelnosti znázorňujeme do nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „F“ predstavuje značnú spokojnosť pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska. Dotačná schéma sa približuje k najprospernejším schémam, ak by efektívnosť poskytovania dotácií bola vyššia, išlo by ekonomicky racionálne, ideálne schémy.

efektívnosť						
		1	2	3	4	5
5	G	H	I			
4	D	E	F			
3						
2	A	B	C			
1						

Obrázok 22 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MV SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 2,700. Môžeme konštatovať, že ministerstvo v rámci transparentnosti zastáva miernu nespokojnosť označenú písmenom „B“.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 23 Transparentnosť poskytovania dotácií MV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MV SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MV SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií, ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 3,881).

ekonomické hľadisko						
		1	2	3	4	5
5	G	H	I			
4	D	E	F			
3						
2	A	B	C			
1						

Obrázok 24 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Dotáčna schéma sa teda z celkového hodnotenia prepada k menej prospešným schémam, a to práve kvôli nízkej transparentnosti.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVaEZ SR) ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničnej politiky a vzťahy SR k ostatným štátom a medzinárodným organizáciám. Ministerstvo podľa tohto zákona zabezpečuje:

- a) ochranu práv a záujmov SR a jej občanov v zahraničí;
- b) riadenie zastupiteľských úradov SR;
- c) styky s orgánmi a predstaviteľmi cudzích štátov v SR a v zahraničí;
- d) hospodárenie a nakladanie s majetkom SR v zahraničí;
- e) koordináciu prípravy a vnútroštátneho prerokovania, uzatvárania, vyhlasovania a vykonávania medzinárodných zmlúv;
- f) kultúrnu prezentáciu SR v zahraničí.

MZVaEZ SR sa taktiež podieľa na tvorbe jednotnej štátnej zahraničnej politiky, uskutočňuje túto politiku, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v ústavných zákonoch, zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Hlavné úlohy MZVaEZ SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#). V štatúte sú uvedené tieto body týkajúce sa MNO:

Čl. 4: Hlavné úlohy ministerstva, bod 1) - Ministerstvo v spolupráci s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy zabezpečuje tvorbu a realizáciu zahraničnej a bezpečnostnej politiky Slovenskej republiky, primárne v rámci členstva Slovenskej republiky v Európskej únii, Organizácii Severoatlantickej zmluvy (NATO), Organizácii Spojených národov (OSN), ako aj prostredníctvom vzťahov Slovenskej republiky s ostatnými štátmi, medzinárodnými, medzivládnyimi a mimovládnyimi organizáciami.

Čl. 8: Činnosť ministerstva, bod 2c) - Ministerstvo uplatňuje vo svojej činnosti organizačné princípy štátnej správy a také formy a metódy práce, ktoré smerujú k jej racionalizácii a zvyšovaniu efektívnosti tým, že využíva poznatky vedeckých inštitúcií a výskumných pracovísk, mimovládnych organizácií a zapája ich najmä do prác na riešení otázok koncepcnej povahy.

Jednou z úloh MZVaEZ SR, ako gestora vzťahov Slovenska so zahraničím v oblasti ekonomickej diplomacie, je sledovanie globálnych ekonomických trendov a výziev, ktoré môžu mať zásadný dopad na ekonomický vývoj našej krajiny. MZVaEZ SR je významným komunikačným kanálom na prenos informácií o inovatívnych prístupoch a návrhoch riešení naliehavých globálnych ekonomických výziev, či už na multilaterálnej úrovni (OSN, EÚ, OECD atď.), národnej úrovni alebo úrovni mimovládnych organizácií.

MZVaEZ SR nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie, uvádzame preto prehľad aktuálnych dokumentov, ktoré sa týkajú aj MNO.

[Koncepcia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí](#) - materiál predstavuje možnosti príspevku Slovenska k implementácii 17 cieľov udržateľného rozvoja vo svete, nielen prostredníctvom rozvojovej spolupráce, ale aj v rámci vonkajších aspektov rôznych politík v gescii jednotlivých rezortov. Vytvára vstup do celkovej národnej stratégie implementácie Agendy 2030 v zmysle uznesenia vlády č. 95/2016 z 2. marca 2016. Problematika udržateľného rozvoja by však nemala zostať iba na úrovni verejných politík, ale mala by mať presah na každého občana a jeho konanie. Vhodnou komunikáciou, prípadne marketingovou

prezentáciou, by bolo možné pozitívne motivovať širokú verejnosť k zodpovednému životnému štýlu smerujúcemu k udržateľnému rozvoju. Existujú rôzne príklady nástrojov takéhoto prepojenia vo svete, z ktorých by sa dalo čerpať (napr. online platformy, komunikačné kampane, **občianske iniciatívy so zapojením mimovládneho sektora**, atď.). Významnú úlohu v tomto ohľade môže zohrávať **mimovládny sektor**. Tento dokument ďalej vníma rolu MNO ako partnerov, napr. pri zvyšovaní rozvojovej spolupráce (intenzívnejšie spolupracovať so širokou škálou donorov a partnerov zo súkromného, akademického a **mimovládneho sektora** prostredníctvom spoločného programovania, spoločnej implementácie projektov a spoločného mobilizovania ďalších zdrojov financovania rozvoja), či pre udržateľné využívanie prírodného kapitálu a ekosystémových služieb poskytovaných pozemnými ekosystémami je potrebné budovať mnohostranné partnerstvá medzi štátnym, **mimovládnym**, akademickým a podnikateľským sektorom a posilniť synergie medzi ich osobitnými expertízami. Pre napĺňanie cieľov udržateľného rozvoja bude dôležitá súhra verejného sektora so súkromným, **mimovládnym** a akademickým sektorom. Slovenská republika bude podporovať iniciatívy vytvárania partnerstiev pre dosiahnutie týchto cieľov. **Mimovládne organizácie** a súkromné subjekty budú dôležitým zdrojom inovácií aj v rozvojovej politike.

[Bezpečnostná stratégia Slovenskej republiky](#) – je základným strednodobým dokumentom bezpečnostného rozmeru zahraničnej politiky Slovenskej republiky. Zohľadňuje zmeny bezpečnostného prostredia, nové hrozby a zodpovednosť Slovenska podieľať sa na bezpečnosti a obrane spojencov. Poskytuje východiská realizácie bezpečnostnej politiky Slovenska s cieľom zaručiť bezpečnosť občana a štátu. Dokument uvádza, že pre bezpečnosť sú dôležité aj politické faktory ako dôveryhodnosť politickej reprezentácie, stabilita demokratického právneho štátu, vymožitelnosť práva, ako aj zodpovedné a profesionálne pôsobenie všetkých aktérov verejného života, vrátane médií, akademického a **mimovládneho sektora**. V rámci dokumentu sa uvádza, že Slovenská republika bude prispievať k zvyšovaniu bezpečnosti a stability štátov v širšom európskom susedstve, o. i. bude podporovať projekty zamerané na oblasť reformy bezpečnostného sektora a poskytovať rozvojovú a humanitárnu pomoc zameranú na ekonomickú transformáciu a rozvoj demokratických štruktúr, spolupracujúc pritom s **mimovládnymi organizáciami**. Slovenská republika bude aktívne podporovať rozvoj občianskej spoločnosti. S cieľom zvyšovania odolnosti štátu a jeho ochrany voči hybridným hrozbám prehĺbi partnerstvo s **relevantnými mimovládnymi organizáciami**, ktorých aktivity na posilnenie občianskej spoločnosti považuje v demokratickom prostredí za mimoriadne dôležité. Bude tiež realizovať prípravu obyvateľstva na krízové situácie, vrátane sebaochrany a poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. V tomto úsilí bude nevyhnutná spolupráca so samosprávou, odbornou verejnosťou, **mimovládnym sektorom** a médiami.

[Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2019-2023](#) – je základným strednodobým dokumentom rozvojovej spolupráce SR. Reflektuje inštitucionálny, právny a strategický rámec integrálnej súčasti zahraničnej politiky MZVaEZ SR a nové požiadavky, kladené na systém a vyplývajúce najmä z členstva SR v OECD/DAC. Definuje víziu, hlavné ciele, princípy a teritoriálne a sektorové priority rozvojovej spolupráce SR na päťročné obdobie. Materiál hodnotí úspešné vytvorenie značky SlovakAid prezentujúcej rozvojovú pomoc SR, pričom uvádza, že sa efektívne nastavila spolupráca s neštátnymi aktérmi, **najmä mimovládnym sektorom prostredníctvom Platformy mimovládnych rozvojových organizácií**. MNO pritom zahŕňa medzi kľúčových aktérov (Mimovládny sektor zohráva kľúčovú úlohu osobitne pri realizácii projektov rozvojovej spolupráce v partnerských krajinách. Pri riešení koncepčných otázok týkajúcich sa ODA SR zastupuje mimovládny sektor Platforma mimovládnych rozvojových organizácií SR). Pri zapájaní súkromného sektora do rozvojovej pomoci chce MZVaEZ SR zvyšovať informovanosť a to koordinovaním aj s podnikateľskými

zväzmi, **zduženiami a asociáciami, ako aj mimovládny sektorom** s cieľom oslovenia čo najširšieho okruhu subjektov.

[Rezortný protikorupčný program Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR](#) bol vypracovaný v súlade s uznesením číslo 585/2018 - Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 - 2023 a to v súlade s programovými vyhláseniami vlády SR z rokov 2016 a 2018 a so zreteľom na Agendu 2030. MZVaEZ SR vo svojom protikorupčnom programe pri monitorovaní, ako aj vyhodnotení Rezortného protikorupčného programu uvádza, že berie do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi MZVaEZ SR, resp. zainteresovanými stranami, ale aj informácie z médií, hodnotiacich správ a prieskumov vypracovaných medzinárodnými i vnútroštátnymi organizáciami, od podnikateľského sektora, ako aj od **mimovládnych organizácií**, ktoré umožnia získať objektívny a nezaujatý pohľad na jeho vykonávanie.

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza, že medzi priority vlády v rámci zahraničnej a európskej politiky patrí kontinuita v proeurópskej a proatlantickej orientácii Slovenskej republiky, založená na širokej politickej zhode. Zahraničná a európska politika Slovenskej republiky je podriadená záujmom štátu a slúži občanom. Ukotvenie Slovenskej republiky v Európskej únii umožňuje, aby sa občania cítili bezpečne politicky, ekonomicky a sociálne. Slovenská republika vníma ako najakútnejšie vonkajšie výzvy: pásmo pretrvávajúcej nestability na hraniciach EÚ, ozbrojené konflikty v susedstve EÚ, ktoré sú zdrojmi masovej migrácie a medzinárodného terorizmu, porušovanie či odklon od základných noriem medzinárodného práva a princípov povojnovej európskej architektúry, tradičné a nové hybridné formy hrozieb a snahy o oslabovanie národno-štátnej identity. K hlavným cieľom zahraničnej a európskej politiky patrí zaistenie stability, bezpečnosti, prosperity a pozitívneho vnímania Slovenskej republiky vo svete. Vláda bude vychádzať z predvídateľnej, dôveryhodnej a transparentnej zahraničnej politiky a členstva v Európskej únii a NATO. Vláda bude podporovať rozvoj transatlantických vzťahov ako základný pilier zaručenia bezpečnosti a budovania prosperity SR. Za najbližších partnerov vláda považuje členské krajiny EÚ a spojencov v NATO.

Vláda bude zakladať na rešpektovaní práva, presadzovaní ekonomických záujmov Slovenskej republiky, podpore investícií a inovácií, posilňovaní energetickej bezpečnosti a zodpovednom prístupe ku globálnym výzvam s využitím potenciálu medzinárodných organizácií. Bude pomáhať občanom Slovenskej republiky v zahraničí. Vláda posilní starostlivosť o zahraničných Slovákov. Bude moderným dynamickým spôsobom podporovať ich inštitúcie a vzťahy so Slovenskou republikou v súlade s prijatou koncepciou štátnej politiky na roky 2016 – 2020. Pripraví nový model poskytovania vládnych štipendií pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Na zvyšujúcu sa cezhraničnú mobilitu Slovákov bude reagovať formou ďalšieho zlepšenia ich informovanosti. Bude podporovať aj využívanie ďalších moderných aplikácií v službe rezortu diplomacie občanovi SR.

V rámci európskych politík vláda považuje za kľúčové podporovať opatrenia, ktoré prispievajú k lepšiemu manažovaniu vonkajších hraníc EÚ a funkčnému schengenskému priestoru ako pozitívneho výdobytku európskej integrácie. Vláda je pripravená podporiť aj konštruktívne riešenia bezprecedentnej migračnej krízy so zachovaním špecifik a možností jednotlivých členských krajín.

Rovnako chce vláda podporovať ďalšie posilňovanie vnútorného trhu ako hlavného nástroja EÚ na dosiahnutie hospodárskeho rastu a pracovných miest. Osobitne sa chce sústrediť na spoločné európske projekty akými sú energetická únia, jednotný digitálny trh či únia kapitálových trhov a zároveň zdôrazňovať význam a nedotknuteľnosť všetkých štyroch slobôd vnútorného trhu únie.

Vláda nadviaže na nadštandardné vzťahy s Českou republikou. Nadalej chce rozvíjať aj partnerstvo v rámci Vyšehradskej štvorky a využívať ho na pragmatickú koordináciu pozícií krajín V4 v rámci EU s cieľom presadzovať záujmy SR. Ambíciou sú aj intenzívnejšie bilaterálne vzťahy s jednotlivými členskými krajinami únie, a osobitne posilnenie partnerstva s Nemeckom ako kľúčovým členským štátom v EÚ a strategicky významným politickým a ekonomickým partnerom SR. Vláda bude rozvíjať spoluprácu s ďalšími partnermi Slovenskej republiky v medzinárodnom spoločenstve v rámci efektívneho multilateralizmu. Jej medzinárodné aktivity budú vychádzať z medzinárodného práva a hodnôt európskej civilizácie. Svojimi vojenskými, policajnými a civilnými kapacitami sa Slovenská republika bude aktívne zapájať do operácií medzinárodného krízového manažmentu v súlade s mandátmi schválenými Národnou radou Slovenskej republiky. Bude nadalej aktívne podporovať prevenciu, mediáciu a mierové riešenie konfliktov, odzbrojenie a kontrolu zbrojenia a bojovať proti terorizmu a extrémizmu.

Nadväzujúc na medzinárodne rešpektované postavenie Slovenskej republiky v problematike reformy bezpečnostného sektoru, vláda bude pokračovať v aktivitách v tejto oblasti, osobitne v rámci OSN, OBSE a EÚ. Vláda bude podporovať kandidatúry Slovenskej republiky a jej odborníkov na pozície v štruktúrach OSN a ďalších medzinárodných organizáciách.

Po niekoľkoročnom systematickom úsilí sa vytvorila moderná značka Slovenska. Vláda bude identifikovať jednotlivé reálne politiky, ktoré budú vychádzať z bližšieho rozpracovania komunikačných posolstiev „značky Slovensko“ a ktoré tieto posolstvá transformujú do podoby konkrétnych pozitívnych krokov, umožňujúcich ich pretavenie do atraktívnej a kreatívnej kultúrnej, ekonomickej, a turistickej podoby. Vláda bude implementovať jednotnú prezentáciu Slovenskej republiky v zahraničí a cieleňú ambicióznú propagáciu tejto značky krajiny ako výraz modernej seabedomej krajiny. Bude nadalej podporovať aktivity kreatívnej a širokospektrálnej kultúrnej a verejnej diplomacie.

Dotáčné schémy MZVaEZ SR

MZVaEZ SR poskytuje tieto dotácie zo štátneho rozpočtu:

[Dotácie v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky](#)

[Dotácie v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky SR - aktivity súvisiace s výkonom predsedníctva SR v OBSE](#) – táto dotácia bola poskytovaná len v roku 2019, kedy SR vykonávala predsedníctvo v Organizácii pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE).

[Dotácie v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky SR - strategická komunikácia](#) – posledná výzva bola zverejnená v roku 2018.

[Dotácie zamerané na podporu a ochranu ľudských práv a slobôd](#) – posledná výzva bola zverejnená v roku 2015 a na webovej stránke MZVaEZ SR nie je uvedené, že dotačná schéma prešla pod Ministerstvo spravodlivosti SR, z hľadiska transparentnosti by táto informácia mala byť doplnená.

Z uvedeného je zjavné, že analýza sa bude venovať len dotáciám v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky.

Dotácie v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky

Základný dokument, ktorý upravuje poskytovanie dotácií v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky je [zákon č. 545/2010 Z. z.](#) o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Hlavným cieľom poskytovania dotácií v pôsobnosti ministerstva je využitie odbornej expertízy mimovládneho sektora a akademickej obce prostredníctvom nezávislých návrhov a iniciatív pri tvorbe zahraničnej politiky Slovenskej republiky, ako aj podpora verejnej diskusie na témy medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky SR.

Dotáciu možno v súlade s § 3 ods. 1 zákona č. 545/2010 Z. z. poskytnúť na podporu:

- a) vypracovania nezávislých odborných štúdií a analýz kľúčových otázok medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky Slovenskej republiky,
- b) vypracovania tematických neperiodických publikácií, ktoré slúžia ako alternatívny zdroj k prehlbovaniu kvalifikovaných informácií pre domácu a zahraničnú verejnosť,
- c) projektov a programov verejno-vzdelávacích podujatí, vedeckých konferencií a seminárov s tematikou medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky Slovenskej republiky.

Základným kritériom na posúdenie žiadosti je vhodnosť, účelnosť a komplexnosť projektu, žiaduce je tiež definovať rozsah medializácie projektu. Ministerstvo zároveň zverejňuje [návrh okruhov tém](#) na spracovanie projektov, ktoré umožňujú žiadateľom lepšie splniť kritériá vhodnosti a účelnosti projektu. Predkladať však možno aj žiadosti s tematickým zameraním mimo okruhov zverejnených tém. Zásady prijímania žiadostí, podrobné hodnotiace kritériá ich posudzovania a vyhodnocovania, ako aj procesný postup sú uvedené vo [Výnose Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 66/2011 Z. z.](#)

Oprávnenými žiadateľmi sú:

- a) občianske združenie,
- b) nadácia,
- c) záujmové združenie právnických osôb, ktoré je právnickou osobou,
- d) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,
- e) právnická osoba zriadená osobitným predpisom⁶,
- f) fyzická osoba,
- g) verejná výskumná inštitúcia.

Žiadateľ musí preukázať, že má na financovanie účelu, na ktorý požaduje dotáciu, zabezpečené krytie nákladov z iných zdrojov najmenej vo výške 5 %. Výška sumy je ohraničená celkovou sumou vyčlenenou v rámci rozpočtovej kapitoly MZVaEZ SR na daný rok, počtom a kvalitou doručených žiadostí.

V roku 2020 bolo na danú dotačnú schému vyčlenených 95 056 EUR. Ministerstvo vyhodnotilo doručené žiadosti na podporu projektov v kontexte mimoriadnej situácie COVID-19. Dotácie boli vyhodnotené v úspornom variante s prihliadnutím na realizovateľnosť projektov počas mimoriadnych opatrení v celkovej hodnote 32 000 EUR. Týmto prístupom bol vytvorený priestor na možnú realizáciu dodatočnej výzvy na predkladanie žiadostí v roku 2020, ktorá bude vyhlásená v závislosti od uvoľňovania mimoriadnych epidemiologických opatrení. Druhá výzva by mala vytvoriť priestor pre žiadateľov na obsahovú aj logistickú aktualizáciu navrhovaných projektov a ich prípadné opätovné predloženie na posúdenie zo strany ministerstva.

Ministerstvo nespĺňa zákonom stanovenú podmienku v § 7, bod 6b), o zverejňovaní schváleného rozpočtu na dotácie podľa ich účelu pre daný rozpočtový rok a predpoklad na nasledujúce dva roky. Posledný údaj je za rok 2020, chýba predpoklad na nasledujúce dva roky.

Tabuľka 29 Účelnosť dotácií MZVaEZ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov					x	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov					x	

⁶ Napríklad zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období					x	
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy				x		

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre rok 2020 bolo [navrhnutých 15 okruhov tém na spracovanie projektov](#), pričom každý okruh obsahuje preferované výstupy projektu a konkrétne ciele, z ktorých je zrejmé, ako merateľné ukazovatele stanoviť a následne vyhodnotiť.

Ciele dotácie v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky sú v súlade s prioritami úloh (tvorba jednotnej štátnej zahraničnej politiky), ako aj s celkovou úlohou MZVaEZ SR podľa kompetenčného zákona (medzinárodné vzťahy a zahraničná politika Slovenskej republiky).

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda mala ako priority aj bilaterálne vzťahy, budovanie EÚ, bezpečnostnú problematiku v kontexte aktuálnych medzinárodných vzťahov a ďalšie, na základe čoho možno konštatovať, že ciele dotačnej schémy sú v súlade s daným programovým vyhlásením.

Ciele výzvy dotačnej schémy kopírujú ciele dotačnej schémy stanovené [v zákone č. 545/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitosti Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov](#).

[Podporené projekty za posledné tri roky](#) (2018 – 2020) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť súlad cieľov projektov s cieľmi výzvy. Majú len uvedené, aký účel napĺňajú podľa zákona č. 545/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, a to buď definovaný v ustanoveniach § 3 ods. 1 písm. a) zákona (vypracovanie nezávislých odborných štúdií a analýz kľúčových otázok medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky SR) alebo písm. b) zákona (vypracovanie tematických neperiodických publikácií, ktoré slúžia ako alternatívny zdroj k prehľbovaniu kvalifikovaných informácií pre domácu a zahraničnú verejnosť) alebo písm. c) zákona (Realizácia projektov a programov verejno-vzdelávacích podujatí, vedeckých konferencií a seminárov s tematikou medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky SR).

Tabuľka 30 Efektívnosť dotácií MZVaEZ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov				x		
c) Finančné podmienky				x		

d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty			x			
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

MZVaEZ SR ako jednu z príloh k dotačnej výzve zverejňuje aj [usmernenie k oprávnenosti výdavkov](#), kde sú uvedené napr. maximálne hodinové sadzby v rámci osobných výdavkov, limity pri obstaraní hmotného majetku z bežných výdavkov (PC, notebooky, dataprojektory) a ďalšie usmernenia ohľadom oprávnených a neoprávnených výdavkov, tzn. **ministerstvo poskytuje metodický postup ako na stanovenie, tak aj na vyhodnotenie merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov.**

Cieľové skupiny sú jasne definované v [Metodickej príručke pre žiadateľov](#), ktorá v tomto bode kopíruje zákon č. 545/2010 Z. z o dotáciách v pôsobnosti MZVaEZ SR v znení neskorších predpisov.

Obdobie realizácie projektových aktivít je spravidla obmedzené na 12 mesiacov alebo menej. V odôvodnených prípadoch sa aktivity projektu môžu začať vykonávať pred podpísaním zmluvy o poskytnutí dotácie (ďalej len „zmluva“), nie však skôr ako 1. januára príslušného rozpočtového roka. V takomto prípade však žiadateľ nesie finančné riziko, že jeho žiadosť nebude schválená alebo, že sa požadovaná výška dotácie zníži. Dotáciu možno použiť počas aktuálneho rozpočtového roka. Ak budú finančné prostriedky dotácie poskytnuté dňa 1. augusta alebo neskôr v rámci aktuálneho rozpočtového roka, môžu byť prijímateľom v súlade so zmluvou použité do 31. marca nasledujúceho rozpočtového roka.

Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú primerané, sú k tomu spracované vhodné usmernenia (napr. kontrolné zoznamy príloh) a vzory, ktoré aspoň sčasti uľahčujú administratívnu záťaž.

Pridelenie finančných prostriedkov prevažne nezodpovedá požadovanej sume, väčšinou ide len o mierne krátenie, ale sú aj prípady, kedy pridelené financie boli na úrovni 2/3 žiadanej sumy, alebo kedy bola žiadaná suma 14 060 EUR a pridelená suma 2 000 EUR.

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MZVaEZ SR dostupné.

Tabuľka 31 Transparentnosť dotácií MZVaEZ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojím poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami				x		
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)				x		
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					x	

dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy		x				
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MZVaEZ SR nie sú dostupné žiadne metodické postupy či usmernenia, ktoré by sa zameriavali na stanovenie či vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. V zoznamoch podporených projektov absentujú čísla zmlúv, čo znemožňuje ich vyhľadanie v Centrálnom registri zmlúv.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na tri kliknutia (MZVaEZ SR – ministerstvo – dotácie), zverejňované údaje sú prehľadné a užívateľsky zrozumiteľné.

Priebeh podania žiadosti možno sumarizovať nasledovne: žiadateľ vykoná pred podaním žiadosti jej elektronickú registráciu v elektronickom dotačnom systéme ministerstva dostupnom na: <http://dotacie.mzv.sk/2020/>. Žiadateľ predkladá žiadosť písomne v jednom originálnom vyhotovení, a to len na predpísaných formulároch, ktoré mu vygeneruje elektronický dotačný systém po ukončení elektronickej registrácie, spolu so všetkými povinnými prílohami na adresu ministerstva. Žiadosť bude považovaná za úplnú, ak bola podaná v súlade s podmienkami uvedenými v zákone o dotáciách, výzve, Metodickéj príručke pre žiadateľa na predkladanie žiadostí o dotáciu na daný rok a ostatných usmerneniach, ktoré tvoria prílohy výzvy. V prípade, ak sa počas administratívnej kontroly zistí, že žiadosť nespĺňa predpísané náležitosti uvedené v zákone o dotáciách, výzve a ostatných usmerneniach, ktoré tvoria prílohy výzvy, ministerstvo vyzve žiadateľa, aby v lehote do 5 pracovných dní od doručenia výzvy na odstránenie nedostatkov, odstránil nedostatky alebo neúplnú žiadosť doplnil. Komisia vymenovaná ministrom vyhodnotí žiadosti o poskytnutie dotácie podané v zmysle § 4 zákona postupom podľa § 7 zákona a § 3 výnosu najneskôr jeden mesiac po ukončení lehoty na predkladanie žiadostí. Komisia bude posudzovať všetky žiadosti spĺňajúce predpísané náležitosti. V súlade s § 4 ods. 4 výnosu predseda komisie do desiatich pracovných dní po rokovaní komisie predloží ministrovi zoznam všetkých žiadostí a zoznam žiadostí odporučených komisiou na schválenie. Časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je zhruba 2,5 mesiaca, napr. pre rok 2020 bola výzva na predkladanie žiadostí na poskytnutie dotácie v rámci dotačnej schémy medzinárodné vzťahy a zahraničná politika SR zverejnená 31. januára 2020, s termínom do 16. marca 2020. Lehota na predkladanie žiadostí bola vzhľadom na vyhlásenie mimoriadnej situácie v dôsledku šírenia ochorenia COVID-19 predĺžená do 3. apríla 2020. Doručených bolo spolu 33 žiadostí.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **MZVaEZ SR zverejňuje všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých dotácií vrátane dátumu schválenia, názvu projektu, výšky, účelu dotácie a identifikácie žiadateľa** (účelom sa rozumie len účel definovaný v zákone 545/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. **Taktiež zverejňuje všetky neschválené žiadosti vrátane dôvodu neschválenia žiadosti, ktorým je väčšinou nízke bodové hodnotenie, alebo fakt, že projekt bol vyhodnotený v porovnaní s obsahovo podobným projektom v prospech konkurenčného projektu.** Pre rok 2020 bolo dôvodom neschválenia aj „Neschválená v súvislosti s mimoriadnymi opatreniami proti pandémie. Komisia dáva na zváženie aktualizáciu projektu v rámci predpokladanej druhej výzvy po uvoľnení protipandemických

opatrení.“. Ďalej podľa tohto zákona by malo MZVaEZ SR zverejňovať vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ministerstvo k dispozícii, no na webovej stránke nie sú prezentované žiadne výsledky.

Takisto nie je v dokumentoch a materiáloch uvedené riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy.

Zloženie komisie upravuje § 7 ods. 3 zákona 545/2010 Z. z o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a § 2 výnosu 66/2011. Žiadosti vyhodnocuje najmenej trojčlenná komisia, ktorú zriaďuje ministerstvo. Člen komisie nesmie byť žiadateľom, ani zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi. Člen komisie ani jemu blízka osoba nesmie byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa, ani spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom. Členom komisie nesmie byť ani osoba, ktorá je zamestnancom žiadateľa alebo zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom. Členmi komisie sú zástupcovia kancelárie ministra, kancelárie štátneho tajomníka ministerstva, kancelárie vedúceho služobného úradu ministerstva a vedúci zamestnanci odborných útvarov ministerstva, v pôsobnosti ktorých je poskytovanie dotácií. Na rokovanie komisie môže jej predseda prizvať odborníka z oblasti súvisiacej s účelom, na ktorý má byť dotácia poskytnutá. Vyjadrenie odborníka nie je pre rozhodovanie komisie záväzná. Komisia je pri vyhodnocovaní žiadostí nezávislá a vyhodnocuje ich podľa kritérií uvedených vo výzve na predkladanie žiadostí, pričom jednotlivé žiadosti musia byť očíslované a bez identifikácie žiadateľa.

Na základe analýzy dotačných schém MZVaEZ SR možno konštatovať, že dotačná schéma je dobre nastavená z hľadiska účelnosti a efektívnosti, určité nedostatky sú však v oblasti transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko MZVaEZ SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,857 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,000, tzn. dosiahnuté hodnotenie je značná spokojnosť.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „F“ značí výraznú spokojnosť pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť						
		1	2	3	4	5
5		G	H	I		
4		D	E	F		
3		A	B	C		
2						
1						
		1	2	3	4	5
		účelnosť				

Obrázok 25 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MZVaEZ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MZVaEZ SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 3,000, čo značí neutrálny postoj.

	A	B	C		
	1	2	3	4	5

transparentnosť

Obrázok 26 Transparentnosť poskytovania dotácií MZVaEZ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MZVaEZ SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MZVaEZ SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (3,000), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 4,429). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „H“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko						
		G	H	I		
	5					
	4	D	E	F		
	3					
	2	A	B	C		
	1					
		1	2	3	4	5

transparentnosť

Obrázok 27 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MZVaEZ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade ministerstvo poskytuje dotácie neutrálnym spôsobom v rámci transparentnosti a zastáva výraznú spokojnosť v rámci ekonomického hľadiska. Dotácie sú teda z ekonomického hľadiska poskytované takmer s absolútnou spokojnosťou, no ich transparentnosť vyžaduje určité zmeny = existujú lepšie možnosti.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) zdravotnú starostlivosť,
- b) ochranu zdravia, štátny zdravotný dozor,
- c) zdravotné poistenie,
- d) ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov,
- e) prírodné liečebné kúpele, prírodné liečivé zdroje, prírodné minerálne vody,
- f) cenovú politiku v oblasti cien výrobkov, služieb a výkonov v zdravotníctve a v oblasti cien nájmu nebytových priestorov v zdravotníckych zariadeniach,
- g) kontrolu zákazu biologických zbraní.

V rozsahu svojej pôsobnosti ministerstvo zakladá neziskové organizácie, štátne podniky a akciové spoločnosti a zriaďuje príspevkové organizácie a rozpočtové organizácie.

Hlavné úlohy MZ SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#). MNO sa týka článok 4 Iné úlohy ministerstva, konkrétne: Ministerstvo plní ďalšie úlohy ustanovené zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a to najmä pri plnení funkcie zakladateľa **neziskových organizácií**, štátnych podnikov a akciových spoločností alebo zriaďovateľa príspevkových organizácií a rozpočtových organizácií zdravotníckych zariadení v rezorte zdravotníctva a úlohy vyplývajúce z funkcie zriaďovateľa iných organizácií v pôsobnosti ministerstva.

MZ SR má viacero koncepcií a stratégií, kde sú definované ciele pre najbližšie obdobie, uvádzame preto prehľad aktuálnych dokumentov, ktoré sa týkajú aj MNO.

[Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2013 – 2030](#) predstavuje základný dokument, ktorý by mal v strednodobom a dlhodobom horizonte určovať smerovanie zdravotnej politiky na Slovensku. Ambíciou tohto dokumentu je na základe metodického postupu identifikovať reálne problémy slovenského zdravotníctva, nájsť merateľné ukazovatele a stanoviť dosiahnuteľné ciele do roku 2030. V rámci dokumentu sa uvádza, že MZ SR zriadi monitorovaciu komisiu, ktorá bude zložená zo zástupcov Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstva financií SR, Úradu verejného zdravotníctva SR, patientskych organizácií, stavovských organizácií pracovníkov zdravotníctva, **mimovládnych neziskových organizácií**, zástupcov zdravotných poisťovní, poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, vyšších územných celkov a Združenia miest a obcí Slovenska a zo zástupcov vysokých škôl. Úlohou monitorovacieho systému bude zabezpečiť sledovanie a napĺňanie samotného strategického rámca, prípravu a implementáciu čiastkových stratégií špecificky zameraných na splnenie strategických zámerov stanovených v jednotlivých prioritách stratégie, ako aj dosahovanie cieľových hodnôt vybraných indikátorov.

[Stratégia dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike](#) – aktualizácia tohto dokumentu vznikla v spolupráci expertov Asociácie na ochranu práv pacientov SR, Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorú zastrelil Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti v rámci národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politik a financovaného z Operačného programu Efektívna verejná správa. Ambíciou stratégie je iniciovať verejnú diskusiu k dosiahnutiu celospoločenského konsenzu vo veci nastavenia a implementácie opatrení, ktoré budú nosnými piliermi systémového zabezpečenia dlhodobej

sociálno-zdravotnej starostlivosti pre všetkých občanov. Dokument sa venuje aj roli MNO ako neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

[Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky 2013 – 2020](#) je definovaná ako základný strategický dokument Slovenskej republiky v oblasti protidrogovej politiky, ktorý vychádza z Protidrogovej stratégie Európskej únie na obdobie 2013 – 2020. Za účelom dosiahnutia cieľov a zabezpečenia efektívnosti tejto stratégie sa budú vždy, keď to bude možné, a v rámci príslušných právomocí, využívať existujúce nástroje a inštitúcie pôsobiace v drogovej problematike relevantné pre kľúčové aspekty tejto stratégie, vrátane **mimovládnych neziskových organizácií**, a to tak v rámci SR, ako aj v rámci medzinárodnej spolupráce.

[Rezortný protikorupčný program MZ SR](#) bol vypracovaný v súlade s uznesením číslo 585/2018 – Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023. Rola MNO je pri monitorovaní protikorupčného programu za účelom zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru dosiahnutých zlepšení na ministerstve. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie. Pri monitorovaní a hodnotení stavu sa berú do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi ministerstva a jeho podriadenými organizáciami. Informácie z médií, hodnotiacich správ a prieskumov vypracovaných medzinárodnými a vnútroštátnymi organizáciami, z podnikateľského sektora, ako aj od **mimovládnych organizácií**, umožnia vytvoriť objektívny a nezaujatý pohľad na vykonávanie protikorupčného rezortného programu.

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) okrem iného uvádza, že vláda má záujem na vytvorení takého systému zabezpečovania zdravotnej starostlivosti, ktorý bude postavený na nasledovných princípoch:

- Štát vytvára predpoklady pre zdravý vývoj a život jedinca, vytvára podmienky pre poskytovanie kvalitnej a dostupnej zdravotnej starostlivosti, ako aj pre podporu a osvetu zdravého spôsobu života a práv svojich občanov.
- Štát zabezpečuje a poskytuje vo verejnom a hospodárskom záujme na základe verejného zdravotného poistenia bezplatnú zdravotnú starostlivosť, ktorej rozsah je nevyhnutný na poskytnutie takej zdravotnej starostlivosti, ktorá vedie k záchrane života, vyliečeniu choroby, zabráneniu vzniku závažných zdravotných komplikácií, zabráneniu zhoršenia závažnosti choroby, alebo jej prechodu do chronického štádia, účinnej prevencii, zisteniu choroby, zmierneniu prejavu chorôb, ako aj iných nevyhnutných výkonov, ktoré súvisia s poskytovaním takejto zdravotnej starostlivosti. Štát takúto zdravotnú starostlivosť zabezpečuje v garantovanej dostupnosti a prihliada na účelnosť a efektívnosť verejných zdrojov s cieľom zabezpečenia čo najširšej dostupnosti kvalitnej zdravotnej starostlivosti.
- Štát má záujem na poskytovaní takej zdravotnej starostlivosti, aby sa zlepšila a predĺžila kvalita života a maximalizovala ekonomická aktivita občanov.

Základnými programovými cieľmi vlády v oblasti zdravotníctva sú:

- Pacient na prvom mieste.
- **Transparentnosť.**
- **Efektívnosť a účelnosť.**
- Dôstojnosť povolania.
- Rozvoj, obnova a modernizácia.

Z daných cieľov bližšie uvádzame tie, ktoré sú tiež obsahom tejto analýzy.

Transparentnosť predstavuje jeden z elementárnych predpokladov dôvery. Základným pilierom obnovenia dôvery občanov, ako aj zdravotníckych pracovníkov, v efektívne a spravodlivé zdravotníctvo je zvýšenie transparentnosti na všetkých úrovniach systému: od nákupov tovarov a služieb cez obsadzovanie výkonných a dozorných orgánov jednotlivých

inštitúcií a zdravotníckych zariadení až po spravodlivý prístup všetkých pacientov k adekvátnej zdravotnej starostlivosti. V tejto oblasti vláda zabezpečí viditeľný posun v kvalite poskytovania zdravotníckej starostlivosti pri transparentnom nakladaní s verejnými zdrojmi. Všetko je verejné, pričom zverejnením alebo nezverejnením informácie nesmie dôjsť k neprimeranej komerčnej výhode žiadneho subjektu. Rezort zdravotníctva vytvorí podmienky pre transparentné výberové konania na obsadzovanie pozícií riaditeľov nemocníc a špecializovaných ústavov s cieľom jasných transparentných pravidiel, ako aj pravidiel pre obsadzovanie kontrolných funkcií v kľúčových orgánoch inštitúcií MZ SR (Všeobecnej zdravotnej poisťovne (VšZP), Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, nemocnice a ústavy). Zabezpečí zastúpenie opozície (stavovské organizácie, odborné zastúpenie v oblasti finančnej kontroly, **tretí sektor**) v kontrolných orgánoch VšZP a v Úrade pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS). Vláda začne s postupnou centralizáciou transparentného obstarávania štátnych nemocníc na úrovni MZ SR a so zverejňovaním porovnávacích cenníkov. **Efektívnosť a účelnosť** – verejné zdroje musia byť v systéme prerozdeľované tak, aby čo najspravodlivejšie odrážali reálne náklady na jednotlivé zdravotné výkony s dôrazným akcentom na efektívne a účelné nakladanie s takýmito finančnými prostriedkami. Musí platiť princíp nulovej tolerancie voči nehospodárnemu vynakladaniu finančných prostriedkov na ktorejkoľvek úrovni poskytovania zdravotnej starostlivosti. V rámci efektívneho a účelného vynakladania verejných zdrojov bude rezort zdravotníctva realizovať viacero systémových opatrení:

- dôslednú revíziu všetkých prevádzkových zmlúv štátnych nemocníc – stravovanie, parkovanie, prenájmy obchodných priestorov, pranie, strážna služba a prijatie účinných opatrení na elimináciu vzniku nevýhodných zmlúv,
- posilnenie intenzity revízných činností VšZP, ÚDZS a MZ SR v oblasti kontroly nakladania s verejnými zdrojmi a dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov,
- dôsledné porovnávanie cien špeciálneho zdravotného materiálu a zdravotníckej techniky, zníženie spotreby liekov pri zachovaní dostupnosti a kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti, transparentnenie celého toku životného cyklu liekov, s cieľom prijatia opatrení na zvýšenie efektivity pri nakladaní s verejnými zdrojmi, záväznú zmenu procesov v oblasti nákupu všetkých prístrojov a technológií cez elektronické trhovisko (EKS),
- prehodnotenie koncepcie siete nemocníc s ohľadom na geografické, finančné a regionálne potreby, ako aj na bezpečnosť pacienta. Cieľom takéhoto prehodnotenia bude zabezpečenie optimalizácie lôžkového fondu nemocníc podľa potrieb regiónov so zvýraznením skvalitnenia chronických lôžok, optimalizácie siete ambulantnej zdravotnej starostlivosti, centralizácie medicínsky náročných a špecializovaných činností, primeranej potrebnej dostupnej zdravotnej starostlivosti.
- príprava a implementácia zoznamu zdravotných výkonov v ambulantnej zdravotnej starostlivosti a zavedenie systému DRG v plnom rozsahu pre nemocnice,
- plnú aplikáciu systému e-Health v roku 2017.

Vláda pripraví koncepciu a legislatívno-odborný rámec pre určenie rozsahu a pravidiel využívania verejných zdrojov, postaveného na princípoch účelnosti, efektivity a solidarity prerozdelenia verejných zdrojov. Dosiahnuť chce optimálnu dostupnosť poskytovanej zdravotnej starostlivosti, podľa schválených diagnostických a liečebných postupov prostredníctvom garantovaných kategorizovaných výkonov. Vláda pripraví pravidlá pre účelnosť vynakladania verejných zdrojov, ktoré sa budú realizovať aj prostredníctvom obmedzenia zisku zdravotných poisťovní, a to v súlade s právom EÚ a SR.

Vláda sa prioritne zameria na využitie výskumných kapacít v lekárskejších vedách, pričom hlavný dôraz bude venovať klinickému výskumu s priamym dopadom na pacienta s cieľom riešiť akútne celospoločensky závažné ochorenia na Slovensku.

Dotáčňé schémy MZ SR

Dotácie v pôsobnosti MZ SR upravuje [zákon č. 525/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií](#) v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona možno na príslušný rozpočtový rok poskytovať dotácie v oblasti na účely:

- a) výskumu a vývoja,
- b) ďalšieho a sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov a vzdelávania laickej verejnosti v oblasti zvyšovania povedomia o prevencii a o ochrane vlastného zdravia,
- c) vzdelávania v predlekárskej prvej pomoci okrem kurzov prvej pomoci a skúšok z poskytovania prvej pomoci podľa osobitného predpisu,
- d) realizácie jednotlivých úloh v rámci schválených národných programov,
- e) farmakoepidemiologických a farmakoekonomických prieskumov a štúdií,
- f) prípravy a vydávania populárno-vedeckých a vedeckých periodických a neperiodických publikácií, ktoré prispievajú k prehĺbeniu poznania v oblasti starostlivosti o zdravie, v oblasti prevencie, diagnostiky a liečby ochorení a sú zdrojom informácií pre laickú i odbornú verejnosť,
- g) podpory ochrany práv pacientov,
- h) organizovania odborných a verejno-vzdelávacích podujatí so zdravotníckou tematikou,
- i) oceňovania nositeľov zlatej a diamantovej Janského plakety,
- j) organizovania, poskytovania a sprostredkovania záchranej a humanitárnej pomoci,
- k) organizovania a zabezpečovania bezpríspevkového darčovstva krvi a odberu krvných produktov na diagnostické a liečebné účely,
- l) podpory protidrogových aktivít,
- m) realizácie programov zameraných na vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov v špecializačných odboroch.

Zákon neurčuje právne formy oprávnených žiadateľov, samotné výzvy v tomto kopírujú zákon: dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je právnická osoba alebo fyzická osoba. Zákon bližšie špecifikuje podmienky len pre dotáciu na výskum a vývoj ktorú možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je verejná výskumná inštitúcia alebo právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ktorá má osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj alebo doklad o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj v oblasti zdravotníctva podľa osobitného predpisu najmenej po dobu troch rokov.

V sekcii projekty a výzvy nachádzame tieto dotačné schémy:

- [Dotácie určené na vedu, výskum a vývoj](#) – vo vyhodnotených žiadostiach sú len lekárske fakulty, univerzity, príspevkové organizácie a spoločnosti s ručením obmedzením, ani jeden z podporených či nepodporených žiadateľov nemá právnu formu MNO, túto dotačňú schému preto ďalej neanalyzujeme.
- [Dotácie v rámci Národných programov zdravia](#), kde sú a) dotácie na podporu a rozvoj zdravotnej starostlivosti o pacientov so zriedkavými chorobami v Slovenskej republike a b) dotácie v oblasti „Podpora duševného zdravia“. Vo vyhodnotených žiadostiach sú medzi podporenými žiadateľmi právne formy MNO len pre dotácie v oblasti „Podpora duševného zdravia“, u dotácií na podporu a rozvoj zdravotnej starostlivosti o pacientov

so zriedkavými chorobami v SR evidujeme medzi žiadateľmi (či už podporenými alebo nepodporenými) iba nemocnice a spoločnosti s ručením obmedzením.

- [Dotácie na podporu protidrogových aktivít](#) - vo vyhodnotených žiadostiach sú medzi podporenými žiadateľmi aj právne formy MNO.

Z uvedeného je zrejmé, že predmetom analýzy budú len dotácie v oblasti podpory duševného zdravia a dotácie na podporu protidrogových aktivít. Pre tieto dotácie zo [zákona č. 525/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií](#) v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov platí, že z celkových nákladov na riešenie projektu možno poskytnúť dotáciu najviac do výšky 95 % nákladov na projekt, pričom žiadateľ je povinný preukázať, že má na financovanie projektu zabezpečených najmenej 5 % z iných zdrojov.

Dotácie v oblasti „Podpora duševného zdravia“

Verejná výzva k predkladaniu žiadostí o poskytnutie dotácie MZ SR v oblasti „Podpora duševného zdravia“ [pre rok 2019](#) sa iniciovala v súlade s ustanovením zákona č. 525/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, na základe ktorého možno na príslušný rozpočtový rok poskytovať dotácie v oblasti zdravotníctva aj na účely vzdelávania odbornej a laickej verejnosti v oblasti zvyšovania povedomia o prevencii a o ochrane zdravia.

Cieľom projektu je podpora zachovania duševného zdravia, psychohygieny, zdravého životného štýlu, rozvoj komunitnej starostlivosti o duševne chorých - programy zamerané na podporu všetkých vekových skupín, s akcentáciou na podporu zachovania duševného zdravia detí a adolescentov a integráciu duševne chorých do komunity.

Cieľom verejnej výzvy je zabezpečiť **transparentnosť** pri poskytnutí dotácií Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (t. j. finančných prostriedkov z verejných zdrojov, zo štátneho rozpočtu) prihláseným žiadateľom.

Kritériá hodnotenia sú upravené vo [Výnose Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 22. júna 2015](#), ktorým sa ustanovujú kritériá a postup na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie. Z uvedených kritérií považujeme za dôležité zmieniť práve kritériá ako **účelnosť** (1.1 Zameranie podľa cieľa a účelnosti projektu, 1.2 Prehľadnosť a zrozumiteľnosť odborného a časového harmonogramu, 1.3 Štruktúra a popis plánovaných aktivít, 1.4 Jasnosť a zrozumiteľnosť aktivít, výsledkov a výstupov, 1.5 Realizácia rôznorodých aktivít s dôrazom na regionálne alebo lokálne pokrytie) a **Rozpočet a efektívnosť** (4.1 Vyrovnanosť rozpočtu v závislosti od plánovaných aktivít, 4.2 Nevyhnutnosť a reálnosť výdavkov na realizáciu projektu, 4.3 Úroveň spracovania dokumentácie a komplexnosť informácií potrebných pre posúdenie obsahu žiadosti).

Najvyššia suma dotácie je 33 000 EUR, najnižšia je 7 000 EUR. Objem finančných prostriedkov alokovaných pre poskytnutie dotácií na podporu duševného zdravia v rozpočtovom roku 2019 je 100 000 EUR. Na nasledovné obdobie sa plánuje 100 000 EUR/rok, čím sa predpokladá, že je splnená zákonná podmienka stanovovať rozpočet aspoň na dva roky dopredu.

Dotácie na podporu protidrogových aktivít

Verejná výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie MZ SR na podporu protidrogových aktivít je aktuálne dostupná pre [rok 2020](#).

Cieľom poskytovania dotácií je finančná podpora aktivít deklarovaných v Národnej protidrogovej stratégii Slovenskej republiky na obdobie rokov 2013 – 2020, podpora programov, aktivít, inovatívnych prístupov a tiež snaha zachovať kontinuitu realizovaných aktivít a iniciatív v protidrogovej oblasti, ktoré majú obsiahnuť oblasť prevencie drogových

závislostí, oblasť liečby drogových závislostí a oblasť resocializácie drogovovo závislých osôb. Prioritne určené oblasti pre rok 2020:

- Preventívne programy so zameraním na dlhodobú a systematickú prácu s deťmi a mládežou (peer aktivisti, športové podujatia, kultúrne podujatia, súťaže) s protidrogovou tematikou.
- Programy a aktivity zamerané na odborne garantovanú liečbu, harm-reduction, a resocializáciu.
- Odborné stretnutia pracovníkov pôsobiacich v drogovej problematike (organizovanie cielených podujatí, odborných fór a diskusií k drogovej problematike).
- Šírenie protidrogovej osvedy masovokomunikačnými technológiami.

Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je právnická osoba alebo fyzická osoba. Oprávnený žiadateľ môže predložiť na základe vyhlásenej výzvy a v uvedenom programe v príslušnom kalendárnom roku len jednu žiadosť o poskytnutie dotácie, v ktorej nesmie spájať viac nesúvisiacich aktivít.

Kritériá hodnotenia žiadostí sú stanovené rovnako ako pri dotáciách v oblasti Podpory duševného zdravia.

Najvyššia suma dotácie je 75 000 EUR, najnižšia je 5 000 EUR. Objem finančných prostriedkov alokovaných pre poskytnutie dotácií na podporu protidrogových aktivít v programe 0790203 – Ochrana zdravia v rozpočtovom roku 2020 je 860 000 EUR a predpoklad na nasledujúce dva roky je taktiež 860 000 EUR.

Vzhľadom na charakter výziev ich analyzujeme spoločne.

Tabuľka 32 Účelnosť dotácií MZ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období					x	
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy				x		

Zdroj: vlastné spracovanie

[Výzva na poskytnutie dotácie v oblasti Podpora duševného zdravia 2019](#) aj [výzva na poskytnutie dotácie na protidrogové aktivity 2020](#) obsahujú ciele a priority, ktoré sú smerodajné pri tvorbe cieľov v žiadostiach. [Kritériá hodnotenia žiadostí](#) sa zameriavajú aj na bod účelnosti, ale výzva ani prílohy k výzve či iné dokumenty neuvádzajú bližší postup, ako stanoviť ukazovatele, aby boli kritériá hodnotenia naplnené v oblasti Podpora duševného zdravia. V rámci dotácií na podporu protidrogových aktivít je v dokumente [často kladené otázky](#) poskytnutá táto odpoveď ohľadom účelu: Účel/popis aktivity projektu je stanovený podľa zákona na max. 300 znakov. V uvedenej časti popíše žiadateľ hlavný cieľ predkladaného projektu, čiže identifikuje projekt s jednou z priorit Národnej protidrogovej stratégie a bližšie uvedie, v čom nastane prínos v danej oblasti. Taktiež [príloha 5 – popis projektu](#) uvádza merateľné ciele ako počet aktivít, počet účastníkov, počet vydaných publikácií a pod.

Ciele oboch dotácií sú v súlade s prioritami úloh MZ SR, ako aj s celkovou úlohou MZ SR podľa kompetenčného zákona (ochrana zdravia, ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov).

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda mala medzi prioritami aj vytváranie predpokladov pre zdravý vývoj a život jedinca, vytváranie podmienok pre podporu a osvetu zdravého spôsobu života a práv svojich občanov, vrátane základných programových cieľov transparentnosti, efektívnosti a účelnosti, na základe čoho možno konštatovať, že ciele dotačnej schémy sú v súlade s daným programovým vyhlásením. Obzvlášť pri dotácii v oblasti Podpory duševného zdravia sa zdôrazňuje ako cieľ verejnej výzvy transparentnosť.

Ciele výzvy oboch dotačných schém sú v súlade s cieľmi dotácií stanovenými v zákone č. 525/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (realizácia jednotlivých úloh v rámci schválených národných programov, podpora protidrogových aktivít).

Podporené projekty za posledné dva roky (2018 – 2019) pre oblasť [Podpora duševného zdravia](#) ani v oblasti [protidrogových aktivít](#) za tri roky (2017 – 2019) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť súlad cieľov projektov s cieľmi výzvy. Ako účel majú uvedený len názov projektu, z ktorého nie vždy je možné vyhodnotiť súlad cieľov projektov s cieľmi výzvy, napr. v oblasti Podpory duševného zdravia boli podporené projekty ako Nečakajme na zázrak či Aktívny život pre všetkých. V rámci dotácií na podporu protidrogových aktivít sú to projekty ako Výchova talentovaných brankárov či HEALED BY NATURE.

Tabuľka 33 Efektívnosť dotácií MZ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov				x		
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov			x			
c) Finančné podmienky					x	
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty				x		
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

MZ SR nemá metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov. V prílohách nie je metodická príručka k oprávnenosti výdavkov z hľadiska efektívnosti, len v oblasti protidrogových aktivít v dokumente [často kladené otázky](#) sú popísané oprávnené výdavky, položky, ktoré možno zahrnúť do rozpočtu či usmernenie k stanoveniu hodinovej sadzby. [Kritériá hodnotenia žiadostí](#) sa zameriavajú aj na bod efektívnosti, ale výzvy ani prílohy k výzve, či iné dokumenty neuvádzajú bližší postup, ako stanoviť rozpočet, aby boli kritériá hodnotenia naplnené. Vzor rozpočtu je identický pre obe oblasti dotácií, jeho dôsledným

vyplnením v položkách Jednotka, Cena za jednotku v eurách, Počet jednotiek, Výdavky spolu v eurách, sa dá vyhodnotiť efektívnosť.

Cieľové skupiny žiadateľov sú definované [zákonom 525/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií](#) v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nasledovne: dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je právnická osoba alebo fyzická osoba. Zákon neurčuje právne formy oprávnených žiadateľov, samotné výzvy v tomto kopírujú zákon.

Obdobie realizácie projektových aktivít je spravidla obmedzené na 12 mesiacov alebo menej, resp. v popise projektu sa uvádza upozornenie, že dotáciu je možné použiť len na projekt alebo jeho časť, ktorá bude realizovaná v danom rozpočtovom roku, a to aj pri viacročných projektoch. Z tohto hľadiska možno hodnotiť obdobie realizácie projektov za neutrálne až relatívne nepostačujúce.

Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú primerané, sú k nim spracované vhodné usmernenia (napr. kontrolné zoznamy príloh) a vzory, ktoré sčasti uľahčujú administratívnu záťaž. Finančné podmienky sú nastavené vhodne, povinné spolufinancovanie je stanovené na úrovni 5 %.

Pridelenie finančných prostriedkov prevažne nezodpovedá požadovanej sume, väčšinou ide len o mierne krátenie, ale sú aj prípady, kedy pridelené financie boli na úrovni polovice žiadanej sumy.

Čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov nie je na webovej stránke MZ SR dostupné.

Tabuľka 34 Transparentnosť dotácií MZ SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov	x					
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov	x					
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojím poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami			x			
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					x	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy				x		
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MZ SR nie sú dostupné žiadne metodické postupy či usmernenia, ktoré by sa zameriavali na stanovenie či vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. V zoznamoch podporených projektov absentujú čísla zmlúv, čo znemožňuje ich vyhľadanie v Centrálnom registri zmlúv. Pri dotácii v oblasti Podpory duševného zdravia sa zdôrazňuje ako cieľ verejnej výzvy transparentnosť, nie je však bližšie určené, ako je toto dosiahnuté.

Dostupnosť informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú pomerne komplikované, a to až na tri kliknutia (MZ SR – Projekty a výzvy – príslušná sekcia [napr. Protidrogová politika alebo Národné programy zdravia] – dotácie), zverejňované údaje sú však prehľadné a užívateľsky zrozumiteľné.

Priebeh podania žiadosti možno sumarizovať nasledovne: Žiadateľ predkladá kompletnú dokumentáciu v listinnej podobe, v slovenskom jazyku, a to jedenkrát originál žiadosti o poskytnutie dotácie, podpísaný štatutárnym orgánom žiadateľa, spolu so všetkými povinnými prílohami; jedenkrát kópiu žiadosti o poskytnutie dotácie bez identifikácie žiadateľa; jedenkrát zálohované na CD nosiči (scan ani PDF formát nie sú prípustné). Kópia bez identifikácie sa predkladá v podobe, ktorá neumožňuje priamu identifikáciu žiadateľa (v žiadosti, popise a štruktúrovanom rozpočte nesmú byť viditeľné identifikačné znaky žiadateľa, adresa, podpis a pečiatka). Originál žiadosti o poskytnutie dotácie, vrátane príloh, ako aj kópia žiadosti o poskytnutie dotácie bez príloh, majú byť zviazané jednotlivo hrebeňovou väzbou, aby nebolo možné vkladať alebo vyberať jednotlivé časti dokumentácie. Žiadosť o poskytnutie dotácie, spolu s predpísanými prílohami žiadateľ predkladá poštou alebo osobne.

Žiadosti o poskytnutie dotácie vyplnené na inom alebo modifikovanom formulári, ako je predpísaný, príp. nekompletné žiadosti, budú posúdené ako dočasne nespĺňajúce kritériá formálneho hodnotenia. Žiadateľ bude o tejto skutočnosti informovaný e-mailom na adrese, ktorú uviedol v žiadosti, t. j. bude vyzvaný na doručenie prepracovanej, resp. doplnenej žiadosti o poskytnutie dotácie do 5 kalendárnych dní (resp. do 3 kalendárnych dní v prípade oblasti na podporu duševného zdravia), odo dňa doručenia e-mailu. Lehota na doplnenie žiadosti o poskytnutie dotácie začína plynúť prvým dňom nasledujúcim po dni doručenia e-mailu. V prípade, ak žiadateľ nedoručí v stanovenej lehote prepracovanú žiadosť o poskytnutie dotácie, resp. nedoplní chýbajúce dokumenty v žiadosti o poskytnutie dotácie v stanovenej lehote, žiadosť o poskytnutie dotácie bude vyradená z ďalšieho hodnotenia, o čom bude písomne informovaný do 10 kalendárnych dní, odo dňa rozhodnutia o vyradení.

Ministerstvo je oprávnené bez konzultácie so žiadateľom:

- doplniť čiastočne chýbajúce identifikačné údaje žiadateľa, ak je z ostatných priložených dokumentov nespochybniteľné o akého žiadateľa ide,
- zaokrúhliť finančné údaje v centoch na celé eurá,
- opraviť nesprávny výpočet povinnej minimálnej výšky vlastných zdrojov alebo iných zdrojov žiadateľa, tak, aby sa dosiahla výzvou požadovaná hodnota,
- upraviť výšku finančných údajov uvádzaných v tis. eurách na eurá,
- upraviť znenie účelu dotácie, ak je zo žiadosti alebo zdôvodnenia jasné, čo žiadateľ požaduje, alebo ak jeho formulácia uvedená v žiadosti by mohla spôsobovať omyl,
- opraviť matematické chyby a doplniť chýbajúce súčty na základe čísiel uvedených v rozpočte výdavkov financovaných z dotácie,
- upraviť názov aktivity/projektu.

Dôvody odmietnutia žiadosti:

- a) žiadosť o poskytnutie dotácie bola podaná po termíne predkladania žiadostí uvedenom vo verejnej výzve,
- b) žiadosť o poskytnutie dotácie podal neoprávnený subjekt,
- c) žiadosť o poskytnutie dotácie má formálne nedostatky i po uplynutí lehoty na ich odstránenie,
- d) projektové aktivity nenapĺňajú základný cieľ a prioritné určené oblasti pre rok 2019.

Časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je zhruba 2 mesiace, napr. pre rok 2019 bola výzva na predkladanie žiadostí na poskytnutie dotácie pre oblasť Podpora duševného zdravia zverejnená 15. marca 2019, termín podávania žiadostí bol 20. mája 2019.

V rámci dotácií na protidrogové aktivity bola výzva zverejnená 8. apríla 2020, termín je do 10. júna 2020.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **MZ SR zverejňuje Zoznam schválených žiadostí o poskytnutie dotácie po ich schválení ministrom zdravotníctva na webovom sídle ministerstva, ako aj Zoznam neschválených žiadostí o poskytnutie dotácie a dôvod ich neschválenia.** V prípade neschválenia žiadosti sa väčšinou uvádzajú dôvody ako „Vyradené pre nesplnenie podmienok verejnej výzvy. Žiadosť o poskytnutie dotácie má formálne nedostatky i po uplynutí lehoty na ich odstránenie.“, „Projekt nekorešponduje s prioritnými oblasťami výzvy.“, „Nehospodárne využitie finančných prostriedkov.“, prípadne mala žiadosť menej ako 50 bodov (minimálna hranica na odporúčanie komisiou, v daných prípadoch je vždy uvedený dosiahnutý počet bodov).

V dostupných dokumentoch a materiáloch nie je uvedené riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy.

Výberovým a hodnotiacim orgánom je Komisia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na vyhodnocovanie žiadosti o poskytnutie dotácie, ktorej zloženie a činnosť upravuje § 4 ods. 10 a 11 zákona č. 525/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a:

- a) [Štatút Komisie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na vyhodnocovanie žiadosti o poskytnutie dotácie](#) z 29. júna 2012, uverejnený vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 29. júna 2012, ročník 60, čiastka 17 – 19,
- b) [Dodatok č. 1 k Štatútu Komisie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na vyhodnocovanie žiadosti o poskytnutie dotácie](#) z 19. júna 2015, uverejnený vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 19. júna 2015, ročník 63, čiastka 4 – 5,
- c) [Dodatok č. 2 k Štatútu Komisie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na vyhodnocovanie žiadosti o poskytnutie dotácie](#) z 13. augusta 2015, uverejnený vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 13. augusta 2015, ročník 63, čiastka 8 – 9.

Komisia má vrátane predsedu 5 členov, ktorých vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva tak, že predsedom komisie je štátny tajomník ministerstva a členmi komisie sú:

- generálny riaditeľ Sekcie zdravia,
- generálny riaditeľ Sekcie financovania,
- štátny zamestnanec Sekcie zdravia, ktorého navrhuje generálny riaditeľ Sekcie zdravia,
- štátny zamestnanec Sekcie financovania, ktorého navrhuje generálny riaditeľ Sekcie financovania.

Člen komisie alebo jemu blízka osoba nesmie byť:

- a) žiadateľom alebo zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi,
- b) štatutárnym orgánom žiadateľa alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa,
- c) spoločníkom, akcionárom alebo členom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom,
- d) zamestnancom žiadateľa alebo zamestnancom právnickej osoby, ktorej je žiadateľ spoločníkom, akcionárom alebo členom,
- e) konečným užívateľom výhod žiadateľa, ktorý je partnerom verejného sektora zapísaným v registri partnerov verejného sektora.

Komisia predkladá ministrovi zdravotníctva písomné odporúčanie, ktoré obsahuje odborné posúdenie žiadosti s odôvodnením podľa kritérií, ktoré sú uvedené v prílohe tohto štatútu. Komisia hodnotí žiadosti bez identifikácie žiadateľa pridelením bodov z daného rozpätia hodnotenia do hodnotiaceho hárku. Písomné odporúčanie sa vypracuje na základe

vyhodnotenia kritérií všetkými členmi komisie. V písomnom odporúčaní sa uvedú mená a priezviská členov komisie. Na písomné odporúčanie je potrebné získať minimálne 50 bodov z možných 100 bodov.

Na základe analýzy dotácií MZ SR možno konštatovať, že dotačná schéma je dobre nastavená z hľadiska účelnosti a efektívnosti, určité nedostatky sú však v oblasti transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko MZ SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,429 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,667, tzn. dosiahnuté hodnotenie je značná spokojnosť.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „F“ značí výraznú spokojnosť pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť		5	G	H	I	
		4	D	E	F	
3						
2						
1			A	B	C	
		1	2	3	4	5
						účelnosť

Obrázok 28 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MZ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MZ SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 3,400, čo značí neutrálny postoj.

A	B	C	
1	2	3	4
			5
			transparentnosť

Obrázok 29 Transparentnosť poskytovania dotácií MZ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MZ SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MZ SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (3,400), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 4,048). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „H“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko						
	5	G	H	I		
	4	D	E	F		
	3					
	2	A	B	C		
	1					
		1	2	3	4	5 transparentnosť

Obrázok 30 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MZ SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade ministerstvo poskytuje dotácie neutrálnym spôsobom v rámci transparentnosti a zastáva výraznú spokojnosť v rámci ekonomického hľadiska. Dotácie sú teda z ekonomického hľadiska poskytované takmer s absolútnou spokojnosťou, no ich transparentnosť vyžaduje určité zmeny = existujú lepšie možnosti.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Podľa [zákona č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR) ústredným orgánom štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia vrátane:

- a) ochrany prírody a krajiny,
- b) vodného hospodárstva, ochrany pred povodňami, ochrany akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania a rybárstva okrem akvakultúry a morského rybolovu,
- c) ochrany ovzdušia, ozónovej vrstvy a klimatického systému Zeme,
- d) ekologických aspektov územného plánovania,
- e) odpadového hospodárstva,
- f) posudzovania vplyvov na životné prostredie,
- g) zabezpečovania jednotného informačného systému o životnom prostredí a plošného monitoringu,
- h) geologického výskumu a prieskumu,
- i) ochrany a regulácie obchodu s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín,
- j) geneticky modifikovaných organizmov.

Hlavné úlohy MŽP SR sú podrobne definované v [štatúte ministerstva](#), ktorý je dostupný na webovej stránke MŽP SR. V štatúte nie sú uvedené žiadne body, ktoré by sa explicitne týkali MNO, preto ho ďalej nerozoberáme.

Základným dokumentom, z ktorého vychádza MŽP SR je [Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja](#) z roku 2001, ktorá vyplynula z medzinárodných dohôd o zachovaní a udržateľnosti životného prostredia pre nasledujúce generácie. Stratégia sa opiera o [Agendu 21](#), ktorá dotácie využíva ako doplnkový nástroj pre zachovanie kultúrneho dedičstva a trvalo udržateľného rozvoja.

MŽP SR má súhrnne vypracovanú stratégiu ([Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky](#)), kde sú definované ciele pre obdobie do roku 2030. Dokument pomenúva hlavné oblasti pôsobenia MŽP SR a načrtáva, ktorým oblastiam z problematiky životného prostredia by sa mala venovať pozornosť, aby boli splnené požiadavky vyplývajúce z iných medzinárodných dohôd o zmene klímy a trvalo udržateľnom rozvoji a pod. Taktiež ministerstvo začína práce na príprave [Nízkouhlíkovej stratégie](#) rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností.

Ministerstvo navrhuje **spoluprácu s mimovládnyimi organizáciami** ako partnermi pri napĺňaní cieľov Envirostratégie, pri aktualizácii červeného zoznamu ohrozených druhov, pri zefektívnení formálnej a neformálnej environmentálnej výchovy a vzdelávania a osvetu pre udržateľný rozvoj. So zapojením MNO sa ráta najmä na regionálnej a lokálnej úrovni.

Za účelom poskytovania dotácií zriadilo MŽP SR [Environmentálny fond](#), ktorý poskytuje prehľad o možnostiach dotácií v oblasti zlepšenia alebo zachovania životného prostredia a tiež o dotáciách v oblasti trvalej udržateľnosti rozvoja v súkromnej, ale aj štátnej a podnikateľskej sfére. Envirofond zverejňuje a zastrešuje dotácie a výzvy v kompetencii MŽP SR. V súčasnosti sú činnosti, na ktoré sú poskytované dotácie špecifikované v [dokumentoch](#) pre aktuálny rok 2020. Avšak žiadosť na dotáciu na aktuálne obdobie bolo potrebné podať do konca roku 2019. Pre nasledujúce obdobie nie sú určené oblasti, na ktoré je možné o dotácie žiadať.

[Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia](#) v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok v odvetviach priemyselnej výroby sa zameriava na podporu projektov vedúcich k znižovaniu emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok do ovzdušia zavádzaním najlepšie dostupných technológií za účelom motivácie podnikov vo vývoji smerom k trvalo udržateľnému rozvoju.

[Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) sa okrem iného sústreďí na implementáciu európskej environmentálnej legislatívy a napĺňanie dlhodobej vízie a stratégie smerovania EÚ v oblasti ochrany životného prostredia a klímy do roku 2050. Vláda chce tiež aktívne propagovať dôležitosť životného prostredia, a to predovšetkým podporou environmentálnej osvetu, výchovy a vzdelávania, najmä na materských, základných a stredných školách, v spolupráci s ostatnými orgánmi štátnej správy, expertnými organizáciami a **mimovládny a občianskym sektorom**. V oblasti životného prostredia je základným cieľom vytvoriť vhodné predpoklady k postupnému prechodu na konkurencieschopné zdrojovo efektívne a nízkouhlíkové hospodárstvo. V oblasti podpory efektívneho využívania zdrojov sa vláda zameria predovšetkým na vytváranie predpokladov k prechodu na konkurencieschopné obehové hospodárstvo prostredníctvom cielenej podpory implementácie existujúcich a rozvojom inovatívnych ekonomických nástrojov. Bude aktívne podporovať zameranie na celý životný cyklus produktov a služieb s dôrazom na racionálne a efektívne využívanie zdrojov, produktový dizajn, udržateľnú výrobu a spotrebu a ich ďalšie využitie. Bude pokračovať v implementácii prijatej odpadovej legislatívy a zapracuje poznatky z jej praktickej aplikácie do legislatívneho procesu. Súčasne sa zohľadnia ciele definované na úrovni EÚ, zamerané na predchádzanie vzniku odpadov a ich presmerovanie zo skládok k ich opätovnému využitiu. Ambíciou bude tiež vytvorenie priaznivých podmienok pre tvorbu „zelených“ pracovných miest a investícií, podpora ekoinovácií, ako aj aplikovanie zeleného verejného obstarávania. Vláda sa zameria na podporu protipovodňových opatrení a na adaptačné opatrenia súvisiace so zmenou klímy v mestách.

Dotačné schémy MŽP SR

Podmienky na poskytovanie dotácií a príspevkov pre oprávnených žiadateľov ustanovuje [Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 31. marca 2005, ktorou sa vykonáva zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), ktorá podporu formou dotácie môže poskytnúť:

a) fyzickej osobe, ktorá nepodniká na podporu

1. činností zameraných na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky, najmä v ochrane ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme, ochrane a využívaní vôd, rozvoji odpadového hospodárstva a v ochrane prírody a krajiny,
2. prieskumu, výskumu a vývoja zameraného na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia,
3. environmentálnej výchovy, vzdelávania a propagácie,
4. riešenia mimoriadne závažnej environmentálnej situácie,

b) právnickej osobe, ktorá podniká alebo fyzickej osobe-podnikateľovi (ďalej len „podnikateľ“) na podporu

1. prieskumu, výskumu a vývoja zameraného na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia,
2. environmentálnej výchovy, vzdelávania a propagácie,

c) právnickej osobe, ktorá nepodniká, obci, samosprávnemu kraju, príspevkovej organizácii, **občianskemu združeniu**, záujmovému združeniu právnických osôb, **nadácii**, **neinvestičnému fondu** alebo **neziskovej organizácii poskytujúcej verejnoprospešné služby s environmentálnym zameraním** alebo registrovanej cirkvi a náboženskej spoločnosti na podporu

1. činností zameraných na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky, najmä v ochrane ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme, ochrane a využívaní vôd, rozvoji odpadového hospodárstva a v ochrane prírody a krajiny,
2. prieskumu, výskumu a vývoja zameraného na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia,
3. environmentálnej výchovy, vzdelávania a propagácie,
4. riešenia mimoriadne závažnej environmentálnej situácie,

d) orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a Slovenskej inšpekcii životného prostredia na odstraňovanie následkov havárie a mimoriadneho zhoršenia vôd ohrozujúcich alebo poškodzujúcich životné prostredie podľa § 4 ods. 1 písm. e) zákona.

Keď to zhrnieme, tak pre väčšinu výziev sú oprávnení žiadatelia nasledovné subjekty (ak nie je pri konkrétnej výzve či jej časti uvedené inak):

- Rozpočtová organizácia – v zmysle [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Obec - v zmysle [zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení](#) v znení neskorších predpisov,
- Samosprávny kraj – v zmysle [zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov](#) (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov,
- Príspevková organizácia – v zmysle [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- **Občianske združenie** – v zmysle [zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov](#) v znení neskorších predpisov,
- Záujmové združenie právnických osôb - v zmysle [zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník](#) v znení neskorších predpisov,
- **Nadácia** – v zmysle [zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách](#) a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- **Neinvestičný fond** – v zmysle [zákona č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch](#) a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov,
- **Nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby s environmentálnym zameraním** – v zmysle [zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby](#).

Podpora formou dotácie sa môže poskytnúť, ak žiadateľ, s výnimkou orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a Slovenskej inšpekcie životného prostredia preukáže, že má na financovanie účelu dotácie zabezpečených najmenej 5 % nákladov z iných zdrojov.

Vyhláška následne upravuje podporu formou úveru, ktorú taktiež môže využiť občianske združenie, ale túto podporu nezohľadňujeme pri skúmaní dotácií.

Z Environmentálneho fondu sú tiež poskytované [mimoriadne dotácie](#) súvisiace s mimoriadnymi situáciami (prírodné katastrofy, kalamitný výskyt hmyzu). A [kompenzácie](#) pre podniky v odvetviach a pododvetviach, v prípade ktorých sa predpokladá značné riziko úniku uhlíka v súvislosti s premietnutím nákladov emisných kvót v rámci EU ETS do cien elektrickej energie.

Konkrétne dotácie MŽP SR rozčleníme podľa oblastí, ako to je definované v dokumente [Špecifikácia činností podpory na rok 2020](#). Tak ako pri dotáciách iných rezortov, ani tu na poskytnutie dotácie nie je právny nárok.

A. Oblasť: OCHRANA OVZDUŠIA

- **Činnosť A1** Podpora výroby tepla a teplej vody prostredníctvom využívania nízkoemisných zdrojov
- **Činnosť A2** Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov

Okrem vyššie špecifikovaných oprávnených žiadateľov, je tu bližšie definované:

Nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby s environmentálnym zameraním – v zmysle [zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby](#) v znení neskorších predpisov a to za podmienky, že dotácia má byť poskytnutá vo vzťahu k budove, ktorá je vo vlastníctve alebo v správe subjektu uvedeného v bodoch 1 až 9 a subjekt, špecifikovaný v bodoch 1 až 9 v tejto budove nevykonáva hospodársku činnosť 1 alebo rozsah podlahovej plochy budovy využívanej na hospodársku činnosť nepresahuje 20 % celkovej podlahovej plochy budovy, alebo čas využitia budovy na hospodársku činnosť 1 nepresahuje 20 % z celkového času využitia budovy.

Cieľom vyššie uvedených činností je podporiť aktivity smerujúce k zlepšeniu kvality ovzdušia prostredníctvom zníženia emisií znečisťujúcich látok (predovšetkým SO₂, NO_x, VOC, tuhých znečisťujúcich látok vrátane prachových častíc PM₁₀, PM_{2,5}).

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosti A1 a A2 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa. Maximálna miera podpory formou dotácie je 95 % z oprávnených nákladov projektu, pri súčasnom rešpektovaní podmienky pre maximálnu výšku podpory formou dotácie.

- **Činnosť A3** Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom adaptačných opatrení, najmä v oblastiach riadenia kvality ovzdušia. Podpora je určená obciam (v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov) a samosprávam (v zmysle zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov) na financovanie investícií súvisiacich so zabezpečením kvality ovzdušia požadovanej [vyhláškou MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia](#) v znení vyhlášky č. 296/2017 Z. z. pri súčasnej realizácii adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide o financovanie opatrení zelenej infraštruktúry, ktorých súčasťou je napr. zatrávňovanie plošných zdrojov znečisťovania ovzdušia, umývanie plôch a komunikácií v správe obcí a samosprávnych krajov, výsadba zelene (napr. zelených plotov pozdĺž komunikácií) na zníženie znečistenia ovzdušia zo zaprášených povrchov následkom dopravy a iných opatrení. V rámci činnosti A3 je možné realizovať aktivity, ktoré nespadajú do oblasti MNO.

B. Oblasť: OCHRANA A VYUŽÍVANIE VÔD

- **Činnosť BK1AP** Rozšírenie alebo intenzifikácia existujúcich čistiarní odpadových vôd
- **Činnosť BK2AP** Čistenie odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov
- **Činnosť BK3AP** Ochrana vodných zdrojov
- **Činnosť BK4AP** Čistenie odpadových vôd v ostatných aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov
- **Činnosť BK5AP** Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúcej stokovej siete
- **Činnosť BV1AP** Budovanie verejného vodovodu využívajúceho už existujúce vodárenské kapacity

- **Činnosť BV2AP** Budovanie verejného vodovodu s využitím malých vodárenských zdrojov
- **Činnosť BV3AP** Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu
- **Činnosť BV4AP** Úprava a rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov a s tým spojených zariadení

Špecifikácia vyššie uvedených činností podpory formou dotácie s označením BK1AP až BK5AP a BV1AP až BV4AP (pričom „AP“ v označení znamená Akčný plán) je zameraná na podporu realizácie aktivít v najmenej rozvinutých okresov Slovenskej republiky v zmysle [zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresoch](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. K 30. júnu 2019 sú v zozname najmenej rozvinutých okresov vedenom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny tieto okresy: <https://www.nro.vicempremier.gov.sk/>.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosti BK1AP až BK5AP a BV1AP až BV4AP je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Oprávnení žiadatelia pre činnosti BK1AP až BK5AP a BV1AP až BV4AP sú stanovení obdobne ako pri činnostiach v oblasti A, s výnimkou:

- **Nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby s environmentálnym zameraním** – v zmysle [zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby](#) v znení neskorších predpisov, a to za podmienky, že subjekt špecifikovaný v bodoch 1 až 9 bude využívať zrealizované aktivity v rámci činností BK1AP až BK5AP a BV1AP až BV4AP, ktoré budú mať povahu vodohospodárskej infraštruktúry a tá: a) bude mať charakter všeobecnej infraštruktúry a bude slúžiť na poskytovanie služieb koncovým užívateľom za rovnakých a nediskriminačných podmienok a súčasne b) bude mať charakter prirodzeného monopolu (t. j. jej duplicita by nebola hospodársky výhodná) a jej financovanie z verejných prostriedkov nie je spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi Európskej únie a nenaruša hospodársku súťaž medzi členskými štátmi Európskej únie. V opačnom prípade nie sú uvedené subjekty oprávnené žiadať o dotáciu v rámci činností BK1AP až BK5AP a BV1AP až BV4AP.

Podporované činnosti mimo najmenej rozvinutých okresov

- **Činnosť BK1** Rozšírenie alebo intenzifikácia existujúcich čistiarní odpadových vôd rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**
- **Činnosť BK2** Čistenie odpadových vôd v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**
- **Činnosť BK3** Ochrana vodných zdrojov rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**
- **Činnosť BK4** Čistenie odpadových vôd v ostatných aglomeráciách do 2 000 ekvivalentných obyvateľov rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**
- **Činnosť BK5** Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúcej stokovej siete rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**
- **Činnosť BV1** Budovanie verejného vodovodu využívajúceho už existujúce vodárenské kapacity rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**
- **Činnosť BV2** Budovanie verejného vodovodu s využitím malých vodárenských zdrojov rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**
- **Činnosť BV3** Rozšírenie alebo rekonštrukcia existujúceho verejného vodovodu rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**

- **Činnosť BV4** Úprava a rekonštrukcia existujúcich vodárenských zdrojov a s tým spojených zariadení rozostavanosť v rozsahu **a, b, c**

Špecifikácia vyššie uvedených činností podpory formou dotácie s označením **a, b, c**, kde („a“ v označení znamená úroveň rozostavanosti projektu od 85,01 % a viac; „b“ v označení znamená úroveň rozostavanosti projektu od 60,01 % do 85,00 %; „c“ v označení znamená úroveň rozostavanosti projektu od 0 % do 60,00 %) je zameraná na podporu realizácie aktivít mimo najmenej rozvinutých okresov Slovenskej republiky v zmysle [zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresoch](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov so zámerom kategorizácie žiadostí v súvislosti s výškou rozostavanosti projektu v percentách. Žiadateľ sa podľa úrovne rozostavanosti projektu, pred podaním žiadosti, zatriedi do príslušnej činnosti.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre uvedené činnosti je rovnaká ako v prípade činností na podporu najmenej rozvinutých okresoch a rovnako je v súlade aj s oprávnenými príjemcami.

- **Činnosť BR1** Rybárstvo

Podpora je určená na ochranu rybárstva, ktoré je v zmysle § 2 ods. 1 [zákona č. 216/2018 Z. z. o rybárstve](#) a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov súhrnom činností zameraných na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu genofondu najmä pôvodných druhov rýb a optimálne využívanie produkcie ichtyofauny ako prírodného bohatstva Slovenskej republiky. Podpora je ďalej určená na aktivity zamerané na revitalizáciu vodných tokov (prečistenie, prehĺbenie, úpravu koryta, zvýšenie prietoku a pod.) realizované osobami priamo sa zaoberajúcimi problematikou rybárstva v rámci Slovenskej republiky (osoby sú vedené v zozname Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 4 [vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 383/2018 Z. z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov](#)), v úzkej súčinnosti so správcom vodného toku a len na základe súhlasného stanoviska príslušného orgánu štátnej vodnej správy a na revitalizáciu rybársky využívaných ostatných vodných plôch na účely rybárskeho využitia.

V rámci činnosti BR1 je možné realizovať nasledovné aktivity:

1. vytváranie vhodných podmienok na reprodukciu najmä pôvodných druhov rýb,
2. reintrodukcia pôvodných druhov rýb prostredníctvom vysadzovania ikier a rýb vo všetkých vekových kategóriách do vodných tokov,
3. revitalizáciu vodných tokov (prečistenie, prehĺbenie, úpravu koryta, zvýšenie prietoku a pod.),
4. revitalizáciu rybársky využívaných ostatných vodných plôch,
5. rekonštrukcia alebo dobudovanie rybníkov a rybochovných zariadení slúžiacich na odchov násad pôvodných druhov rýb určených na zarybnenie vodných plôch s rybárskym využitím,
6. regulačný lov invázných nepôvodných druhov rýb uvedených v § 10 ods. 3 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 381/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov,
7. zarybnenie v dôsledku mimoriadnej udalosti,
8. ichtyologický prieskum vykonávaný v súvislosti s niektorou z aktivít,

9. monitoring vybraných druhov rýb a rybích populácií vo vodných tokoch nachádzajúcich sa v chránenom území (§ 17 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov),
10. kombinácia vyššie uvedených aktivít.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť BR1 je stanovená rovnako vo výške 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Oprávnení žiadatelia pre činnosť BR1 sú:

- Rozpočtová organizácia – v zmysle [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Obec - v zmysle [zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení](#) v znení neskorších predpisov,
- **Občianske združenie** – v zmysle [zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov](#) v znení neskorších predpisov, a to za podmienky, že subjekt špecifikovaný v bodoch 1 až 3 bude v rámci činnosti BR1 realizovať také aktivity, ktorých ďalšie využitie bude určené výlučne na nehospodársku činnosť.

C. Oblasť: ROZVOJ ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA A OBEHOVÉHO HOSPODÁRSTVA Z POHĽADU ODPADOV

- **Činnosť C1** Triedený zber komunálneho odpadu
- **Činnosť C2** Predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
- **Činnosť C3** Zavedenie a zlepšovanie triedeného zberu v obciach a vybudovanie zberných dvorov a centier opätovného používania

Z vyššie uvedených činností budeme bližšie špecifikovať činnosti C2, C3, keďže ostatné činnosti sa nezaoberajú dotáciami pre MNO.

V rámci **činnosti 2** je podpora určená na predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v zmysle schváleného „[Programu predchádzania vzniku odpadu Slovenskej republiky na roky 2019 – 2025](#)“ (ďalej len „PPVO“). Podpora je ďalej určená na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, (výstavba malej kompostárne, podpora domáceho kompostovania zakúpením kompostérov, mulčovačov, drviča drevnej hmoty, rotačných triedičov a osвета vo forme letákov).

Podpora **činnosti 3** je určená na predchádzanie vzniku odpadu (okrem biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu) a prípravu na opätovné používanie v zmysle schváleného PPVO, na zavedenie systému triedeného zberu na komunálnej úrovni, na vybudovanie zberných dvorov vrátane priestoru na prípravu na opätovné použitie a opätovné použitie alebo na dobudovanie takéhoto priestoru na existujúcom zbernom dvore (napr. výstavba alebo kúpa krytých priestorov, skladových kontajnerov, regálov), ako jedného z dôležitých krokov pri dobudovaní technickej infraštruktúry. Podporené budú činnosti týkajúce sa zberu, triedenia a opätovného používania (zabezpečenie zberných nádob a kontajnerov, centier opätovného používania) na komunálnej úrovni.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť C2 je 150 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo

strany žiadateľa, pričom na účely výstavby malej kompostárne je maximálna výška žiadanej dotácie 50 000 EUR, pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť C2 je 150 000 EUR, pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa, pričom na účely dobudovania/rekonštrukcie priestoru na prípravu na opätovné použitie a opätovné použitie na existujúcom zbernom dvore 40 000 EUR, pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa a na účely zriadenia a činnosť centra opätovného používania týkajúce sa zberu, triedenia a opätovného používania a informačnej kampane 30 000 EUR, pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Oprávnení žiadatelia pre činnosť C2, C3 sú definovaní tak, ako je to v úvode tejto časti o dotačných schémach.

D. Oblasť: OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

- **Činnosť D1** Zakladanie prvkov územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“) a zelenej infraštruktúry na základe schválenej dokumentácie ÚSES
- **Činnosť D2** Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov
- **Činnosť D3** Realizácia schválených programov starostlivosti
- **Činnosť D5** Realizácia opatrení na dosiahnutie alebo udržiavanie priaznivého stavu chránených druhov a biotopov
- **Činnosť D6** Realizácia opatrení, ktorých cieľom je naplniť, dosiahnuť a udržať poslanie zoologických záhrad

Oprávnení žiadatelia pre činnosť D1, D2, D3, D5 sú stanovení rovnako ako v úvode tejto časti o dotačných schémach. V prípade činnosti D6 sú oprávnení žiadatelia len príspevkové organizácie, teda netýka sa MNO a túto výzvu bližšie nerozoberáme.

V rámci **činnosti D1** je možné realizovať aktivity s cieľom vytvárania a udržiavania ÚSES a zelenej infraštruktúry v súlade so schváleným ÚSES na nadregionálnej, regionálnej a miestnej úrovni. Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť D1 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

V rámci **činnosti D2** je možné realizovať činnosti zamerané na reguláciu rozširovania nepôvodných druhov, sledovanie výskytu, veľkosti populácií a spôsobu šírenia nepôvodných druhov v súlade s § 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vrátane obnovy poškodených ekosystémov v súlade s článkom 20 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a odstraňovanie invázných druhov v súlade so zákonom č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to na pozemku, na ktorom nie je vykonávaná žiadna hospodárska činnosť. Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť D2 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

V rámci **činnosti D3** je možná realizácia schválených programov starostlivosti o chránené územia a chránené stromy a územia medzinárodného významu a schválených programov záchranu chránených území, chránených stromov a chránených druhov rastlín a živočíchov. Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť D3 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

V rámci **činnosti D5** je možná realizácia opatrení na dosiahnutie alebo udržiavanie priaznivého stavu chránených druhov a biotopov národného alebo európskeho významu, ktoré sa nedajú zabezpečiť bežným obhospodarovaním. Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť D5 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

E. Oblasť: ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA, VZDELÁVANIE A PROPAGÁCIA

- **Činnosť E1** Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia

V rámci **činnosti E1** je podpora určená na podporu činností environmentálnej výchovy, vzdelávania a propagácie, ktoré vedú ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu a rozvíjajú ohľaduplnosť, vedomosti a zručnosti nevyhnutné pre ochranu životného prostredia.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť E1 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa, okrem aktivity č. 6, kde je maximálna výška žiadanej dotácie 5 000 EUR, pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Oprávnení žiadateľa pre činnosť E1 sú stanovení rovnako ako v úvode tejto časti o dotačných schémach.

F. Oblasť: PRIESKUM, VÝSKUM A VÝVOJ ZAMERANÝ NA ZISŤOVANIE A ZLEPŠENIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

- **Činnosť F1** Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia
- **POD. Oblasť:** PROGRAM OBNOVY DEDINY
- **POP. Oblasť:** PROGRAM OCHRANY PRÍRODY

Podpora **činnosti F1** je určená na realizáciu týchto aktivít:

1. mapovanie, prieskum a určenie podielu zdrojov (podľa sektorov) znečisťovania ovzdušia na znečistení ovzdušia, len na základe súhlasného stanoviska Odboru ochrany ovzdušia, Sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia Ministerstva životného prostredia SR,
2. prieskum a monitoring havarijných environmentálnych záťaží, prieskum, monitoring a sanáciu havarijných zosuvov a monitoring a odstraňovanie havarijných následkov po ťažbe nerastov len na základe súhlasného stanoviska Sekcie geológie a prírodných zdrojov MŽP SR k oprávnenosti lokality. Žiadateľ o podporu je povinný postupovať podľa zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov,
3. sledovanie, prieskum a vývoj režimu podzemných vôd v útvare podzemných vôd, pozdĺžnej kontinuity riek a biotopov, laterálnej spojitosti mokradí a inundácií s vodným

tokom a na zlepšenie prietoku vodného toku, len na základe súhlasného stanoviska Sekcie vôd MŽP SR k oprávnenosti lokality,

4. monitorovanie a hodnotenie množstva povrchových a podzemných vôd, ich interakcií a vplyvu na kvalitu vôd a stavu vôd, najmä vo vzťahu k výskytu extrémnych hydrologických situácií a klimatickej zmene a návrh a realizácia adaptačných opatrení na vzniknuté javy, len na základe súhlasného stanoviska Sekcie vôd MŽP SR,
5. prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie stavu rádioaktivity životného prostredia, len na základe súhlasného stanoviska Odboru environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti Sekcie environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva MŽP SR.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť F1 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Oprávnení žiadatelia pre činnosť F1 sú stanovení rovnako ako v úvode tejto časti o dotačných schémach.

Cieľom **Programu obnovy dediny** je vytvoriť ekonomické, organizačné a odborné predpoklady podpory vidieckych komunít k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o harmonický rozvoj zdravého životného prostredia, zachovávanie prírodných a kultúrnych hodnôt vidieckej krajiny a rozvoj environmentálne vhodných hospodárskych aktivít s dôrazom na identitu a špecifiká tohto prostredia formou podpory špecifických činností zameraných na riešenie akútnych problémov vidieckych samospráv v oblasti starostlivosti o vidiecke životné prostredie.

1. **Činnosť POD1** Kvalita životného prostredia na vidieku,
2. **Činnosť POD2** Zelená infraštruktúra a adaptačné opatrenia na zmiernenie dopadov zmeny klímy,
3. **Činnosť POD3** Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета

Z vyššie uvedených činností (POD1, POD2 a POD3) nebudeme bližšie špecifikovať žiadnu uvedenú činnosť, keďže sa nezaoberajú MNO.

Cieľom **Programu ochrany prírody** je zabezpečiť starostlivosť o chránené časti prírody a krajiny Slovenska, podporiť ochranu prírody, krajiny a pozitívny vzťah obyvateľstva k nej.

1. **Činnosť POP1** Praktická starostlivosť a manažment osobitne chránených častí prírody a krajiny,
2. **Činnosť POP2** Podpora infraštruktúry ochrany prírody a udržateľných foriem turizmu,
3. **Činnosť POP3** Výchova a informovanosť v ochrane prírody

V rámci **činnosti POP1** je možné realizovať nasledovné aktivity:

1. aktivity zamerané na starostlivosť o nelesné biotopy a biotopy druhov (napr. kosenie, odstraňovanie sukcesných drevín, odstraňovanie invázných druhov rastlín) a chránené stromy, a to na pozemku, na ktorom sa nevykonáva žiadna hospodárska činnosť,
2. aktivity zamerané na zlepšovanie hniezdnych a úkrytových možností (napr. výroba a umiestnenie hniezdnych podložiek, vtáčích búdok, tvorba liahnísk pre obojživelníky), a to na pozemkoch, na ktorých sa nevykonáva žiadna hospodárska činnosť,
3. aktivity na tvorbu prvkov zelenej infraštruktúry, a to na pozemkoch, na ktorých sa nevykonáva žiadna hospodárska činnosť.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť POP1 je 5 000 EUR pre fyzickú osobu ktorá nevykonáva hospodársku činnosť, (neponúka tovar a/alebo služby na trhu), obec,

občianske združenie, nadáciu a neziskovú organizáciu pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa, 8 000 EUR pre Mikroregionálne združenie obcí a občianske združenie pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

V rámci **činnosti POP2** je možné realizovať aktivity zamerané na vybudovanie a opravu infraštruktúry - bezodplatne (napr. náučné tabule, označenie chránených alebo inak zaujímavých a významných miestach ochrany prírody, vyhliadkové miesta všeobecne dostupné širokej verejnosti, pozorovateľne) a aktivity na podporu infraštruktúry rehabilitačných a záchranných staníc.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť POP2 je 5 000 EUR pre obec, občianske združenie, nadáciu a neziskovú organizáciu pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa, 8 000 EUR pre Mikroregionálne združenie obcí a občianske združenie pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

V rámci **činnosti POP3** je možné realizovať:

1. Aktivity zamerané na realizáciu výchovno-vzdelávacích podujatí a programov environmentálnej výchovy prístupných širokej verejnosti bez obmedzení.
2. Aktivity na realizáciu šírenia príkladov dobrej praxe, tvorbu výstav prístupných širokej verejnosti bez obmedzení, posterov, voľne šíriteľných publikácií a učebníc s tematikou ochrany prírody – bezodplatne.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť POP3 je 5 000 EUR pre obec, občianske združenie, nadáciu a neziskovú organizáciu pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa, 8 000 EUR pre Mikroregionálne združenie obcí a občianske združenie pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Oprávnení žiadatelia pre činnosť POP1, POP2 sú:

- Fyzická osoba, ktorá nevykonáva hospodársku činnosť, (neponúka tovar a/alebo služby na trhu) a je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a dovŕšila vek 18 rokov,
- Obec - v zmysle [zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení](#) v znení neskorších predpisov,
- Mikroregionálne združenie obcí – ako občianske združenie v zmysle [zákona č. 83/1990 Zb. združovaní občanov](#) v znení neskorších predpisov,
- Mikroregionálne združenie obcí – ako združenie obcí v zmysle § 20b zákona Slovenskej národnej rady [č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení](#) v znení neskorších predpisov,
- Mikroregionálne združenie obcí – ako záujmové združenie právnických osôb v zmysle § 20f [zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka](#) v znení neskorších predpisov,
- **Občianske združenie** – v zmysle [zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov](#) v znení neskorších predpisov,
- **Nadácia** – v zmysle [zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách](#) a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- **Nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby s environmentálnym zameraním** – v zmysle [zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby](#) v znení neskorších predpisov.

V rámci oprávnených žiadateľov pri činnosti POP3 sú to tí istí žiadatelia okrem fyzickej osoby.

L. Oblasť: ZVYŠOVANIE ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI EXISTUJÚCICH VEREJNÝCH BUDOV VRÁTANE ZATEPLOVANIA

- **Činnosť L6AP** Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zateplovania
- **Činnosť L6** Zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zateplovania,

Cieľom činnosti **L6AP a L6**, v súlade so zákonom č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je finančne podporiť aktivity a opatrenia obcí, samosprávnych krajov a rozpočtových a príspevkových organizácií nimi zriadenými, vedúce k zvyšovaniu energetickej účinnosti existujúcich verejných budov.

Maximálna výška žiadanej dotácie na jednu žiadosť pre činnosť L6AP a L6 je 200 000 EUR pri dodržaní podmienky minimálneho 5 % spolufinancovania oprávnených nákladov projektu zo strany žiadateľa.

Oprávnení žiadatelia pre činnosť L6AP, L6 sú:

1. Obec - v zmysle [zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení](#) v znení neskorších predpisov,
2. Samosprávny kraj – v zmysle [zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov](#) (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov,
3. Príspevková organizácia alebo rozpočtová organizácia zriadená obcou alebo samosprávnym krajom.

Uvedená dotácia teda nebude predmetom analýzy, nemôžu o ňu žiadať MNO.

Mimoriadne dotácie

Financovanie riešení na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie v bezprostrednej súvislosti so stavom podľa §4 ods. 1 písm. ad) body 1 až 4 zákona o fonde, ktorým je stav počas povodne, stav počas zosuvu a po zosuve, stav po požiari a hroziaci kalamičný výskyt hmyzu. Bližšie informácie ohľadom mimoriadnej podpory: <http://www.envirofond.sk/sk/podpora/mimoriadna>

Z vyššie uvedených dotačných schém MŽP SR budú pre analýzu potrebné nasledovné dotačné schémy (kde sú oprávneným žiadateľom MNO):

- A ochrana ovzdušia: A1 a A2
- B ochrana a využitie vôd: BK1AP – BK5AAP, BV1AP – BV4AP, BK1 – BK5, BV1 – BV4, BR1
- C rozvoj odpadového hospodárstva – C2 a C3
- D ochrana prírody a krajiny D1, D2, D3, D5
- E environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia – E1
- F prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie životného prostredia – F1, POP1 a POP2

Tabuľka 35 Účelnosť dotácií MŽP SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov					x	

metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov					X	
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					X	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona				X		
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období					X	
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy						X
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy						X

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci dotácií MŽP SR existujú metodické postupy na stanovenie a vyhodnotenie cieľov vo všetkých sledovaných dotačných schémach. V dotačných schémach sledujeme aj stanovenie kritérií na poskytnutie dotácie, ktoré sú definované za každú činnosť zvlášť. Všetky ciele/merateľné ukazovatele sú na webovom sídle <http://www.envirofond.sk/sk/podpora/dotacie>, pričom dotačné schémy za rok 2020 sú rozdelené do „Špecifikácií podpory na rok 2020“ a jej 3 rozšírení.

Ciele dotácií v rámci environmentálnej politiky sú plne v súlade s prioritami úloh definovanými v [štatúte ministerstva](#) (predovšetkým Čl. 2 Pôsobnosť ministerstva). Priority úloh daného rezortu odrážajú aj tematické okruhy dotačných schém (ochrana ovzdušia, ochrana a využitie vôd, rozvoj odpadového hospodárstva, prírody a krajiny, environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia, prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie životného prostredia a zvyšovanie energetickej účinnosti existujúcich verejných budov vrátane zateplovania). Skúmané dotačné schémy nadväzujú na body kompetenčného zákona: a) ochrany prírody a krajiny, b) vodného hospodárstva, ochrany pred povodňami, ochrany akosti a množstva vôd a ich racionálneho využívania a rybníctva okrem akvakultúry a morského rybolovu, c) ochrany ovzdušia, ozónovej vrstvy a klimatického systému Zeme, e) odpadového hospodárstva a f) posudzovania vplyvov na životné prostredie, h) geologického výskumu a prieskumu.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti environmentálnej politiky upriamila na aktívne propagovanie dôležitosti životného prostredia, a to predovšetkým podporou environmentálnej osvetu, výchovy a vzdelávania, najmä na materských, základných a stredných školách, v spolupráci s ostatnými orgánmi štátnej správy, expertnými organizáciami a mimovládny a občiansky sektorom (činnosť E). Vláda bude pokračovať v implementácii prijatej odpadovej legislatívy a zapracuje poznatky z jej praktickej aplikácie do legislatívneho procesu (činnosť C). Vláda pripravuje „[Nízkouhlíkovú stratégiu do roku 2050](#)“, ktorá nákladovo-efektívnym spôsobom identifikuje potenciál znižovania emisií v jednotlivých sektoroch hospodárstva a podporí dlhodobé investície do nízkouhlíkových a čistých technológií šetrných k životnému prostrediu. Dôležitou oblasťou bude aj ochrana pred negatívnymi environmentálnymi vplyvmi na zdravie obyvateľstva. Vláda sa zameria na zlepšenie ochrany zdravia obyvateľstva zabezpečením zvyšovania kvality ovzdušia, najmä v mestskom prostredí a priemyselných aglomeráciách, prostredníctvom dôslednej aplikácie platnej legislatívy a využívaním inovatívnych prístupov k znižovaniu emisií (činnosť A). Vláda podporí tiež opatrenia na adekvátnu ochranu vôd, najmä kvality podzemných vôd, ktoré sú hlavným zdrojom pitnej vody a dobudovanie kanalizačnej a vodovodnej siete v súlade so schválenými strategickými dokumentmi (činnosť B).

Vzhľadom na skutočnosť, že dotácie nemajú zverejnené [výzvy](#) (dotačné schémy sú definované na základe „Špecifikácií podpory na rok 2020“ a jej 3 rozšírení), nedokážeme posúdiť, či sú

ciele výzvy v súlade s dotačnými schémami a taktiež či sú ciele projektov v súlade s cieľmi výziev.

Ministerstvo v rámci sekcie „prehľady“ eviduje pre rok 2020 rozhodnuté žiadosti ([Prehľad žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov formou dotácií z Environmentálneho fondu, o ktorých podpore rozhodol minister životného prostredia SR](#)), nerozhodnuté žiadosti ([Prehľad žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov formou dotácie z Environmentálneho fondu, kde minister životného prostredia SR nerozhodol o ich podpore](#)) a vyradené žiadosti ([Prehľad žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov formou dotácie z Environmentálneho fondu na rok 2020, ktorých žiadosti neboli predmetom odborného hodnotenia z dôvodu vyradenia v procese formálnej kontroly](#)). A preto sa dá usúdiť, že podporené projekty sú na základe názvov žiadostí projektov jednotlivých dotačných schém v súlade s cieľmi výzvy. Treba však podotknúť, že sekcia prehľady, je mimo sekcie o dotáciách, čo komplikuje vyhľadávanie informácií a znižuje transparentnosť (stačilo by pri tom v časti dotácie uviesť odkaz na prehľady, ak chce MŽP SR mať tieto sekcie oddelené).

Tabuľka 36 Efektívnosť dotácií MŽP SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov					X	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov					X	
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					X	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov		X				
c) Finančné podmienky			X			
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov		X				
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov		X				
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty						X
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						X

Zdroj: vlastné spracovanie

MŽP SR pri jednotlivých dotačných schémach uvádza podrobný [popis aktivít](#) v rámci dotácií a taktiež má vypracovanú „[Príručku pre žiadateľa/príjemcu po schválení žiadosti o podporu formou dotácie](#)“, ktorá vymedzuje ďalšie kroky žiadateľa. Základné dokumenty detailne vymedzujú ciele, zameranie aj merateľné ukazovatele programu. Dokumenty pre jednotlivé dotačné schémy („Špecifikácia podpory na rok 2020“ a jej 3 rozšírenia) poukazujú aj na stanovenie výšky oprávnených nákladov.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo všetkých skúmaných dotáciách, ktoré v tomto bode kopírujú [Vyhlášku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 31. marca 2005, ktorou sa vykonáva zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#) a [zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#). Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe [zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#), a to maximálne na tri roky, čo

nepovažujeme za vhodné obdobie vzhľadom na dlhodobé procesy v oblasti environmentalistiky. **Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané komplikovanejšie a nie sú spracované vzory žiadostí, ktoré by zjednodušovali administratívnu záťaž.** Evidujeme len opisy k témam ako oprávnené výdavky či rozsah podpory.

Pridelenie finančných prostriedkov uvidíme jednotlivo podľa zvolených dotačných schém (rozhodnuté žiadosti):

- V prípade oblasti A evidujeme len 30 schválených žiadostí za A3 (nami neskúmaná podpora).
- V prípade oblasti B evidujeme 4 žiadosti pri BK1AP, pričom všetci žiadatelia boli buď obec alebo mesto (výška príspevku sa pre 3 žiadateľov rovná 100 000 EUR), pri BK2AP je schválená len 1 dotácia na výstavbu kanalizácie a ČOV v Seni, Kechneci a Milhosti, pri BK4AP evidujeme 18 žiadostí (4 žiadosti dosahujú maximum), pri činnosti BK5AP je to 6 žiadostí z obcí, BV1AP eviduje 9 žiadostí, BV2AP len 1 žiadosť na obecný vodovod, na činnosť BV3AP sú to celkovo 11 žiadatelia, BK1 a BK2 evidujú 3 žiadosti z obcí a miest a činnosť BK4 je 22 žiadostí z toho 2 žiadosti s maximálnou výškou, pri činnosti BK5 je 14 žiadostí taktiež z oblasti obcí a dotácie z oblasti BR1 nie sú evidované.
- V prípade oblasti C nezaznamenávame pri činnosti C2 žiadnu dotáciu a v prípade C3 to bolo 12 dotácií, ktoré sú čisto orientované na obce.
- V prípade oblasti D – nie sú uvedené poskytnuté dotácie.
- V prípade oblasti E, presnejšie E1 evidujeme 12 žiadateľov, kde sú aj neziskové organizácie či nadácie (najvyššia poskytnutá suma je 180 000 EUR).
- V prípade oblasti F, presnejšie F1 evidujeme 1 žiadosť od Mestskej časti Bratislava Lamač v hodnote 200 000 EUR na znižovanie negatívnych dopadov dopravy na kvalitu ovzdušia – Lamač.

Ani u jednej z dotačných schém nie je uvedená požadovaná hodnota, čo znemožňuje vyhodnotiť primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty. Takisto absentuje informácia ohľadom primeraného čerpania finančných prostriedkov schválených projektov. Je dôležité poznamenať, že väčšina žiadateľov bola buď mesto alebo obec.

Tabuľka 37 Transparentnosť dotácií MŽP SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojím poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami		x				
prehľadnosť zverejňovaných údajov			x			
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)	x					
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov						x

dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov						X
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						X
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy			X			
hodnotiaca komisia (členovia)						X

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle MŽP SR existujú metodické postupy či usmernenia ([Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 31. marca 2005, ktorou sa vykonáva zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#) a [zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde](#)), ktoré sa sčasti zameriavajú aj na transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. **Ministerstvo svoje dotačné schémy zverejňuje s relatívne dobrou dostupnosťou**, keďže dotačné schémy sú evidované na samostatnom webovom sídle: <http://www.envirofond.sk/sk/podpora/dotacie>. Avšak na webe ministerstva sa dá hľadať len v [tlačových správach](#), čo komplikuje prehľadnosť.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na štyri kliknutia (web MŽP SR - Envirofond – podpora – dotácie).

Lahkú dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy) nedokážeme posúdiť, keďže za jednotlivé dotačné schémy nevidujeme výzvy.

Jediné, čo vieme určiť, je predkladanie žiadostí o podporu formou dotácie.

- v rámci činnosti A, B, C je to do 31. októbra 2019
- v rámci činnosti BR1, D, F je to do 29. novembra 2019
- v rámci činnosti E je to do 16. decembra 2019
- v rámci činnosti L je to do 30. decembra 2019

Ďalšie detaily o postupe predkladania žiadostí, či o dostatočnom časovom období od zverejnenia výzvy po podávanie projektov nevidujeme. Zverejňované údaje sú pomerne neprehľadné pre ich množstvo a orientácia si vyžaduje veľa času.

Na webovej stránke MŽP SR (ani na webovej stránke [Envirofonde](#) či v príslušných dokumentoch) nie sú uvedené pokyny k dodržiavaniu pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po vyhodnotenie jej projektov.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **MŽP SR nezverejňuje všetky potrebné náležitosti, aj keď do určitej miery ich informácie sú dostatočné (hlavne ohľadom cieľov, kritérií, oprávnených výdavkov, zverejnenia žiadostí). Najväčšie medzery vnímame práve v nezverejňovaní výziev, postupov ich schvaľovania či vzorov žiadostí, ako aj požadovaných súm.**

Z dostupných informácií nie je jasné, kto tvorí hodnotiacu komisiu, či má zastúpených členov z MŽP SR, ani ako postupujú pri riešení možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy. Envirofond ani samotné ministerstvo neposkytuje tieto informácie.

Na základe analýzy dotácií MŽP SR možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska účelnosti a efektívnosti, výraznejšie nedostatky sú však v oblasti transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko MŽP SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,429 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 2,667.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „E“ značí neutrálny postoj pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť						
5	G	H	I			
4						
3	D	E	F			
2						
1	A	B	C			
	1	2	3	4	5	účelnosť

Obrázok 31 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií MŽP SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií MŽP SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 1,500, čo je neuspokojivý postoj v rámci transparentnosti.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 32 Transparentnosť poskytovania dotácií MŽP SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií MŽP SR

Pri celkovom hodnotení dotácií MŽP SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (1,500), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 3,048). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „D“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko						
5	G	H	I			
4						
3	D	E	F			
2						
1	A	B	C			
	1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 33 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií MŽP SR

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade ministerstvo poskytuje dotácie neutrálne z ekonomického hľadiska pri skúmaných dotačných schémach, no transparentnosť dosahuje výraznú nespokojnosť. Dotácie sú teda z ekonomického hľadiska poskytované neutrálne a vyžaduje si určité zmeny hlavne efektívnosť, no ich transparentnosť vyžaduje výraznejšie zmeny.

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (ÚPVII SR)⁷ je ústredným orgánom štátnej správy pre:

- riadenie, koordináciu a dohľad nad využívaním finančných prostriedkov z fondov Európskej únie,
- oblasť informatizácie spoločnosti,
- oblasť investícií,
- oblasť regionálneho rozvoja.

ÚPVII SR plní aj úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečovaním činnosti podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

V oblasti **informatizácie** spoločnosti ÚPVII SR zabezpečuje centrálné riadenie informatizácie spoločnosti a tvorbu politiky jednotného digitálneho trhu, rozhodovanie o využívaní finančných zdrojov vo verejnej správe pre informačné technológie, centrálnu architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a koordináciu plnenia úloh v oblasti informatizácie spoločnosti. Hlavné ciele sú:

- plne vybudovať európske dátové hospodárstvo,
- ochrániť európske záujmy riešením problémov v oblasti kybernetickej bezpečnosti,
- podporiť online platformy ako zodpovedných aktérov v spravodlivom internetovom ekosystéme.

V oblasti **investícií** ÚPVII SR zabezpečuje strategické plánovanie a strategické projektové riadenie vrátane vypracovania národného strategického investičného rámca v súlade s [Programovým vyhlásením vlády SR na obdobie 2016-2020](#). Tento dokument kvantifikuje potrebu investícií do hospodárskej, ako aj sociálnej infraštruktúry v strednodobom horizonte a stanoví merateľné ciele, ktoré by vláda mala prostredníctvom týchto investícií dosiahnuť. Súčasťou tohto dokumentu bude aj zoznam zamýšľaných investičných projektov. Úrad sa bude aktívne zapájať do dialógu s medzinárodnými finančnými inštitúciami, ako aj s domácimi a zahraničnými súkromnými investormi s cieľom mobilizovať súkromný kapitál pre naplnenie rozvojových potrieb Slovenska a propagácie Slovenska ako atraktívnej investičnej destinácie. Spoločne s Inštitútom pre stratégie a analýzy Úradu vlády Slovenskej republiky a Ministerstvom financií SR sa bude podieľať na posudzovaní veľkých investičných zámerov na základe princípu hodnoty za verejné peniaze. Úrad bude tiež navrhovať opatrenia smerujúce k zlepšeniu investičného prostredia v SR.

V oblasti **riadenia, koordinácie a dohľadu nad využívaním finančných prostriedkov z eurofondov** ÚPVII SR koordinuje dodržiavanie [Partnerskej dohody na roky 2014 až 2020](#), rozhoduje o záväzných plánoch a krízovom riadení operačných programov a zabezpečuje presadzovanie strategických cieľov Slovenska v oblasti poskytovania financií z eurofondov. Má za cieľ zabezpečiť koordináciu programovania, implementácie, monitorovania a hodnotenia EŠIF v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a cieľa Európska územná spolupráca. V súvislosti s implementáciou Partnerskej dohody SR a programov SR pre EŠIF úrad koordinuje a usmerňuje subjekty v oblasti Systému riadenia EŠIF, zabezpečuje tvorbu ITMS2014+, vrátane plnenia úloh súvisiacich s jeho prevádzkou a monitoruje a hodnotí výsledky implementácie EŠIF v SR. Úrad tiež zabezpečuje koordináciu prípravy hlavných

⁷ Vzhľadom na časové obdobie spracovania analýzy je hodnoteným subjektom Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, ktorý sa ku dňu 1. júla 2020 zmenou zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy pretransformoval na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

legislatívnych, strategických a koncepčných dokumentov pre politiku súdržnosti, ako aj prípravu stanovísk a pozícií k týmto dokumentom na úrovni SR. Zároveň je príslušným orgánom podľa osobitného predpisu v oblasti Európskeho zoskupenia územnej spolupráce

V oblasti **regionálneho rozvoja** ÚPVII SR podporuje činnosť okresných rozvojových centier, schvaľuje a poskytuje vládou schválené dotácie a regionálne príspevky na projekty samospráv v najmenej rozvinutých okresoch a vyhodnocuje plnenie akčných plánov v spolupráci s miestnymi úradmi. Na základe [zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja](#) s účinnosťou od 1. januára 2019 ÚPVII SR zabezpečuje vypracovanie národnej stratégie a jej aktualizáciu; inštitucionálne a organizačne zabezpečuje realizáciu národnej stratégie; koordinuje činnosť sociálno-ekonomických partnerov pri uskutočňovaní národnej stratégie; pravidelne monitoruje a každoročne vyhodnocuje plnenie národnej stratégie; raz ročne predkladá vláde správu o jej realizácii; analyzuje a monitoruje hospodársku situáciu a sociálnu situáciu v jednotlivých regiónoch, spolupracuje so sociálno-ekonomickými partnermi; metodicky usmerňuje činnosti sociálno-ekonomických partnerov a zabezpečuje potrebné informácie od sociálno-ekonomických partnerov; zabezpečuje spoluprácu s orgánmi Európskej únie; zabezpečuje efektívnosť, účinnosť a správnosť riadenia a realizácie pomoci na podporu regionálneho rozvoja podľa národnej stratégie; **poskytuje dotáciu**. Táto oblasť ÚPVII SR je teda z pohľadu analýzy dotačných schém kľúčová a rozoberieme ju detailnejšie. Oblasť regionálneho rozvoja sa venujú [Odbor stratégie a metodiky regionálneho rozvoja](#) a [Odbor podpory regionálneho rozvoja](#).

Odbor stratégie a metodiky regionálneho rozvoja monitoruje a analyzuje hospodársku a sociálnu situáciu v jednotlivých regiónoch, definuje výzvy, ciele a priority v oblasti podpory regionálneho rozvoja a navrhuje systémové opatrenia. Koordinuje prípravu politík regionálneho rozvoja a zabezpečuje vypracovanie, aktualizáciu, realizáciu a hodnotenie Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Taktiež plní úlohy, ktoré vyplývajúce z jej aktualizácie.

Odbor participuje v oblasti metodickej činnosti a poradenstva na tvorbe programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja a iných strategických dokumentov. Zabezpečuje tvorbu legislatívnych, koncepčných, strategických a programových dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja v spolupráci s ostatnými ústrednými a miestnymi orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy.

Vytvára spoločnú platformu pre strategické riadenie a plánovanie vrátane metodického usmernenia v oblasti regionálnej politiky s celoštátnou pôsobnosťou. Organizuje alebo spoluorganizuje školenia a konferencie v oblasti regionálneho rozvoja, zabezpečuje spoluprácu v rámci Európskej únie v oblasti priestorového rozvoja a spolupracuje so Štatistickým úradom Slovenskej republiky na systéme vytváranie a zberu štatistických údajov. Spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy, odbormi regionálneho rozvoja vyšších územných celkov, subjektmi územnej spolupráce, vedeckej a akademickej obce, ako aj so sociálno-ekonomickými partnermi pri zbere údajov, tvorbe analýz, návrhov na tvorbu pracovných miest a pod.

Monitoruje regionálny rozvoj v zahraničí a spolupracuje s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a ďalšími medzinárodnými organizáciami v oblasti politiky regionálneho rozvoja, mestského rozvoja, vidieckeho rozvoja a územných ukazovateľov. Vyhodnocuje alternatívy financovania regionálneho rozvoja.

Spolupracuje pri príprave analýz a prognóz pre oblasť regionálneho rozvoja. Zabezpečuje vypracovanie akčných plánov rozvoja najmenej rozvinutých okresov v spolupráci s okresnými úradmi najmenej rozvinutých okresov.

Odbor podpory regionálneho rozvoja sa podieľa na procese **poskytovania dotácií z rozpočtovej kapitoly úradu** na projekty subjektom územnej spolupráce podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Plní úlohy a zabezpečuje činnosti vyplývajúce zo zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov, a to najmä:

- vyhodnocuje plnenie akčných plánov,
- oznamuje Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny ukončenie plnenia akčného plánu,
- spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými a miestnymi orgánmi štátnej správy pri vykonávaní úloh vyplývajúcich zo zákona o podpore najmenej rozvinutých okresov a vládou schválených akčných plánov,
- podieľa sa na procese poskytovania regionálneho príspevku v súlade s vládou schválenými akčnými plánmi a ročnými prioritami okresu,
- podporuje a koordinuje činnosť okresných rozvojových centier,
- spolupracuje s okresnými úradmi najmenej rozvinutých okresov pri monitorovaní, koordinácii a vyhodnocovaní plnenia akčných plánov.

ÚPVII SR má viacero strategických dokumentov, za základ možno považovať pripravovanú [Víziu a stratégiu rozvoja Slovenska do roku 2030](#). Materiál definuje základnú víziu dlhodobého rozvoja krajiny a stratégiu dosahovania cieľov vízie v horizonte do roku 2030. V rámci východísk pomenováva o. i. problém, že súčasné usporiadanie verejnej správy neumožňuje riešiť aktuálne výzvy v oblasti udržateľného rozvoja v ich celej šírke. Verejná správa je prísne rozdelená na ústrednú, regionálnu a miestnu s pevne danými kompetenciami určenými legislatívou, pričom každý orgán verejnej správy rieši problémy spadajúce do jeho portfólia. Izolované riadenie rezortov bez zohľadnenia oprávnených záujmov iných zložiek na ústrednej úrovni prispel k zníženiu spolupráce zložiek štátnej správy a samosprávy. A nielen to, vznikli bariéry aj medzi verejnou správou (štátnou správou a samosprávou) a ostatnými zložkami spoločnosti, ako je podnikateľský sektor, akademická obec, **mimovládne organizácie či občianska spoločnosť**.

Za základný dokument v oblasti investícií možno považovať [Národné priority implementácie Agendy 2030](#), ktorá stanovuje národné priority implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, zohľadňujúc kontext Slovenskej republiky. Návrh národných priorít je výsledkom participatívneho procesu a bol vytvorený v spolupráci so zainteresovanými aktérmi a Radou vlády SR pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj. Do procesu implementácie Agendy 2030 je potrebné zapojiť všetky zložky spoločnosti – predstaviteľov **mimovládnej** a súkromnej sféry, akademickú obec, záujmových združení, regiónov a obcí, ako aj širokú verejnosť. V súlade s princípom partnerstva, ktorý predstavuje aj jeden zo 17 cieľov udržateľného rozvoja, bol vytvorený robustný inštitucionálny rámec pre Agendu 2030, ktorý v sebe zahŕňa všetky vyššie vymenované zložky.

Ďalej je to už spomínaná [Partnerská dohoda na roky 2014 až 2020](#), ktorá sa vzťahuje na všetku podporu z EŠIF EÚ v príslušnom členskom štáte. Ide o dokument, ktorý určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie týchto fondov efektívnym a účinným spôsobom, s cieľom dosiahnuť priority stratégie Európa 2020. Prioritou SR je zameranie investícií na kľúčové odvetvia rastu a tými sú dopravná infraštruktúra, výskum, vývoj a inovácie, podpora malých a stredných podnikov, ochrana životného prostredia, digitálna agenda, energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie. Nemenej dôležité budú investície do zamestnanosti, vzdelávania, sociálneho začlenenia a v neposlednom rade aj do zvýšenia efektívnosti verejnej správy. Do procesu prípravy PD SR bolo o. i. zapojené aj široké spektrum partnerov z regionálnej a miestnej samosprávy, akademickú sféru, záujmových združení, reprezentatívnych profesijných združení, **mimovládnych organizácií (zastrešujúcich rodovú rovnosť, nediskrimináciu, udržateľný rozvoj a životné prostredie)**, organizácií v oblasti

rozvoja vidieka a rybného hospodárstva a Európskych zoskupení územnej spolupráce. Dohoda ďalej uvádza, že v rámci integrovaného prístupu k územnému rozvoju podporovaného z EŠIF sa budú využívať aj globálne granty, najmä pre **mimovládne neziskové organizácie**, ktoré budú tematicky a územne zamerané, a to prostredníctvom podpory z ESF a EFRR. Globálne granty budú implementované prostredníctvom malých projektov sprostredkovateľskými mimovládnyimi neziskovými organizáciami, pri zabezpečení čo najširšieho využitia zjednodušeného vykazovania výdavkov.

Rámcová nadrezortná [Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030](#) definuje politiku a konkrétne priority Slovenskej republiky v kontexte už prebiehajúcej digitálnej transformácie ekonomiky a spoločnosti pod vplyvom inovatívnych technológií a globálnych megatrendov digitálnej doby. Zámerom Stratégie digitálnej transformácie Slovenska je priniesť do praxe reálne inovácie s potenciálnym globálnym vplyvom. Inovácie v prioritných sektoroch prispievajú k plneniu priorít Slovenska v oblasti udržateľného rozvoja, definovaného Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj. V sektore sociálna politika nachádzame podporu sociálnych inovácií, ktoré budú udržateľné vďaka efektívnej a úzkej spolupráci verejného, súkromného a **neziskového** sektora. Taktiež sa očakáva, že „verejná správa sa naučí inovovať“, kde sa predpokladá výrazná podpora experimentovania s technológiami vo verejnej správe (samozrejme pri zabezpečení prísnych bezpečnostných podmienok) a celkovú zmenu kultúry smerom k start-upovému mysleniu, prípadne presadenie konceptu „e-Government ako platforma“ do praxe, čo znamená, že inovácie verejných služieb môžu zaujímavým spôsobom vytvárať aj tretie strany, súkromný sektor alebo **neziskové organizácie**.

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR je základným strategickým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na národnej úrovni, ktorého cieľom je určiť komplexný strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja na Slovensku do roku 2030. Jej [aktualizácia](#) zdôrazňuje o. i. že kvôli nízkej kvalite programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) je dôležité sa zaoberať tvorbou funkčných partnerstiev všetkých zainteresovaných subjektov na správe štátu, územnej správy, s podnikateľskými subjektmi, environmentalistami, **mimovládnyimi organizáciami** a občianskou verejnosťou; rovnako dôležitá je schopnosť angažovať hlavné zainteresované skupiny v regióne a miestne (verejné, súkromné a **občianske organizácie**), aby bolo možné využiť ich vedomosti. Zapojením zainteresovaných skupín v tomto rannom štádiu sa nielenže získajú informácie pre vypracovanie stratégií, ale takisto sa zabezpečí ich podpora počas celého procesu. Angažovanie zainteresovaných skupín pomôže šíriť chápanie skutočných výziev, čím sa zjednodušia náročné rokovania o strategických prioritách

Ďalšie strategické dokumenty sú [Národná koncepcia informatizácie verejnej správy Slovenskej republiky](#), [Národný investičný plán SR na roky 2018 – 2030](#), nespomínajú však MNO, a preto sa im bližšie nevenujeme.

Z hľadiska poskytovania dotácií je dôležitá ešte [Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre programové obdobie po roku 2020](#), ktorá upravuje proces prípravy a obsah strategických dokumentov PHSR obcí, skupín obcí a VÚC ako nezáväzný, ale odporúčaný materiál. Je vhodné metodiku rešpektovať v záujme vypracovania porovnateľných komplexných strategických dokumentov PHSR s ohľadom na plnenie dlhodobých cieľov SR a tiež kvôli súladu pripravovaných strategických materiálov s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017. **Vypracovanie a schválenie PHSR je jednou z podmienok na predloženie žiadosti vyššieho územného celku alebo obce alebo skupiny obcí o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2. zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.**

Dotačné schémy Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

ÚPVII SR poskytuje nasledovné dotácie:

Dotácie na prípravu analytických kapacít, vzdelávacích a odborných aktivít zapojených do výskumu, vrátane podpory študentov, ktorí reprezentujú Slovenskú republiku na medzinárodnej úrovni. Oblasťami výzvy pre rok 2020 sú inteligentné dopravné systémy a informatizácia v doprave a automobilový výskum. Oprávnenými žiadateľmi sú však len vysoké školy so sídlom na území Slovenskej republiky, definované v § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov vznp. Preto sa touto schémou nebudeme ďalej zaoberať.

Dotácie v oblasti podpory regionálneho rozvoja, kde oprávnenými žiadateľmi sú subjekty územnej spolupráce podľa [§ 13 ods. 1 zákona o podpore regionálneho rozvoja](#):

- a) regionálna rozvojová agentúra,
- b) slovenská časť euroregiónu,
- c) európske zoskupenie územnej spolupráce,
- d) občianske združenie,
- e) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,
- f) obec,
- g) vyšší územný celok.

Žiadateľ podľa písmena a) až e) musí byť k dátumu predloženia žiadosti zapísaný v registri vedenom vecne a miestne príslušným orgánom verejnej správy a vykonávať aspoň jednu z činností podľa § 13 ods. 2 zákona o podpore regionálneho rozvoja.

Celková suma určená na túto dotáciu v roku 2020 je 1 110 178 EUR, avšak vzhľadom na aktuálnu krízovú situáciu v súvislosti so šíriacou sa pandémiou koronavírusu a ochorenia COVID-19 z dôvodu zmiernenie dopadov koronakrízy sa ÚPVII SR rozhodol uvedenú výzvu zrušiť a všetky žiadosti, ktoré boli na základe uvedenej výzvy predložené nebudú ďalej posudzované. Namiesto toho bola 19. mája 2020 vyhlásená nová výzva v oblasti podpory regionálneho rozvoja, ale špecificky zameraná [na zmiernenie dopadov koronakrízy](#). Výzva určuje oprávnené aktivity, avšak nakoľko sú v tejto novej výzve ako oprávnení žiadatelia len obec a VÚC, bližšie ju nerozoberáme. Hodnotenie poskytovania dotácií v oblasti podpory regionálneho rozvoja realizujeme na základe [výzvy na rok 2019](#) (staršie dáta nie sú na webovej stránke ÚPVII SR k dispozícii).

V roku 2019 bol objem disponibilných finančných prostriedkov vyčlenených na podporu v oblasti regionálneho rozvoja na rok 1 135 346 EUR. Minimálna výška dotácie na jeden projekt je 10 000 EUR. Maximálna výška dotácie na jeden projekt je 50 000 EUR. Maximálny podiel dotácie na oprávnených výdavkoch projektu je 90 %, tzn. vyžaduje sa spolufinancovanie 10 %. Účelom poskytnutia dotácie je podpora regionálneho rozvoja v súlade s § 3 ods. 1 zákona o podpore regionálneho rozvoja. Podľa tohto zákona je hlavným cieľom regionálneho rozvoja:

- a) odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Oprávnené aktivity:

1. Aktivity zamerané na podporu regionálneho rozvoja formou:

- 1.1 vytvárania partnerstiev a spolupráce so sociálno-ekonomickými partnermi v oblasti regionálneho rozvoja;

- 1.2 uľahčenia a podpory najmä územnej spolupráce vrátane jednej alebo viacerých foriem regionálnej, cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce a využívaním príkladov dobrej praxe.
2. Príprava a/alebo realizácia inovatívnych a pilotných projektov zameraných na:
 - 2.1 komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov;
 - 2.2 rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce;
 - 2.3 predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komúní;
 - 2.4 zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu;
 - 2.5 rozvoj cestovného ruchu;
 - 2.6 zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel;
 - 2.7 rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku;
 - 2.8 ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie;
 - 2.9 budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva;
 - 2.10 rozvoj multikultúrnej spoločnosti v regióne vrátane multikultúrneho dialógu, spolupráce a tolerance v regiónoch a sídlach.

Výzva ďalej stanovuje kritériá hodnotenia žiadostí:

- **Územný alebo cezhraničný vplyv:** komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia; rozvoj hospodárstva v regióne s cieľom vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta; rozvoj ľudských zdrojov; uľahčenie a podpora územnej spolupráce.
- **Uskutočniteľnosť:** vhodnosť zvolených postupov, metód a činností na uskutočnenie projektu; dostatočné kapacity žiadateľa na realizáciu projektu; primeranosť, oprávnenosť, reálnosť, hospodárnosť a nevyhnutnosť výdavkov na realizáciu projektu vrátane odôvodnenia jednotlivých položiek rozpočtu projektu.
- **Udržateľnosť:** udržateľnosť realizovaných výsledkov aj po skončení financovania z tejto výzvy; využiteľnosť výsledkov projektu v období po skončení projektu; spätná väzba, posudzovanie a vyhodnocovanie žiadostí vykonáva komisia.

Tabuľka 38 Účelnosť dotácií ÚPVII SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období					x	
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy			x			

Zdroj: vlastné spracovanie

ÚPVII SR zverejňuje k výzve aj [Závaznú metodiku Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie v oblasti podpory regionálneho rozvoja na rok 2019](#), ktorá v článku 4 napomáha určiť ciele a sčasti aj merateľné ukazovatele, ktoré sa vyplňajú do Prílohy č.1 k žiadosti - [Popis projektu zameraného na realizáciu aktivít v oblasti podpory regionálneho rozvoja](#).

Priority cieľov dotačnej schémy plne korešpondujú s prioritami úloh daného úradu, ako aj s celkovou úlohou ÚPVII SR. Pozitívne možno hodnotiť skutočnosť, že úrad reflektuje na aktuálnu situáciu ohľadom COVID-19 a výzvu na rok 2020 zmenil, aby reagovala na zmiernenie dopadov koronakrízy.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), možno konštatovať, že ÚPVII SR napĺňa viacero úloh vyplývajúcich z programového vyhlásenia, pre túto výzvu je to konkrétne: vláda podporí sektor politik zmenšovania sociálnych a regionálnych rozdielov. Zasadí sa o verejnú politiku, ktorej cieľom je tvorba nových pracovných miest v regiónoch a budovanie lokálnej cestnej infraštruktúry. Svoje ciele v tejto oblasti bude dosahovať prostredníctvom regionálnych rozvojových programov pre najmenej rozvinuté okresy, vrátane podpory sociálnej ekonomiky prostredníctvom kombinácie grantov a finančných nástrojov.

Na základe zverejnených výziev pre rok 2020 (i keď pôvodná výzva bola zrušená), aj podľa archívu (rok 2019), možno konštatovať, že ciele výziev sú v súlade s cieľmi dotačných schém v jednotlivých programoch.

Súlad cieľov podporených projektov s cieľmi výzvy nie je možné posúdiť. [Podporené projekty v roku 2019](#) nemajú dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť ciele projektov s cieľmi výzvy, len podľa názvov niektorých projektov možno usudzovať, že majú nastavené ciele, ktoré sú v súlade s výzvou.

Tabuľka 39 Efektívnosť dotácií ÚPVII SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov		x				
c) Finančné podmienky					x	
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty						x
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

Závazná metodika Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie v oblasti podpory regionálneho rozvoja na rok 2019 uvádza oprávnené a neoprávnené výdavky, pričom pri oprávnených sa zameriava aj na ich efektívnosť, čo možno považovať za merateľný ukazovateľ. V dokumentoch však nie je usmernenie na stanovenie či vyhodnotenie cieľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov.

Cieľové skupiny sú definované zo zákona ako aj v samotnej výzve. Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, a to maximálne na jeden rok (konkrétne pre rok 2019 to bolo od 01. januára 2019 do 31. decembra 2019), čo považujeme za nedostatočné, berúc do úvahy tak komplexnú problematiku, ako je rozvoj regiónov.

Finančné podmienky sú nastavené primerane, spolufinancovanie je min. 10 % z oprávnených výdavkov.

Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a detailne. Sú poskytnuté vzory žiadostí, zoznamy príloh ako popis projektu, rozpočet, dizajn manuál, plán činností atď., pričom metodika obsahuje usmernenia k ich vyplneniu. Pozitívne možno hodnotiť, že ÚPVII SR má aj predpísané formuláre na vyúčtovanie dotácie na podporu regionálneho rozvoja, konkrétne: Finančné vyúčtovanie reálnych oprávnených výdavkov podporeného projektu, Informácia o vrátení nepoužitej časti dotácie a o odvedení výnosov, Vyúčtovanie dotácie k verejnému obstarávaniu a Záverečná správa o realizácii podporeného projektu.

Pridelenie finančných prostriedkov nie je možné vyhodnotiť vzhľadom na to, že v zozname podporených projektov (35 projektov v roku 2019) sa nachádza len výška už poskytnutej dotácie, nie je tu uvedená požadovaná suma, a tak sa nedá určiť, či ide o primerané pridelenie dotácií, alebo došlo ku znižovaniu žiadanej sumy.

Čerpanie finančných prostriedkov nie je dostupné na stránke ÚPVII SR, a preto primeranosť ich čerpania nie je možné vyhodnotiť.

Tabuľka 40 Transparentnosť dotácií ÚPVII SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami			x			
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					x	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy						x
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle ÚPVII SR nie sú dostupné žiadne metodické postupy či usmernenia, ktoré by sa zameriavali na stanovenie či vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Zoznam podporených projektov obsahuje len názov žiadateľa, názov projektu a výšku dotácie, chýba počet pridelených bodov či iné kritériá, ktoré by poukazovali na transparentnosť. [Zoznam nepodporených projektov](#) obsahuje len názov žiadateľa a názov projektu, absentuje bodové, či slovné hodnotenie, ktoré by dokladovalo transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú mierne máttuce, pretože ÚPVII SR má dve dotačné schémy, pričom vyhľadávač ako prvé uvedie dotácie v sekcii Investície – Podpora inovácií, ktoré sú určené na prípravu analytických kapacít, vzdelávacích a odborných aktivít zapojených do výskumu, vrátane podpory študentov, ktorí reprezentujú Slovenskú republiku na medzinárodnej úrovni. Až pri podrobnejšom prezeraní stránky je možné nájsť aj dotácie v oblasti regionálneho rozvoja, ktoré sú dostupné na tri kliknutia (web ÚPVII SR – sekcie – regionálny rozvoj - dotácie). Následne sú však údaje zverejnené prehľadne pre jednotlivé roky.

Priebeh výzvy definuje termín zverejnenia výzvy (2. máj 2019) aj predkladania žiadostí (30. jún 2019), tzn. od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je dostatočné časové obdobie dvoch mesiacov. Postup pri predkladaní žiadosti o dotáciu okrem samotnej výzvy upravuje aj [metodika](#), ktorá uvádza aj zoznam povinných príloh. Žiadosť možno podať elektronicky do schránky ÚPVII SR, poštou alebo osobne. Doručená žiadosť bude zaevidovaná. Poskytovateľ skontroluje obsah, úplnosť a správnosť údajov uvedených v žiadosti v zmysle výzvy a jej príloh. Ak žiadosť nespĺňa podmienky ustanovené zákonom o rozpočtových pravidlách, zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja alebo nespĺňa podmienky uvedené vo výzve, poskytovateľ do 10 kalendárnych dní od doručenia žiadosti vyzve žiadateľa mailom, aby v lehote 15 kalendárnych dní od vyzvania odstránil nedostatky zistené v žiadosti. Ak tak žiadateľ v určenej lehote neurobí, poskytovateľ žiadosť odmietne, o čom žiadateľa písomne informuje. Táto žiadosť nebude predmetom ďalšieho schvaľovacieho procesu. Riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy nie je upravené.

Výzva aj metodika uvádzajú, že posudzovanie a vyhodnocovanie žiadostí vykonáva komisia, ktorá je ako odborný a poradný orgán zriadená vedúcim Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu: postavenie, pôsobnosť, zloženie, činnosť a priebeh rokovania komisie, postup komisie pri vyhodnocovaní žiadostí a spôsob prijímania odporúčaní komisiou upravuje štatút komisie uverejnený na webovom sídle poskytovateľa. Na webovom sídle ÚPVII SR však štatút a rokovací poriadok komisie nebol nájdený, bol preto kontaktovaný vedúci Úradu e-mailom s prosbou o zaslanie štatútu. Na základe kladnej odpovede od hlavného štátneho radcu sme mohli vyhodnotiť oblasť transparentnosti aj ohľadom kritérií týkajúcich sa pôsobenia komisie. Treba však poznamenať, že samotný fakt o nedostupnosti tohto dokumentu online znižuje transparentnosť ako takú. Na základe e-mailovej komunikácie ÚPVII SR doplnil [Štatút komisie pre vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácií v pôsobnosti ÚPVII](#).

Komisia posudzuje a vyhodnocuje žiadosti, ktoré úradu predložili jednotliví žiadatelia na základe výzvy na predloženie žiadostí. Komisia je pri vyhodnocovaní žiadosti nezávislá a vyhodnocuje ju podľa kritérií uvedených vo výzve na predkladanie žiadostí. Komisia má najmenej troch členov. Komisia sa skladá z predsedu komisie, podpredsedu komisie a ďalších členov komisie, ktorých vymenúva a odvoláva vedúci úradu na návrh tajomníka komisie, ktorým je vedúci zamestnanec vecne príslušného organizačného útvaru úradu, do ktorého pôsobnosti spadá oblasť a účel poskytovanej dotácie. Členom komisie je tajomníkom navrhnutý odborník z vecne príslušnej oblasti podľa účelu poskytovanej dotácie, ktorý je zamestnancom úradu, zamestnancom vecne príslušného ministerstva alebo ostatného ústredného orgánu štátnej správy, zamestnancom orgánu územnej samosprávy, zamestnancom právnickej osoby alebo odborne spôsobilá fyzická osoba.

V rámci konfliktu záujmov štatút jasne vymedzuje, že člen komisie ani jemu blízka osoba nesmie byť:

- žiadateľom alebo osobou zaujatou voči žiadateľovi,
- štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa,
- spoločníkom, akcionárom alebo členom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom,
- zamestnancom žiadateľa alebo zamestnancom právnickej osoby, ktorej je žiadateľ spoločníkom, akcionárom alebo členom,
- konečným užívateľom výhod žiadateľa, ktorý je ako partner verejného sektora zapísaný v registri partnerov verejného sektora podľa osobitného predpisu.

Člen komisie je vylúčený z prerokúvania a posudzovania vecí, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

Ochranu pred korupciou nie je možné vyhodnotiť vzhľadom na minimálne množstvo zverejňovaných informácií o projektoch či komisiách.

Na základe analýzy dotácií Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu možno konštatovať, že dotačná schéma v oblasti regionálneho rozvoja je pomerne dobre nastavená z hľadiska účelnosti, o niečo horšie je na tom efektívnosť a výraznejšie nedostatky sú v oblasti transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko ÚPVII SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,429 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,111, tzn. že dosiahnuté hodnotenie je ekonomicky racionálne v daných dotačných schémach.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „F“ značí výraznú spokojnosť z ekonomického hľadiska.

efektívnosť						
		1	2	3	4	5
5	G	H	I			
4	D	E	F			
3	A	B	C			
2						
1						

Obrázok 34 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií ÚPVII SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií ÚPVII SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 2,800, čo je neutrálny postoj v rámci transparentnosti.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 35 Transparentnosť poskytovania dotácií ÚPVII SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií ÚPVII SR

Pri celkovom hodnotení dotácií ÚPVII SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (2,800), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 3,770). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že úrad z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „E“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko	5	G	H	I			
	4	D	E	F			
	3						
	2	A	B	C			
1							
		1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 36 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií ÚPVII SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Inak povedané, dotačné schémy ÚPVII SR sa neprejavujú ekonomicky racionálne ani ekonomicky negatívne a spolu s transparentnosťou poskytujú dotácie nestranným, resp. bezpríznakovým spôsobom. Existuje teda priestor na zlepšenie.

Úrad vlády Slovenskej republiky

Podľa zákona [č. 575/2001 Z. z.](#) o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení [zákona č. 313/2013 Z. z.](#) a [zákona č. 134/2020 Z. z.](#) je Úrad vlády Slovenskej republiky (ÚV SR) ústredným orgánom štátnej správy pre úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením činnosti vlády Slovenskej republiky a jej poradných orgánov. Konkrétne § 1b uvádza: úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením činnosti vlády plní Úrad vlády Slovenskej republiky; rovnaké úlohy plní Úrad vlády Slovenskej republiky aj pre predsedu vlády ako jeho výkonný orgán. Úrad vlády Slovenskej republiky plní aj úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením činností pre podpredsedu vlády Slovenskej republiky, ktorý neriadi ministerstvo, pri plnení úloh, ktoré mu vyplývajú z § 1aaa ods. 1 a 2; rovnako plní úlohy aj pre jeho štátneho tajomníka. Podpredseda vlády podľa § 1aaa riadi zabezpečovanie plnenia úloh spojených s odborným a organizačným zabezpečením činnosti vlády.

Okrem plnenia úloh uvedených v § 1b je ústredným orgánom štátnej správy pre:

- a) štátnozamestnanecké vzťahy a právne vzťahy pri výkone práce vo verejnom záujme,
- b) kontrolu plnenia úloh súvisiacich s výkonom štátnej správy a pre kontrolu vybavovania petícií a sťažností.

Úrad vlády Slovenskej republiky ďalej podľa kompetenčného zákona:

- a) kontroluje plnenie úloh z uznesení vlády,
- b) koordinuje plnenie úloh v oblasti informatizácie spoločnosti,
- c) koordinuje využívanie finančných prostriedkov z fondov Európskej únie,
- d) zabezpečuje a koordinuje ochranu finančných záujmov Európskej únie.

Hlavné úlohy ÚV SR sú podrobne uvedené v [štatúte úradu](#), ktoré však nie sú orientované na MNO, preto ich tu bližšie neuvádzame.

ÚV SR má viacero strategických dokumentov, uvádzame prehľad, tých, ktoré spomínajú MNO. [Komunikačná stratégia Operačného programu Technická pomoc pre Partnerskú dohodu na programové obdobie 2014-2020](#) má upozorniť verejnosť na možnosti, ktoré so sebou prináša účelné vynakladanie fondov EÚ, ako aj zvýšenie informovanosti o cieľoch politiky súdržnosti. Stratégia mala byť ďalej rozpracúvaná a upresňovaná v Ročných komunikačných plánoch, ktoré obsahujú detailné informácie o plánovaných informačných a komunikačných aktivitách vrátane vyčíslenia príslušných monitorovacích indikátorov a rozpočtov. Mimovládne neziskové organizácie sú v tomto dokumente identifikované ako oprávnení prijímatelia Operačného programu Technická pomoc a tiež ako cieľová skupina v rámci monitorovania a hodnotenia za účelom priebežného sledovania a hodnotenia realizovaných komunikačných aktivít.

[Stratégia riadenia ľudských zdrojov v štátnej službe na roky 2015 – 2020](#) predstavuje politický dokument, ktorého cieľom je zabezpečiť politický rámec pre reformu riadenia ľudských zdrojov v štátnej službe v súlade s deklarovanými princípmi štátnej služby. Stratégia reflektuje snahu odstrániť nedostatky, na ktoré poukazovali medzinárodné organizácie a snahu prijať ich odporúčania v záujme zabezpečenia zodpovedného a efektívneho plnenia funkcií štátu – Slovenskej republiky, uplatňovania demokratickej formy vlády a základných občianskych práv a slobôd, ako aj podpory hodnôt, ktoré posilnia dôveru a rešpekt občanov vo vzťahu k štátnej správe a jej zamestnancom. Stratégia o. i. uvádza, že aktuálnou výzvou pre verejný sektor, najmä jeho lídrov, je hľadať riešenia ako striktné, racionálne a s odborným, analytickým odôvodnením realizovať ekonomicky udržateľné koncepcie a politiky, s orientáciou na reálny verejný záujem oproti čisto ideologickým, parciálnym a skupinovým, či úzko rezortným prístupom, ktoré sa používajú doteraz. Úspech je podmienený odbornejšími a dôkazmi podloženými rozhodnutiami, výraznejším zapojením obyvateľstva do tvorby politik,

uvážlivými investíciami do expertných tímov a do trvalého budovania ľudských kapacít, získavaním relevantných medzinárodných skúseností a užšou kooperáciou s domácim podnikateľským a **neziskovým sektorom**.

[Akčný plán ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020](#) má za cieľ zabezpečiť efektívny, prehľadný a spoľahlivý systém ochrany a podpory práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám vrátane posilnenia jeho inštitucionálneho zabezpečenia. Tento plán síce MNO nespomína, no z hľadiska jeho zamerania tam vidíme priestor na zapojenie aktérov aj z neziskového sektora.

Dotačné schémy ÚV SR

Poskytovanie dotácií príslušných organizačných útvarov ÚV SR pri poskytovaní dotácií z rozpočtovej kapitoly ÚV SR a pri vyúčtovaní poskytnutých dotácií upravuje [zákon č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky](#) a [Smernica vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky č. 18/2018 zo dňa 5. septembra 2018 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky v znení smernice vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky č. 21/2018 zo dňa 24. septembra 2018](#).

Dotáciu z rozpočtovej kapitoly ÚV SR na príslušný rozpočtový rok je možné poskytnúť na podporu:

- a) národných kultúrnych pamiatok,
- b) projektov zachovania memorabií slovenských osobností európskeho významu,
- c) rozvoja športu, a to podporu regionálneho športu, mládežníckeho športu alebo akademického športu, podporu miestnych športových podujatí alebo regionálnych športových podujatí, podporu športových podujatí nižších skupín, nákup športovej výbavy, projekty zamerané na výstavbu, údržbu a využitie ihrísk, štadiónov a inej športovej infraštruktúry zameraných predovšetkým na deti a mládež.

Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je:

- a) obec,
- b) vyšší územný celok,
- c) **občianske združenie,**
- d) **nadácia,**
- e) záujmové združenie právnických osôb, ktoré je právnickou osobou,
- f) **nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,**
- g) **neinvestičný fond so sídlom na území Slovenskej republiky,**
- h) registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť, právnická osoba, ktorá odvodzuje svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
- i) právnická osoba zriadená osobitným zákonom; takejto právnickej osobe nemožno poskytnúť dotáciu na činnosť, na ktorú má podľa osobitného zákona poskytnuté prostriedky z verejného rozpočtu,
- j) medzinárodná organizácia registrovaná na území Slovenskej republiky,
- k) rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je vyšší územný celok alebo obec; takejto organizácii bude dotácia poskytnutá prostredníctvom zriaďovateľa,
- l) fyzická osoba oprávnená na podnikanie s miestom podnikania na území Slovenskej republiky alebo právnická osoba oprávnená na podnikanie so sídlom na území Slovenskej republiky,
- m) verejná výskumná inštitúcia.

Dotáciu možno poskytnúť žiadateľovi, ak preukáže, že má na financovanie projektu, na ktorý dotáciu požaduje, zabezpečené spolufinancovanie z vlastných zdrojov alebo iných zdrojov najmenej vo výške 5 % z celkového rozpočtu projektu. Táto povinnosť sa nevzťahuje na žiadosti súvisiace s nepriaznivou životnou situáciou a na žiadosti súvisiace s podporou revitalizácie krajiny, adaptácie krajinnej štruktúry na zmeny klímy a prevencie pred povodňami.

ÚV SR poskytuje tieto dotácie:

- [Dotácie na obnovu vojnových hrobov na rok 2020](#) – oprávnení žiadatelia sú aj občianske združenia, ktorých predmetom činnosti je zabezpečovanie starostlivosti o vojnové hroby v zmysle [§ 4 ods. 5 zákona č. 130/2005 o vojnových hroboch](#).
- [Podpora rozvoja športu 2019](#) – pre dva zo štyroch podprogramov sú oprávnení žiadatelia aj MNO.
- [Kultúra národnostných menšín 2017](#) – oprávnení žiadatelia sú aj MNO, ale od roku 2018 je pre túto oblasť zriadený Fond na podporu kultúry národnostných menšín, ktorý je samostatne analyzovaný.

Ďalej sa na stránke k [dotáciám](#) uvádza aj informácia o čerpaní dotácií z rezervy predsedu vlády SR, posledná je z roku 2015, na základe kontroly v CRZ sme však zistili, že dotácie sú poskytované až do roku 2020, výzvy však nie sú zverejnené. Navyše, poskytovanie týchto dotácií je pravidelne kritizované napríklad organizáciou Transparency International Slovensko. Taktiež, podľa nášho názoru, by sa čerpanie rezervy predsedu vlády SR nemalo volať dotácie, keďže nespĺňa kritériá a náležitosti, ktoré sú spojené s poskytovaním dotácií. Preto sa touto dotáciou taktiež nezaobráame. V analýze sa venujeme len dotáciám na obnovu vojnových hrobov a dotačnej schéme Podpora rozvoja športu.

Dotácie na obnovu vojnových hrobov

Účelom tejto dotácie je podpora činností súvisiacich s obnovou verejne prístupných vojnových hrobov viažucich sa k II. svetovej vojne, ako aj náhrobkov, pamätníkov, pamätných tabúl a iných pietnych symbolov alebo pamätných miest, ktoré pripomínajú vojnovú udalosť v období rokov 1939-1945 v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 130/2005 Z. z. o vojnových hroboch v znení neskorších predpisov.

Žiadosť o dotáciu môžu podať:

1. obec,
2. občianske združenie, ktorého predmetom činnosti je zabezpečovanie starostlivosti o vojnové hroby v zmysle § 4 ods. 5 zákona o vojnových hroboch.

Základným cieľom projektu je oprava vojnových hrobov, pamätníkov alebo pamätných tabúl, všeobecné zvýšenie národného povedomia o boji proti fašizmu a problematike extrémizmu.

Žiadateľ predloží len jednu žiadosť o poskytnutie dotácie, ktorá môže pozostávať z jedného alebo viacerých projektov. V prípade, ak má žiadateľ zámer opraviť niekoľko vojnových hrobov, ktoré sa nachádzajú na rôznych miestach, podá jednu žiadosť a priloží k nej toľko projektov, koľko zodpovedá počtu hrobov/pamätníkov, ktoré by chcel obnoviť/opraviť.

Podané žiadosti o poskytnutie dotácie posudzuje a vyhodnocuje komisia zriadená zo zástupcov Ministerstva vnútra SR, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a zástupcov ÚV SR na základe nasledujúcich **kritérií**:

- a) technický stav vojnového hrobu,
- b) reálnosť rozpočtu.

Disponibilný objem zdrojov je 1 000 000 EUR, minimálna výška požadovanej a poskytnutej dotácie je 500 EUR, maximálna výška požadovanej a poskytnutej dotácie: 20 000 EUR. Žiadosti o poskytnutie dotácie podané v zmysle tohto vyzvania predsedu vlády SR nemusia byť spolufinancované z vlastných alebo iných zdrojov. Rozpočet s predpokladaným objemom financií na túto dotáciu na nasledujúce obdobie nie je zverejnený.

Podpora rozvoja športu

Túto dotačnú schému hodnotíme podľa poslednej dostupnej výzvy za [rok 2019](#). Dotačný program Podpora rozvoja športu na rok 2019 zahŕňa nasledovné [podprogramy](#):

1. výstavba multifunkčných ihrísk,
2. výstavba detských ihrísk,
3. údržba ihrísk a štadiónov a inej športovej infraštruktúry,
4. nákup športovej výbavy.

Mimovládne neziskové organizácie sú oprávnenými žiadateľmi len v podprogramoch 3 a 4, uvádzame preto len tieto.

Podprogram č. 3 – údržba ihrísk a štadiónov a inej športovej infraštruktúry

Ide o podporu projektov zameraných na údržbu ihrísk, štadiónov a inej športovej infraštruktúry. Cieľom tohto podprogramu je:

- vytvoriť podmienky pre ďalšie využívanie ihrísk a športovej infraštruktúry v obci – meste,
- zabezpečiť vytvorenie bezpečného a vyhovujúceho športového priestoru pre užitočné trávenie voľného času a zábavy,
- zatriktívniť miesto stretnutia a oddychu ako pre deti, tak aj pre ich rodičov,
- vytvoriť lepšie, modernejšie podmienky pre športové aktivity organizované obcami a mestami.

Podporuje sa najmä:

- dodávka, oprava, resp. výmena športového povrchu (napr. umelý trávnik, prírodný trávnik, antuka na atletickej dráhe, resp. tenisovom kurte, podlaha v telocvični, posilňovni a pod.) vrátane podkladových vrstiev,
- oprava budov na šport, napr. telocvične, posilňovne, šatne, tribúny a pod. (výmena okien, dverí, oprava strechy, fasády, oprava sociálnych zariadení, maľovanie, oprava kúrenia apod.),
- oprava a výmena nezahrnutá v bode a) a v bode b), napr. osvetlenie, oplatenie, mantinely, časomiera, závlahové systémy apod.

Podprogram č. 4 – nákup športovej výbavy

Ide o podporu projektov zameraných na nákup športovo-technického vybavenia a športovej výbavy za účelom zlepšenia stavu materiálne – technického vybavenia športovcov, športových kolektívov, športových organizácií a organizácií venujúcich sa športu. Zámerom je vytvárať predpoklad na športovú činnosť širokej verejnosti s dôrazom na deti a mládež, dosahovania pozitívnych športových výsledkov, ako aj poskytnúť väčšie možnosti na zlepšovanie športových výkonov. Nákup športovo-technického vybavenia a športovej výbavy umožní pravidelnú pohybovú aktivitu za účelom rozvíjania a upevňovania návykov na šport a starostlivosť o svoje zdravie.

Cieľom tohto podprogramu je zabezpečenie materiálneho športovo-technického vybavenia a športovej výbavy pre deti a mládež (prípravka, žiaci, dorastenci, juniori), ktorí sa venujú konkrétnym športovým aktivitám v rámci školskej alebo mimoškolskej činnosti. Podporuje sa

výlučne nákup športovo-technického vybavenia a športovej výbavy, ktoré je nevyhnutné na realizáciu konkrétnej športovej aktivity.

Podporuje sa najmä:

- nákup športovej výbavy využívanej viac ako jediným športovcom v rámci individuálnych a kolektívnych športov (napr. lopty, rakety, lyže, bicykle a pod.),
- nákup športovo-technického vybavenia (napr. bránky, koše, siete, stoly, časomiera a pod.),
- nákup športovej výbavy, ktorá bude využívaná čo najväčším počtom detí a mládeže,
- nákup športovej výbavy zameranej na viac športov.

Hodnotiace kritériá sú uvedené v samostatnej prílohe k výzve [Hodnotiaci formulár](#), kde sa hodnotia zámery a ciele projektu (relevantnosť cieľov a zámerov projektu s cieľmi a zámermi programu, podprogramu), kvalita spracovania (zrozumiteľnosť, prehľadnosť), udržateľnosť, cieľové skupiny, rozpočet (hospodárnosť, reálnosť, nevyhnutnosť a účelnosť výdavkov), športový a spoločenský význam projektu:

- V podprograme 3 - počet športovísk/ihrísk v obci/meste/mestskej časti vo vzťahu k počtu obyvateľov a cieľovej skupine, rozsah využiteľnosti a dopad športových aktivít a dostupnosť športoviska/ihriska/športovej infraštruktúry.
- V podprograme 4 - všeobecný spoločenský záujem o športovú aktivitu, popularita a úspešnosť športu všeobecná a v cieľovej skupine, rozsah využiteľnosti a dopad športových aktivít.

Objem predpokladaných disponibilných finančných prostriedkov pre program Podpora rozvoja športu na rok 2019 bol pôvodne 5 000 000 EUR, [dodatkom k výzve](#) bol upravený na 10 100 000 EUR. Rozpočet s predpokladaným objemom financií na túto dotáciu na nasledujúce obdobie nie je zverejnený. [Výška predpokladaných alokovaných finančných prostriedkov](#) je určená pre jednotlivé podprogramy a to v rámci krajov. Konkrétne:

Komisia pre údržbu ihrísk a štadiónov a inej športovej infraštruktúry príslušná pre vyhodnocovanie žiadostí v podprograme č. 3 – alokovaná suma vo výške 1 170 000 EUR

- Banskobystrický kraj – 180 000 EUR
- Bratislavský kraj – 90 000 EUR
- Košický kraj – 180 000 EUR
- Nitriansky kraj – 135 000 EUR
- Prešovský kraj – 180 000 EUR
- Trenčiansky kraj – 135 000 EUR
- Trnavský kraj – 135 000 EUR
- Žilinský kraj – 135 000 EUR

Komisia pre nákup športovej výbavy príslušná pre vyhodnocovanie žiadostí v podprograme č. 4 – alokovaná suma vo výške 630 000 EUR

- Banskobystrický kraj – 90 000 EUR
- Bratislavský kraj – 60 000 EUR
- Košický kraj – 90 000 EUR
- Nitriansky kraj – 75 000 EUR
- Prešovský kraj – 90 000 EUR
- Trenčiansky kraj – 75 000 EUR
- Trnavský kraj – 75 000 EUR
- Žilinský kraj – 75 000 EUR

Pre jednotlivé podprogramy je zároveň určená najnižšia a najvyššia výška žiadanej a poskytnutej dotácie v nasledovnom rozpätí:

- Pre podprogram č. 3 – údržba ihrísk a štadiónov a inej športovej infraštruktúry od 10 000 EUR do 20 000 EUR.
- Pre podprogram č. 4 – nákup športovej výbavy od 3 000 EUR do 6 000 EUR.

Minimálna výška spolufinancovania projektu z vlastných zdrojov alebo iných zdrojov, na ktorý je dotácia požadovaná, je najmenej 5 % z celkového rozpočtu projektu.

Tabuľka 41 Účelnosť dotácií ÚV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov					x	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov					x	
súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu						x
súlad cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona						x
súlad cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období						x
súlad cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy				x		

Zdroj: vlastné spracovanie

ÚV SR zverejňuje k výzvam aj záväznú metodiku, a to ako pre [obnovu vojnových hrobov](#), tak aj v programe [Podpora rozvoja športu 2019](#). V prípade vojnových hrobov za cieľ možno považovať počet obnovených hrobov, merateľným ukazovateľom sú doložené fotografie, ktoré sú povinnou súčasťou žiadosti: Žiadateľ o poskytnutie dotácie predkladá minimálne 3 fotografie a maximálne 5 fotografií ku každému projektu žiadosti. Z fotodokumentácie musí byť zrejmé, aký je aktuálny technický stav objektu, jeho opotrebovanie, prípadne poškodenie. Následne pri vyúčtovaní sa taktiež zasiela fotodokumentácia preukazujúca použitie dotácie na zmluvne stanovený účel. V programe Podpora rozvoja športu záväzná metodika určuje aj popis projektu, kde sa uvádzajú merateľné ukazovatele z hľadiska účelnosti: Približný počet obyvateľov obce/mesta/mestskej časti, v ktorej sa projekt realizuje, Orientačný počet a charakter športovísk (podprogram 3), Stručný popis súčasného stavu a problém, ktorý sa má projektom vyriešiť, definujú sa vonkajšie a vnútorné faktory, ktoré môžu mať vplyv na implementáciu projektu, formy a metódy riešenia, Počet športovcov s príslušnosťou k žiadateľovi, Počet športov, ktoré sa budú môcť realizovať prostredníctvom športovej výbavy, resp. športovo-technického vybavenia (podprogram 4), atď. V programe Podpora rozvoja športu záväzná metodika ďalej uvádza, že prípadný zisk z umožnenia využívania infraštruktúry je prijímateľ povinný použiť na prevádzku, údržbu alebo zhodnotenie dotovanej infraštruktúry, čím sa vlastne tiež sleduje naplnenie účelu.

Priority cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu, ako aj s celkovou úlohou ÚV SR nie je možné vyhodnotiť. Podľa kompetenčného zákona má ÚV SR iné úlohy, dotácie v pôsobnosti ÚV SR sú preto mimo zameranie úradu, napr. obnova vojnových hrobov spadá aj pod Ministerstvo vnútra SR, podpora športu by mala logicky byť v gescii Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Dotačné schémy sú však v súlade so zákonom č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Súlady s Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020 nie je možné vyhodnotiť vzhľadom na to, že programové vyhlásenie sa ÚV SR priamo netýka.

Na základe zverejnenej výzvy pre rok 2020 aj podľa archívu (rok 2019), možno konštatovať, že ciele výziev sú v súlade s cieľmi dotačných schém v jednotlivých programoch.

Súlady cieľov podporených projektov s cieľmi výzvy nie je možné posúdiť pre projekty na obnovu vojnových hrobov, keďže tieto nemajú archív, z čoho možno usudzovať, že táto výzva bola cez ÚV SR zverejnená prvýkrát. Podporené projekty v programe Podpora rozvoja športu sú v archíve dostupné len za rok 2018, výzva v roku 2017 bola zrušená. [Zoznam komisiou odporučených a neodporučených projektov v programe Podpora rozvoja športu 2018](#) nemá dostupné anotácie ani popisy, z ktorých by bolo možné vyhodnotiť ciele projektov s cieľmi výzvy, len podľa názvov niektorých projektov možno usudzovať, že majú nastavené ciele, ktoré sú v súlade s výzvou. Zoznam tiež obsahuje účel použitia dotácie (napr. nákup športovej výbavy, výstavba detského ihriska), čo sú účely, ktoré korešpondujú s účelmi stanovenými vo výzve. Pre rok 2019 sú dostupné informácie na stránke [Dotácie ÚV SR 2019](#)⁸, kde sú však taktiež dostupné len názov žiadateľa, názov projektu, podprogram, účel dotácie (napr. výmena osvetlenia v športovej hale, oprava multifunkčného ihriska, oprava telocvične základnej školy atď.).

Tabuľka 42 Efektívnosť dotácií ÚV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov			x			
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	
c) Finančné podmienky					x	
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty			x			
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

[Závazná metodika pre dotácie na obnovu vojnových hrobov](#) uvádza oprávnené a neoprávnené výdavky, nestanovuje však bližšie merateľné ukazovatele pre efektívnosť výdavkov. V metodike sa tiež uvádza, že na prijímateľa, ktorému bola poskytnutá dotácia vo výške nad 5 000 EUR sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov, v tomto prípade je prijímateľ povinný postupovať v zmysle daného zákona. [Závazná metodika na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie pre program Podpora rozvoja športu na rok 2019](#) uvádza, že pri použití finančných prostriedkov

⁸ Podrobné štatistiky vrátane popisu projektu sú na stránke [Dotácie ÚV SR](#), sú však len pre program Kultúra národnostných menšín a len do roku 2017, pre potreby analýzy tak nie sú použiteľné. Od roku 2018 je program Kultúra národnostných menšín v gescii Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

musí byť zabezpečená maximálna hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť ich použitia v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách. Taktiež sú uvedené oprávnené a neoprávnené výdavky pre jednotlivé podprogramy, pričom oprávnené výdavky sa členia na bežné a kapitálové, čo možno považovať za merateľný ukazovateľ.

V oboch dokumentoch však nie je usmernenie na stanovenie či vyhodnotenie cieľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov.

Cieľové skupiny žiadateľov sú definované zo [zákona](#) ako aj v samotných výzvach. Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#), a to na jeden rok (Poskytnutú dotáciu je prijímateľ povinný použiť: a) do 31. decembra daného roka, ak dotácia bola poskytnutá vo forme bežného transferu do 1. augusta príslušného roka, b) do 31. marca nasledujúceho roka, ak dotácia bola poskytnutá vo forme bežného transferu po 1. auguste príslušného roka, a ktoré nebolo možné použiť do konca príslušného rozpočtového roka), čo možno považovať za dostatočné časové obdobie. Navyše, v programe Podpora rozvoja športu 2019 bola zverejnená [informácia k lehote na použitie a vyúčtovanie bežných výdavkov](#) na základe informácií zverejnených Ministerstvom financií SR v súvislosti s opatreniami na zmiernenie dopadov koronavírusu, že v zmysle zmluvy o poskytnutí dotácie na podporu rozvoja športu sa lehota na použitie dotácie prípade bežných výdavkov predlžuje z 31. marca 2020 do dvoch mesiacov po skončení obdobia pandémie. Termín na zaslanie vyúčtovania poskytnutej dotácie sa predlžuje do jedného mesiaca po použití poskytnutej dotácie.

Finančné podmienky sú nastavené priaznivo, spolufinancovanie v prípade obnovy vojnových hrobov nie je povinné, pri programe Podpora rozvoja športu je to min. 5 % z oprávnených výdavkov.

Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a detailne. Pre dotácie na obnovu vojnových hrobov sú poskytnuté vzory žiadostí, ako aj [popisu projektu](#). V programe Podpora rozvoja športu sú dostupné vzory ako prílohy k [záväznej metodike](#). Tým, že žiadosti sa podávajú elektronicky na stránke [Dotácie ÚV SR 2019](#), je vytvorená aj [príručka k registrácii](#) do systému. Na stránke je tiež dostupný editovateľný [vzor žiadosti](#), ktorý tiež obsahuje vzory čestných vyhlásení a kontrolný zoznam povinných príloh. Na stránke k Podpore športu 2019 je tiež publikované [usmernenie k vyúčtovaniu](#) a samotné formuláre k vyúčtovaniu poskytnutej dotácie boli zverejnené v [elektronickom dotačnom systéme](#) a sú dostupné po prihlásení sa registrovaného užívateľa s podporeným projektom a kliknutí na zobrazit' projekt. Uvedené dokumenty uľahčujú administratívne požiadavky.

Pridelenie finančných prostriedkov pre rok 2018 sa vyhodnocuje komplikovane, vzhľadom na to, že zoznam obsahuje podporené aj nepodporené projekty a je vo formáte pdf (spolu 275 strán), nedá sa teda v zozname filtrovať. Na základe [zoznamu pre rok 2018](#) možno konštatovať, že pridelené sumy boli prevažne nižšie ako požadované, a to niekedy až o viac ako 80 %. Rok 2019 už je uvedený na stránke [Dotácie ÚV SR 2019](#), v časti [štatistiky pre verejnosť](#) sa dá filtrovať v podprogramoch ako aj medzi podporenými a nepodporenými žiadosťami. Aj v tomto prípade došlo v drvivej väčšine ku kráteniu rozpočtu a pridelené sumy boli nižšie ako požadované, väčšinou o 50 %.

Čerpanie finančných prostriedkov nie je verejne dostupné na stránke ÚV SR ani v iných dokumentoch, a preto primeranosť ich čerpania nie je možné vyhodnotiť.

Tabuľka 43 Transparentnosť dotácií ÚV SR

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						x

metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov						X
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojím poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					X	
prehľadnosť zverejňovaných údajov				X		
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					X	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov				X		
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					X	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						X
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy			X			
hodnotiaca komisia (členovia)					X	

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle ÚV SR nie sú dostupné žiadne metodické postupy či usmernenia, ktoré by sa zameriavali na stanovenie či vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Zoznam podporených a nepodporených žiadostí pre rok 2019 obsahuje len názov žiadateľa, názov projektu, podprogram, účel, požadovanú a schválenú sumu dotácie, chýba počet pridelených bodov či iné kritériá, ktoré by poukazovali na transparentnosť. [Zoznam projektov v roku 2018](#) obsahoval navyše aj stručné slovné hodnotenie „projekt sa neodporúča na podporu v kontexte kvality a výšky disponibilných zdrojov“, ktoré však nijako nedokladuje transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov.

Dotácie v pôsobnosti ÚV SR sú dostupné na tri kliknutia (web ÚV SR – časť Úrad vlády SR – dotácie). Následne sú údaje pre jednotlivé roky, informácie však nie sú veľmi prehľadné. Niektoré údaje sa nachádzajú priamo na stránke s dotáciami (napr. vyzvanie a všetky podklady pre dotácie na obnovu vojnových hrobov), iné odkazujú na ďalšie webové stránky (Podpora športu, kde tiež niektoré údaje sú priamo na daných stránkach, ďalšie sú v elektronickom dotačnom systéme).

Dátum zverejnenia vyzvania na poskytnutie dotácií na obnovu vojnových hrobov bol 17. február 2020 a termín uzávierky bol 16. marec 2020, síce predĺžený do 30. marca 2020 (vrátane), stále však nie je [zákonom č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky](#) stanovená podmienka v § 8 o zverejňovaní informácií, ktorá hovorí, že ÚV SR zverejňuje najmenej dva mesiace pred termínom predkladania žiadostí výzvy na predkladanie žiadostí. Termín vyhlásenia výzvy pre program Podpora rozvoja športu 2019 bol 15. január 2019, termín predkladania žiadostí bol do 15. marca 2019, v tomto prípade bola zákonná lehota dodržaná.

Žiadateľ môže predložiť žiadosť elektronicky, v prípade dotácie na obnovu vojnových hrobov je prostredníctvom e-mailu (vyplnený Formulár Žiadosti o poskytnutie dotácie, vyplnený Formulár Popisu projektu a fotodokumentáciu objektu zasiela žiadateľ len elektronickou poštou – e-mailom na adresu: vojnovehroby@vlada.gov.sk, pričom do predmetu správy uvedie „Žiadosť o poskytnutie dotácie – názov žiadateľa.“), v prípade program Podpora rozvoja športu 2019 sa žiadosť podáva prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy (www.slovensko.sk), alebo písomne do podateľne ÚV SR. Detaily ďalej upravujú záväzné metodiky pre obe dotácie. Riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy nie je v dostupných dokumentoch upravené.

[Smernica vedúceho Úradu vlády Slovenskej republiky č. 18/2018 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky](#) uvádza, že kompletne žiadosti vyhodnocuje najmenej trojčlenná komisia, ktorú zriaďuje ÚV SR. Člen komisie nesmie byť žiadateľom, ani zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi. Člen komisie ani jemu blízka osoba nesmie byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa, ani spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom. Členom komisie nesmie byť ani osoba, ktorá je zamestnancom žiadateľa alebo zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom. Komisia je pri vyhodnocovaní žiadostí nezávislá a vyhodnocuje ich podľa kritérií uvedených vo výzve na predkladanie žiadostí, pričom jednotlivé žiadosti musia byť očíslované a bez identifikácie žiadateľa. Člen komisie je vylúčený z prerokúvania a posudzovania veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

V prípade programu Podpora rozvoja športu je navyše k dispozícii [štatút komisie](#) pre tento program, ktorý upravuje postavenie komisie, úlohy komisie pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytnutie dotácie v rámci dotačného systému ÚV SR program Podpora rozvoja športu na rok 2019 a ďalšie skutočnosti súvisiace s činnosťou komisie ako poradného orgánu vedúceho ÚV SR. Na zabezpečenie účelu poskytovania dotácie v dotačnom programe sa zriaďujú 4 komisie na vyhodnocovanie žiadostí a navrhovanie ich podpory v súlade so zákonom, pre každý podprogram je to jedna komisia a [zoznam členov](#) je dostupný na webe.

Ako ochranu pred korupciou možno považovať zo zákona povinné zverejňovanie informácií, konkrétne všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých zdrojov vrátane dátumu schválenia, výšky a účelu dotácie a identifikácie konečného prijímateľa dotácie, a to do 30 dní od schválenia žiadosti, ako aj všetky neschválené žiadosti vrátane dátumu a dôvodu neschválenia žiadosti, a to do 30 dní od neschválenia žiadosti, vyhodnotenie výsledkov už poskytnutých dotácií, ak ich má ÚV SR k dispozícii. Posledné menované však nie je na webových stránkach úradu k dispozícii.

Na základe analýzy dotácií ÚV SR možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska efektívnosti, len o niečo horšie je to v oblastiach účelnosti a transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko ÚV SR

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,167 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 3,778, tzn. že dosiahnuté hodnotenie je ekonomicky neutrálne.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „E“ značí neutrálny postoj pri poskytovaní dotácií z ekonomického hľadiska.

efektívnosť						
1 2 3 4 5	5	G	H	I		
	4	D	E	F		
	1	A	B	C		
		1	2	3	4	5
						účelnosť

Obrázok 37 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií ÚV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií ÚV SR

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 3,100, čo predstavuje neutrálny postoj v rámci transparentnosti.

	A	B	C		
	1	2	3	4	5

transparentnosť

Obrázok 38 Transparentnosť poskytovania dotácií ÚV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií ÚV SR

Pri celkovom hodnotení dotácií ÚV SR berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (3,100), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 3,472). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ÚV SR z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „E“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko					
	5	G	H	I	
	4	D	E	F	
	3	A	B	C	
	1	2	3	4	5

transparentnosť

Obrázok 39 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií ÚV SR

Zdroj: vlastné spracovanie

Inak povedané, dotačné schémy ÚV SR sa neprejavujú ekonomicky racionálne ani ekonomicky negatívne a spolu s transparentnosťou poskytujú dotácie nestranným, resp. bezpríznakovým spôsobom. Existuje teda priestor na zlepšenie.

Fond na podporu umenia

Fond na podporu umenia (FPU) je verejnoprávnu právnickou osobou zriadenou [zákonom č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia](#) a o zmene a doplnení [zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií](#) v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z.

FPU vykonáva tieto činnosti:

- a) poskytuje finančné prostriedky zo svojho rozpočtu na podporu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- b) utvára materiálne podmienky na rozvoj umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike poskytovaním finančných prostriedkov na uskutočnenie verejných kultúrnych podujatí v oblasti umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- c) poskytuje finančné prostriedky na šírenie a prezentáciu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- d) poskytuje finančné prostriedky fyzickým osobám, ktoré sa tvorivo alebo výskumne podieľajú na rozvoji umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike,
- e) uskutočňuje monitorovaciu činnosť podporených projektov v oblasti umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike,
- f) vedie evidenciu žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov (ďalej len "žiadosť"), žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov (ďalej len "žiadateľ") a prijímateľov finančných prostriedkov v súlade s § 26,
- g) spolupracuje s orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, verejnoprávnyimi inštitúciami a inými osobami v záujme utvárania priaznivých podmienok na rozvoj umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike,
- h) zúčastňuje sa na činnosti medzinárodných organizácií pôsobiacich v oblasti podpory tvorby, výroby a šírenia umeleckých diel, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- i) spolupracuje s medzinárodnými organizáciami a zahraničnými inštitúciami pôsobiacimi v oblasti podpory tvorby, výroby a šírenia umeleckých diel, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- j) kontroluje plnenie zmluvných záväzkov a vymáha pohľadávky zo zmluvných záväzkov zo zmlúv uzatvorených s prijímateľmi finančných prostriedkov,
- k) vedie evidenciu profesionálnych umelcov v slobodnom povolání (ďalej len „profesionálny umelec“),
- l) uskutočňuje výskumnú činnosť najmä so zameraním na podporné systémy v oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu, utvára a využíva informačné databázy o tvorbe, výrobe a šírení umeleckých diel na zabezpečenie svojich činností,
- m) podieľa sa na propagácii umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike a v zahraničí, poskytuje informácie z oblasti slovenského umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu a poskytuje nefinančnú podporu súvisiacu s prezentáciou a propagáciou umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu; na tieto účely získava, spracúva, poskytuje, sprístupňuje a vyhodnocuje údaje z oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- n) poskytuje nefinančnú podporu a ďalšie súvisiace služby osobám pôsobiacim v oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu prostredníctvom uskutočňovania vzdelávacích aktivít, metodicko-poradenskej činnosti a sprostredkovateľskej činnosti.

[Štatút fondu](#) je základným vnútorným predpisom fondu, upravuje podrobnosti o činnosti a riadení fondu a určuje ďalšie vnútorné predpisy fondu. Základným poslaním fondu je utvárať podmienky na trvalo udržateľný rozvoj umeleckej tvorby, umeleckých aktivít, kultúry

a kreatívneho priemyslu, na tvorbu umeleckých diel a ich sprístupňovanie poskytovaním finančných prostriedkov fondu najmä na podporu tvorivých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu.

Poslaním FPU je aj:

- a. prispievať k napĺňaniu strategických zámerov a dlhodobých koncepcií rozvoja umeleckej tvorby, umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- b. prispievať k uskutočňovaniu kultúrnej politiky Slovenskej republiky a Európskej únie v oblasti umeleckej tvorby, umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- c. navrhovať opatrenia na podporu umeleckej tvorby a rozvoj umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- d. podporovať umeleckú tvorbu a jej sprístupňovanie verejnosti,
- e. podporovať rozvoj umeleckej tvorivosti, kultúry, kreatívneho priemyslu a podporovať trvalo udržateľný rozvoj podnikateľského prostredia v umeleckých aktivitách, kultúre a kreatívnom priemysle v Slovenskej republike,
- f. podporovať vývoj a uplatnenie nových technológií v oblasti umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike,
- g. iniciovať rozvoj medzinárodnej spolupráce v oblasti umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu,
- h. podporovať výchovu, vzdelávanie a výskumnú činnosť oblasti umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu a prioritne zlepšovať prístup mladej generácie ku kultúrnemu dedičstvu Slovenskej republiky,
- i. zabezpečiť rovnosť prístupu k finančným prostriedkom fondu určeným na podporu umeleckej tvorby a rozvoj umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu, transparentnosť udeľovania finančnej podpory z fondu a pravidelné vyhodnocovanie efektivity použitia finančných prostriedkov fondu,
- j. viesť evidencie a štatistiky v oblasti činnosti fondu,
- k. podporovať rozvoj kultúrnej identity obyvateľov Slovenskej republiky a zachovanie kultúrnej rozmanitosti.

Fond na podporu umenia nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie. Je však možné nájsť rozsiahle informácie o dotačných schémach a národných projektoch, do ktorých bol fond zapojený. Jedným z nich je [národný projekt Konsolidácia IKT nástrojov Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a podriadených inštitúcií](#). Projekt umožňuje zlepšiť vzájomnú elektronickú komunikáciu medzi inštitúciami, čím sa zvýšila aj úroveň elektronických služieb pre verejnosť. Národný projekt spadá pod Operačný program Informatizácia spoločnosti a je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Všetky úlohy projektu vedú k integrácii rezortu Ministerstva kultúry SR na už existujúci Ústredný portál verejnej správy www.slovensko.sk. Nedá sa ale povedať, že jeho účel výrazne ovplyvňuje MNO.

Fond má ako jeden z možných koncepcií „[Environmentálnu politiku a opatrenia Fondu na podporu umenia](#)“ (dokument, ktorý v prospech všetkých reaguje na vážne a neprehliadnuteľné zmeny životného prostredia stále dramatickejšie ovplyvňujúce našu každodennosť). Dokument v rámci programov fondu označuje environmentálne oblasti ako A1 (minimalizácia tvorby odpadu), A2 (zabezpečenie triedenia zhodnocovania odpadu), B (optimalizácia dopravy), C1 (zelené obstarávanie produktov a služieb), C2 (využívanie zdrojov), C3 (zelená infraštruktúra a architektúra) a D (environmentálne povedomie)

Fond poskytuje finančné prostriedky formou **dotácie**, štipendia alebo cez pôžičky so splatnosťou najviac päť rokov.

Dotačné schémy FPU

Priorita podpornej činnosti pre celú štruktúru podpornej činnosti určenej MK SR na rok 2020 znie nasledovne: „Rok slovenského divadla – 100 rokov profesionálneho divadla na Slovensku, 190. výročie vzniku ochotníckeho divadla na Slovensku“. Na projekty súvisiace s touto prioritou bude prednostne použitých najviac 20 % z príspevku do fondu, t. j. suma 4 000 000 EUR. Programy a podprogramy, ktorých sa priorita prednostne týka, sú špecifikované v rámci Štruktúry podpornej činnosti 2020.“ MK SR poskytuje zo štátneho rozpočtu v rámci schválených limitov na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte príspevok do fondu minimálne vo výške 20 000 000 EUR. Suma je uvedená aj v predmete zmluvy č. MK-244/2019/M.

Priority štruktúry podpornej činnosti stanovené radou fondu na rok 2020:

1. Inovatívne formy práce s publikom v oblasti súčasného umenia.
2. Medzinárodné prezentácie slovenského umenia mimo Európy.
3. Komplexná moderná infraštruktúra knižníc a priestorové vybavenie knižníc.
4. Podpora vzdelávania a tréningových aktivít určených pre lídrov/ky, vedúcich/e pracovníkov/čky, manažérov/ky a zamestnancov/kyne inštitúcií a organizácií pôsobiacich v oblasti umenia a kultúry.

Fond na podporu umenia uvádza 6 možností podpory, ide o nasledovné programy:

1. Umenie
2. Podujatia, kultúrne centrá a časopisy
3. Výskum a vzdelávacie aktivity
4. Tradičná kultúra a kultúrno-osvetová činnosť
5. Pamäťové a fondové inštitúcie
6. Mesto kultúry

Programy podpornej činnosti zoskupuje základný dokument „Štruktúra podpornej činnosti fondu na podporu umenia na rok 2020“. Z vyššie uvedených dotácií podrobnejšie poukážeme len na dotácie, ktoré majú význam pre MNO.

Fond v rámci **Programu 1 - Umenie** podporuje tvorbu, prezentáciu a šírenie profesionálneho nekomerčného umenia realizovaného primárne na Slovensku, najmä divadla, tanca, hudby, vizuálneho umenia, literatúry a medziodborových umeleckých aktivít. V rámci podprogramov určených pre medzinárodné prezentácie a mobility je podpora určená pre medzinárodnú prezentáciu, spoluprácu a mobility vo všetkých uvedených oblastiach umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu. Podpora je určená aj na projekty realizované v medzinárodnej koprodukcii a/alebo spolupráci, keď je možno alikvotnú časť projektu realizovať aj v zahraničí, pričom takýto projekt sa nepokladá za medzinárodnú prezentáciu.

Oprávnení žiadateľa môžu predložiť v rámci programu neobmedzené množstvo žiadostí o dotáciu (v prípade niektorých podprogramov je uvedené obmedzenie počtu žiadostí od jedného žiadateľa), no jednému žiadateľovi môže byť úhrnom **poskytnutá podpora maximálne do výšky 200 000 EUR za tri roky** (vrátane finančných prostriedkov poskytnutých ako minimálna pomoc od iných poskytovateľov), ak ide o prostriedky, ktoré by mali byť poskytnuté ako minimálna pomoc. Odborná komisia určená k príslušnej výzve môže v prípade potreby v rámci posudzovania žiadosti uskutočniť vypočutie žiadateľa alebo jeho zástupcu.

Fond v rámci **Programu 2 – Kultúrne podujatia, aktivity a časopisy** podporuje najdôležitejšie a najnáročnejšie projekty nekomerčného umenia primárne realizovaného na Slovensku, najmä divadla, tanca, hudby, vizuálneho umenia, literatúry, medziodborových umeleckých aktivít a tradičnej kultúry. Podpora je určená tiež na projekty realizované v medzinárodnej koprodukcii a/alebo spolupráci, keď je možné alikvotnú časť projektu realizovať aj v zahraničí, pričom takýto projekt sa nepovažuje za medzinárodnú prezentáciu.

Oprávnení žiadateľa môžu predložiť v rámci programu neobmedzené množstvo žiadostí o dotáciu (ak nie je uvedené inak). V rámci podprogramu [2.2.2 Aktivity malých kultúrnych a umeleckých centier](#), [2.2.3 Aktivity rezidenčných centier](#), [2.3.1 Vydávanie a distribúcia tlačených časopisov](#) a [2.3.2 Vydávanie internetových časopisov](#) jednému žiadateľovi môže byť úhrnom **poskytnutá podpora maximálne do výšky 200 000 EUR za tri roky** (vrátane finančných prostriedkov poskytnutých ako minimálna pomoc od iných poskytovateľov), ak ide o prostriedky, ktoré by mali byť poskytnuté ako minimálna pomoc. V rámci podprogramu [2.1 Veľké prehliadky, festivaly, súťaže](#) a [2.2.1 Aktivity väčších kultúrnych a umeleckých centier](#) je poskytovaná finančná podpora ako štátna pomoc. Odborná komisia určená k príslušnej výzve môže v prípade potreby v rámci posudzovania žiadosti uskutočniť vypočutie žiadateľa alebo jeho zástupcu.

Fond v rámci **Programu 3 – Výskum a vzdelávacie aktivity** podporuje odbornú reflexiu a kritiku všetkých druhov umenia, najmä divadla, tanca, hudby, vizuálneho umenia, literatúry, medziodborových aktivít, kultúry všeobecne. Podpora je určená tiež na realizáciu vzdelávacích aktivít určených primárne pre odborné publikum (vrátane študentov umeleckých škôl), ktoré sa viažu k uvedeným oblastiam kultúry a umenia. Podpora je určená aj na projekty realizované v medzinárodnej koprodukcii a/alebo spolupráci, keď je možné alikvotnú časť projektu realizovať aj v zahraničí, pričom takýto projekt sa nepokladá za medzinárodnú prezentáciu. Podpora je určená aj na projekty kultúrno-vzdelávacích aktivít v oblasti umenia pre deti, mládež a dospelých ([3.1.3 Divadlo: výskum a vzdelávanie](#), [3.2.3 Tanec: výskum a vzdelávanie](#), [3.3.3 Hudba: výskum a vzdelávanie](#), [3.4.3 Vizuálne umenie: výskum a vzdelávanie](#), [3.5.3 Literatúra: výskum a vzdelávanie](#) a [3.6.3 Medziodborové výskumné a vzdelávacie aktivity](#)). Oprávnení žiadateľa môžu predložiť v rámci programu neobmedzené množstvo žiadostí o dotáciu, no jednému žiadateľovi môže byť úhrnom **poskytnutá podpora maximálne do výšky 200 000 EUR za tri roky** (vrátane finančných prostriedkov poskytnutých ako minimálna pomoc od iných poskytovateľov), ak ide o prostriedky, ktoré by mali byť poskytnuté ako minimálna pomoc. Odborná komisia určená k príslušnej výzve môže v prípade potreby v rámci posudzovania žiadosti uskutočniť vypočutie žiadateľa alebo jeho zástupcu.

Fond v rámci **Programu 4 – Tradičná kultúra a kultúrno-osvetová činnosť** podporuje uchovávanie, rozvíjanie, prezentáciu, propagáciu a šírenie tradičnej kultúry mestského a vidieckeho prostredia, neprofesionálnu umeleckú tvorbu, kultúrno-osvetové činnosti, miestnu a regionálnu kultúru (uchovávanie, rozvíjanie, prezentácia, propagácia a šírenie neprofesionálnej, nekomerčnej umeleckej tvorby). Rovnako podporuje festivaly, prehliadky, výstavy, súťaže, vznik a prezentáciu tvorby v oblasti tradičnej kultúry (profesionálnej aj neprofesionálnej), folklorizmu, neprofesionálneho umenia a kultúrno-osvetovej činnosti. V rámci podprogramu určeného pre medzinárodné prezentácie a mobility je podpora určená pre medzinárodnú prezentáciu, spoluprácu a mobility v oblasti tradičnej kultúry a neprofesionálneho umenia. Podpora je určená tiež na projekty realizované v medzinárodnej koprodukcii a/alebo spolupráci, kedy je možné alikvotnú časť projektu realizovať aj v zahraničí, pričom takýto projekt sa nepovažuje za medzinárodnú prezentáciu. Odborná komisia určená k príslušnej výzve môže v prípade potreby v rámci posudzovania žiadosti uskutočniť vypočutie žiadateľa alebo jeho zástupcu. Poskytnutá podpora je stanovená štandardne v rovnakom objeme, **max. 200 000 EUR za tri roky**.

Fond v rámci **Program 5 - Pamäťové a fondové inštitúcie** si kladie za cieľ posilnenie úlohy pamäťových a fondových inštitúcií v spoločnosti, skvalitňovanie stavu odbornej starostlivosti o existujúci zbierkový a knižničný fond Slovenskej republiky, ich rozširovanie a sprístupňovanie širokej verejnosti, čím chce posilniť občiansku participáciu na využívaní

služieb a aktivít pamäťových a fondových inštitúcií. Podpora je určená aj na projekty realizované v medzinárodnej koprodukcii a/alebo spolupráci, kedy je možné alikvotnú časť projektu realizovať aj v zahraničí, pričom takýto projekt sa nepovažuje za medzinárodnú prezentáciu. Odborná komisia určená k príslušnej výzve môže v prípade potreby v rámci posudzovania žiadosti uskutočniť vypočutie žiadateľa alebo jeho zástupcu. Poskytnutá podpora je stanovená štandardne v rovnakom objeme, **max. 200 000 EUR za tri roky**.

Fond v rámci **Programu 6 – Mesto kultúry** podporí jedno mesto v rámci Slovenskej republiky, v ktorom sa bude v priebehu daného roka odohrávať súbor umeleckých a kultúrnych aktivít, podujatí a prezentácií zameraných na rozvoj kultúry mesta a sprostredkovanie živej skúsenosti obyvateľom a návštevníkom s rôznymi druhmi a formami súčasného umenia, najmä divadla, tanca, hudby, vizuálneho umenia, literatúry, medziodborových umeleckých aktivít, ako aj tradičnej kultúry, folklorizmu a neprofesionálneho umenia. Cieľom programu je najmä:

- podpora dlhodobého rozvoja miestnej kultúry a umenia prostredníctvom rozšírenia existujúcich aktivít v týchto oblastiach o ich nové druhy a formy;
- prezentácia rôznych foriem súčasného umenia a tradičnej kultúry s medzinárodným a celoslovenským presahom s cieľom rozšíriť existujúce publikum;
- podpora užšej spolupráce mesta so zriaďovanými inštitúciami štátom a samosprávou, ako aj neziskovým sektorom;
- podpora miestnych vzdelávacích a komunitných kultúrnych aktivít.

Poskytnutá podpora je stanovená štandardne v rovnakom množstve (max. 200 000 EUR) za tri roky. V rámci podprogramu [6.1.2 Mesto kultúry 2021 – celoročné aktivity](#) je poskytovaná finančná podpora ako štátna pomoc.

V rámci projektu Mesto kultúry 2021 nemožno realizovať výlučne prezentačné aktivity jedného druhu umenia, či kultúry. Podpora nie je taktiež určená na podporu projektov, ktoré mesto, štátom a samosprávou zriaďované inštitúcie, či **neziskový sektor** už v súčasnosti realizuje (kultúrne letá, festivaly rôznych umeleckých žánrov, jarmoky, rôzne typy stavovských podujatí, cirkevné, či komunitné stretnutia, oslavy založenia mesta, spomienkové slávnosti a oslavy a pod.), alebo získali podporu v iných podprogramoch.

Podľa zákona č. 284/2014 Z. z. zákonom č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia a o zmene a doplnení zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z. je pri všetkých programoch neoprávneným žiadateľom rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a ostatných orgánov ústrednej štátnej správy. V zmysle uvedeného zákona tieto organizácie nemôžu požiadať o podporu na projekt prostredníctvom tretej osoby (napr. občianskeho združenia, nadácie, neziskovej organizácie), ak ide o projekt, ktorý preukázateľne realizujú ako hlavný organizátor, alebo je súčasťou ich hlavnej činnosti. **Rozpočtové alebo príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a ostatných orgánov štátnej správy môžu vstupovať do projektov výlučne ako spoluorganizátori podujatí, ktoré preukázateľne realizuje ako hlavný organizátor tretia osoba (napr. občianske združenie, nadácia, nezisková organizácia).** V prípade, že sa preukáže porušenie tohto ustanovenia v akejkoľvek fáze posudzovania, takáto žiadosť bude vyradená z formálnych dôvodov.

Predbežný harmonogram výziev je na webovej stránke: <https://fpu.sk/sk/moznosti-podpory/vyzvy/vyzvy-2019> (rok 2020 uverejnený nie je).

Výzvy sumarizujeme v nasledujúcej tabuľke a následne pristúpime k vyhodnoteniu sledovaných oblastí účelnosti, efektívnosti a transparentnosti pre všetky výzvy spoločne.

Tabuľka 44 Dotačné výzvy Fondu na podporu umenia v roku 2020

Charakteristiky/Programy dotácií	Umenie	Podujatia, kultúrne centrá a časopisy	Výskum a vzdelávacie aktivity	Tradičná kultúra a kultúrno-osvetová činnosť	Pamäťové a fondové inštitúcie	Mesto kultúry
Účel	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Podprogramy	Divadlo, Hudba, Vizuálne umenie, Literatúra, Medziodborové aktivity	Veľké prehliadky, festivaly, súťaže, Aktivity kultúrnych a umeleckých centier, Vydávanie časopisov	Divadlo: výskum a vzdelávanie, Tanec: výskum a vzdelávanie, Hudba: výskum a vzdelávanie, Vizuálne umenie: výskum a vzdelávanie, Literatúra: výskum a vzdelávanie, Medziodborové výskumné a vzdelávacie aktivity	Odborná, výskumná a vzdelávacia činnosť, Vznik a prezentácia tvorby - neprofesionálne umenie, Vznik a prezentácia tvorby - tradičná kultúra, Prehliadky, festivaly a súťaže, Kultúrno-osvetová činnosť, Medzinárodné mobility a prezentácie - tradičná kultúra a kultúrno-osvetová činnosť	Knižnice, Múzeá, Galérie, Ochrana zbierkových fondov	Mesto kultúry 2021 - (mestá)
Legislatívny rámec	zákon č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia					
Oprávnení žiadatelia	Tak ako to definuje základný dokument „Štruktúra podpornej činnosti fondu na podporu umenia na rok 2020“ v jednotlivých podprogramoch a „Zásady poskytovania finančných prostriedkov z Fondu na podporu umenia“.					
Podprogramy, ktoré nie sú skúmané v rámci dotačných schém MNO	1.1.1, 1.2.1, 1.3.1, 1.4.1, 1.4.2, 1.4.5, 1.5.1, 1.5.3, 1.5.5	ani jeden	3.1.1, 3.2.1, 3.3.1, 3.4.1, 3.5.1, 3.6.1	4.1.2	5.2.2., 5.3.2., 5.4.1., 5.4.2	všetky
Oprávnené aktivity	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Trvanie projektu	1.7.2020 – 30.06.2021 (maximálna doba realizácie 30.6.2021) alebo 1.1.2020 – 1.6.2020/31.12.2020 (maximálna doba realizácie 31.12.2020) alebo kombinácia jednotlivých fáz	7. 10. 2019 - 31. 12. 2020 alebo 21. 10. 2019 - 31. 12. 2020 alebo 16.12.2019 - 28.2.2021 alebo 25.11.2019 - 31.12.2020/28.2.2021 alebo 2.3.2020 - 28.2.2021	20.1.2020 - 28.2.2021 alebo 20.1.2020 - 31.12.2020 alebo 2.3.2020 - 28.02.2021	20.1.2020 - 28.2.2021 alebo 20.4.2020- 30.6.2021 alebo 25.11.2019 - 31.12.2021	16.12.2019 - 31.12.2020 alebo 2.3.2021 - 30.06.2022	1. fáza: 13.1. - 20.5., 2. fáza 18.5. - 31.1.2022, 3. fáza 28.9.2020 - 31.01. 2022
Základný cieľ	áno	áno	áno	áno	áno	áno

Ukazovateľ	nie	nie	nie	nie	nie	nie
Kritériá výberu	áno	áno	áno	áno	áno	áno
Minimálna a maximálna výška podpory za tri roky	2 000 EUR - 60 000 EUR (v niektorých prípadoch je minimálna výška 5 000 EUR/1 000 EUR/1 500 EUR)	1 500 EUR - 200 000 EUR (v niektorých prípadoch je minimálna výška 50 000 EUR/60 000 EUR/3 000 EUR/2 000 EUR)	1 500 EUR - 200 000 EUR (v niektorých prípadoch je minimálna výška 1 000 EUR/5 000 EUR/2 000 EUR a maximálna 40 000 EUR)	1 500 EUR - 60 000 EUR (v niektorých prípadoch je minimálna výška 10 000 EUR/5 000 EUR/2 000 EUR/1 000 EUR a maximálna 10 000 EUR/20 000 EUR/40 000 EUR)	1 500 EUR - 60 000 EUR (v niektorých prípadoch je minimálna výška 2 000 EUR/1 000 EUR/10 000 EUR a maximálna 10 000 EUR/20 000 EUR/40 000 EUR)	1. fáza 5 000 EUR - 10 000 EUR, 2. 200 000 EUR - 300 000 EUR, 3. fáza 1 500 EUR - 60 000 EUR
Spolufinancovanie	5%; 20%; 30%	5%; 20%	5%	5%	5%; 20%; 10%	1. a 2. fáza 20%, 3. fáza 5%
členovia komisie	áno (5)	áno (5/7)	áno (5)	áno (5/7)	áno (5)	áno (5/7)

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 45 Účelnosť dotácií Fondu na podporu umenia

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov			x			
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov			x			
súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlad cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona/ štatútu					x	
súlad cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období		x				
súlad cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci dotácií FPU existujú metodické postupy na stanovenie a vyhodnotenie cieľov vo všetkých dotačných schémach (v základnom dokumente). Žiadna dotačná schéma, ale nestanovuje a nevyhodnocuje merateľné ukazovatele, ktorými by sa dala merať poskytnutá podpora z hľadiska účelnosti (uvádzané aj v prehľadovej tabuľke).

Ciele dotácií v rámci umeleckej politiky sú plne v súlade s prioritami úloh definovanými v štatúte ministerstva. Priority úloh daného rezortu odrážajú aj tematické okruhy dotačných schém (umenie, podujatia, kultúrne centrá a časopisy, výskum a vzdelávacie aktivity, tradičná kultúra a kultúrno-osvetová činnosť, pamäťové a fondové inštitúcie a mesto kultúry). Skúmané dotačné schémy nadväzujú predovšetkým na body a) poskytuje finančné prostriedky zo svojho rozpočtu na podporu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu, c) poskytuje finančné prostriedky na šírenie a prezentáciu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu, d) poskytuje finančné prostriedky fyzickým osobám, ktoré sa tvorivo alebo výskumne podieľajú na rozvoji umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike, h) zúčastňuje sa na činnosti medzinárodných organizácií pôsobiacich v oblasti podpory tvorby, výroby a šírenia umeleckých diel, kultúry a kreatívneho priemyslu, l) uskutočňuje výskumnú činnosť najmä so zameraním na podporné systémy v oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu, utvára a využíva informačné databázy o tvorbe, výrobe a šírení umeleckých diel na zabezpečenie svojich činností, m) podieľa sa na propagácii umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu v Slovenskej republike a v zahraničí, poskytuje informácie z oblasti slovenského umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu a poskytuje nefinančnú podporu súvisiacu s prezentáciou a propagáciou umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu; na tieto účely získava, spracúva, poskytuje, sprístupňuje a vyhodnocuje údaje z oblasti umenia, kultúry a kreatívneho priemyslu.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti umeleckej činnosti zachytáva v kultúrnej politike (MK SR) a tak súlad s prioritami nie je možné hodnotiť len výlučne pre FPU. Vyhlásenie však uvádza: „Vláda finančne zabezpečí dokončenie rekonštrukcie Slovenskej národnej galérie, ako aj obnovu hradu Krásna Hôrka. V závislosti od vývoja finančných možností pripraví zámer rekonštrukcie historickej budovy Slovenského národného divadla. Vláda dokončí výstavbu Múzea holokaustu v Seredi ako inštitúcie s potenciálom vzdelávania a výchovy proti všetkým formám neznášanlivosti, násilia a extrémizmu.“ V rámci umeleckej oblasti bude prihliadať aj na sociálny status umelcov v slobodnom povolání (napr. znížením daňového zaťaženia či zvýšením paušálnych výdavkov).

Dotácie majú zverejnené [výzvy](#) a dotačné schémy sú zároveň definované na základe dokumentu „[Štruktúra podpornej činnosti fondu na podporu umenia na rok 2020](#)“. Zverejnený je aj [predbežný harmonogram výziev na rok 2020](#)). Môžeme zhodnotiť, že ciele výzvy sú v súlade s dotačnými schémami a taktiež, že ciele projektov sú v súlade s cieľmi výziev. Do určitej miery vieme ciele projektov posúdiť aj na základe ich charakteristík v zozname projektov za rok 2020: <https://podpora.fpu.sk/statistiky/program>. Žiadosti majú uvedené stručné zhrnutie projektu a jeho pridelenie k programu.

Tabuľka 46 Efektívnosť dotácií Fondu na podporu umenia

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	
c) Finančné podmienky			x			
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty					x	
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

FPU vo svojich dotačných schémach uvádza základný dokument „[Štruktúra podpornej činnosti fondu na podporu umenia na rok 2020](#)“, ktorý detailne vymedzuje ciele, zameranie, kritériá, trvanie projektov. Dokument poukazuje aj na stanovenie výšky oprávnených nákladov. Doplňujúcimi dokumentmi sú aj: [Pokyny k elektronickej komunikácii pre prijímateľov Fondu na podporu umenia](#) a [Pokyny k podaniu elektronickej žiadosti pre žiadateľov Fondu na podporu umenia](#). Dokumenty však nedefinujú merateľné ukazovatele.

Cieľové skupiny sú jasne definované vo všetkých skúmaných dotáciách, ktoré v tomto bode kopíruje [zákon č. 284/2014 Z. z. o Fonde na podporu umenia](#) a o zmene a doplnení [zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií](#) v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení zákona č. 79/2013 Z. z.

Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe [zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#), a to maximálne na tri roky, čo považujeme za vhodné obdobie vzhľadom na typ dotácie a ich samotným definovaním termínov realizácií v tomto období, vid' súhrnnú tabuľku. Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a detailne.

Na webovej stránke sú taktiež spracované [vzory žiadostí](#) a podávanie žiadostí je elektronické, čo značne uľahčuje administratívnu záťaž ([Pokyny k elektronickej komunikácii pre prijímateľov Fondu na podporu umenia](#)).

Pridelenie finančných prostriedkov môžeme sledovať v rámci [štatistík](#) FPU. Celkovo evidujeme 1 874 projektov podporených a 952 nepodporených. Každý jeden projekt má pridelenú aj žiadanú sumu, uvedený počet bodov pre kritériá výberu, krátky popis a môžeme hodnotiť, že prehľadnosť je na veľmi dobrej úrovni. Pridelená suma je obvykle nižšia ako požadovaná, na výberovej vzorke sme zistili krátenie medzi 40 – 50 %. **Čerpanie finančných prostriedkov nie je dostupné na stránke FPU, a preto primeranosť ich čerpania nie je možné vyhodnotiť.**

Tabuľka 47 Transparentnosť dotácií Fondu na podporu umenia

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					x	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy						x
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy					x	
hodnotiaca komisia (členovia)				x		

Zdroj: vlastné spracovanie

Na webovom sídle fondu existujú metodické postupy či usmernenia ([Smernica Fondu na podporu umenia o zamedzení konfliktu záujmov](#), [Zásady, spôsob a kritériá hodnotenia žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov z Fondu na podporu umenia](#)), ktoré sa zameriavajú aj na transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Fond svoje dotačné schémy zverejňuje s veľmi dobrou dostupnosťou, keďže dotačné schémy sú evidované detailne na sídle fondu či v základnom dokumente „[Štruktúra podpornej činnosti fondu na podporu umenia na rok 2020](#)“.

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na dve kliknutia (web Fondu na podporu umenia – možnosti podpory – štruktúra podpory).

Priebeh výziev je zverejnený na stránke: <https://fpu.sk/sk/moznosti-podpory/vyzvy/vyzvy-rok-2020>, kde fond presne definuje začiatok predkladania žiadostí, termín predkladania žiadostí, typ programu a dokonca aj, či je ešte výzva otvorená alebo uzavretá. Následne nato sú zverejnené aj

nepodporené projekty evidované v rámci [štatistík](#) FPU. Z výsledkov môžeme tvrdiť, že od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je dostatočné časové obdobie.

Postup vyhodnocovania dotačnej schémy je pre všetky dotačné schémy prepojený s Ústredným portálom verejnej správy na adrese www.slovensko.sk. V rámci pokynov k podaniu elektronickej žiadosti je vytvorený [dokument s pokynmi](#).

Komisie sú podľa zákona aspoň 5 členné, členov odborných komisií menuje a volí Rada fondu. Člen komisie nesmie byť žiadateľom, ani zaujatý vo vzťahu k žiadateľovi. Za zaujatého vo vzťahu k žiadateľovi sa považuje člen komisie, ktorý sám alebo jemu blízka osoba je:

- a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu žiadateľa,
- b) spoločníkom právnickej osoby, ktorá je žiadateľom,
- c) zamestnancom žiadateľa, zamestnancom záujmového združenia podnikateľov, ktorého je žiadateľ členom.

V rámci konfliktu záujmov fond vypracoval smernicu [Fondu na podporu umenia o zamedzení konfliktu záujmov](#). Podľa zákona č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky člen komisie, ktorý sa vo vzťahu k žiadateľovi považuje za zaujatého, je vylúčený z rokovania o konkrétnej žiadosti a jej vyhodnocovania. Komisia vyhodnocuje žiadosti podľa kritérií uvedených vo výzve na predkladanie žiadostí. Hodnotiace kritériá, ktorými sa komisia riadi, za každú dotačnú schému uvádza dokument: [Zásady, kritériá a spôsob hodnotenia žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov z Fondu na podporu umenia](#).

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **FPU vo veľkej miere zverejňuje všetky potrebné náležitosti. Konkrétne zverejňuje všetky schválené žiadosti vrátane sumy žiadaných a poskytnutých dotácií, názvu dotácie, jeho účelu či zaradenie do programu. Okrem schválených žiadostí aj všetky neschválené žiadosti vrátane bližšieho dôvodu neschválenia (uvedený je počet bodov v rámci hodnotiacich kritérií). Zverejňované údaje fond dodržiava podľa platnej [legislatívy o zverejňovaní informácií](#), čo taktiež odzrkadľuje ochranu pred korupciou.**

Z dostupných informácií je jasné, ako je tvorená hodnotiacia komisia. Členstvo v odbornej komisii upravuje [§ 17 zákona č. 284/2014](#) a článok 10 [štatútu](#). Členov odborných komisií do funkcie vymenúva a odvoláva rada v zmysle § 17, ods. 2 zákona. Podrobnosti o vymenovaní a odvolaní členov odborných komisií upravuje [článok 14 Rokovacieho poriadku Rady Fondu na podporu umenia](#) a [Zásady, kritériá a spôsob hodnotenia žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov z Fondu na podporu umenia](#).

Počet odborných komisií a ich konkrétne obsahové zameranie je špecifikované v „[Štruktúre podpornej činnosti na dané obdobie](#)“ (väčšinou je to 5 komisií ako uvádzame v súhrnnej tabuľke). Funkčné obdobie člena odbornej komisie vymenovaného do funkcie sú dva roky. Členstvo v odbornej komisii je nezastupiteľné. Ukončenie funkcie člena v odbornej komisii upravuje článok 10, ods. 7 a 8 štatútu. 5. Presné mená či funkcie sa neuvádzajú.

Na základe analýzy dotácií Fondu na podporu umenia možno konštatovať, že dotačná schéma je pomerne dobre nastavená z hľadiska účelnosti, efektívnosti aj transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko FPU

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,000 a celková efektívnosť dosahuje taktiež priemernú hodnotu 4,000, tzn. že dosiahnuté hodnotenie je ekonomicky racionálne vo zvolených dotačných schémach.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „I“ značí ideálny program, v ktorom efektívnosť aj účelnosť naplňajú očakávania.

efektívnosť	5	G	H	I			
	4	D	E	F			
	3						
	2	A	B	C			
1							
		1	2	3	4	5	účelnosť

Obrázok 40 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií Fondu na podporu umenia

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií FPU

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 4,667, čo je absolútna spokojnosť v rámci transparentnosti.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 41 Transparentnosť poskytovania dotácií Fondu na podporu umenia

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií FPU

Pri celkovom hodnotení dotácií Fondu na podporu umenia berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (4,667), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 4,000). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že FPU z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „I“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú šedé bunky, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená modrým).

ekonomické hľadisko		5	G	H	I	
		4	D	E	F	
3	2	A	B	C		
1		1	2	3	4	5
					transparentnosť	

Obrázok 42 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií Fondu na podporu umenia

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade fond poskytuje dotácie k absolútnej spokojnosti z oboch hľadísk u skúmaných dotačných schém. Dotácie teda radíme medzi najprospešnejšie, ktoré sú ekonomicky racionálne a dosahujú vysokú mieru transparentnosti.

Štátny fond rozvoja bývania

Štátny fond rozvoja bývania (ŠFRB) bol zriadený v roku 1996 zákonom Národnej rady Slovenskej republiky [č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania](#), ktorý upravil jeho postavenie a vytvoril podmienky na poskytovanie štátnej podpory rozvoja bývania. Tento zákon bol zrušený zákonom č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov a v súčasnosti je činnosť ŠFRB upravená [zákonom č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov](#). Predmet činností tiež vymedzuje [Vyhláška Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 284/2013 Z. z.](#) o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania, o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti v znení neskorších predpisov.

Správu ŠFRB v súlade so zákonom č. 150/2013 Z. z. a [Štatútom ŠFRB](#) vykonáva Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky. ŠFRB je právnickou osobou, v právnych vzťahoch vystupujúci vo svojom mene.

Prostredníctvom ŠFRB sa financujú priority štátnej bytovej politiky schválené vládou Slovenskej republiky pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu.

Podľa [Štatútu ŠFRB](#), je fond zameraný najmä na:

- posudzovanie žiadostí podľa účelov podpory v zmysle § 6 zákona č. 150/2013 Z. z. o ŠFRB a spracovanie rozhodnutí o poskytnutí, resp. zamietnutí podpory,
- prípravu zmluvnej dokumentácie, sledovanie plnenia zmluvných podmienok a zabezpečenie správy úverov počas celého ich životného cyklu,
- sledovanie a vymáhanie splátok v omeškaní, ako aj vymáhanie poskytnutých úverov od dlžníkov, ktorí svoje záväzky voči ŠFRB neplnili, nesplácali úver, príp. závažne porušili
- zmluvné podmienky,
- projekt Integrovaný regionálny operačný program (IROP) na programové obdobie 2014-2020, prostredníctvom ktorého je možné financovať oprávnené aktivity na zvýšenie energetickej efektívnosti existujúcich bytových domov,
- vykonávanie kontrol dodržiavania zmluvných podmienok u dlžníkov v súlade s § 17 ods. 2 zákona č. 150/2013 Z. z. o ŠFRB,
- rokovania na úrovni ústredných orgánov štátnej správy k návrhu mladomanželských pôžičiek pre žiadateľa - fyzickú osobu mladomanželov, vypracovanie podkladov a spolupráca s MDV SR pri príprave návrhu novely zákona č. 150/2013 Z. z. o ŠFRB a vyhlášky,
- a ďalšie.

Podporu ŠFRB poskytuje na obstaranie bytu a obstaranie nájomného bytu vo forme novej bytovej výstavby alebo kúpy v bytových alebo rodinných domoch, zveľaďovanie bytového fondu podporuje financovaním obnovy bytového fondu, ktorá je realizovaná modernizáciou alebo rekonštrukciou spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu, odstránením systémovej poruchy bytového domu a zateplením bytovej budovy. ŠFRB ako finančná inštitúcia slúžiaca na implementáciu nástrojov finančného inžinierstva, implementuje aj finančné zdroje z Európskej únie v zmysle princípov a priorít štátnej bytovej politiky schválených vládou SR.

Za viac ako 20 rokov existencie a činnosti ŠFRB je možné konštatovať, že ŠFRB je jedným z dôležitých finančných nástrojov štátnej bytovej politiky. Opodstatnenosť zriadenia ŠFRB potvrdzujú počty dokončených a obnovených bytov, keď ŠFRB od zriadenia v roku 1996 až do

31. decembra 2019 podporil výstavbu a obnovu 380 707 bytových jednotiek a uzatvoril 50 596 úverových zmlúv. **Druh podpory, ktorý ŠFRB poskytuje, je úver, nejde teda o dotácie, a preto nebudeme jednotlivé účely rozoberať.** Prehľad aktuálne poskytovaných podpôr je prehľadne spracovaný v dokumente [Druhy a účely poskytovaných podpôr v roku 2020](#), kde sú medzi oprávnenými žiadateľmi aj neziskové organizácie. Dokument vymedzuje účel podpory, lehotu splatnosti úveru v rokoch, maximálnu výšku úveru v EUR ako aj v percentuálnom podiele z obstarávacej ceny, úrokovú sadzbu, termín a miesto podania žiadostí, špecifikácia žiadateľa, iné informácie. Dokument taktiež vymedzuje, či na daný účel možno poskytnúť úver len bez dotácie, alebo aj v prípade, že na tento účel žiadateľ už čerpá dotáciu z MDV SR či iného rezortu, upravuje podmienky poskytovania úveru v prípade dotácie a bez dotácie.

Fond na podporu vzdelávania

Fond na podporu vzdelávania (FnPV) vznikol 1. januára 2013 [zákonom č. 396/2012 Z. z. o Fonde na podporu vzdelávania](#) ako právny nástupca Študentského pôžičkového fondu a Pôžičkového fondu pre začínajúcich pedagógov. Hlavnou činnosťou FnPV je poskytovanie pôžičiek za zvýhodnených podmienok vybraným cieľovým skupinám – študentom vysokých škôl, pedagogickým zamestnancom škôl, odborným zamestnancom škôl, študentom doktorandského študijného programu, ako aj vysokoškolským pedagógom, výskumným pracovníkom vysokých škôl a umeleckým pracovníkom vysokých škôl do 35 rokov veku. Fond na podporu vzdelávania zároveň zabezpečuje správu pôžičiek poskytnutých Študentským pôžičkovým fondom a Pôžičkovým fondom pre začínajúcich pedagógov. Pri svojej činnosti fond úzko spolupracuje s [Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR](#), [Študentskou radou vysokých škôl](#) ako aj s [Asociáciou doktorandov Slovenska](#). Podľa zákona do pôsobnosti rady fondu patrí:

- a. schvaľovanie pôžičiek,
- b. voľba a odvolanie predsedu rady fondu,
- c. schvaľovanie štatútu fondu, rokovacieho poriadku rady fondu, organizačného poriadku fondu a iných vnútorných predpisov fondu, ak ich schvaľovanie nepatrí do pôsobnosti iných orgánov fondu,
- d. vymenovanie a odvolanie riaditeľa fondu a určenie jeho mzdy podľa Zákonníka práce,
- e. schvaľovanie rozpočtu fondu,
- f. schvaľovanie výročnej správy fondu,
- g. schvaľovanie stratégie rozvoja fondu a udržateľnosti činností fondu,
- h. schvaľovanie ročnej účtovnej závierky fondu overenej audítorom,
- i. rozhodovanie o žiadosti o odpustenie dlhu alebo jeho časti,
- j. rozhodovanie o odklade splátok pôžičky a o predĺžení lehoty splatnosti pôžičky, ak na odklad splátok pôžičky nie je zákonný nárok,
- k. schvaľovanie prijatia úveru podľa § 8 ods. 1 písm. h),
- l. vyjadrovanie sa k ďalším otázkam, ktoré do pôsobnosti fondu zveruje zákon alebo vnútorné predpisy fondu.

Rada fondu môže schváliť odpustenie dlhu alebo jeho časti podľa odseku 1 písm. i), ak by vymáhanie jeho splatenia nebolo hospodárne.

[Štatút Fondu](#) na podporu vzdelávania vymedzuje pôsobnosť a úlohy Fondu na podporu vzdelávania, ustanovuje zásady činnosti, zásady hospodárenia a zásady jeho vnútornej organizácie, ako aj vzťahy k príslušným inštitúciám, s ktorými spolupracuje pri výkone svojej činnosti. V štatúte nie sú uvedené žiadne body, ktoré by sa explicitne týkali MNO, preto ho ďalej nerozoberáme.

Fond nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu, kde by boli definované ciele pre najbližšie obdobie. Fond na svojej webovej stránke uvádza v rámci dokumentov len interné [smernice](#) či [vnútorné predpisy rady fondu](#). Jeho zameranie považujeme z hľadiska predmetu analýzy za irelevantné, keďže fond neposkytuje žiadne dotácie a jeho orientácia je predovšetkým zameraná na pôžičky. Bližšie informácie o pôžičkách sú na tomto [odkaze](#).

Fond na podporu kultúry národnostných menšín

Fond na podporu kultúry národnostných menšín (FPKNM) je zriadený [zákonom č. 138/2017 Z. z.](#) o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín.

Fond je nezávislá verejnoprávna inštitúcia, ktorej poslaním je podporovať a stimulovať kultúru národnostných menšín v oblasti kultúrnych a vedeckých aktivít národnostných menšín, najmä vytváraním podporných mechanizmov pre tvorbu a šírenie kultúrnych a vedeckých hodnôt. Realizáciou svojho poslania fond prispieva k uskutočňovaniu kultúrnej politiky Slovenskej republiky a Európskej únie v oblasti podpory rozvoja národnostných menšín.

Fond vykonáva tieto činnosti:

- a) poskytuje finančné prostriedky na podporu kultúrnych a vedeckých aktivít s cieľom vzniku takýchto aktivít a šírenia a prezentácie výsledkov takýchto aktivít v Slovenskej republike a v zahraničí;
- b) monitoruje podporené projekty;
- c) vedie evidenciu žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov, žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov a evidenciu prijímateľov finančných prostriedkov;
- d) spolupracuje s orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, verejnoprávnymi inštitúciami a inými osobami v záujme vytvárania priaznivých podmienok na vznik, rozvoj, šírenie a prezentáciu kultúrnych a vedeckých aktivít národnostných menšín;
- e) spolupracuje s partnerskými organizáciami v zahraničí;
- f) kontroluje plnenie zmluvných záväzkov a vymáha pohľadávky vyplývajúce zo zmlúv uzatvorených s prijímateľmi finančných prostriedkov.

Fond ako verejnoprávna inštitúcia:

- dbá o rozvoj kultúrno-osvetovej činnosti v oblasti interkultúrneho dialógu a národnostných menšín,
- podporuje divadelné, hudobné, tanečné, výtvarné a audiovizuálne umenie,
- rozvoj literárnej, nakladateľskej a vydavateľskej činnosti v danej oblasti,
- zachováva a ochraňuje rozvoj identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín,
- podporuje výchovu a vzdelávanie v oblasti práv národnostných menšín,
- utvára podmienky pre rozvoj interkultúrneho dialógu a pre lepšie porozumenie medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám,
- podporuje vedecké aktivity v danej oblasti podľa § 1 ods. 1 zákona o fonde.

Pre uvedené oblasti v rámci štruktúry podpornej činnosti poskytuje fond podporu vo forme **dotácií** a štipendií.

[Štatút fondu](#) je základným vnútorným predpisom fondu, upravuje podrobnosti o účele, činnosti a orgánoch fondu a určuje ďalšie vnútorné predpisy fondu. Fond je zriadený na účel: a) utvárania podmienok pre zachovanie, vyjadrenie, ochranu a rozvoj identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín; b) podpory výchovy a vzdelávania k právam osôb patriacich k národnostným menšinám; ako aj c) utvárania podmienok na rozvoj interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám.

Z orgánov fondu je dôležité vymedziť odborné rady, ktoré posudzujú žiadosti a odporúčajú riaditeľovi projekty na podporu vrátane výšky finančných prostriedkov fondu, ktoré majú byť poskytnuté na konkrétny projekt. Odborné rady uvádzame aj s rozdelením finančných prostriedkov na podpornú činnosť podľa [zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín](#):

- a) odborné rady kultúry maďarskej národnostnej menšiny 53 %,
- b) odborné rady kultúry rómskej národnostnej menšiny 22,4 %,
- c) odborné rady kultúry rusínskej národnostnej menšiny 6,4 %,
- d) odborné rady kultúry bulharskej národnostnej menšiny 1 %,
- e) odborné rady kultúry českej národnostnej menšiny 3,7 %,
- f) odborné rady kultúry chorvátskej národnostnej menšiny 1 %,
- g) odborné rady kultúry moravskej národnostnej menšiny 1,4 %,
- h) odborné rady kultúry nemeckej národnostnej menšiny 1,8 %,
- i) odborné rady kultúry poľskej národnostnej menšiny 1,4 %,
- j) odborné rady kultúry ruskej národnostnej menšiny 1,1 %,
- k) odborné rady kultúry srbskej národnostnej menšiny 0,7 %,
- l) odborné rady kultúry ukrajinskej národnostnej menšiny 2 %,
- m) odborné rady kultúry židovskej národnostnej menšiny 1,1 % a
- n) odborná rada interkultúrneho dialógu a porozumenia 3 %.

Odborné rady rozhodujú v oblasti svojho pôsobenia o výške poskytnutých finančných prostriedkov v rozsahu objemu finančných prostriedkov, ktorý im prináleží.

FPKNM nemá žiadne strategické dokumenty či koncepcie, uvádza však [etický kódex](#), ktorého cieľom je stanovenie základných práv a povinností zamestnancov Fondu pre nestranný výkon verejnej služby.

V [programovom vyhlásení vlády 2016 – 2020](#) sa o. i. uvádza, že vláda bude nadväzovať a pokračovať so zmenami aj v oblasti financovania kultúry a to postupne z priamej gescie štátu k formám verejnoprávnosti a samosprávy. Po založení Audiovizuálneho fondu a Fondu na podporu umenia si kladie za cieľ, aby obdobná verejnoprávna inštitúcia vznikla aj na financovanie kultúry národnostných menšín. Vychádza pritom zo zámeru podporiť aktivity národnostných menšín žijúcich na území Slovenska, ktoré významnou mierou prispievajú k formovaniu a rozvoju kultúrnej rozmanitosti ako tradičnej a neoddeliteľnej súčasť rozvoja slovenskej spoločnosti. Vláda prijme zákon o vytvorení Fondu pre financovanie menšinových kultúr (verejnoprávny fond) s cieľom zabezpečiť systematickú podporu kultúrnych a umeleckých aktivít všetkých národnostných menšín v Slovenskej republike. Tento bod možno považovať za splnený, FPKNM vznikol prijatím zákona v roku 2017. Vláda sústreďí pozornosť aj na kultúrne potreby marginalizovaných a znevýhodnených skupín obyvateľstva v záujme predchádzania ich kultúrnej a sociálnej izolácii, a to aj formou zvýšenej podpory z grantového systému ministerstva kultúry.

Dotačné schémy FPKNM

Podľa ustanovenia článku 5, bodu 5.1 [štatútu fondu](#), odborné rady zabezpečujú odbornosť a nezávislosť pri stanovovaní priorit podpory na príslušný kalendárny rok, zamerania predkladaných projektov a pri posudzovaní jednotlivých žiadostí o poskytnutie finančných

prostriedkov. Štruktúru podpory uvádzame pre [rok 2020](#), pričom na stránke fondu je dostupný aj [rok 2019](#) a v [archíve dokumentov pre žiadateľa](#) aj staršie ročníky. Štruktúra podpornej činnosti fondu podrobnejšie určuje priority, pre rok 2020 sú priority nasledovné:

- Priority podpornej činnosti pre celú štruktúru podpornej činnosti určenej Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky:
 - Rok slovenského divadla – národnostné menšinové divadlá ako súčasť slovenského divadelníctva
- Priority podpornej činnosti pre celú štruktúru podpornej činnosti určenej Správnou radou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:
 - Mesto kultúry Nové Zámky v roku 2020 – aktivity v oblasti kultúry národnostných menšín
 - Prípravy na sčítanie obyvateľstva v roku 2021 (najmä spoločenské kampane, výskum, vzdelávacie aktivity)
- Priority štruktúry podpornej činnosti stanovené odbornými radami Fondu na podporu kultúry národnostných menšín:
 - maďarská národnostná menšina:
 - Sándor Márai – 120. výročie narodenia maďarského spisovateľa v Košiciach
 - Pál Szinyei Merse – 100. výročie úmrtia maďarského maliara v Jarovniciach
 - rómska národnostná menšina:
 - Rómovia ako súčasť Slovenska - aktivity zobrazujúce a prezentujúce Rómov ako súčasť Slovenskej republiky
 - Príprava na Rok Eleny Lackovej - aktivity spojené so 100. výročím narodenia spisovateľky Eleny Lackovej (príprava na rok 2021 - Rok Eleny Lackovej)
 - Podpora rómskej identity - aktivity podporujúce budovanie rómskej identity (Romipen) prostredníctvom vlastnej tvorby rómskych umelcov a umelkýň a rómskych akademikov a akademičiek

Priorizovanou cieľovou skupinou v roku 2020 bude skupina detí a mládeže vo veku do 25 rokov. Prioritou bude podpora projektov, ktoré:

- pri realizovaní aktivít využívajú najmä interkultúrny dialóg a národný dialóg,
- podporujú vlastnú tvorbu a individuálne výstupy z jednotlivých aktivít.

Oprávnení žiadateľa

Žiadateľom môže byť fyzická osoba, ktorá dovŕšila vek 18 rokov, alebo právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je realizácia kultúrnych alebo iných aktivít špecifikovaných vo výzve na podávanie žiadostí v súlade s účelmi fondu podľa [zákona č. 138/2017 Z. z.](#) o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín.

Bližšie sú oprávnení žiadatelia určení v [štruktúre podpornej činnosti na rok 2020](#), pričom sú delení podľa oprávnenosti pre jednotlivé programy a podprogramy, sumárne však možno konštatovať, že pre všetky programy a podprogramy sú o. i. oprávnenými žiadateľmi:

- a) občianske združenie so sídlom v Slovenskej republike;
- b) nadácia so sídlom v Slovenskej republike;
- c) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby so sídlom na území Slovenskej republiky;
- d) neinvestičný fond na území Slovenskej republiky;
- e) organizácie s medzinárodným prvkom.

Uvádzame preto stručne všetky programy pre rok 2020. V rámci každého programu sa podporujú podprogramy, pričom v každom je určený zámer podprogramu, forma podpory (dotácie alebo štipendium), aktivity, na ktoré je podpora daného podprogramu určená a oprávnené výdavky. Detailný popis vrátane všetkých priorít a podprogramov, je dostupný v [dokumente o štruktúre podpory](#).

Programy podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Program 1 - Podpora kultúrno-osvetovej činnosti a vzdelávacej činnosti, vedy a výskumu

V rámci tohto programu sa podporujú nasledovné podprogramy:

1.1 záujmová umelecká činnosť a voľnočasové aktivity

Zámerom podprogramu je podpora aktivít zameraných na zmysluplné využívanie voľného času prostredníctvom aktivít záujmovej umeleckej činnosti v záujme predchádzať a eliminovať pôsobenia negatívnych vplyvov najmä na deti a mládež. Podporuje sa rozvoj nových, inšpiratívnych metód a foriem trávenia voľného času s dôrazom na ich výchovný charakter a rozvoj kultúry a jazyka príslušníkov národnostných menšín ako aj na podporu budovania vzťahov medzi príslušníkmi národnostnej menšiny. Podporujú sa vzdelávacie aktivity pre deti, mládež a dospelých prostredníctvom spoznania a osvojovania si tradičných zručností a vedomostí špecifických pre národnostnú kultúru. Podpora je určená najmä na kultúrno-vzdelávacie pobytové tábory, tvorivé dielne a denné tábory, ktoré sú bližšie rozpísané v danom [podprograme](#).

1.2 neprofesionálne umenie

Zámerom podprogramu je podpora realizácie neprofesionálnych folklórnych, hudobných, tanečných, divadelných a iných festivalov a prehliadok, podpora realizácie rôznych amatérskych súťaží v umeleckej tvorivosti a podpora literárnych, divadelných a výstavných aktivít v oblasti neprofesionálneho umenia. Podpora je určená najmä na festivaly a prehliadky, súťaže v umeleckej tvorivosti, hudobné a tanečné aktivity, literárne aktivity, divadelné aktivity, výstavné aktivity a multižánrové aktivity, ktoré sú bližšie popísané v danom [podprograme](#).

1.3 vzdelávacie projekty

Zámerom podprogramu je podpora vzdelávania zameraného na zachovanie, vyjadrenie, ochranu a rozvoj identity a kultúrnych hodnôt príslušníkov národnostných menšín. Podpora je určená najmä na edukačné aktivity zamerané na vzdelávanie detí, mládeže a dospelých v oblasti národnostnej kultúry, ktoré sú definované v danom [podprograme](#).

1.4 podpora výchovy a vzdelávania detí a mládeže v oblasti práv národnostných menšín

Zámerom podprogramu je zabezpečenie orientácie žiakov základných škôl a študentov stredných a vysokých škôl v oblasti práv národnostných menšín a poukázanie na možnosti ich aktívneho uplatnenia v každodennom živote. Podpora je určená výlučne pre žiadateľov, ktorí preukázateľne pôsobia a realizujú aktivity v danej oblasti. Podpora je určená najmä na edukačné aktivity zamerané na výchovu detí a mládeže k právam národnostných menšín, ktoré sú bližšie uvedené v danom [podprograme](#).

1.5 podpora vzdelávania dospelých a školenia v oblasti práv národnostných menšín

Zámerom podprogramu je zabezpečenie zvyšovania informovanosti verejnosti o právach a postavení príslušníkov národnostných menšín s cieľom odbúravania predsudkov a stereotypov a poukázanie na aktívne uplatnenie práv príslušníkov národnostných menšín v každodennom živote. Podpora je určená výlučne pre žiadateľov, ktorí preukázateľne pôsobia a realizujú aktivity v danej oblasti. Podpora je určená najmä na odborné workshopy, konferencie, prednášky a semináre, ktoré sú bližšie uvedené v danom [podprograme](#).

1.6 analytická, expertná a edičná činnosť v oblasti práv národnostných menšín

Zámerom podprogramu je podpora odbornej vedeckej a expertnej činnosti, vrátane analytickej a edičnej činnosti v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín, zameraná na rozvoj a upevňovanie vedomostí o právach národnostných menšín. Podporuje sa aj vydávanie výchovno-vzdelávacích a informačných materiálov, výskum a odborné vedecké štúdie v oblasti práv príslušníkov národnostných menšín. Výstupom výskumu je okrem iného aj záverečná výskumná správa v rozsahu najmenej 10 strán popisujúca záverečné zistenia. Pri odborných vedeckých štúdiách je výsledkom predloženie samotnej štúdie v tlačenej alebo elektronickej podobe. Podpora je určená výlučne pre žiadateľov, ktorí preukázateľne pôsobia a realizujú aktivity v danej oblasti. Podpora je určená najmä realizáciu výskumu a/alebo vydávanie výstupov výskumu a na realizáciu vedeckej štúdie a/alebo vydanie výstupov odbornej vedeckej štúdie v oblasti práv príslušníkov národnostných menšín, ako je definované v danom [podprograme](#).

1.7 výskum kultúry, spôsobu života, histórie, jazyka a identity príslušníkov menšín

Zámerom podprogramu je podpora realizácie výskumných projektov z oblasti kultúry, spôsobu života, histórie, jazyka a identity príslušníkov menšín a projektov zameraných na uchovávanie významných informácií o národnostných menšinách na území Slovenskej republiky prostredníctvom digitalizácie. Výstupom výskumu je okrem iného aj záverečná výskumná správa v rozsahu najmenej 10 strán popisujúca záverečné zistenia a v prípade digitalizácie a tvorby databáz aj CD nosič s digitalizovaným obsahom. Podpora je určená výlučne pre žiadateľov, ktorí preukázateľne pôsobia a realizujú aktivity v danej oblasti. Podpora je určená najmä na výskum a digitalizáciu, ako je bližšie uvedené v danom [podprograme](#).

1.8 zahraničné kultúrne aktivity a medzinárodné kultúrne aktivity

Zámerom podprogramu je podpora aktivít zameraných na prezentáciu identity a kultúrnych hodnôt príslušníkov národnostných menšín v zahraničí. Podpora je určená výlučne pre žiadateľov, ktorí preukázateľne pôsobia a realizujú aktivity v danej oblasti. Podpora je určená najmä na prezentáciu a aktivity neprofesionálnych umeleckých súborov v zahraničí,

prezentácia výsledkov vedy a kultúry v zahraničí a poznávacie pobyty a vzdelávacie tábory príslušníkov národnostných menšín, ako sa uvádza v danom [podprograme](#).

Minimálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt v rámci Programu 1 je 500 EUR a maximálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt je 66 000 EUR.

Program 2 - Podpora literárnej, nakladateľskej a vydavateľskej činnosti

V rámci tohto programu sa podporujú nasledovné podprogramy:

2.1 literárna činnosť

Podprogram je zameraný na podporu tvorby autorov pôvodnej a prekladovej literatúry, literárnych prehliadok, festivalov, súťaží a medzinárodných literárnych mobilit a prezentácií s cieľom udržania kontinuity literárnej kultúry. Delí sa ďalej na tieto podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[2.1.1 tvorba a preklad literatúry,](#)

[2.1.2 literárne prehliadky, festivaly, súťaže,](#)

[2.1.3 medzinárodné literárne mobility a prezentácie,](#)

[2.1.4 podpora knižníc.](#)

2.2 periodická tlač

Zámerom je podpora vydávania periodík, zameraných na kultúrny život a vzdelávanie príslušníkov národnostných menšín, najmä spravodajské a informačné periodiká, literárne, detské a mládežnícke, spoločensko-vedné, osvetové periodiká a prílohy religiózných periodík zameraných na kultúru a jazyk národnostných menšín, prílohy národnostných periodík zamerané na kultúru a jazyk národnostných menšín. Podpora je určená výlučne pre žiadateľov, ktorí preukázateľne pôsobia a realizujú aktivity v danej oblasti. Aktivity a ďalšie informácie sú uvedené v danom [podprograme](#).

2.3 neperiodická tlač

Zámerom je podpora vydávania knižných publikácií zameraných na podporu rozvoja kultúry a jazyka národnostných menšín. Podporujú sa iba diela, ktoré sú v rukopise, resp. sú vytvorené. Podpora je určená výlučne pre žiadateľov, ktorí preukázateľne pôsobia a realizujú aktivity v danej oblasti. Aktivity a ďalšie informácie sú uvedené v danom [podprograme](#).

2.4 elektronické médiá

Zámerom je podpora národnostných kultúrnych projektov realizovaných prostredníctvom elektronických médií a internetu, zverejňovanie kultúrnych, spravodajských, vedeckých, vzdelávacích a osvetových obsahov, rozširovanie a prijímanie informácií o národnostných menšinách a pre národnostné menšiny v elektronickej forme. Dotáciu je možné použiť aj na vznik a vývoj národnostného rozhlasového a televízneho vysielania, internetového rozhlasového a televízneho vysielania. Delí sa ďalej na tieto podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[2.4.1 vydávanie elektronických kníh](#)

[2.4.2 vydávanie CD nosičov](#)

[2.4.3 vznik alebo vývoj národnostného rozhlasového/televízneho vysielania](#)

[2.4.4 vznik alebo vývoj národnostných kultúrnych projektov realizovaných prostredníctvom internetu](#)

[2.4.5 vznik alebo vývoj webovej stránky, internetovej databázy](#)

Minimálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt v rámci Programu 2 (okrem podprogramu 2.2 a 2.3) je 500 EUR a maximálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt je 66 000 EUR.

Výška pomoci poskytovanej z podprogramu 2.2, a 2.3 formou dotácie je limitovaná maximálnou sumou 200 000 EUR na všetky predložené projekty žiadateľa (v rámci podprogramov 2.2 a 2.3 pri ktorých sú finančné prostriedky poskytované v rámci schémy štátnej pomoci č. SA.37409 (2013/N)).

Program 3 - Podpora divadelného, hudobného, tanečného, výtvarného a audiovizuálneho umenia

V rámci tohto programu sa podporujú nasledovné podprogramy:

3.1 divadlo

Podprogram je zameraný na podporu profesionálnych a nezávislých divadiel, tvorbu a uvedenie javiskového diela, divadelných prehliadok, festivalov, súťaží a medzinárodných divadelných mobilit a prezentácií s cieľom udržania kontinuity divadelnej kultúry. Delí sa ďalej na tieto podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[3.1.1 tvorba a uvedenie javiskového diela – divadlo](#)

[3.1.2 divadelné prehliadky, festivaly a súťaže](#)

[3.1.3 divadelné aktivity](#)

[3.1.4 medzinárodné divadelné mobility a prezentácie](#)

3.2 hudba

Podprogram je zameraný na podporu profesionálneho hudobného umenia, tvorbu a šírenie hudobného diela, hudobných prehliadok, festivalov, súťaží a medzinárodných hudobných mobilit a prezentácií s cieľom udržania kontinuity rozvoja hudobného umenia. Delí sa ďalej na tieto podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[3.2.1 tvorba a šírenie hudobného diela](#)

[3.2.2 hudobné festivaly, súťaže a koncerty](#)

[3.2.3 hudobné aktivity](#)

[3.2.4 medzinárodné hudobné mobility a prezentácie](#)

3.3 tanec

Podprogram je zameraný na podporu profesionálneho tanečného a pohybového divadla, tvorbu a uvedenie javiskového diela, tanečných prehliadok, festivalov, súťaží a medzinárodných tanečných mobilit a prezentácií s cieľom udržania kontinuity rozvoja tanečného umenia. Delí sa ďalej na tieto podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[3.3.1 tvorba a uvedenie javiskového diela – tanec](#)

[3.3.2 tanečné prehliadky, festivaly a súťaže](#)

[3.3.3 tanečné aktivity](#)

[3.3.4 medzinárodné tanečné mobility a prezentácie](#)

3.4 výtvarné umenie

Podprogram je zameraný na podporu profesionálneho výtvarného umenia, tvorbu a realizáciu výtvarných diel, výstavných a prezentačných aktivít a medzinárodných výtvarných mobilit a prezentácií s cieľom udržania kontinuity rozvoja výtvarného umenia. Podpora je určená pre

všetky formy výtvarného umenia. Delí sa ďalej na tieto podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[3.4.1 tvorba a realizácia výtvarných diel](#)

[3.4.2 výstavné a prezentačné aktivity](#)

[3.4.3 medzinárodné výtvarné mobility a prezentácie](#)

3.5 audiovizuálne umenie

Podprogram je zameraný na podporu profesionálneho audiovizuálneho umenia, tvorbu a realizáciu audiovizuálnych diel, prehliadok, festivalov, súťaží a medzinárodných mobilit a prezentácií s cieľom udržania kontinuity rozvoja audiovizuálneho umenia. Delí sa ďalej na tieto podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[3.5.1 tvorba a realizácia diel - audiovizuálne umenie](#)

[3.5.2 prehliadky, festivaly a súťaže - audiovizuálne umenie](#)

[3.5.3 medzinárodné mobility a prezentácie - audiovizuálne umenie](#)

Minimálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt v rámci Programu 3 (okrem podprogramu 3.5.1) je 500 EUR a maximálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt je 66 000 EUR.

Minimálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt v rámci Programu 3 z podprogramu 3.5.1 je 500 EUR a maximálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt je 200 000 EUR.

Program 4 - Podpora zabezpečenia interkultúrneho dialógu a porozumenia medzi občanmi slovenskej národnosti a občanmi patriacimi k národnostným menšinám a etnickým skupinám

Zámerom programu je podpora realizácie multikultúrnych a interetnických projektov, zameraných **minimálne na dve národnostné menšiny** (okrem podprogramu 4.5), ktoré sa svojím významom podieľajú na realizácii kultúrnej politiky Slovenskej republiky v oblasti kultúry národnostných menšín (bulharská, česká, chorvátska, maďarská, moravská, nemecká, poľská, rómska, rusínska, ruská, srbská, ukrajinská, židovská).

V rámci tohto programu sa podporujú nasledovné podprogramy, zámery a podporované aktivity sú dostupné na daných odkazoch:

[4.1 projekty zamerané na podporu vzájomného porozumenia a zblížovania medzi národnostnou väčšinou a menšinami ako aj medzi národnostnými menšinami navzájom prostredníctvom identifikácie a spoznávania spoločných kultúrnych, umeleckých a vedeckých hodnôt a tradícií](#)

[4.2 projekty zamerané na odkrývanie a spoznávanie rodinnej, miestnej a regionálnej histórie, tradícií, osobností a pamiatok v národnostne zmiešanom prostredí](#)

[4.3 podpora zahrnutia rešpektovania, porozumenia a tolerancie voči menšinovým jazykom a kultúram do systému výchovy a vzdelávania, ako aj do pôsobenia masovokomunikačných prostriedkov](#)

[4.4 podpora výmenných programov, pobytov, spoločných vzdelávacích podujatí, vedomostných a umeleckých súťaží pre deti a mládež z rôznych národnostných a jazykových skupín](#)

4.5 podpora vzájomného porozumenia a zblížovania medzi národnostnou väčšinou a neautochtónnymi menšinami, ako aj medzi neautochtónnymi a autochtónnymi národnostnými menšinami

Minimálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt v rámci Programu 4 (okrem podprogramu 4.3 písm. a) periodická tlač, 4.3 písm. b) neperiodická tlač a 4.3 písm. e) audiovizuálna tvorba) je 500 EUR a maximálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt je 66 000 EUR.

Minimálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt v rámci Programu 4 z podprogramu 4.3 písm. e) audiovizuálna tvorba je 500 EUR a maximálna výška žiadanej sumy a podpory na jeden projekt je 200 000 EUR.

Výška pomoci poskytovanej z podprogramu 4.3 písm. a) periodická tlač a 4.3 písm. b) neperiodická tlač formou dotácie je limitovaná maximálnou sumou 200 000 EUR na všetky predložené projekty žiadateľa.

V každom programe sa uvádza, že žiadateľ o dotáciu je povinný v žiadosti uviesť, primerane okomentovať a štruktúrovane rozpísať predpokladané výnosy z celého projektu, vrátane sprievodných aktivít. Ak žiadateľovi nevzniknú žiadne výnosy, je povinný túto skutočnosť vysvetliť a zdôvodniť v komentári k rozpočtu. Neuvedenie výnosov bez zdôvodnenia ich absencie v komentári k rozpočtu je dôvodom na formálne vyradenie žiadosti.

V závere dokumentu o štruktúre podpornej činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín sa uvádza zoznam nepodporovaných aktivít:

- vydávanie samosprávnej tlače (s výnimkou príloh zameraných na kultúru a jazyk príslušníkov národnostných menšín), religióznej tlače (s výnimkou príloh zameraných na kultúru a jazyk príslušníkov národnostných menšín), bulvárnej tlače a periodík, ktoré nedosahujú náležitú umeleckú a odbornú úroveň, inzertných novín,
- vydávanie tlačovín typu leporelá, maľovanky, študijné, doktorandské a habilitačné práce, vysokoškolské učebnice a skriptá, príručky, bedekre, ezoterická literatúra, ročenky, almanachy, kuchárske knihy a tlač nedosahujúca náležitú odbornú úroveň,
- webová stránka na vlastnú komerčnú prezentáciu subjektov a jej preklady, e-shopy,
- vydávania hudobných nosičov etablovaných komerčných hudobných skupín,
- aktivity typu - členská schôdza, deň detí, deň matiek, deň obce, ošeračkové slávnosti, dožinkové slávnosti, ezoterické aktivity, športové aktivity a interné aktivity v oblasti školstva, členské zhromaždenia občianskych združení, aktivity krajanských organizácií a inštitúcií zahraničných Slovákov,
- projekty, ktoré nemajú charakter zameraný primárne na kultúru národnostných menšín, ale na sociálnu inklúziu, protidrogovú tematiku a pod.
- stavba alebo rekonštrukcia pamätníkov, pamätných tabúl, obnova cintorínov, hrobov a pod.

Kritériá pre hodnotenie žiadostí sú pre uvedené programy nasledovné:

Program 1 – (okrem podprogramu 1.2, 1.8 písm. a), 1.8 písm. b)), Program 2 (okrem 2.1.3) a Program 4:

- Relevantnosť zámerov a cieľov projektu
- Prínos projektu pre cieľovú skupinu

- Kultúrno-spoločenský význam projektu
- Rozpočet projektu
- Kvalita a výnimočnosť projektu

Podprogramy 1.8 písm. a), 1.8 písm. b), 2.1.3, 3.1.4, 3.2.4, 3.3.4, 3.4.3, 3.5.3

- Kultúrny/umelecký/vedecký prínos a potenciál projektu
- Prínos projektu pre cieľovú skupinu
- Doterajšie kultúrne/umelecké/vedecké aktivity žiadateľa vo vzťahu k projektu
- Rozpočet projektu
- Kvalita realizačného plánu

Program 3 (okrem 3.1.4, 3.2.4, 3.3.4, 3.4.3, 3.5.3) a podprogram 1.2

- Umelecký/kultúrny prínos a potenciál projektu
- Prínos projektu pre cieľovú skupinu
- Doterajšie umelecké/kultúrne aktivity žiadateľa vo vzťahu k projektu
- Rozpočet projektu
- Kvalita realizačného plánu

Detailnejšie sú kritériá hodnotenia žiadosti, vrátane bodového hodnotenia, uvedené v dokumente [Zásady hodnotenia žiadosti FPKNM](#).

Disponibilný objem finančných prostriedkov na podpornú činnosť vychádza zo [zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín, ktorý v § 20](#) odsek 5 uvádza, že fond je povinný použiť najmenej 95 % sumy svojich príjmov na podpornú činnosť podľa tohto zákona, pričom príjmy tvoria:

- a) príspevok zo štátneho rozpočtu (Ministerstvo kultúry SR poskytuje zo štátneho rozpočtu v rámci schválených limitov na príslušné rozpočtové obdobie podľa zákona o štátnom rozpočte príspevok do fondu najmenej vo výške 8 000 000 EUR),
- b) sankcie podľa tohto zákona a zmluvné sankcie,
- c) administratívne poplatky (za spracovanie žiadosti vo forme dotácie je žiadateľ povinný zaplatiť na účet fondu administratívny poplatok, a to 0,1 % z požadovaných finančných prostriedkov, najmenej však 20 EUR a najviac 1 000 EUR),
- d) finančné dary, dobrovoľné príspevky,
- e) úroky z vkladov v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,
- f) vratky nepoužitých finančných prostriedkov alebo neoprávnene použitých finančných prostriedkov poskytnutých fondom podľa tohto zákona,
- g) iné príjmy.

[Rozdelenie finančných prostriedkov na podpornú činnosť v roku 2020](#) je nasledovné:

	v %	v EUR
bulharská národnostná menšina	1%	76 000 EUR
česká národnostná menšina	3,70%	281 200 EUR
chorvátska národnostná menšina	1%	76 000 EUR
maďarská národnostná menšina	53%	4 028 000 EUR
moravská národnostná menšina	1,40%	106 400 EUR
nemecká národnostná menšina	1,80%	136 800 EUR

poľská národnostná menšina	1,40%	106 400 EUR
rómska národnostná menšina	22,40%	1 702 400 EUR
rusínska národnostná menšina	6,40%	486 400 EUR
ruská národnostná menšina	1,10%	83 600 EUR
srbská národnostná menšina	0,70%	53 200 EUR
ukrajinská národnostná menšina	2%	152 000 EUR
židovská národnostná menšina	1,10%	83 600 EUR
interkultúrny dialóg a porozumenie	3%	228 000 EUR

Stránka uvádza aj rozdelenie finančných prostriedkov medzi prioritnými oblasťami pre maďarskú a rómsku národnostnú menšinu.

Na základe charakteru programov a výziev pristupujeme k vyhodnoteniu sledovaných oblastí účelnosti, efektívnosti a transparentnosti pre všetky výzvy spoločne.

Tabuľka 48 Účelnosť dotácií FPKNM

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
súlad cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlad cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona/štatútu					x	
súlad cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období					x	
súlad cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci dotácií FPKNM existujú metodické postupy na stanovenie cieľov vo všetkých dotačných schémach (v dokumente [Štruktúra podpornej činnosti FPKNM na rok 2020](#)). Viaceré schémy indikujú aj merateľné ukazovatele v presne špecifikovaných [výstupoch](#) pre konkrétne podprogramy, či ukazovatele typu „Výstupom výskumu je okrem iného aj záverečná výskumná správa v rozsahu najmenej 10 strán popisujúca záverečné zistenia a v prípade digitalizácie a tvorby databáz aj CD nosič s digitalizovaným obsahom“.

Priority FPKNM sú stanované pre rok 2020 a v jednotlivých výzvach korešpondujú s týmito výzvami. Podobne je to aj s úlohami FPKNM definovanými v štatúte, ktoré sa tiež odrážajú v cieľoch dotačných schém.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), sa vláda zaviazala, že sústreďí pozornosť aj na kultúrne potreby marginalizovaných a znevýhodnených skupín obyvateľstva v záujme predchádzania ich kultúrnej a sociálnej izolácii, a to aj formou zvýšenej podpory z grantového systému ministerstva kultúry, čo sa aj prostredníctvom FPKNM darí naplňať.

Na základe [zverejnených výziev pre rok 2020](#), ktoré boli vyhlásené za účelom zachovania, vyjadrenia, ochrany a rozvoja identity a kultúrnych hodnôt národnostných menšín a výchovy a vzdelávania k právam osôb patriacich k národnostným menšinám, možno konštatovať, že ciele výziev sú v súlade s cieľmi dotačných schém v jednotlivých programoch.

Ciele projektov možno posúdiť aj na základe [zoznamu podporených projektov](#). Žiadosti majú uvedené stručné zhrnutie projektu a jeho pridelenie k programu, zhrnutie obsahuje zámer, hlavný cieľ, resp. ciele a častokrát aj merateľné výstupy. Na základe sledovanej vzorky môžeme zhodnotiť, že boli podporené projekty, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy.

Tabuľka 49 Efektívnosť dotácií FPKNM

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov					x	
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov				x		
c) Finančné podmienky				x		
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty				x		
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

FPKNM každoročne zverejňuje základný dokument, pre rok 2020 je to „[Štruktúra podpornej činnosti FPKNM na rok 2020](#)“, ktorý detailne vymedzuje ciele, zameranie, kritériá, sumy atď. [Štruktúra podporenej činnosti](#) taktiež definuje [oprávnené výdavky](#), ktoré musia byť primerané a musia byť vynaložené v súlade s nasledujúcimi princípmi:

- hospodárnosti (optimalizácia výdavkov pri rešpektovaní cieľov projektu),
- účelnosti (priama väzba výdavkov na projekt a ich nevyhnutnosť pre realizáciu projektu),
- efektívnosti (maximalizovanie výsledkov vo vzťahu k poskytnutým finančným prostriedkom).

Ak celková suma finančných prostriedkov poskytnutých v zmysle zmluvy je 25 000 EUR alebo viac, prijímateľ je povinný predložiť správu audítora spolu s vyúčtovaním projektu.

Doplňujúcimi dokumentmi sú aj [Zásady poskytovania finančných prostriedkov z FPKNM](#), ktoré sa orientujú na stanovovanie a vyhodnotenie cieľov z hľadiska efektívnosti, účelnosti aj hospodárnosti. Za merateľné ukazovatele možno považovať [charakteristiku výstupov](#), ktoré majú predpísaný formát pri konkrétnych podprogramoch. Kritériá hodnotenia upravuje dokument [Zásady hodnotenia žiadosti FPKNM](#).

[Zákon č. 138/2017 o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#) určuje, kto môže byť žiadateľom, cieľové skupiny žiadateľov sú jasne definované ako aj v [štruktúre podpornej činnosti na rok 2020](#).

Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené maximálne do 31. decembra 2020, iba v podprograme 3.1.1 tvorba a uvedenie javiskového diela – divadlo účel a) tvorba a naštudovanie javiskového diela v oblasti divadelného umenia, a účel b) uvedenie javiskového diela v oblasti divadelného umenia je maximálna doba realizácie projektu 30. jún 2021.

Finančné podmienky sú nastavené primerane. Výška povinného spolufinancovania projektu žiadateľom na rok 2020 vo všetkých programoch podpornej činnosti fondu je určená minimálnym percentuálnym podielom financovania rozpočtu projektu, na ktorý sa požadujú finančné prostriedky fondu formou dotácie. Povinné spolufinancovanie projektu žiadateľom musí byť uskutočnené výlučne formou finančného plnenia z vlastných zdrojov žiadateľa alebo z iných zdrojov a len na oprávnené výdavky, ktoré sú uvedené pri danom podprograme.

Administratívne podmienky pre [žiadateľov](#) aj [realizátorov](#) (prijímateľov) sú podané vecne a detailne. Sú spracované [vzory žiadostí](#), zoznamy príloh pre fyzické aj [právnické osoby](#) a k programom, ktorých sa to týka, aj [vzor výstupov](#). Podávanie žiadostí je pred doručením tlačenej verzie elektronické. U podporených žiadostí je dostupný [Postup pri vyúčtovaní projektu v registračnom systéme FPKNM](#), ako aj [Príručka pre vecné vyhodnotenie a vyúčtovanie projektu FPKNM](#), vrátane [vzoru vecného vyhodnotenia](#), posledné dve menované zatiaľ dostupné len pre rok 2019. Uvedené výrazne uľahčuje administratívnu záťaž. Žiadateľ uhradí administratívny poplatok za spracovanie žiadosti, jeho výška je automaticky vygenerovaná systémom (0,1 % z požadovaných finančných prostriedkov min. 20 EUR, max. 1000 EUR).

Pridelenie finančných prostriedkov môžeme sledovať v rámci [štatistík](#) fondu. Celkovo od roku 2018 evidujeme 5 465 žiadostí, z toho 4 009 podporených projektov a 1 456 nepodporených. Každý jeden projekt má uvedené kto je žiadateľ, mesto, názov projektu, kód výzvy, informácie o pridelení aj žiadanej sume. Pre každý projekt sa dajú zobrazit' podrobnosti, kde sú detailné informácie o žiadateľovi, zhrnutie projektu, rozpočet, bodové hodnotenie a v prípade nepodporenia žiadosti, aj dôvod. Pre podporené žiadosti (výber projektov, ako sa uvádza v metodike analýzy) je pridelená suma nižšia v priemere o 50 %.

Čerpanie finančných prostriedkov nie je dostupné na stránke fondu, a preto primeranosť ich čerpania nie je možné vyhodnotiť (verejná databáza neuvádza ani vecné vyhodnotenie, plnenie rozpočtu nie je uvedené).

Tabuľka 50 Transparentnosť dotácií FPKNM

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov					x	
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojim poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					x	
prehľadnosť zverejňovaných údajov					x	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					x	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov			x			

dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					x	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy					x	
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy					x	
hodnotiaca komisia (členovia)					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

Štatistiky o podporených a nepodporených projektoch od roku 2018 sú prehľadne uvedené vo verejnosti prístupnom [zozname projektov](#). Z hlavnej ponuky tohto zoznamu sa dá filtrovať zobrazenie zoznamu všetkých žiadostí alebo zobrazenie zoznamu žiadostí v príslušnom programe/podprograme. V nasledujúcej úrovni zobrazenia „zoznam žiadostí“ je možnosť triediť žiadosti cez jednotlivé filtre (rok, výzva, program, podporené/nepodporené a pod.). Detailné bodové hodnotenie odbornou radou pre jednotlivé výzvy je v časti [Rozhodnutia riaditeľa na rok 2020](#).

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na jedno kliknutie (web FPKNM – možnosti podpory), resp. jednotlivé programy sú uvedené hneď na úvodnej stránke fondu.

Priebeh výziev je zverejnený na [stránke](#), začiatok predkladania žiadostí nie je jasne určený, vychádzame preto len z dátumu, ktorý je v závere každej výzvy a považujeme ho za dátum zverejnenia výzvy, pričom platí, že žiadosti možno predkladať od dátumu zverejnenia výzvy. Každá výzva však má jasne stanovený termín predkladania žiadostí. Výzvy sú prehľadne označené, pre akú menšinu sú určené a následne, v akých programoch a podprogramoch je možné predkladať žiadosť. Napr. výzva [1/2020](#) je určená pre maďarskú a rómsku národnostnú menšinu a presne v prehľadných tabuľkách špecifikuje, ktorá menšina sa môže uchádzať o podporu v ktorom programe, pričom uvádza aj druh podpory (dotácia alebo štipendium). Z výsledkov môžeme tvrdiť, že je od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je pomerne krátke časové obdobie, a to zhruba jeden mesiac.

Pred prvým podaním žiadosti je potrebné, aby sa žiadateľ zaregistroval v elektronickom registračnom systéme fondu. Na webovej stránke fondu sú prehľadne spracované [odporúčania pre žiadateľa](#), ako postupovať a to od prvotného nápadu, cez prípravu projektu až po podanie a vyhodnotenie žiadosti. Po elektronickom podaní žiadosti prostredníctvom registračného systému FPKNM musí žiadateľ doručiť kompletnú žiadosť spolu s povinnými dokladmi uvedenými v Zásadách o poskytnutí finančných prostriedkov z FPKNM najneskôr do termínu ukončenia predkladania žiadostí, ktorý je uvedený v danej výzve. Žiadosť môže byť doručená osobne alebo poštou. Kancelária po doručení žiadosti skontroluje, či je žiadosť úplná. Ak žiadosť neobsahuje všetky povinné doklady k žiadosti, kancelária prostredníctvom elektronickej pošty vyzve žiadateľa, aby bezodkladne, maximálne v 10-dňovej lehote doplnil žiadosť. Úplné žiadosti hodnotí odborná rada určená k príslušnej výzve v súlade s kritériami hodnotenia žiadostí, ktoré sú rozdelené do 5 kategórií v závislosti od podprogramu. Maximálny počet bodov, ktorý možno získať pri hodnotení, je 100 bodov od každého člena odbornej rady. V hodnotení musí žiadosť získať od všetkých členov rady spolu viac ako 40 % z maximálneho možného počtu bodov (v prípade žiadosti zameranej na edičnú činnosť periodickej alebo neperiodickej tlače viac ako 50 % z maximálneho možného počtu bodov).

Odborné rady posudzujú žiadosti a odporúčajú riaditeľovi projekty na podporu vrátane výšky finančných prostriedkov fondu, ktoré majú byť poskytnuté na konkrétny projekt. Odborné rady

rozhodujú v oblasti svojho pôsobenia o výške poskytnutých finančných prostriedkov v rozsahu objemu finančných prostriedkov, ktorý im prináleží podľa [§ 22 zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#). Odborné rady určujú v oblasti svojho pôsobenia priority podpory na príslušný kalendárny rok a zameranie predkladaných projektov a spolupracujú pri príprave výziev na podávanie žiadostí. Pri svojej činnosti sa odborné rady taktiež riadia [Rokovacím poriadkom Odbornej rady Fondu na podporu kultúry národnostných menšín](#), ktorý o. i. voľbu členov a voľbu predsedu, upravuje spôsoby hlasovania a činnosť ako takú. Ďalší dokument, ktorý upravuje činnosť odborných rád už konkrétne pri hodnotení žiadostí je dokument [Zásady hodnotenia žiadosti FPKNM](#). Pri hodnotení každej žiadosti vychádzajú zo [Štruktúry podpornej činnosti](#) Fondu na príslušné obdobie a prihliadajú okrem iného tiež na efektivitu finančného, realizačného a technologického zabezpečenia projektu, na ktoré žiadateľ žiada finančné prostriedky Fondu.

Zriaďuje sa jedna odborná rada pre každú z nasledovných prioritných oblastí:

- a) kultúrno-osvetová činnosť a vzdelávacia činnosť, veda a výskum;
- b) literárna, nakladateľská a vydavateľská činnosť;
- c) divadelné, hudobné, tanečné, výtvarné a audiovizuálne umenie.

Zhromaždenie organizácií môže nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných voliteľov rozhodnúť, že za príslušnú národnostnú menšinu sa zriadi len jedna odborná rada spoločná pre všetky prioritné oblasti.

Odborné rady majú 5 členov, menné zoznamy odborných rád sú uvedené na stránke fondu v časti [Fond – Orgány fondu](#) nižšie na stránke. Nadpolovičnú väčšinu členov odborných rád vymenúva riaditeľ z kandidátov zvolených volebným zhromaždením organizácií príslušných národnostných menšín. Ostatných členov vymenúva riaditeľ bez návrhu. Ďalšie podrobnosti o členstve v odborných radoch a o ich činnosti upravujú [§ 7 a 8 zákona č. 138/2017 Z. z.](#), článok 5 [štatútu](#), články 2 - 4 [Smernice FPKNM o zamedzení konfliktu záujmov](#).

V rámci konfliktu záujmov fond vypracoval [Smernicu FPKNM o zamedzení konfliktu záujmov](#), ktorá upravuje pravidlá o zamedzení konfliktu záujmov u osôb, ktoré sa zúčastňujú na rozhodovacích, hodnotiacich, kontrolných a administratívnych procesoch fondu tak, aby boli zachované princípy nestrannosti, transparentnosti a verejnoprávnosti. Riaditeľ a člen odbornej rady nesmú vykonávať funkciu v žiadnom orgáne politickej strany alebo politického hnutia, vystupovať v ich mene alebo pôsobiť v ich prospech, ako to uvádza aj [zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#). Podľa zákona žiadateľom o dotácie nemôže byť a) člen dozornej komisie alebo riaditeľ ani im blízka osoba; b) právnická osoba, ktorej členom riadiacich orgánov, kontrolných orgánov alebo dozorných orgánov alebo štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu je člen dozornej komisie, riaditeľ alebo im blízka osoba; c) rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva kultúry. Ak má člen odbornej rady, člen dozornej komisie alebo člen správnej rady realizačný vzťah k projektu, ktorý je predmetom žiadosti, je člen odbornej rady alebo člen správnej rady povinný túto skutočnosť oznámiť vopred tak, aby bola zaznamenaná v zápise z rokovania orgánu fondu, ktorého je členom. V prípade oznámenia skutočností podľa predchádzajúcej vety sa člen odbornej rady alebo člen správnej rady, ktorý takéto oznámenie vykoná, nemôže zúčastniť na rokovaní odbornej rady fondu o predmetnej žiadosti. Ak je člen odbornej rady alebo jemu blízka osoba v priamom realizačnom vzťahu k projektu, ktorý je predmetom žiadosti určenej na predloženie príslušnej odbornej rady, tento člen

odbornej rady nemôže byť určený na posudzovanie a hodnotenie žiadosti príslušnej výzvy v danom programe alebo podprograme.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **FPKNM vo veľkej miere zverejňuje všetky potrebné náležitosti. Konkrétne zverejňuje všetky schválené žiadosti vrátane sumy žiadaných a poskytnutých dotácií, názvu dotácie, jeho účelu či zaradenie do programu. Okrem schválených žiadostí aj všetky neschválené žiadosti vrátane bližšieho dôvodu neschválenia**, napr. Odborná rada odporúča projekt nepodporiť kvôli nekvalitnému spracovaniu projektu. Odborná rada odporúča projekt nepodporiť vzhľadom na množstvo podobne zameraných projektov žiadateľa. Odborná rada odporúča projekt nepodporiť, pretože projektová aktivita tvorba CD nezapadá do programu 1, ale do programu 3. Uvedený je aj počet bodov v rámci hodnotených kritérií, a to menovite od každého člena, tieto počty bodov sú dostupné v hodnoteniach odborných rád, ktoré sú zverejnené v časti [Rozhodnutia riaditeľa na rok 2020](#).

Riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy je upravené [Smernicou FPKNM o vybavovaní sťažností](#), ktorá ako interná norma upravuje postup fondu pri podávaní, prijímaní, evidovaní, prešetrovaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností fyzických a právnických osôb podaných fondom, ktoré sa viažu k činnostiam alebo rozhodnutiam riaditeľa fondu, kancelárie fondu, odborných rád fondu, dozornej komisie fondu a správnej rady fondu alebo ich členov. Sťažnosť musí byť písomná a možno ju podať v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe a musí obsahovať náležitosti stanovené v § 5 [zákona č. 9/2010 Z. z.](#) o sťažnostiach:

- a) Fyzická osoba: meno, priezvisko a adresu pobytu sťažovateľa, adresu na doručovanie písomností v elektronickej forme (ak sťažovateľ požaduje doručovanie takouto formou);
- b) Právnická osoba: názov, sídlo, meno a priezvisko osoby oprávnenej za ňu konať a adresu na doručovanie písomností v elektronickej forme (ak sťažovateľ požaduje doručovanie takouto formou).

Sťažnosť musí byť čitateľná a zrozumiteľná. Musí z nej byť jednoznačné proti komu smeruje, na aké nedostatky poukazuje, čoho sa sťažovateľ domáha. Sťažnosť v listinnej podobe musí obsahovať vlastnoručný podpis sťažovateľa. Sťažnosť podaná v elektronickej podobe musí byť sťažovateľom autorizovaná podľa osobitného predpisu; to neplatí, ak sťažnosť bola odoslaná prostredníctvom prístupového miesta, ktoré vyžaduje úspešnú autentifikáciu sťažovateľa. Po zaevidovaní sťažnosti v centrálnej evidencii riaditeľ na základe obsahu sťažnosti proti zamestnancovi fondu písomne poverí osobu na vybavenie sťažnosti podľa funkčnej a vecnej príslušnosti. Prešetrenie sťažnosti proti odbornej rade fondu a správnej rade fondu alebo ich členom vykonáva dozorná komisia fondu. Fond je povinný sťažnosť prešetriť a vybaviť do 60 pracovných dní od doručenia sťažnosti. V prípade, že je sťažnosť náročná na prešetrenie, môže vedúci orgán alebo ním poverený zástupca túto lehotu predĺžiť pred jej uplynutím o 30 pracovných dní. Sťažnosť je prešetrená prerokovaním zápisnice o prešetrení sťažnosti s osobou alebo orgánom fondu, proti ktorému sťažnosť smerovala. Kancelária fondu má za povinnosť písomne oznámiť výsledok prešetrenia sťažnosti sťažovateľovi. Oznámenie musí obsahovať informáciu, či je sťažnosť opodstatnená alebo neopodstatnená a výsledok prešetrenia sťažnosti, ktoré vychádza zo zápisnice. Ak je sťažnosť klasifikovaná ako opodstatnená, uvedie sa v oznámení, že osobe alebo orgánu fondu, proti ktorému bola sťažnosť adresovaná, boli uložené povinnosti podľa [§ 19 ods. 1 písm. i\) zákona o sťažnostiach](#).

Na základe analýzy dotácií FPKNM možno konštatovať, že dotačná schéma je dobre nastavená z hľadiska účelnosti a efektívnosti aj transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko FPKNM

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,714 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,111, tzn. že dosiahnuté hodnotenie je ekonomicky racionálne v daných dotačných schémach.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „I“ značí ideálny program, v ktorom efektívnosť aj účelnosť napĺňajú očakávania.

efektívnosť							
				1	2	3	4
5	G	H	I				
4	D	E	F				
3							
2	A	B	C				
1							

Obrázok 43 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií FPKNM

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií FPKNM

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 4,800, čo je absolútna spokojnosť v rámci transparentnosti.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 44 Transparentnosť poskytovania dotácií FPKNM

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií FPKNM

Pri celkovom hodnotení dotácií FPKNM berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (4,800), ktorú porovnáваме s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 4,413). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že ministerstvo z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „I“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú šedé bunky, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená modrým).

ekonomické hľadisko						
	5	G	H	I		
	4	D	E	F		
	3					
	2	A	B	C		
	1					
		1	2	3	4	5
		transparentnosť				

Obrázok 45 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií FPKNM

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade fond poskytuje dotácie k absolútnej spokojnosti z oboch hľadísk u skúmaných dotačných schém. Dotácie teda radíme medzi najprospešnejšie, tzn. sú ekonomicky racionálne a dosahujú vysokú mieru transparentnosti.

Fond na podporu športu

Fond bol zriadený [zákonom č. 310/2019 Z. z.](#) o Fonde na podporu športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov s cieľom zabezpečiť efektívnu podporu a rozvoj športu mládeže, vrcholového športu, športovej reprezentácie SR, ale aj športu pre všetkých a zdravotne znevýhodnených ľudí. Fond bude mať ročný rozpočet 20 mil. EUR, čo predstavuje výrazné navýšenie prostriedkov do slovenského športu.

Fond ešte nemá plne funkčnú webovú stránku, samotná [stránka](#) uvádza, že na webovom sídle sa pracuje. Sú tu zatiaľ zverejnené len zápisnice zo zasadnutí, vyhodnotenie súťaže o návrh loga a dizajn-manuálu a pod. Dotačná schéma nie je zatiaľ zverejnená, sumarizujeme preto len informácie zo zákona č. 310/2019 Z. z. o Fonde na podporu športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktoré komentujeme z hľadiska sledovaných oblastí účelnosti, efektívnosti a transparentnosti.

Fond na podporu športu sa zriaďuje ako verejnoprávna inštitúcia na účel podpory a rozvoja:

- a) športu mládeže,
- b) vrcholového športu,
- c) športovej reprezentácie Slovenskej republiky,
- d) športu pre všetkých,
- e) športu zdravotne postihnutých.

Fond vykonáva tieto činnosti:

- a) **vytvára podmienky na podporu a rozvoj športu poskytovaním finančných prostriedkov formou príspevku na projekt podpory športu (ďalej len „projekt“) na účel podľa § 1 ods. 1,**
- b) **monitoruje podporené projekty,**
- c) podieľa sa na propagácii športu v Slovenskej republike,
- d) spolupracuje s orgánmi verejnej správy a inými právnickými osobami a fyzickými osobami v záujme utvárania priaznivých podmienok na rozvoj športu v Slovenskej republike,
- e) spolupracuje s medzinárodnými organizáciami a zahraničnými inštitúciami pôsobiacimi v oblasti športu,
- f) kontroluje plnenie zmluvných záväzkov a vymáha pohľadávky zo zmluvných záväzkov zo zmlúv uzatvorených s prijímateľmi príspevku na projekt („ďalej len prijímateľ“),
- g) uskutočňuje vzdelávacie aktivity a metodicko-poradenskú činnosť v oblasti športu.

Poskytovanie príspevku na projekt

Príspevok na projekt sa poskytuje na základe výzvy zverejnenej na webovom sídle fondu a v [Informačnom systéme športu](#) (ktorý je taktiež v nábehovom režime, ako je uvedené na samotnej stránke Informačného systému športu) najmenej 30 dní pred termínom na doručenie žiadostí. Podľa §15, odsek 1 zákona č. 310/2019 Z. z. o Fonde na podporu športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov výzva obsahuje najmä:

- a) vymedzenie účelu, na ktorý sa príspevok na projekt poskytuje,
- b) konkrétne podmienky poskytnutia príspevku na projekt vrátane maximálnej výšky príspevku na projekt,

- c) vzor žiadosti,
- d) doklady, ktoré sú prílohou žiadosti,
- e) termín na doručenie žiadostí,
- f) okruh oprávnených žiadateľov o poskytnutie príspevku na projekt (ďalej len „žiadateľ“),
- g) časový harmonogram vyhodnocovania žiadostí.

Fond môže ako podmienku poskytnutia príspevku na projekt určiť povinnosť žiadateľa písomne preukázať, že má na financovanie športovej činnosti, na ktorú požaduje finančné prostriedky, zabezpečené spolufinancovanie z vlastných zdrojov alebo z iných zdrojov. Výšku spolufinancovania určí fond v rámci zásad poskytovania príspevku na projekt a priorit podpory športu.

O poskytnutí príspevku na projekt rozhodne správna rada do 60 dní odo dňa doručenia úplnej žiadosti na základe odporúčania odbornej komisie a po posúdení súladu s pravidlami poskytovania štátnej pomoci. Rozhodnutie správnej rady fond zverejní na svojom webovom sídle a v Informačnom systéme športu. Rozhodnutie o neposkytnutí príspevku obsahuje aj dôvod neposkytnutia príspevku na projekt. Ak správna rada rozhodne inak, ako jej odporučila odborná komisia, svoje rozhodnutie odôvodní. Na príspevok na projekt nie je právny nárok.

Oprávnení žiadatelia

Žiadateľom môže byť športovec, športový odborník, športová organizácia a obec.

Príspevok na projekt možno poskytnúť žiadateľovi, ktorý:

- a) je zapísaný v Informačnom systéme športu,
- b) má spôsobilosť prijímateľa verejných prostriedkov podľa § 66 a 67 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- c) je bezúhonný; ak je žiadateľom právnická osoba, vyžaduje sa bezúhonnosť štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu,
- d) predložil vyúčtovanie príspevku na projekt za predchádzajúce obdobia v Informačnom systéme športu,
- e) vrátil fondu finančné prostriedky podľa § 15 ods. 8 zákona č. 310/2019 Z. z. o Fonde na podporu športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- f) uhradil administratívny poplatok podľa § 18: Za spracovanie žiadosti je žiadateľ povinný zaplatiť na účet fondu administratívny poplatok, ktorý je nevratný. Administratívny poplatok sa platí vo výške 0,1 % z požadovaných finančných prostriedkov, najmenej však 20 EUR a najviac 1 000 EUR.

Žiadateľ, ktorému bol poskytnutý príspevok na projekt, nesmie previesť príspevok na projekt na inú fyzickú osobu alebo inú právnickú osobu.

Žiadateľom nemôže byť člen odbornej komisie, člen dozornej rady, člen správnej rady alebo ich blízka osoba, právnická osoba, ktorej členom riadiacich orgánov, kontrolných orgánov alebo dozorných orgánov alebo štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu je člen odbornej komisie, člen dozornej rady, člen správnej rady alebo im blízka osoba.

Odborné komisie

Na posudzovanie žiadostí fond zriaďuje odborné komisie podľa zamerania účelu podpory a rozvoja športu. Odborné komisie posudzujú žiadosti a odporúčajú správnej rade podporu

projektov vrátane výšky príspevku, ktorý má byť poskytnutý na konkrétny projekt. Odborné komisie predkladajú správnej rade priority podpory športu v oblasti svojho pôsobenia na príslušný kalendárny rok a spolupracujú pri príprave výziev.

Odborné komisie majú najmenej troch členov. Predsedom odbornej komisie je vždy člen správnej rady. Za člena odbornej komisie môže byť vymenovaná fyzická osoba, ktorá:

- a) má najmenej trojročnú odbornú prax v oblasti športu,
- b) má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- c) je bezúhonná.

Funkčné obdobie člena odbornej komisie je päť rokov. Funkcia člena odbornej komisie je nezlučiteľná s funkciou predsedu správnej rady a funkciou člena dozornej rady.

Predkladanie a posúdenie žiadostí

Žiadateľ v žiadosti uvedie, na aký účel a v akej sume žiada príspevok na projekt. Prílohou žiadosti je:

- a) popis projektu a účelu projektu,
- b) celkový rozpočet projektu vrátane kalkulácie nákladov,
- c) doklad o splnení podmienky spolufinancovania, ak sa vyžaduje,
- d) doklad o zriadení platobného účtu žiadateľa v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, na ktorý žiadateľ žiada poukázať príspevok na projekt,
- e) potvrdenie o zaplatení administratívneho poplatku podľa § 18 zákona č. 310/2019 Z. z. o Fonde na podporu športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- f) iné doklady potrebné na posúdenie žiadosti uvedené vo výzve.

Ak žiadosť nie je správne vyplnená, je neúplná alebo má iné formálne nedostatky, kancelária písomne vyzve žiadateľa na doplnenie alebo na opravu žiadosti v lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní odo dňa doručenia výzvy na doplnenie alebo na opravu žiadosti. Ak žiadateľ nedoplnil žiadosť alebo neodstránil nedostatky v lehote, kancelária vyradí žiadosť z posudzovania a túto skutočnosť bezodkladne oznámi žiadateľovi.

Žiadosť, ktorá spĺňa všetky náležitosti, postúpi kancelária príslušnej odbornej komisii na posúdenie. Odborná komisia v rámci procesu posudzovania žiadostí preskúma aj úplnosť rozpočtu projektu a súlad žiadosti so zásadami poskytovania príspevku na projekt schválenými správnu radou. Ak podľa predloženého rozpočtu projektu odborná komisia zistí, že žiadosť nie je v súlade so zásadami poskytovania príspevku na projekt schválenými správnu radou, neodporučí správnej rade poskytnutie príspevku na projekt. Odborná komisia žiadosť s jej písomným hodnotením predkladá správnej rade na rozhodnutie.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že dotácie, ktoré budú poskytované ako príspevok na projekt Fondom na podporu športu, majú nasledovné predpoklady:

Účelnosť – popis projektu musí zahŕňať aj účel, čiže je tu predpoklad podpory projektov, ktorých ciele budú v súlade s cieľmi výzvy.

Efektívnosť – cieľové skupiny žiadateľov sú jasne definované. Finančné podmienky určujú, že spolufinancovanie môže byť vyžadované. Administratívne požiadavky na žiadateľov uvažujú administratívny poplatok, ktorý je nevratný a platí sa vo výške 0,1 % z požadovaných finančných prostriedkov, najmenej však 20 EUR a najviac 1 000 EUR.

Transparentnosť – zákon č. 310/2019 Z. z. o Fonde na podporu športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov definuje odborné komisie, kto môže byť členom, nezlučiteľnosť s inými funkciami, teda hodnotiacia komisia má predpoklad byť zostavená kvalitne. Zákon ďalej rieši aj konflikt záujmov (kto nemôže byť žiadateľom o príspevok na projekt).

Transparentnosť v poskytovaní dotácií pre šport je však značne znížená neprehľadnosťou viacerých zdrojov údajov, napr. funkciu registra dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu poskytnutých v rámci programového financovania na oblasť telesnej kultúry a športu plní Zoznam žiadostí, dotácií a rozhodnutí (viď sekcia [Financovanie športu](#) na stránkach Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR), avšak vyúčtovanie dotácií možno nájsť na stránke [Slovenského športového portálu](#) ako aj na webstránke [Informačného systému v športe](#). Jedine Slovenský športový portál sa odkazuje na dotácie na stránke MŠVVaŠ, inak medzi týmito zdrojmi údajov chýba prepojenie a vyhľadávanie je potom zložitejšie.

Audiovizuálny fond

Audiovizuálny fond (AVF) je verejnoprávna inštitúcia na podporu a rozvoj audiovizuálnej kultúry a priemyslu, zriadená [zákonom č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde](#) v znení neskorších predpisov. Fond nahradil grantový program Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a výrazne rozšíri možnosti aj zdroje podpory.

Audiovizuálny fond finančne podporuje:

- vývoj, tvorbu a produkciu slovenských audiovizuálnych diel vrátane európskych koprodukcí,
- distribúciu, propagáciu a marketingovú podporu audiovizuálnych diel,
- prezentáciu slovenskej kinematografie v zahraničí,
- digitalizáciu kín a technologický rozvoj v audiovízii,
- filmové festivaly a prehliadky,
- výskum a vydávanie odbornej literatúry,
- vzdelávanie, workshopy a tréningy pre profesionálov v audiovízii.

[Štatút fondu](#) je základným vnútorným predpisom fondu, upravuje podrobnosti o činnosti a orgánoch fondu a určuje ďalšie vnútorné predpisy fondu. Základným poslaním fondu je utvárať podmienky na trvalo udržateľný rozvoj audiovizuálnej kultúry a priemyslu v Slovenskej republike. Fond svoje poslanie realizuje najmä poskytovaním finančných prostriedkov na tvorbu, výrobu, prezentáciu a verejné šírenie slovenských audiovizuálnych diel vrátane podpory kultúrnych podujatí, na výskum, vzdelávanie a odbornú reflexiu v oblasti audiovizuálnej kultúry, ako aj na obnovu a rozvoj technologickej základne určenej na výrobu a šírenie audiovizuálnych diel v Slovenskej republike. Fond svoje poslanie realizuje aj poskytovaním nefinančnej podpory a ďalších súvisiacich služieb, a to najmä prostredníctvom uskutočňovania vzdelávacích aktivít, metodicko-poradenskej činnosti, sprostredkovateľskej činnosti a prezentačných a propagačných aktivít.

Základným strategickým cieľom fondu je zabezpečiť dlhodobu udržateľný rozvoj filmového umenia, audiovizuálnej kultúry a priemyslu, ako aj inovácie a rozvoj technológií v oblasti výroby a šírenia audiovizuálnych diel. Hlavné ciele fondu sú trvalo udržateľný rozvoj audiovizuálnej kultúry a priemyslu na Slovensku, stabilné finančné zdroje a efektívna administratíva, **transparentnosť** a odbornosť v poskytovaní podpory. Ciele pre aktuálne obdobie sú definované v dokumente [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#), ktorý bližšie rozoberáme v časti o dotačných schémach.

Audiovizuálny fond ako taký nemá súhrnne vypracovanú koncepciu či stratégiu. Je však možné nájsť informácie o národných projektoch, do ktorých fond bol zapojený. Jedným z nich je [Stratégia digitalizácie kín v Slovenskej republike 2013 - 2014](#). Na príprave stratégie sa v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR aktívne podieľal aj Audiovizuálny fond, ktorý následne pokračoval v podpore digitalizácie kín už podľa schválenej stratégie. Tá bola zameraná najmä na reálne technologické aj finančné riešenia pre jednosálové kiná na Slovensku, ktoré ešte nie sú digitalizované. Nedá sa ale povedať, že jeho účel ovplyvnil MNO.

Fond poskytuje finančné prostriedky formou **dotácie**, štipendia alebo pôžičky.

Dotačné schémy Audiovizuálneho fondu

Podľa ustanovenia článku 5 ods. 3 písm. a) Štatútu Audiovizuálneho fondu vydáva rada Audiovizuálneho fondu štruktúru podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na daný rok. Uvádzame údaje pre [rok 2020](#), pričom na stránke fondu je dostupný aj [archív štruktúr podpornej činnosti pre roky 2010 – 2019](#). Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu podrobnejšie určuje priority a pravidlá pre zabezpečenie podpory a rozvoja audiovizuálnej kultúry a priemyslu v Slovenskej republike prostredníctvom podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu.

Dlhodobým cieľom fondu je aj proces ekologizácie filmovej produkcie a audiovizuálneho priemyslu. Dosahovanie tohto cieľa fond aktuálne uskutočňuje prostredníctvom Slovenskej filmovej agentúry a jej zapojenia do medzinárodného programu Green Screen prostredníctvom prezentačných a vzdelávacích podujatí. V roku 2020 fond plánuje podrobnejšie rozpracovať stratégiu ekologizácie audiovizuálneho priemyslu na Slovensku vo vzťahu k podpornej činnosti s uplatňovaním kritérií pre kontinuálne znižovanie negatívnych dopadov produkcie audiovizuálnych diel na životné prostredie.

Prioritou Audiovizuálneho fondu vo vzťahu k verejným kultúrnym podujatiam sú periodické filmové festivaly v Slovenskej republike s medzinárodnou účasťou a s dôrazom na významné zastúpenie slovenských audiovizuálnych diel v programe podujatia, ako aj so zabezpečeným viaczdrojovým financovaním a s dlhodobou udržateľnosťou realizácie podujatia. Audiovizuálny fond uprednostní najmä **podujatia s transparentnou a auditovanou štruktúrou nákladov aj zdrojov financovania v predchádzajúcich ročníkoch a žiadosti o viacročné granty (najviac tri nasledujúce ročníky) pri periodických podujatiach.**

Pre uskutočňovanie podpornej činnosti fond určuje aj priority tejto činnosti na konkrétne obdobie. Priority v jednotlivých programoch podpornej činnosti fond využíva na zdôraznenie krátkodobých a strednodobých cieľov rozvoja audiovizuálnej kultúry a priemyslu. Priority určuje rada fondu vzhľadom na objem disponibilných finančných prostriedkov a na efektivitu ich použitia, ako aj vo vzťahu k strategickým rozvojovým zámerom audiovizuálnej kultúry a priemyslu v Slovenskej republike. Okrem priorit určených štruktúrou podpornej činnosti môže rada fondu určiť aj operatívne priority vo výzve na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov fondu. Fond spolupracuje s Fondom na podporu umenia (FPU), s Fondom na podporu kultúry národnostných menšín a s ďalšími partnerskými inštitúciami v Slovenskej republike aj v zahraničí, ktoré aktívne pôsobia v oblasti verejnej podpory kultúry a kreatívneho priemyslu. V spolupráci s FPU fond za spoločné priority považuje projekt slovenského mesta kultúry 2020 a aktivity v rámci Roka slovenského divadla 2020. V spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ) fond za spoločnú prioritu považuje medzinárodnú prezentáciu slovenskej audiovizuálnej kultúry a priemyslu uskutočňovanú formou rámcovej dohody medzi fondom a SFÚ a v súčinnosti s profesijnými organizáciami v audiovizii. V spolupráci s Rozhlasom a televíziou Slovenska fond za spoločnú prioritu považuje vzájomnú koordináciu administratívnych a kontrolných činností v zameraní na použitie a vyúčtovanie finančných prostriedkov poskytnutých od oboch inštitúcií na realizáciu jedného a toho istého diela.

Oprávnení žiadateľa

Žiadatelia nie sú uvedení v jednotlivých výzvach, každá výzva obsahuje formuláciu „...vyzýva oprávnených žiadateľov na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov z Audiovizuálneho fondu“. Harmonogram výziev je na webovej stránke <http://www.avf.sk/vyzvy.aspx>.

Podľa zákona [č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde](#) v znení neskorších predpisov žiadateľom o podporu audiovizuálnej kultúry môže byť fyzická osoba plne spôsobilá na právne úkony alebo

právnická osoba. Žiadateľ o podporu audiovizuálnej kultúry, ktorý je podnikateľom a žiada o poskytnutie finančných prostriedkov formou dotácie alebo pôžičky, musí mať oprávnenie na výkon činnosti, na ktoré sa finančné prostriedky fondu požadujú. Žiadateľom o podporu audiovizuálnej kultúry môže byť osoba, ktorá projekt iniciovala alebo ktorá je samostatne alebo v spolupráci s inými osobami zodpovedná za realizáciu projektu.

Fond môže poskytnúť finančné prostriedky:

- a) nezávislým producentom v audiovizii registrovaným podľa osobitného predpisu,
- b) výrobcom slovenských audiovizuálnych diel,
- c) autorom a spoluautorom slovenských audiovizuálnych diel,
- d) distribútorom audiovizuálnych diel,
- e) osobám na obnovu a rozvoj technologickej základne pre výrobu audiovizuálnych diel a ich uvádzanie na verejnosti na území Slovenskej republiky,
- f) osobám na propagáciu a podporu rozširovania audiovizuálnych diel,
- g) osobám na rozvoj vzdelávania a odborného výskumu v oblasti audiovizuálnej kultúry a filmového umenia,
- h) prevádzkovateľom audiovizuálneho technického zariadenia na území Slovenskej republiky na obnovu a rozvoj technologickej základne týchto zariadení.

Z uvedeného nie je jasné, či oprávneným žiadateľom môžu byť aj MNO, ale pri kontrole podporených projektov v časti [Štatistiky pre verejnosť](#), sú medzi žiadateľmi aj občianske združenia, nadácie, neinvestičné fondy a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby. Až v dokumente [Zásady poskytovania finančných prostriedkov z Audiovizuálneho fondu na podporu audiovizuálnej kultúry](#) sa dá zistiť, že oprávneným žiadateľom môže byť aj právnická osoba so sídlom v SR:

- a) **občianske združenie,**
- b) záujmové združenie právnických osôb, ktoré je právnickou osobou,
- c) **neinvestičný fond,**
- d) **nezisková organizácia,**
- e) **nadácia,**
- f) vysoká škola,
- g) rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia,
- h) obec.

Uvádzame stručne všetky programy pre rok 2020, detailný popis vrátane všetkých priorít a podprogramov, je dostupný v [dokumente o štruktúre podpory](#).

Programy podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu

Program 1 - Tvorba a realizácia slovenských audiovizuálnych diel

Program č. 1 je zameraný na podporu vývoja, tvorby a produkcie slovenských audiovizuálnych diel, osobitne hraných audiovizuálnych diel, dokumentárnych audiovizuálnych diel, animovaných audiovizuálnych diel, školských alebo vzdelávacích audiovizuálnych diel, ako aj audiovizuálnych diel, v ktorých má slovenský koproducent menšinový koprodukčný podiel.

Priority podpornej činnosti fondu v programe 1 sú:

- **dôsledné uplatňovanie princípu „hodnota za peniaze“ prostredníctvom požiadaviek na transparentné a kontinuálne vykazovanie dosiahnutého kvalitatívneho ocenenia aj diváckej návštevnosti resp. sledovanosti jednotlivých podporených projektov,**
- tvorivé stvárnenie témy s dôrazom na medzinárodný koprodukčný a distribučný potenciál projektu kinematografického diela,
- tvorivé rozvíjanie filmových žánrov, s dôrazom na divácky a umelecký potenciál projektu audiovizuálneho diela,
- podpora projektov s preukázateľným prínosom pre rozvoj profesionálneho zázemia a audiovizuálneho prostredia v Slovenskej republike,
- podpora pôvodných audiovizuálnych diel určených pre televízne vysielanie alebo pre nové distribučné platformy s dôrazom na obsahovú kvalitu diela a/alebo na tvorivú účasť začínajúcich kreatívnych producentov alebo tvorcov v hlavných tvorivých profesiách,
- podpora projektov so zabezpečeným financovaním mimo verejných zdrojov v Slovenskej republike s dôrazom na distribučný potenciál audiovizuálneho diela,
- podpora začínajúcich tvorcov a/alebo producentov prostredníctvom iniciatívy „MINIMAL“.

Program 1 ďalej uvádza osobitné priority pre jednotlivé podprogramy, ktorých je spolu 5 a sú ešte ďalej členené, prehľadne sú zachytené v tabuľke v dokumente [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#).

Program 1 tiež definuje podrobnejšie podmienky pre audiovizuálne diela, ktoré sú koprodukciou s väčšinovým tvorivým aj producentským podielom slovenského producenta v podprogramoch 1.1 až 1.3 a taktiež ich možno nájsť vo vyššie uvedenom dokumente [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#).

Maximálna suma dotácie určenej na vývoj audiovizuálneho (AV) diela je 50 000 EUR. Dotácia na vývoj jedného a toho istého audiovizuálneho diela môže byť poskytnutá iba raz. V prípade potvrdenej účasti konkrétneho projektu na medzinárodnom podujatí zameranom na vývoj AV diel môže byť dotácia na vývoj takéhoto diela poskytnutá najviac dvakrát.

Maximálna suma dotácie poskytnutej v podprogramoch 1.1 až 1.3 a určenej na produkciu jedného a toho istého audiovizuálneho diela je 2 milióny EUR. Ak je jedno a to isté audiovizuálne dielo podporené v programe 1 aj v programe 5, tak maximálna suma dotácie sa v takomto prípade rovná súčtu sumy 2 milióny EUR a sumy dotácie poskytnutej na toto dielo v programe 5. Ak je jedno a to isté audiovizuálne dielo podporené vo vývoji aj v produkcii, tak celkový súčet dotácií poskytnutých na toto dielo nemôže byť vyšší ako je maximálna suma určená na produkciu diela.

Maximálna suma dotácie poskytnutej v podprograme 1.4 a určenej na realizáciu jedného a toho istého audiovizuálneho diela resp. programu je 15 000 EUR.

Maximálna suma dotácie poskytnutej v podprograme 1.5 a určenej na produkciu jedného a toho istého koprodukčného kinematografického diela, v ktorom má slovenský koproducent menšinový podiel, je 200 000 EUR.

Dotácia na produkciu jedného a toho istého audiovizuálneho diela, ktoré nie je viacdielnym dielom, môže byť v podprogramoch 1.1 až 1.3 poskytnutá najviac dvakrát v priebehu realizácie takéhoto diela. Dotácia na produkciu jedného a toho istého audiovizuálneho diela, ktoré nie je viacdielnym dielom, môže byť v podprogramoch 1.4 a 1.5 poskytnutá iba raz.

Ak dotáciu poskytnutú na vývoj audiovizuálneho diela prijímateľ použije aj na úhradu výdavkov súvisiacich s autorskými odmenami a s ďalším zabezpečením práv k projektu, môže voči

poskytnutej dotácii vyúčtovať iba tie výdavky, ktoré sú preukázateľne a odôvodnene splatné pred začatím produkcie predmetného audiovizuálneho diela.

Podľa [§ 18 ods. 10 zákona](#) fond poskytne dotáciu žiadateľovi o poskytnutie finančných prostriedkov, ktorý písomne preukáže, že má na financovanie projektu, na ktorý sa finančné prostriedky požadujú, zabezpečené spolufinancovanie z vlastných alebo z iných zdrojov. Výška povinného spolufinancovania projektu žiadateľom pre rok 2020 vo všetkých programoch podpornej činnosti fondu je určená minimálnym percentuálnym podielom financovania rozpočtu projektu, na ktorý sa požadujú finančné prostriedky fondu formou dotácie. Výška povinného spolufinancovania projektu žiadateľom je v jednotlivých programoch určená takto:

- najmenej 10 % v podprogramoch 1.1 až 1.4 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania v určenej výške pri podaní žiadosti), s výnimkou produkcie audiovizuálnych diel primárne určených pre televízne vysielanie alebo pre audiovizuálne mediálne služby na požiadanie (ďalej len „AVMS“), pri ktorých je povinné spolufinancovanie určené najmenej vo výške 20 % rozpočtu produkcie takéhoto audiovizuálneho diela, pričom v prípade produkcie musí žiadateľ na formulári predpísanom fondom písomne preukázať zabezpečenie koprodukčného vkladu televízneho vysielateľa alebo poskytovateľa AVMS,
- najmenej 50 % v podprograme 1.5 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie povinného spolufinancovania v určenej výške pri podaní žiadosti; zároveň žiadateľ musí pri podaní žiadosti preukázať, že majoritný koproducent alebo koproducenti majú zabezpečený svoj koprodukčný vklad najmenej vo výške 60 % takéhoto vkladu).

V závere program 1 uvádza určenie osobitných podmienok o podiele fondu na príjmoch z obchodného zhodnotenia projektu podporeného v programe 1.

Program 2 - Distribúcia a iné uvádzanie audiovizuálnych diel na verejnosti

Program č. 2 je zameraný na podporu rozširovania a uvádzania audiovizuálnych diel na verejnosti, osobitne na podporu distribúcie audiovizuálnych diel, podporu verejných kultúrnych podujatí s účasťou audiovizuálnych diel a na podporu prezentácie slovenských audiovizuálnych diel a slovenskej audiovizuálnej kultúry v Slovenskej republike alebo v zahraničí.

Priority podpornej činnosti fondu v programe 2 sú:

- distribúcia slovenských kinematografických diel s dôrazom na ich efektívnu distribučnú a marketingovú stratégiu vo vzťahu k obsahu diela, cieľovej skupine a spôsobu šírenia,
- distribúcia slovenských audiovizuálnych diel prostredníctvom nových platforiem,
- podpora žiadostí, ktorých predmetom je distribúcia kolekcii slovenských audiovizuálnych diel alebo zahraničných kinematografických diel v Slovenskej republike,
- verejná výročná prehliadka slovenskej audiovizuálnej tvorby vrátane odbornej reflexie a mediálnej spolupráce, ocenenie mladého tvorca v rámci národnej filmovej ceny,
- projekty zamerané na audiovizuálnu kultúru a filmové umenie v rámci programu Mesto kultúry 2020,
- distribúcia kinematografických diel určených pre detského diváka v Slovenskej republike (vrátane výroby slovenského znenia),
- komplexné a kontinuálne zabezpečenie prezentácie slovenskej audiovizuálnej kultúry a priemyslu,

- zabezpečenie účasti slovenských audiovizuálnych diel na podujatiach v zahraničí,
- periodické filmové festivaly v Slovenskej republike s medzinárodnou účasťou, so zabezpečeným viaczdrojovým financovaním pre dlhodobú udržateľnosť podujatia, s dôrazom na významné zastúpenie slovenských audiovizuálnych diel v programe podujatia, s preukázaním dosiahnutej diváckej návštevnosti, s transparentnou a auditovanou štruktúrou nákladov aj zdrojov financovania a s preferenciou žiadostí o viacročné granty (najviac tri nasledujúce ročníky) pri periodických podujatiach.

Program 2 ďalej uvádza jednotlivé podprogramy, ktoré sú 3 a sú ešte ďalej členené, prehľadne sú zachytené v tabuľke v dokumente [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#).

Maximálna suma podpory poskytnutej na jeden projekt je

- v podprograme 2.1.1 - 25 000 EUR,
- v podprograme 2.1.2 - 10 000 EUR s určením na zabezpečenie distribúcie zahraničných kinematografických diel a 5 tisíc EUR s určením na zabezpečenie výroby slovenského znenia
- v podprograme 2.1.3 - 50 000 EUR.

Maximálna suma podpory poskytnutej na jeden projekt v podprograme 2.2 je 250 000 EUR. Pri periodických podujatiach sa za jeden projekt považuje každý jednotlivý ročník. Pri periodických podujatiach v podprograme 2.2 predmetom jednej žiadosti môže byť jeden, dva alebo tri ročníky podujatia.

Ak žiadateľ v podprograme 2.1.1 alebo 2.1.2 predkladá žiadosť, ktorej predmetom je zabezpečenie distribúcie viacerých audiovizuálnych diel, uvedená maximálna suma podpory sa viaže na každé jednotlivé audiovizuálne dielo, ktoré je predmetom takejto žiadosti.

Suma podpory v podprograme 2.3 bude vypočítaná podľa jednotkovej sadzby za každú predanú vstupenku na audiovizuálne predstavenie slovenského kinematografického diela uvedeného v zozname slovenských audiovizuálnych diel alebo preukázateľne spĺňajúceho kritériá slovenského audiovizuálneho diela. Závazný zoznam diel pre tento účel určuje rada fondu. Fond zoznam zverejní na svojom webovom sídle. Do výpočtu sumy podpory možno zaradiť iba preukázateľne predané vstupenky na audiovizuálne predstavenie, ktoré bolo uskutočnené v období od 1. januára 2019 do 31. decembra 2019.

K žiadosti o poskytnutie dotácie v podprograme 2.3 musí žiadateľ uviesť aj auditovaný údaj o počte predaných vstupeniek na každé jednotlivé slovenské kinematografické dielo, ktoré uviedol na verejnosti v uvedenom období a ktoré je súčasťou žiadosti. Tieto údaje musia byť potvrdené Úniou filmových distribútorov SR na formulári predpísanom fondom a zároveň musia byť uvedené aj v informačnom systéme Únie filmových distribútorov SR za účelom overenia údajov o počte predaných vstupeniek uvedenom v žiadosti.

Suma podpory pre jedného prijímateľa sa vypočíta podľa počtu predaných vstupeniek za uvedené obdobie na každé jednotlivé audiovizuálne predstavenie slovenského kinematografického diela takto:

- pri kinematografických dielach s celkovou návštevnosťou menej ako 100 000 divákov jednotkovou sadzbou vo výške 1,- EUR za každú predanú vstupenku,
- pri kinematografických dielach s celkovou návštevnosťou 100 000 divákov a viac jednotkovou sadzbou 0,50 EUR za každú predanú vstupenku.

Pre účely výpočtu uvedenej jednotkovej sadzby podpory sa použijú údaje o celkovej návštevnosti kinematografického diela na audiovizuálnych predstaveniach uskutočnených na území Slovenskej republiky odo dňa uskutočnenia jeho prvého audiovizuálneho predstavenia na území Slovenskej republiky (ďalej len „distribučná premiéra“) do 26. februára 2020, pričom tieto údaje musia byť evidované v informačnom systéme Únie filmových distributérov SR.

Podľa [§ 18 ods. 10 zákona](#) fond poskytne dotáciu žiadateľovi o poskytnutie finančných prostriedkov, ktorý písomne preukáže, že má na financovanie projektu, na ktorý sa finančné prostriedky požadujú, zabezpečené spolufinancovanie z vlastných alebo z iných zdrojov. Výška povinného spolufinancovania projektu žiadateľom pre rok 2020 vo všetkých programoch podpornej činnosti fondu je určená minimálnym percentuálnym podielom financovania rozpočtu projektu, na ktorý sa požadujú finančné prostriedky fondu formou dotácie. Výška povinného spolufinancovania projektu žiadateľom je v jednotlivých programoch určená takto:

- a) najmenej 10 % v podprograme 2.1 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania v určenej výške pri podaní žiadosti),
- b) najmenej 20 % v podprograme 2.2 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania vo výške najmenej 5 % pri podaní žiadosti a ďalších 15 % najneskôr pred podpisom zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov z fondu),
- c) najmenej 10 % v podprograme 2.3 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania v určenej výške pri podaní žiadosti).

V závere program 2 uvádza určenie osobitných podmienok o podiele fondu na príjmoch z obchodného zhodnotenia projektu podporeného v programe 2.

Program 3 - Výskum, vzdelávanie a edičná činnosť v oblasti audiovizuálnej kultúry

Program č. 3 je zameraný na podporu odborného výskumu, vzdelávania a edičnej činnosti v oblasti audiovizuálnej kultúry a priemyslu. Podpora je zameraná na vznik a na vydávanie odborných, vedeckých, teoretických a/alebo historiografických štúdií, analýz v oblasti audiovizie vo forme periodických i neperiodických publikácií vydaných v tlačenej forme, digitálnej forme alebo on-line¹⁴, na vedeckú, teoretickú alebo odbornú výskumnú činnosť v oblasti audiovizie, ako sú najmä štúdie, expertízy, analýzy, vytváranie databáz, realizácia monitoringu, výskumov a ďalších špecializovaných činností. Program je zameraný aj na podporu mobility odborných a vedeckých pracovníkov z oblasti audiovizuálnej kultúry vo vzťahu k zahraničiu za účelom získavania nových poznatkov z oblasti audiovizuálnej kultúry a priemyslu vo svete. Program je zameraný aj na podporu projektov rozvoja publika, mimoškolského vzdelávania a výchovy so zameraním na filmové umenie a audiovizuálnu kultúru.

Priority podpornej činnosti v programe 3 sú:

- pravidelná hodnotová reflexia slovenskej audiovizuálnej kultúry,
- vzdelávacie projekty pre filmových profesionálov a podpora potvrdenej účasti filmových profesionálov na medzinárodných vzdelávacích podujatiach (účasť na podujatí zameranom na vývoj konkrétneho projektu audiovizuálneho diela je možné podporiť iba ako súčasť vývoja v programe),
- vzdelávacie projekty so zameraním na rozvoj publika a výchovu filmového diváka
- reflexia audiovizuálneho priemyslu s dôrazom na systém merateľných ukazovateľov efektivity použitia verejných financií,
- podpora vydávania periodických publikácií s preferenciou žiadostí o viacročné granty,

- výskum spotrebiteľského správania divákov vo vzťahu k uvádzaniu audiovizuálnych diel v Slovenskej republike.

Program 3 ďalej uvádza jednotlivé podprogramy, ktoré sú spolu 3 a sú prehľadne zachytené v tabuľke v dokumente [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#).

Maximálna suma dotácie poskytnutej na jeden projekt v programe 3 je 50 000 EUR. Ak žiadateľ v podprograme 3.1 predkladá žiadosť, ktorej predmetom je zabezpečenie vydania a distribúcie viacerých neperiodických publikácií, uvedená maximálna suma podpory sa viaže na každú jednotlivú publikáciu, ktorá je predmetom takejto žiadosti. Ak žiadateľ v podprograme 3.1 predkladá žiadosť, ktorej predmetom je zabezpečenie vydania a distribúcie periodickej publikácie, uvedená maximálna suma podpory sa viaže na jeden ročník periodickej publikácie ktorá je predmetom takejto žiadosti.

Výška povinného spolufinancovania je najmenej 5 % v programe 3 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania v určenej výške pri podaní žiadosti).

Program 4 - Rozvoj audiovizuálnych technológií v Slovenskej republike

Program č. 4 je zameraný najmä na podporu technologickej základne v oblasti výroby, rozširovania a uvádzania audiovizuálnych diel na verejnosti. V roku 2020 je program zameraný na podporu a rozvoj technologickej základne a vybavenia kín v Slovenskej republike a na rozvoj technológií určených na realizáciu audiovizuálnych diel v Slovenskej republike.

Priority podpornej činnosti v programe 4 sú:

- revitalizácia zaniknutých jednosálových kín alebo zriadenie nových jednosálových kín s použitím digitálnej premietacej technológie,
- podpora ďalšieho rozvoja a vybavenia kín digitalizovaných technológiou D-cinema, ktoré sa dlhodobo podieľajú na propagácii a na šírení európskej a slovenskej audiovizuálnej kultúry a ktoré majú zabezpečenú finančnú spoluúčasť miestnej alebo regionálnej samosprávy na realizácii projektu s predpokladom dlhodobej udržateľnosti prevádzky kina,
- podpora vzniku a efektívneho fungovania nových platforiem pre sprístupňovanie audiovizuálnych diel s dôrazom na zastúpenie slovenských diel v programovej ponuke.

Dotácia v podprograme 4.1 alebo 4.2 môže byť poskytnutá na zabezpečenie digitálnej premietacej technológie určenej na pravidelné premietania aj v priestoroch, ktoré pred inštaláciou tejto technológie neboli prevádzkované ako kino.

Program 4 ďalej uvádza osobitné priority pre jednotlivé podprogramy, ktorých je spolu 5 a sú prehľadne zachytené v tabuľke v dokumente [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#).

Maximálna suma podpory poskytnutej na jeden projekt v programe 4 je 200 000 EUR.

- V podprograme 4.1 môže byť poskytnutá dotácia najviac do výšky 50 % obstarávacej ceny premietacej digitálnej techniky s 2D technológiou (projektor, server a univerzálna vstupná jednotka), ktorá zodpovedá štandardom DCI.
- V podprograme 4.2 môže byť poskytnutá dotácia najviac do výšky 90 % obstarávacej ceny premietacej digitálnej techniky, ktorá nezodpovedá štandardom DCI.
- V podprogramoch 4.3 a 4.4 môže byť poskytnutá dotácia najviac do výšky 50 % celkového rozpočtu nákladov nevyhnutných na uskutočnenie projektu.

- V podprograme 4.5 môže byť poskytnutá dotácia najviac do výšky 90 % celkového rozpočtu nákladov nevyhnutných na uskutočnenie projektu.

Výška povinného spolufinancovania je:

- a) najmenej 50 % v podprogramoch 4.1, 4.3 a 4.4 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania najneskôr pred podpisom zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov z fondu); ak fond v podprogramoch 4.1, 4.3 alebo 4.4 rozhodne o poskytnutí finančných prostriedkov na konkrétnu žiadosť v kombinácii dotácie a pôžičky, výška povinného spolufinancovania projektu žiadateľom je najmenej 10 % (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania pred podpisom zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov z fondu),
- b) najmenej 10 % v podprogramoch 4.2 a 4.5 (žiadateľ preukazuje zabezpečenie spolufinancovania pri podaní žiadosti).

V závere program 4 uvádza určenie osobitných podmienok o podiele fondu na príjmoch z obchodného zhodnotenia projektu podporeného v podprograme 4.4.

Program 5 - Podpora audiovizuálneho priemyslu v Slovenskej republike

Program č. 5 je zameraný na podporu audiovizuálneho priemyslu v Slovenskej republike v nadväznosti na ustanovenia § 22a až 22f [zákona](#) a na [Vyhlášku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 165/2014 Z. z. o filmovom projekte](#) v znení vyhlášky č. 193/2017 Z. z. (ďalej len „vyhláška“).

Finančné prostriedky určené na podporu audiovizuálneho priemyslu poskytuje fond na realizáciu filmového projektu, ktorý

- a) pozostáva z jedného, dvoch alebo troch samostatných kinematografických diel s časovým rozsahom každého z nich najmenej 70 minút alebo
- b) je viacdielnym hraným audiovizuálnym dielom primárne určeným pre televízne vysielanie s rozsahom najviac 13 častí a s časovým rozsahom každej jeho časti najmenej 40 minút, alebo
- c) je viacdielnym dokumentárnym alebo animovaným audiovizuálnym dielom s rozsahom najviac 13 častí a s časovým rozsahom každej jeho časti najmenej 5 minút.

Filmový projekt musí spĺňať kritériá kultúrneho testu určené vyhláškou. Vzor tlačiva kultúrneho testu je prílohou vyhlášky. Kritériá kultúrneho testu musí spĺňať každé audiovizuálne dielo, ktoré je súčasťou filmového projektu. Tlačivo kultúrneho testu sa nevyplní, ak na audiovizuálne dielo, ktoré je súčasťou filmového projektu, bol oprávnenou osobou vydaný koprodukčný štatút.

Minimálna suma oprávnených výdavkov uhradených v súvislosti s vytvorením filmového projektu podľa § 22a ods. 1 a 3 zákona v spojení s § 3 vyhlášky je

- a) 150 000 EUR, ak ide o filmový projekt podľa písm. a), ktorý pozostáva z jedného samostatného audiovizuálneho diela, alebo ak ide o filmový projekt podľa písm. c),
- b) 300 000 EUR, ak ide o filmový projekt podľa písm. a), ktorý pozostáva z dvoch alebo troch samostatných audiovizuálnych diel, alebo ak ide o filmový projekt podľa písm. b).

Určená minimálna suma nemôže presiahnuť 50 % celkového rozpočtu na produkciu filmového projektu. Vyúčtovaná suma oprávnených výdavkov nemôže byť vyššia ako 80 % celkového rozpočtu na produkciu filmového projektu.

Suma dotácie na jeden projekt v programe 5 je 33 % oprávnených výdavkov vypočítaných podľa § 22a ods. 3 až 5 zákona a preukázaných v zmysle § 22e zákona.

Žiadosti o registráciu filmového projektu podľa § 22c zákona a žiadosti o podporu audiovizuálneho priemyslu podľa § 22e zákona sa fondu predkladajú priebežne.

Celková suma predbežne určená na podporu audiovizuálnej kultúry v roku 2020 vrátane poskytovania nefinančnej podpory podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona je 8 000 000 EUR. Rada Audiovizuálneho fondu môže v priebehu rozpočtového roka rozhodnúť o úprave tejto sumy v nadväznosti na vývoj príjmov Audiovizuálneho fondu. Percentuálny pomer prerozdelenia finančných prostriedkov fondu predbežne určených v roku 2020 na jeho podpornú činnosť je po odpočítaní rozpočtovaných výdavkov na zabezpečenie nefinančnej podpory a výdavkov priamo súvisiacich so zabezpečením podpornej činnosti nasledovný:

- program 1 - 75 %
- program 2 - 17 %
- program 3 - 3 %
- program 4 - 5 %

Na podporu audiovizuálneho priemyslu v programe 5 je určený osobitný príspevok zo štátneho rozpočtu podľa § 29 ods. 1 písm. b) zákona v spojení s § 29 ods. 2 a 3 [zákona](#).

Na základe charakteru programov a výziev pristupujeme k vyhodnoteniu sledovaných oblastí účelnosti, efektívnosti a transparentnosti pre všetky výzvy spoločne.

Tabuľka 51 Účelnosť dotácií Audiovizuálneho fondu

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov				x		
súlady cieľov dotačnej schémy s prioritami úloh daného rezortu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s celkovou úlohou rezortu podľa kompetenčného zákona/ štatútu					x	
súlady cieľov dotačnej schémy s programovým vyhlásením vlády v danom volebnom období						x
súlady cieľov výzvy dotačnej schémy v súlade s cieľom dotačnej schémy					x	
podpora projektov, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy					x	

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci dotácií Audiovizuálneho fondu existujú metodické postupy na stanovenie a vyhodnotenie cieľov vo všetkých dotačných schémach (v dokumente [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#)). Viaceré schémy indikujú aj merateľné ukazovatele ako počet divákov či dĺžka filmového projektu.

Priority AVF sú stanované všeobecne, priority v jednotlivých výzvach korešpondujú s týmito výzvami. Podobne je to aj s úlohami AVF definovanými v štatúte, tieto sa tiež odrážajú v cieľoch dotačných schém.

Z hľadiska súladu s [Programovým vyhlásením vlády SR na roky 2016 – 2020](#), vláda svoju činnosť v oblasti umeleckej činnosti zachytáva v kultúrnej politike (MK SR) a tak súlad s prioritami nie je možné hodnotiť len výlučne pre Audiovizuálny fond.

Na základe zverejnených výziev pre rok 2020, aj podľa archívu (sledované roky 2018 a 2019), možno konštatovať, že ciele výziev sú v súlade s cieľmi dotačných schém v jednotlivých programoch.

Do určitej miery vieme ciele projektov posúdiť aj na základe ich charakteristík v zozname, ktoré sú v [databáze pre verejnosť](#). Žiadosti majú uvedené stručné zhrnutie projektu a jeho pridelenie k programu, nie všetky popisy projektu však obsahujú ciele. Na základe sledovanej vzorky však môžeme zhodnotiť, že boli podporené projekty, ktorých ciele boli v súlade s cieľmi výzvy.

Tabuľka 52 Efektívnosť dotácií Audiovizuálneho fondu

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich efektívnosť poskytovaných verejných zdrojov				x		
pravidlá výzvy dotačnej schémy nastavené tak, aby umožnili splnenie požadovaných cieľov výzvy v oblastiach:						
a) Cieľové skupiny žiadateľov				x		
b) Časové rozpätie pre realizáciu projektov					x	
c) Finančné podmienky				x		
d) Administratívne požiadavky pre žiadateľov					x	
e) Administratívne podmienky pre realizátorov projektov					x	
primerané pridelenie finančných prostriedkov pre jednotlivé schválené projekty					x	
primerané čerpanie finančných prostriedkov schválených projektov						x

Zdroj: vlastné spracovanie

AVF každoročne zverejňuje základný dokument, pre rok 2020 je to „[Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#)“, ktorý detailne vymedzuje ciele, zameranie, kritériá, sumy atď. Doplňujúcimi dokumentmi sú aj [Zásady poskytovania finančných prostriedkov z Audiovizuálneho fondu na podporu audiovizuálnej kultúry](#). Kritériá hodnotenia upravuje dokument [Zásady, spôsob a kritériá hodnotenia žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov z Audiovizuálneho fondu na podporu audiovizuálnej kultúry](#) účinný od 21. januára 2020.

Cieľové skupiny sú definované zo zákona [č. 516/2018 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#) ako aj v [Štruktúre podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#) pre všetky programy, resp. podprogramy. Ako už bolo uvedené, je komplikované zistiť, či žiadateľom môže byť MNO. AVF tiež vymedzuje, kto nemôže byť žiadateľom a taktiež má vypracovanú [Smernicu o zamedzení poskytovania finančných prostriedkov Audiovizuálneho fondu podniku v ťažkostiach](#), ktorá definuje, kedy je právnická či fyzická osoba podnikom v ťažkostiach a prijímateľom finančných prostriedkov fondu, ktoré sú štátnou pomocou nemôže byť žiadateľ, ktorý je ku dňu poskytnutia štátnej pomoci podnikom v ťažkostiach.

Časové rozpätie pre realizáciu projektov je stanovené na základe [zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy](#), a to maximálne na tri roky, čo považujeme za vhodné

obdobie vzhľadom na typ dotácie a zároveň je tu možnosť žiadať o viacročné granty (najviac tri nasledujúce ročníky) pri periodických podujatiach.

Finančné podmienky sú nastavené primerane, vo väčšine programov je však vyžadované, že spolufinancovanie musí byť uskutočnené výlučne formou finančného plnenia z vlastných zdrojov žiadateľa alebo z iných zdrojov, len v dvoch prípadoch povinné spolufinancovanie okrem finančného plnenia môže byť aj formou preukázateľného vecného plnenia oceneného v peniazoch, pričom podiel vecného plnenia vyúčtovaného v rámci povinného spolufinancovania nesmie byť vyšší ako 50 % celkovej sumy určenej zmluvou ako povinné spolufinancovanie.

Administratívne podmienky pre žiadateľov aj realizátorov sú podané vecne a detailne. Sú spracované vzory žiadostí, zoznamy príloh a podávanie žiadostí je pred doručením tlačenej verzie elektronické, čo výrazne uľahčuje administratívnu záťaž. V rámci pokynov k podaniu elektronickej žiadosti je vytvorená [príručka k registrácii](#). Za spracovanie žiadosti o podporu audiovizuálnej kultúry formou dotácie alebo pôžičky je žiadateľ o podporu audiovizuálnej kultúry povinný zaplatiť na účet fondu administratívny poplatok vo výške 0,1% z požadovaných finančných prostriedkov, najmenej však 20 EUR.

Pridelenie finančných prostriedkov môžeme sledovať v rámci [štatistík](#) fondu. Celkovo od roku 2010 evidujeme 2 979 podporených projektov a 1 912 nepodporených. Každý jeden projekt má uvedené informácie o pridelení aj žiadanej sume, vďaka možnosti stiahnuť dáta do CSV súboru sme zistili, že za roky 2018 – 2020 pre všetky podporené žiadosti je priemerná výška pridelení sumy na úrovni 68 %.

Čerpanie finančných prostriedkov nie je dostupné na stránke fondu, a preto primeranosť ich čerpania nie je možné vyhodnotiť (verejná databáza v časti vyúčtovanie po zvolení konkrétneho projektu uvádza iba vecné vyhodnotenie, plnenie rozpočtu nie je uvedené).

Tabuľka 53 Transparentnosť dotácií Audiovizuálneho fondu

Indikátor	1	2	3	4	5	0
metodický postup alebo usmernenie na stanovenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov					X	
metodický postup alebo usmernenie na vyhodnotenie cieľov/merateľných ukazovateľov preukazujúcich transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov					X	
ľahká dostupnosť dotačnej schémy so svojím poslaním, cieľmi a pravidlami verejnosti, napr. koľko prekliknutí treba k stránke s dotáciami					X	
prehľadnosť zverejňovaných údajov					X	
ľahká dostupnosť priebehu výziev dotačnej schémy (od začiatku až po ukončenie a vyhodnotenie projektov a celej výzvy)					X	
dostatočné časové obdobie od zverejnenia výzvy po podávanie projektov					X	
dodržiavanie pravidiel konfliktu záujmov osôb a organizácií počas realizácie celej výzvy/výziev dotačnej schémy až po jej vyhodnotenie a vyhodnotenie jej projektov					X	
riešenie možného sporu žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy	X					
existencia možnosti ochrany pred korupciou v rámci dotačnej schémy					X	
hodnotiaca komisia (členovia)					X	

Zdroj: vlastné spracovanie

Štatistiky o podporených a nepodporených projektoch od roku 2010 sú prehľadne uvedené vo verejnosti prístupnej [databáze](#). Účelom verejnej databázy Audiovizuálneho fondu je najmä sprístupňovať verejnosti priebežne aktualizované informácie o podpornej činnosti AVF aj s možnosťou triedenia týchto informácií, ako aj ich detailnejšieho zobrazenia vo vzťahu k jednotlivým žiadostiam alebo žiadateľom. Pri detailnom zobrazení každej žiadosti je k dispozícii popis projektu, jeho rozpočet, hodnotenie žiadosti príslušnou odbornou komisiou (vrátane slovného hodnotenia) a kópia kreditu žiadateľa s informáciami aktualizovanými ku dňu vyhodnotenia žiadosti. Pri každej podporenej žiadosti je v jej detaile obsiahnutá aj forma a suma poskytnutých finančných prostriedkov, kópia zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov a po predložení ich vyúčtovania je vo verejnej databáze sprístupnené aj vecné vyhodnotenie projektu žiadateľom, vrátane zhodnotenia prínosu projektu, a to aj cez merateľné ukazovatele, napr. počet návštevníkov. Z hlavnej ponuky verejnej databázy sa dá filtrovať zobrazenie zoznamu všetkých žiadostí alebo zobrazenie zoznamu žiadostí v príslušnom programe/podprograme. V nasledujúcej úrovni zobrazenia „zoznam žiadostí“ je možnosť triediť žiadosti cez jednotlivé filtre (rok, výzva, program, podporené/nepodporené a pod.).

Informácie o dotačnej schéme a informácie pre žiadateľa sú dostupné na jedno kliknutie (web AVF – výzvy).

Priebeh výziev je zverejnený na [stránke](#), kde sa presne definuje začiatok predkladania žiadostí, termín predkladania žiadostí, typ programu a dokonca aj, či je ešte výzva otvorená alebo uzavretá. Z hľadiska transparentnosti možno vytknúť len neprehľadnosť výziev, ktoré nie sú viazané na konkrétny program ako celok, ale napr. výzva 1/2020 je určená pre podprogramy 1.4, 2.2 a 2.3, výzva 2 je pre produkciu v podprogramoch 1.1, 1.2, 1.3 a 1.5, podobne je to aj v ďalších výzvach (spolu 7 výziev na rok 2020). Na druhej strane, určitý prehľad výziev, pre aké programy sú určené a kedy budú vypísané, určuje dokument [Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na rok 2020](#). Z výsledkov môžeme tvrdiť, že od zverejnenia výzvy po podávanie projektov je dostatočné časové obdobie.

Žiadateľ je povinný pred podaním žiadosti zaregistrovať žiadosť v informačnom systéme fondu. Po doručení žiadosti kancelária skontroluje, či žiadosť podal oprávnený žiadateľ, či je predložená žiadosť úplne a správne vyplnená a či obsahuje všetky povinné prílohy. Zároveň kancelária preskúma úplnosť rozpočtu a súlad žiadosti so zásadami poskytovania finančných prostriedkov fondu. Ak žiadosť nie je správne vyplnená alebo ak neobsahuje všetky povinné prílohy, fond písomne vyzve žiadateľa na doplnenie žiadosti v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy. Žiadosť, ktorú podal neoprávnený žiadateľ, alebo ktorá neobsahuje všetky povinné prílohy a žiadateľ ich nedoplnil ani v dodatočnej lehote, kancelária vyradí z rozhodovacieho procesu a túto skutočnosť bez zbytočného odkladu oznámi žiadateľovi. Rovnako postupuje kancelária aj v prípade, ak podľa predloženého rozpočtu projektu zistí, že žiadosť nie je v súlade so zásadami poskytovania finančných prostriedkov fondu. **Proti vyradeniu žiadosti nie je prípustný opravný prostriedok.** V rámci konfliktu záujmov fond vypracoval [Smernicu Audiovizuálneho fondu na zamedzenie konfliktu záujmov](#). Podľa § 17 ods. 3 [zákona](#) člen odbornej komisie nesmie byť žiadateľom o finančné prostriedky z fondu, členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov žiadateľa, ktorý je právnickou osobou, ani štatutárnym orgánom žiadateľa, ktorý je právnickou osobou. Členom odbornej komisie nemôže byť člen orgánov fondu ani zamestnanec fondu.

Ako možnú ochranu pred korupciou možno považovať zverejňovanie informácií, **AVF vo veľkej miere zverejňuje všetky potrebné náležitosti. Konkrétne zverejňuje všetky schválené žiadosti vrátane sumy žiadaných a poskytnutých dotácií, názvu dotácie, jeho účelu či zaradenie do**

programu. Okrem schválených žiadostí aj všetky neschválené žiadosti vrátane bližšieho dôvodu neschválenia (uvedený je počet bodov v rámci hodnotiacich kritérií, ako aj slovné hodnotenie od členov komisie). Zverejňovanie údajov pritom podlieha platnej [legislatíve o zverejňovaní informácií](#), AVF má k tomuto bodu vypracované aj [Metodické usmernenie pre sprístupnenie informácií podľa osobitého predpisu](#).

Odborné komisie sú poradnými orgánmi fondu, zriaďujú sa za účelom odborného, transparentného a nezávislého posúdenia každej žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov fondu. Posudzujú jednotlivé žiadosti a vydávajú záväzné stanovisko pre výšku a formu poskytnutia podpory. Je to praktický výkon podpornej činnosti fondu. Rozdelenie finančných prostriedkov fondu na konkrétne projekty je výsledkom práce odborných komisií a ich členov. Je to zároveň aj ich odborná zodpovednosť voči verejnosti za to, čo v audiovizíi na Slovensku vznikne s podporou verejných zdrojov.

Základný počet členov jednotlivých odborných komisií, ktorí sa zúčastňujú na hodnotení žiadostí, je určený v štruktúre podpornej činnosti fondu (momentálne pre všetky programy je to 5 členov). Konkrétne zloženie každej odbornej komisie zohľadňuje zastúpenie všetkých jednotlivých odborno-profesijných skupín, dostupné sú aj [menné zoznamy](#) pre konkrétne programy. To je zárukou komplexného posúdenia žiadostí podľa určených hodnotiacich kritérií. Počet odborných komisií a ich obsahové zameranie určuje Štruktúra podpornej činnosti Audiovizuálneho fondu na konkrétny kalendárny rok. Ďalšie podrobnosti o členstve v odborných komisiách a o ich činnosti upravuje § 17 [zákona č. 516/2008 Z. z. o Audiovizuálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#), článok 10 [štátútu](#), článok 8 [Smernice Audiovizuálneho fondu na zamedzenie konfliktu záujmov](#). Zaujímavosťou je, že AVF má vypracovaný aj [Etický kódex](#).

Na základe analýzy dotácií Audiovizuálneho fondu možno konštatovať, že dotačná schéma je dobre nastavená z hľadiska účelnosti, efektívnosti aj transparentnosti. Toto tvrdenie podporujú aj nasledovné výpočty.

Ekonomické hľadisko AVF

Celková účelnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,000 a celková efektívnosť dosahuje priemernú hodnotu 4,333, tzn. že dosiahnuté hodnotenie je ekonomicky racionálne v daných dotačných schémach.

Podľa prof. Ochranu (2006) môžeme znázorniť pomer efektívnosti a účelnosti pomocou nasledujúcej schémy. Vyznačené písmeno „I“ značí ideálny program, v ktorom efektívnosť aj účelnosť naplňajú očakávania.

efektívnosť	5	G	H	I	účelnosť
	4	D	E	F	
	3	A	B	C	
	1	2	3	4	5

Obrázok 46 Ekonomické hľadisko poskytovania dotácií Audiovizuálneho fondu

Zdroj: vlastné spracovanie

Transparentnosť dotácií AVF

Priemerná hodnota transparentnosti poskytovania dotácií bola na úrovni 4,600, čo je absolútna spokojnosť v rámci transparentnosti.

A	B	C			
1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 47 Transparentnosť poskytovania dotácií Audiovizuálneho fondu

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové hodnotenie dotácií AVF

Pri celkovom hodnotení dotácií AVF berieme do úvahy aj transparentnosť poskytovania dotácií (4,600), ktorú porovnávame s priemerným výsledkom ekonomického hľadiska (hodnota 4,167). Nanesením týchto hodnôt do matice môžeme konštatovať, že fond z celkového hľadiska zastáva postoj označený písmenom „I“ (pôvodné hodnoty ekonomického hľadiska a transparentnosti sú *šedé bunky*, nová hodnota s celkovým hľadiskom je označená **modrým**).

ekonomické hľadisko	5	G	H	I			
	4	D	E	F			
	3	A	B	C			
	2						
	1						
		1	2	3	4	5	transparentnosť

Obrázok 48 Celkové hodnotenie poskytovania dotácií Audiovizuálneho fondu

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade fond poskytuje dotácie k absolútnej spokojnosti z oboch hľadísk u skúmaných dotačných schém. Dotácie teda radíme medzi najprospernejšie, tzn. sú ekonomicky racionálne a dosahujú vysokú mieru transparentnosti.

Návrhy a odporúčania

V úvode tejto časti prezentujeme zhrnutie analýzy, na základe ktorého pristúpime k formulácii návrhov a odporúčaní na zvýšenie efektívnosti, účelnosti a transparentnosti dotačných schém. Sumarizácia hodnotenia všetkých rezortov je v nasledujúcej tabuľke:

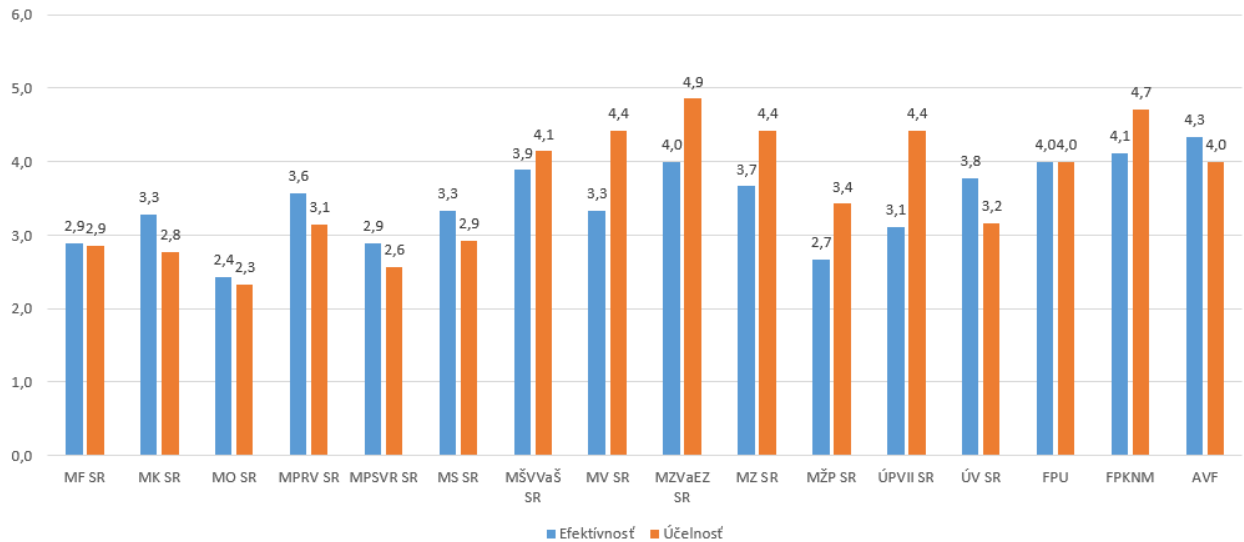
Tabuľka 54 Hodnotenie dotačných schém

Rezort	Efektívnosť	Účelnosť	Ekonomické hľadisko	Transparentnosť	Celkové hodnotenie
Ministerstvo dopravy a výstavby SR	-	-	-	-	-
Ministerstvo financií SR	2,889	2,857	2,873	1,900	2,387
Ministerstvo hospodárstva SR	-	-	-	-	-
Ministerstvo kultúry SR	3,285	2,778	3,032	3,300	3,166
Ministerstvo obrany SR	2,428	2,333	2,381	4,100	3,241
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	3,571	3,143	3,357	2,250	2,804
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	2,889	2,571	2,730	3,000	2,865
Ministerstvo spravodlivosti SR	3,333	2,929	3,131	3,200	3,166
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	3,889	4,143	4,016	3,300	3,658
Ministerstvo vnútra SR	3,333	4,423	3,881	2,700	3,291
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	4,000	4,857	4,429	3,000	3,715
Ministerstvo zdravotníctva SR	3,667	4,429	4,048	3,400	3,724
Ministerstvo životného prostredia SR	2,667	3,429	3,048	1,500	2,274
Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu	3,111	4,429	3,770	2,800	3,285
Úrad vlády SR	3,778	3,167	3,472	3,100	3,286
Fond na podporu umenia	4,000	4,000	4,000	4,667	4,334
Štátny fond rozvoja bývania	-	-	-	-	-
Fond na podporu vzdelávania	-	-	-	-	-
Fond na podporu kultúry národnostných menšín	4,111	4,714	4,413	4,800	4,607
Fond na podporu športu	-	-	-	-	-
Audiovizuálny fond	4,333	4,000	4,167	4,600	4,383

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre prehľad uvádzame aj grafické spracovanie, ktoré umožní porovnať jednotlivé rezorty medzi sebou v daných oblastiach. V grafoch už uvádzame len tie rezorty, ktoré mali dotačné schémy určené aj pre mimovládne neziskové organizácie, tzn. ak v tabuľke 54 nie je žiadna hodnota, tento

rezort neposkytuje dotácie pre MNO a v grafoch nie je zachytený. Na základe grafov vyberieme rezorty s najvyšším hodnotením a uvedieme, v čom vynikali, resp. vďaka čomu dosiahli tak vysoké hodnotenie. Uvedené možno brať ako odporúčania, aby sa rezorty inšpirovali a upravili svoje dotačné schémy a programy o dané prvky.

Graf 1 Efektívnosť verzus účelnosť dotačných schém

Zdroj: vlastné spracovanie

Z grafu 1 je zrejmé, že z hľadiska účelnosti sú na tom z ministerstiev najlepšie Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo vnútra SR a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Veľmi dobre sú na tom aj Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu a Fond na podporu kultúry národnostných menšín. Všetky uvedené rezorty majú hodnotenie v oblasti účelnosť vyššie ako 4,1.

V oblasti účelnosti vyniká MZVaEZ SR tým, že zverejňuje aj **návrh okruhov tém na spracovanie projektov**, pričom každý okruh obsahuje **preferované výstupy projektu a konkrétne ciele**, z ktorých je zrejmé, ako merateľné ukazovatele stanoviť a následne vyhodnotiť. MZ SR zase v často kladených otázkach špecifikuje, ako pri vyplňaní žiadosti určiť účel a zdôrazňuje dôležitosť toho, aby **hlavný cieľ projektu bol identifikovaný s jednou z uvedených priorit** a tiež, aby bol jasne definovaný **prínos v danej oblasti**. V popise projektu musí žiadateľ tiež uviesť **merateľné ukazovatele** ako počet aktivít, počet účastníkov, počet vydaných publikácií a pod.

MV SR síce nemá pre dotácie zverejnený konkrétny metodický postup či usmernenie, ktorý by upravoval stanovovanie cieľov/merateľných ukazovateľov, avšak takmer všetky výzvy (až na výzvu II) obsahujú **základný cieľ a merateľný ukazovateľ**, ktoré sú veľmi dobrým odrazovým mostíkom pre formulovanie cieľov a merateľných ukazovateľov v žiadosti. Ďalej sú dobrou pomôckou kritériá výberu a **dôležitosť ich poradia**, ktoré naznačujú, ako by ciele a merateľné ukazovatele mohli byť vyhodnotené.

MŠVVaŠ SR má **metodické postupy** na stanovenie a vyhodnotenie cieľov vo všetkých výzvach Programov pre mládež 2014 – 2020. V 3 zo 6 programov (HLAS, SLUŽBY, KOMUNITA) sú

stanovené aj **merateľné ukazovatele, ktoré sú definované v záverečných protokoloch.** V prípade dotácií v oblasti športu sú taktiež pri každom účele dotácie zadané **merateľné ukazovatele.**

ÚPVII SR zverejňuje k výzve aj **Záväznú metodiku** na predkladanie a vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácie v oblasti podpory regionálneho rozvoja na rok, ktorá v článku 4 **napomáha určiť ciele a sčasti aj merateľné ukazovatele,** ktoré sa vyplňajú v popise projektu.

FPKNM vo všetkých dotačných schémach definuje **jasný zámer danej dotácie** ako aj **hlavné podporované aktivity** (v dokumente Štruktúra podpornej činnosti FPKNM). Viaceré schémy indikujú aj **merateľné ukazovatele** v presne špecifikovaných výstupoch pre konkrétne podprogramy, ide o ukazovatele typu „Výstupom výskumu je okrem iného aj záverečná výskumná správa v rozsahu najmenej 10 strán popisujúca záverečné zistenia a v prípade digitalizácie a tvorby databáz aj CD nosič s digitalizovaným obsahom“.

V oblasti efektívnosti (graf 1) majú vhodne nastavené dotačné schémy najmä Audiovizuálny fond, Fond na podporu kultúry národnostných menšín, Fond na podporu umenia a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Dané rezorty majú z hľadiska efektívnosti hodnotenie 4 a viac.

AVF, FPKNM ako aj FPU majú vypracovaný **základný dokument k štruktúre podpornej činnosti** pre daný rok, ktorý okrem cieľov a merateľných ukazovateľov (účelnosť), uvádza aj **oprávnené a neoprávnené výdavky, usmernenia k výške oprávnených výdavkov** (efektívnosť) a pod. Doplnujúcimi dokumentmi sú aj Zásady poskytovania finančných prostriedkov z daných fondov. Z hľadiska efektívnosti absentuje informácia k primeranému čerpaniu finančných prostriedkov schválených projektov, u fondov sú dostupné aspoň informácie o vecnom vyhodnotení projektu, v časti vyúčtovanie. U ministerstiev nevidujeme túto možnosť kontroly podporených projektov z vecného hľadiska, fondy majú dokonca aj vzory na správy k vecnému vyúčtovaniu, odkiaľ sa informácie potom preklápajú do systému:

Zobrazenie žiadosti

číslo programu: 3.1

číslo: 214/2018-4/3.1

projekt: Hľadanie nového priestoru – peripetie kritika, teoretika a historika Petra Mihálika

žiadateľ: FOTOFOTO

názov programu: Edičná činnosť

výzva č. 4/2018

stav: podporená žiadosť

typ príspevku: Dotácia

	suma v EUR	v %		suma v EUR	v %
celkové náklady:	9 384	100%	zabezpečené:	4 860	52%
požadované:	3 324	35.42%	plánované:	1 200	13%
schválený príspevok:	2 500	27%	požiadované:	428	5%

poučenie | popis projektu | explikácie | rámcový rozpočet | hodnotenie | zmluvy | **vyúčtovanie D** | o žiadateľovi | mínusové body

Vecné vyhodnotenie projektu

Podrobná správa o realizácii projektu

v ktorej prijímateľ podrobne popisuje všetky etapy realizácie projektu

Prvou etapou projektu bola realizácia seminára o živote a diele Petra Mihálika v rámci Týždňa slovenského filmu v apríli 2017. Po ukončení konferencie sme oslovili jej účastníkov, aby svoje príspevky rozšírili tak, aby mohli byť súčasťou zborníka. Toto obdobie práce trvalo približne od júna do decembra 2017. V nasledujúcich mesiacoch dodané text prechádzali vedeckou, štylistickou a jazykovou úpravou. Po definitívnom spracovaní textov sme pristúpili ku grafickej úprave, ktorej predchádzalo získanie vhodných fotografií k jednotlivým štúdiám.

Po ukončení grafickej úpravy sme rukopis odovzdali do tlače. Jeho premiéra sa uskutočnila v rámci Týždňa slovenského filmu v apríli 2018. V nasledujúcich mesiacoch sa kniha dostala do distribúcie.

Informácia o naplnení predpokladov, cieľov a výsledkov projektu, ktoré prijímateľ uviedol v žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov na tento projekt

Všetky ciele, ktoré sme si stanovili sa podarilo naplniť. Zborník preskúmal hodnoty, možnosti aj ciele jedného z výrazných reprezentátov filmovej kritiky. Dokázali sme zrealizovať prvý systematický pokus o metakritiku diela jednej osobnosti, hodnotenie hodnotiaceho, v rozsahu aký sa u nás ešte neobjavil. Zborník prispel k rastu sebavedomia mladej umenovednej disciplíny a upozornil aj na jej zodpovednosť za vyslovené.

Zhodnotenie prínosu projektu po jeho realizácii

Zborník sa stretol s priaznivým prijatím v odbornej verejnosti, je súčasťou učebných plánov na všetkých vysokých školách na Slovensku, ktoré sa venujú audiovizii.

Zoznam záväzných vecných výstupov z realizácie projektu podľa prílohy 1 zmluvy

Publikácia je v mäkkej väzbe, počet strán 280, náklad 400 kusov

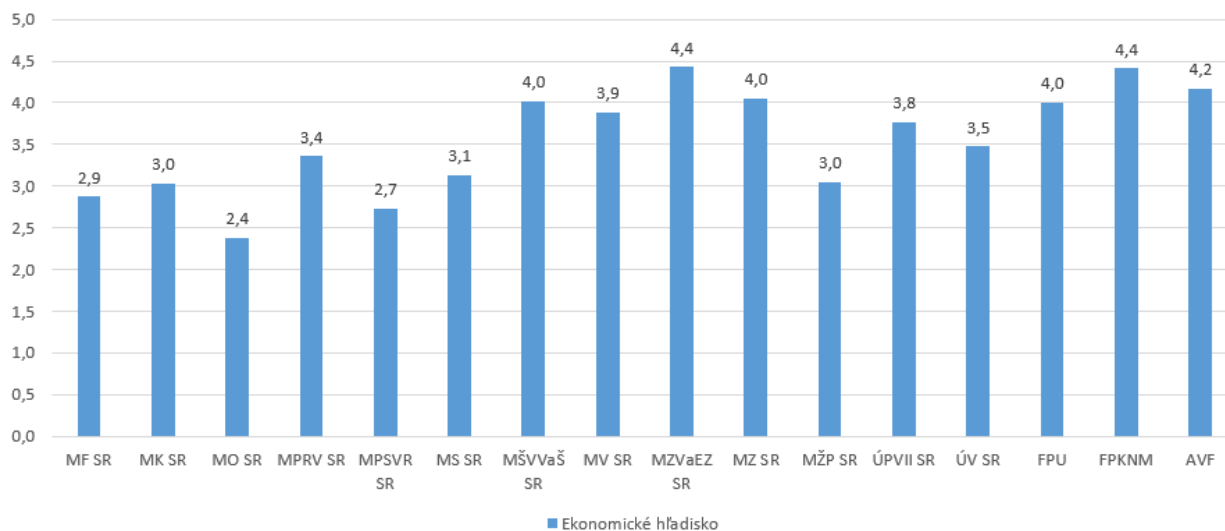
Obrázok 49 Ukážka vyúčtovania podporeného projektu – vecné vyhodnotenie

Zdroj: http://registracia.avf.sk/formular_statistiky.php?x_krok=7&x_id=8228

MZVaEZ SR ako jednu z príloh k dotačnej výzve zverejňuje aj **usmernenie k oprávnenosti výdavkov**, kde sú uvedené napr. **maximálne hodinové sadzby** v rámci osobných výdavkov, **limity pri obstaraní hmotného majetku** z bežných výdavkov (PC, notebooky, dataprojektory) a ďalšie usmernenia ohľadom oprávnených a neoprávnených výdavkov.

I keď Ministerstvo financií SR nedosiahlo jedno z najvyšších hodnotení pre oblasť efektívnosti, za pozitívum považujeme vhodne spracované **video s postupom na registráciu** a podanie žiadostí v informačnom systéme MF SR.

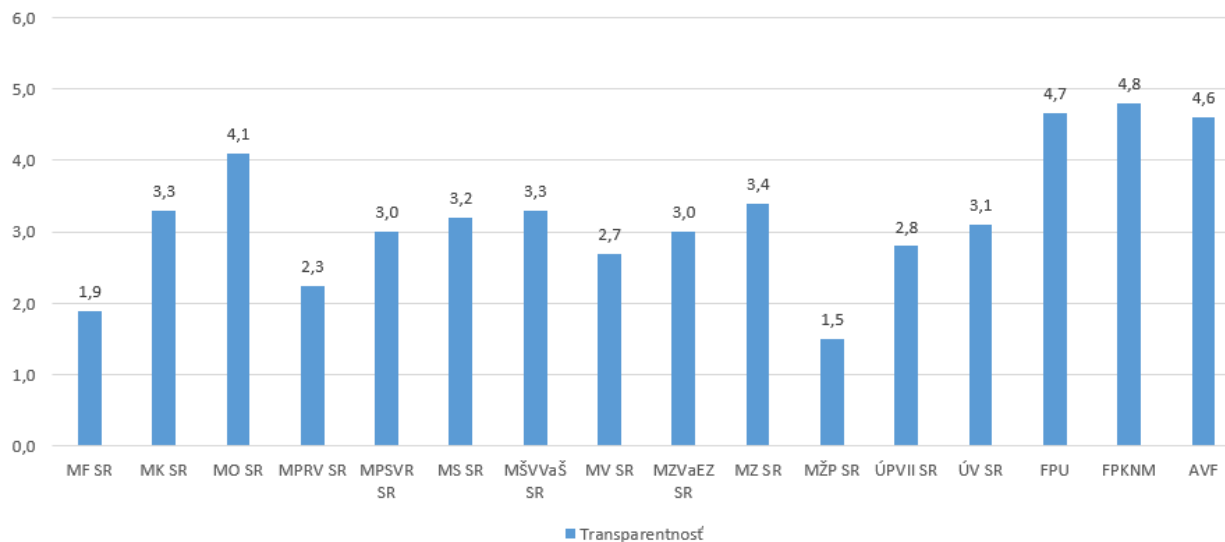
V nasledujúcom grafe 2 je zobrazené hodnotenie ekonomického hľadiska, ktoré v sebe kombinuje hodnoty dosiahnuté v oblastiach efektívnosti a účelnosti a preveruje tak vzťah efektívnosti a účelnosti, pretože častokrát sa stáva, že dotácie sú potrebné z hľadiska užitočnosti (účel), ale financie nie sú poskytované efektívnym spôsobom.

Graf 2 Vyhodnotenie dotačných schém - ekonomické hľadisko

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 3 zachytáva dosiahnuté hodnotenie **v oblasti transparentnosti**. Medzi najlepšie rezorty z tohto hľadiska radíme opäť Audiovizuálny fond, Fond na podporu kultúry národnostných menšín, Fond na podporu umenia a tiež Ministerstvo obrany SR. U týchto rezortov bolo hodnotenie 4,1 a viac.

Graf 3 Vyhodnotenie dotačných schém - transparentnosť

Zdroj: vlastné spracovanie

AVF, FPKNM ako aj FPU majú v rámci elektronického dotačného systému **spracované štatistiky, resp. vyhodnotenie**, ktoré sú prístupné pre verejnosť (tzn. nie je potrebné byť registrovaný ako žiadateľ). Pri detailnom zobrazení každej žiadosti je k dispozícii **popis projektu**,

jeho rozpočet, hodnotenie žiadosti príslušnou odbornou komisiou (v prípade AVF aj vrátane slovného hodnotenia). Z hlavnej ponuky sa dá filtrovať zobrazenie zoznamu všetkých žiadostí alebo zobrazenie zoznamu žiadostí v príslušnom programe/podprograme. Ďalej je možnosť triediť žiadosti cez jednotlivé filtre (rok, výzva, program, podporené/nepodporené a pod.). Pri AVF je nutné vyzdvihnúť tiež možnosť **stiahnuť dáta do CSV formátu**, čo uľahčuje prácu s dátami.

Zoznam žiadostí

program:	podprogram:	oblasť:
všetky	všetky	všetky
výzva:	typ príspevku:	zobraz:
všetky výzvy	všetky	všetky žiadosti
termíny:	Export do CSV	
všetky termíny		

p.č.	žiadateľ	názov projektu	pod-program/vyzva	celkové náklady	požadovaná suma	odporúčanie komisie	celkové hodnotenie v %	schválená suma
1.	Kinečko online, o.z. Javorová 1329/11, 900 24, Veľký Biel IČO: 51431173 číslo žiadosti: 200/2019-4/3.1	KINEČKO 2019 - II. polrok	3.1 (4/2019)	20 250	13 250	10 000	380 z 500 76%	10 000

Obrázok 50 Ukážka verejne dostupnej databázy žiadostí

Zdroj: http://registracia.avf.sk/zobraz_ziadosti.php?program=vsetky

Tieto tri fondy majú taktiež podrobne stanovené **odborné komisie, resp. rady**, ktoré hodnotia žiadosti, vrátane **verejne dostupného menného zoznamu členov** týchto komisií/rád. U fondov sa stretávame aj so smernicami či štatútom a rokovacím poriadkom, ktorý upravuje činnosti odbornej komisie/rady, vrátane **konfliktu záujmov**.

Na webovom sídle MO SR taktiež existujú metodické postupy či usmernenia (**zloženie komisie programov uvedené vo výzve, čestné vyhlásenia komisie**), ktoré sa zameriavajú na transparentnosť poskytovaných verejných zdrojov. Usmernenia však nenastavujú a nevyhodnocujú ciele/merateľné ukazovatele, ale skôr slúžia na transparentnosť výkonu orgánov. Pozitívne hodnotíme skutočnosť, že ministerstvo uverejňuje **počet získaných bodov pri schválených/neschválených projektoch a ich dôvody nesplnenia podmienok**.

U viacerých rezortov sa stretávame aj so slovným hodnotením nepodporenia žiadosti a nie je to pri tom len strohá informácia typu „nízke kvalitatívne spracovanie“ či „disponibilný objem financií na podporu bol vyčerpaný“. Veľmi **konkrétne hodnotenia** má napr. aj MPSVaR SR, napr. „V žiadosti chýba popis terénneho programu. Psychologické a základné právne poradenstvo v zmysle zákona o sociálnych službách nie je špecializované poradenstvo.“ Najpodrobnejšie spracované **slovné hodnotenia od konkrétneho hodnotiteľa (všetkých členov odbornej komisie, ktorí danú žiadosť hodnotili)** má už spomínaný Audiovizuálny fond, ktorý tiež uvádza aj **odporúčanú sumu**, ktorú jednotliví členovia komisie navrhli na podporenie žiadosti (obrázok 51). Tieto hodnotenia sú dôležité nielen z hľadiska transparentnosti, ale aj z hľadiska spätnej väzby pre žiadateľov, aby mohli do budúcnosti pripraviť svoje žiadosti kvalitnejšie.

Zobrazenie žiadosti

číslo programu: 3.1	názov programu: Edičná činnosť
číslo: 214/2018-4/3.1	výzva č. 4/2018
projekt: Hľadanie nového priestoru – peripetie kritika, teoretika a historika Petra Miháliky	stav: podporená žiadosť
žiadateľ: FOTOFO	typ príspevku: Dotácia

	suma v EUR	v %		suma v EUR	v %
celkové náklady:	9 384	100%	zabezpečené:	4 860	52%
požadované:	3 324	35.42%	plánované:	1 200	13%
schválený príspevok:	2 500	27%	povinné spolufinancovanie:	428	5%

poučenie	popis projektu	explikácie	rámcový rozpočet	hodnotenie	zmluvy	výúčtovanie D	o žiadateľovi	mínusové body
----------	----------------	------------	------------------	------------	--------	---------------	---------------	---------------

Prehľad hodnotenia projektu

Celkové hodnotenie projektu:

počet členov, ktorý projekt nehodnotili: 0 z 5

kritérium 1:	218.00 z 250.00 = 87.20%
kritérium 2 a 3 spolu:	405.00 z 500.00 = 81.00%
odporúčaná suma priemer:	2 500
odporúčaná suma (za komisiu):	2 500
odporúčaná suma z rezervy:	0
schválená suma z rezervy:	0
schválená suma:	2 500

Meno	Body kritérium 1 PROJEKT	Body kritérium 2 ROZPOČET	Body kritérium 3 ŽIADATEĽ	Odporúčaná suma
Ingrid Mayerová	45 (30,15)	30	15	2 500
slovné hodnotenie:	Pripravovaná publikácia bude pionierskym počínom v našom priestore. Autori si kladú za cieľ preskúmať a komplexne interpretovať dielo Petra Miháliky, jedného z výrazných reprezentatov filmovej kritiky a histórie. Kniha by mala prispieť k rastu sebavedomia pomerne mladej umenovednej disciplíny, ale súčasne upozorňuje aj na jej zodpovednosť za vyslovené. Doporučujem udeliť dotáciu sumou, ktorá pokryje výdavky spojené s jazykovou redakciou, zalomením textu a honorárom.			
Jelena Paštéková	50 (35,15)	8	12	2 500
slovné hodnotenie:	Zborník o zakladateľskej osobnosti slovenskej filmológie s názvom Hľadanie nového priestoru - peripetie kritika, teoretika a historika Petra Miháliky sa uskutočnil v rámci minuloročného Týždňa slovenského filmu a krstil sa na Týždni 2018. Vydavateľmi publikácie boli FOTOFO / Stredoeurópsky dom fotografie, Slovenský filmový ústav a Slovenská televízna a filmová akadémia. Nezverejnená zostala obsiahla, priekopnícka a mravčia práca Petra Ulmana, venovaná Mihálikovej publicistike. Na seminári síce odznela, ale ostala v rukopise. Jej vydanie by mala zabezpečiť prítomná žiadosť. Vznik zborníka so suplementom o kritike navrhujem podporiť, pokladám ho za užitočný a potrebný. Rozpočet je neprehľadný, priložená je rámcová zmluva so SFÚ, nie však so SFTA. Jednotlivé položky sú stanovené paušálne, uvádza sa položka preklad, pričom text zborníka neobsahuje cudzojazyčné texty. Vzhľadom na dôležitosť dokončenia publikácie projekt navrhujem podporiť.			

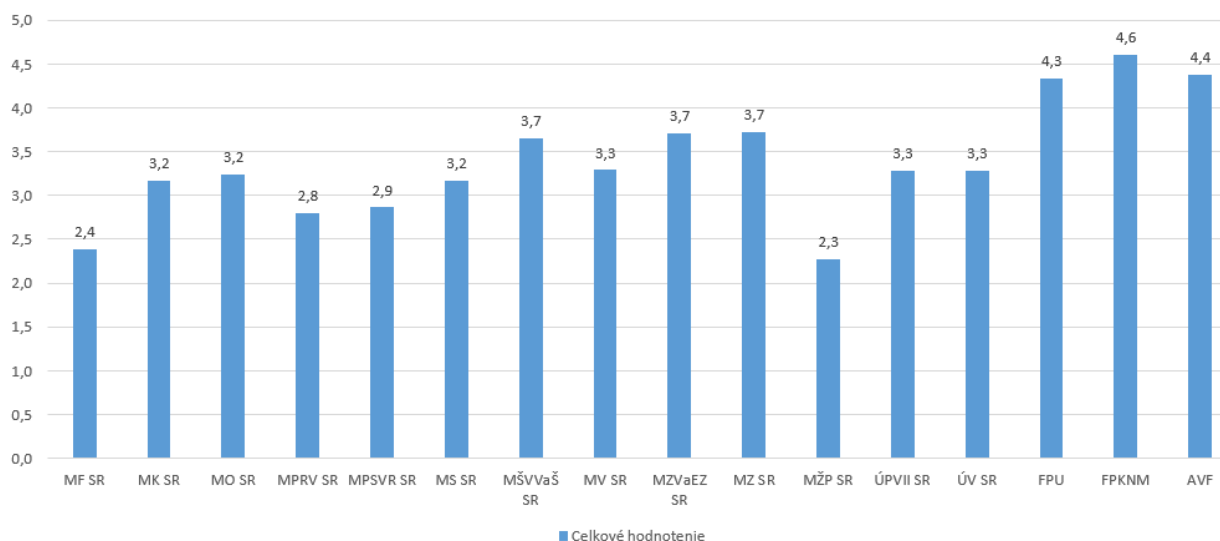
Obrázok 51 Ukážka hodnotenie projektu vrátane slovného hodnotenia*

Zdroj: http://registracia.avf.sk/formular_statistiky.php?x_krok=5&x_id=8228

* celkovo je na uvedenej stránke dostupných 5 hodnotení od všetkých členov komisie, pre potreby ukážky sme použili len prvé dve hodnotenia

Z hľadiska transparentnosti vyniká Fond na podporu kultúry národnostných menšín v tom, že ako jediný upravuje aj **riešenie možného sporu** žiadateľov projektov s vyhlasovateľom výzvy, a to pomocou **Smernice FPKNM o vybavovaní sťažností**. FPKNM má vypracované aj ďalšie postupy (smernice, rokovacie poriadky, štatúty) a zverejňuje tiež zápisnice zo zasadnutí svojich orgánov (správna rada, dozorná rada) ako aj množstvo iných dokumentov, čo pozitívne vplýva na transparentnosť.

I keď Ministerstvo vnútra SR nedosiahlo jedno z najvyšších hodnotení pre oblasť transparentnosti, treba vyzdvihnúť **protikorupčný dotazník**, i keď len pre dotáciu na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb a riešenie mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity, ktorú zverejňuje Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity. Na druhej strane treba pri MV SR vytknúť, že v úvodnej sekcii používa označenie „dotácie občianskym združeniam“, pričom oprávnení žiadatelia tvoria oveľa širšie spektrum a to aj mimo právnych foriem MNO (napr. obce). Transparentnosť je tiež výrazne ovplyvnená nezverejňovaním všetkých informácií, absentuje najmä vyhodnotenie projektov a u viacerých rezortov nie je dodržaná lehota zverejnenia výzvy 2 mesiace pred termínom ukončenia prijímania žiadostí, i keď túto lehotu určujú priamo zákony upravujúce poskytovanie dotácií v pôsobnosti daných rezortov. Nižšie hodnoty transparentnosti mali väčšinou negatívny vplyv na celkové hodnotenie rezortov, ktoré je na grafe 4.

Graf 4 Vyhodnotenie dotačných schém - celkové hodnotenie

Zdroj: vlastné spracovanie

Okrem vyššie uvedených bodov pre jednotlivé oblasti, ktoré môžu slúžiť ako odporúčania pre inšpiráciu, navrhujeme tiež prehľadný **formulár výzvy**, ktorý by zahŕňal **povinné minimum** toho, čo má výzva na poskytnutie dotácie obsahovať.

<p>Výzva číslo rok..... na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly</p>	
Účel	
Vyhlasovateľ, prípadne gestor	
Dátum zverejnenia výzvy	
Termín uzávierky	
Adresa na predkladanie žiadostí	
Legislatívny rámec	
Program/podprogram (ak relevantné)	
Oprávnení žiadateľa	
Oprávnené aktivity	
Trvanie projektu	
Základný cieľ projektu	
Ukazovateľ/ukazovatele, prípadne očakávané výstupy	
Kritériá výberu a poradie ich dôležitosti	
Náležitosti žiadosti	
Disponibilný objem zdrojov	
Výška dotácie (minimálna a maximálna suma)	
Kontakt	
Spôsob odstraňovania formálnych nedostatkov	

Prílohy	Odkazy na vzory žiadostí, prílohy ako popis projektu, rozpočet, kontrolný list náležitostí žiadosti (povinných príloh žiadateľa), personálna matica, zásady poskytovania finančných prostriedkov, sprievodca registráciou pri elektronickom podaní a pod.
Spôsob podania žiadosti	Elektronicky, poštou, označenie obálky a pod.
Doplňujúce informácie	
Vzor zmluvy	

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výziev MV SR a ÚV SR

V závere môžeme zhrnúť, že vykonaná analýza dotačných schém z hľadiska účelnosti, efektívnosti a transparentnosti môže napomôcť nielen rezortom upraviť svoje dotačné schémy a programy, ale je tiež dôležitá pre rozvoj občianskej spoločnosti - analýza by mohla napomôcť mimovládny neziskovým organizáciám v orientácii pri poskytovaných dotáciách. Analýza poskytuje prehľad možností financovania cez dotácie z rôznych rezortov, čo dáva tiež možnosť porovnania a výberu, kde sa bude MNO o dotáciu uchádzať, ako aj možnosť spoznať nové príležitosti čerpania dotácií. Na základe preštudovania verejne dostupných databáz s podporenými projektami v minulosti môžu MNO rozširovať svoje aktivity či spoluprácu s inými subjektami, ktoré čerpali projekty. Databázy podporených projektov môžu slúžiť ako inšpirácia pre ďalšiu prácu mimovládnych neziskových organizácií.

Poznámka ÚSV ROS

Za účelom zlepšenia zverejňovania informácií o poskytnutých dotáciách nielen zo štátneho rozpočtu bola ministerstvám a vybraným ústredným orgánom štátnej správy (ÚOŠS) v rámci záväzkov vyplývajúcich z [Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2017-2019](#) (schváleného uznesením vlády SR č. 104/2017) uložená opakovaná úloha číslo 22 v znení: Zverejniť dáta o využívaní financií poskytnutých ústrednými orgánmi štátnej správy v rámci Európskych štrukturálnych a investičných fondov, Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu, Švajčiarskeho finančného mechanizmu a dotačných schém zo štátneho rozpočtu SR v definovanej štruktúre každoročne do 30. júna za predchádzajúci rok.

Ministerstvá a vybrané ÚOŠS majú povinnosť tieto dáta zverejňovať v aplikácii Modul dotačných schém (ďalej len „MDS“). Ten vznikol v decembri 2015 ako špecifická aplikácia na Ústrednom portáli verejnej správy na základe úlohy z [Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2012 – 2013](#).

Od spustenia portálu MDS však nebola vypracovaná kvalitatívna ani kvantitatívna analýza zverejňovaných informácií na portáli MDS, čiže neboli k dispozícii údaje, ktoré by podávali reálny obraz o zverejňovaných informáciách vrátane toho, či rozsah informácií na MDS skutočne korešponduje s informáciami o poskytovaných dotáciách zodpovedných ÚOŠS.

Preto si súčasný [Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie na roky 2020 – 2021](#) stanovil úlohu, ktorej cieľom bolo vypracovať analýzu zverejňovania informácií o dotáciách dostupných na webstránkach zodpovedných orgánov štátnej správy a porovnať ich s informáciami dostupnými v MDS v kontexte posilňovania princípov otvoreného vládnutia. Analýza bola vypracovaná a bola odoslaná jednotlivým rezortom na pripomienkovanie. Z výsledkov analýzy okrem iného vyplynulo, že MDS v súčasnosti neposkytuje dostatočné informácie o dotáciách jednotlivých ÚOŠS poskytnutých zo štátneho rozpočtu. Aplikáčna prax poukázala tiež na náročnosť nahrávania údajov do aplikácie. Aj vďaka analýze vieme, že hoci ambície MDS boli vysoké, z rôznych dôvodov sa ich nepodarilo naplniť a modul v súčasnom stave neposkytuje dáta ani informácie, ktoré by podporovali transparentnosť.

Posilnenie transparentnosti bolo primárnym účelom vypracovania [Analýzy zverejňovania informácií v module dotačných schém](#) a je jedným z princípov otvoreného vládnutia, ktoré ÚSV ROS presadzuje. Aj keď analýza Existujúce postupy a metodiky dotácií poskytovaných zo štátneho rozpočtu z pohľadu efektívnosti, transparentnosti a účelnosti nezahŕňa v hodnotení stav zverejňovania informácií v MDS, poskytuje komplexnejší pohľad na transparentnosť poskytovania dotácií, respektíve jednotlivých dotačných schém. Obe analýzy, ktoré si nechal ÚSV ROS vypracovať, by mali byť pre jednotlivé ÚOŠS zdrojom námetov na zlepšenie v tejto oblasti a mali by byť impulzom pre zvýšenie transparentnosti, tzn. zrozumiteľného a včasného informovania o poskytovaných dotáciách.

Zdroje

BALL, C. (2009). What is transparency?. *Public Integrity*, 11(4), 293-308.

JACKSON, P. (2012). Value for money and international development: Deconstructing myths to promote a more constructive discussion.

NEMEC, J., & WRIGHT, G. (Eds.). (1997). *Public Finance: Theory and Practice in Central European Transition*. NISPAcee.

OCHRANA, F. (2006). Programové financování a hodnocení veřejných výdajů: teorie a metodika hodnocení veřejných výdajů a veřejných služeb v systému programové alokace zdrojů. Ekopress, 189 s. ISBN: 8086929132.

OTRUSINOVÁ, M., & KUBÍČKOVÁ, D. Finanční hospodaření municipálních jednotek. 1. vydání. Praha: CH Beck, 2011.

Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020. Dostupné na https://www.vlada.gov.sk/data/files/6483_programove-vyhlasenie-vlady-slovenskej-republiky.pdf

SIČÁKOVÁ-BEBLAVÁ, E., KOLLÁRIK, M., & SLOBODA, M. (2016). Exploring the Determinants of Transparency of Slovak Municipalities. *NISPAcee Journal of Public Administration and Policy*, 9(2), 121-145.

STIGLITZ, J. (2002). *Transparency in Government*. In: *The Right to Tell*. World Bank Publications, 2002, ISBN 978-0-8213-5203-8.

ŠEBO, J., & VACEKOVÁ, G. (2011). Dynamika výkonnosti neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby na Slovensku. *Bíla místa teorie a černé díry reforem ve veřejném sektoru III*.

TURILLI, M., & FLORIDI, L. (2009). The ethics of information transparency. *Ethics and Information Technology*, 11(2), 105-112.

Value for Money Committee Annual Report to Council. (2010). Dostupné na <https://www.yumpu.com/en/document/view/26299075/value-for-money-committee-annual-report-to-council-2010>

Poznámka: ostatné použité zdroje sú uvádzané v texte prostredníctvom hyperlinky na daný zdroj.